

Братислава Идвореан-Стефановић
Bratislava Idvorean-Stefanović

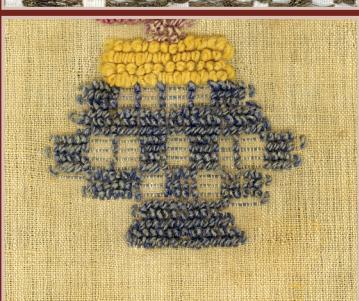
ТКАНЕ СТРУКТУРЕ – ПРЕПЛЕТАЈИ ТКАЊА

На основу текстилних збирки
музеја у Војводини

TEXTILE STRUCTURES – WEAVE INTERLACES

Based on the Textile Collections
of The Museums of Vojvodina

Музеј Војводине, Нови Сад
Museum of Vojvodina, Novi Sad

Братислава Идвореан-Стефановић
ТКАНЕ СТРУКТУРЕ – ПРЕПЛАЕТАЈИ ТКАЊА
На основу текстилних збирки
музеја у Војводини

Bratislava Idvorean-Stefanović
TEXTILE STRUCTURES – WEAVE INTERLACES
Based on the Textile Collections
of The Museums of Vojvodina

Музеј Војводине
Museum of Vojvodina

Братислава Идвореан-Стефановић ТКАНЕ СТРУКТУРЕ - ПРЕПЛЕТАЈИ ТКАЊА На основу текстилних збирки музеја у Војводини	Bratislava Idvorean-Stefanović TEXTILE STRUCTURES – WEAVE INTERLACES Based on the Textile Collections of The Museums of Vojvodina
Музеј Војводине, Нови Сад, Дунавска 35 Посебна издања 26	<i>Publisher</i> Museum of Vojvodina, Novi Sad, Dunavska 35 Special editions 26
Главни и одговорни уредник Ар Агнеш Озера	<i>Editor in Chief</i> Agneš Ozer PhD
Рецензент Ар Мирјана Марковић	<i>Reviewer</i> Mirjana Marković PhD
Лектор Меланија Блашковић	<i>Copy editor</i> Melanija Blašković
Превод на енглески језик Братислава Идвореан-Стефановић	<i>Translation into English</i> Bratislava Idvorean-Stefanović
Лектор енглеског текста Бојана Пејчић	<i>English copy editor</i> Bojana Pejić
Документариста Гордана Јолић	<i>Documentation</i> Gordana Jolić
Израда илустрација Братислава Идвореан-Стефановић	<i>Images made by</i> Bratislava Idvorean-Stefanović
Коректура Братислава Идвореан-Стефановић	<i>Proofreading text</i> Bratislava Idvorean-Stefanović
Графичка припрема Гордан Блаžић	<i>Prepress</i> Gordan Blažić
Штампања Maxima graf, Петроварадин, Владана Десница 13 e-mail: maximagraf@gmail.com	<i>Printed by</i> Maxima graf, Petrovaradin, Vladana Desnice 13 e-mail: maximagraf@gmail.com
Тираж 500	Circulation 500

Штампање ове публикације су финансирали
Министарство културе и информисања
Републике Србије и
Покрајински секретаријат за културу и јавно
информисање АП Војводине

This publication was financed
by the Ministry of Culture and Information
of the Republic of Serbia and the Secretariat for
Culture and Media of the Autonomous Province
of Vojvodina

Братислава Идвореан-Стефановић
Bratislava Idvorean-Stefanović

ТКАНЕ СТРУКТУРЕ – ПРЕПЛЕТАЈИ ТКАЊА

На основу текстилних збирки
музеја у Војводини

TEXTILE STRUCTURES – WEAVE INTERLACES

Based on the Textile Collections
of The Museums of Vojvodina

Музеј Војводине, Нови Сад, 2013.
Museum of Vojvodina, Novi Sad, 2013.

САДРЖАЈ / CONTENTS

УВОД / INTRODUCTION	7
---------------------------	---

ТИПОВИ ТКАНИХ СТРУКТУРА / CLASSIFICATION OF WOVEN STRUCTURES	15
--	----

КАТАЛОГ / CATALOGUE	40
---------------------------	----

ПРОСТА ТКАЊА / SIMPLE WEAVES.....	41
-----------------------------------	----

Преплетај платно / Plain weave	41
--------------------------------------	----

Равномерно платно 41; Неравномерне структуре преплетаја платно 42; Пругасти ефекти 43; Платно са набораним уздужним пругама 44; Слагање боја у ткању 47;

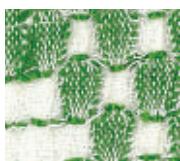
Balanced Plain weave 41; Unbalanced Plain Weave; Continuous Line effects 43; Puckered cloth 44; Complementary colour sequence 47;
Панама 50; Платно основиног лица 52; Платно поткиног лица 53;
Basket or Panama Weave 50; Warp faced plain weave 52; Weft-faced plain weave 53;

Ткане структуре сложених боја / Colour Compounded textile structures	56
---	----

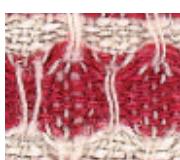
Ткање вишебојне орнаментике у поткином лицу 58; Закривљене форме 60; Сенчење 60; Дуги или вертикални прорези 62; Ластин реп или једноструко везивање 64; Вишеструко уклињење или ластин реп 66; Двоструко затварање 68; Обавијање потком треће боје 68;
Polychrome ornaments in a weft-faced plain weave 58; Curved shapes; Hatching 60; Long or Straight slits 62; Dovetail or Single interlock Weave 64; Multiple dovetailing 66; Double-interlocking weave 68; Weft Wrapping 68;

Чипкаста ткања на прсте / Finger-controlled weaves;	72
---	----

Преуређивање нити основе и потке прстима; Ажур; Цик-Цак ажур 72;
Чипкасто ткање осмице 73; букетићи 74; шпанска чипка 75;

Rearranging the warp and weft with fingers; Drawn-thread work; Zigzag open work 72; Leno or gauze weave 73 Lace Brook's bouquets 74; Spanish lace 75;

Украсна ткања у блоковима контролисана разбојем / Loom controlled Block weaves with distorted weft;	78
--	----

Канафас 78; Саће 79; Чипка рађена нитама: 80;
Canvas weave 78; Honeycomb 79; Loom controlled lace weave 80;

Кепер; сатин /Twill; Satin 82

Директни кепери 82; Тачкасти кепер 88; Цикцак хоризонталан кепер 89; Вертикални цик-цак кепер 91; Дијамант кепер 91; Продужени кепер 92; Ломљени кепери 92; Кепер рибља kost 93; Кепер ломљени дијамант 93; Комбиновање различитих типова кепера и ефекат боје 94; Ткање испрекиданом потком, пребраирањем прстима у кеперу 96; Regular or Straight twills 82; Pointed twill 88; Zigzag horizontal twill weave 89; Vertical Zigzag twill weave 91; Diamond weave 91; Extended or elongated twill 92; Broken Twills 92; Herringbone twill 93; Broken diamond 93; Combining different types of twill and colour effects 94; Finger manipulated weave with discontinuous weft in twill 96; Satin / Sateen; Jacquard-weave 97;

Сатин / сатен; жакар-ткање 97;
Satin / Sateen; Jacquard-weave 97;

СЛОЖЕНА ТКАЊА / COMPOUND WEAVES 98

Дупло ткање ; Просто комплементарно ткање 98; Узорци основног лица извођени у платну 99; Ткања са замењиваном разнобојном потком 100; Ткања са брошираном основом 101;

Double Weave 98; Simple Complementary Compound weave 98; Complementary warp patterns 99; Weft substitution weaves 100; Supplementary warp brocading 101;

Ткање са брошираном потком / Weft Brocading 102

Пребор у зев платна 102; Броширано ткање у зев на набораном платну 104; Пребор у зев на кеперу 105; Броширање с лица и наличја 105; Броширано лице 108;

Inlaid brocading 102; Inlay brocade on the warp wrinkled weave 104; Inlaid brocade at twill weave 105; Supplementary floating weft 105; Overlay brocade 108;

Броширано лице испрекиданом потком 108; Броширано лице са петљом 110; Броширано цело лице испрекиданом потком 112; Броширано цело лице са петљом 114;

Overlay brocade with discontinuous Weft 108; Overlay brocade with edge loops 110; Overlay brocaded whole surface with discontinuous weft 112; Overlay brocaded whole surface with loops 114;

Реципрочно броширање у два блока 115; Испрекидана додатна потка у два блока 115; Броширано лице и наличје, у два блока, чункано 116; Reciprocal Brocading in two blocks 115; Two block Discontinuous Supplementary weft 115; Overlay/underlay brocade, in two-block, shuttled 116;

Броширано лице, ручним пребирањем 118; Реципрочно броширање уткивањем додатне потке прстима 122; Броширано лице, испрекиданом потком на кеперу 126; Броширано лице, комбинације 128;
Overlay brocade, freely finger-picking 118; Reciprocal finger picking brocading 122; Overlay brocade on Twill 126; Overlay combination brocading, 128;

Броширано лице и наличје непрекидном потком 132; Украсно ткање у блоковима овершот 135; Броширање са додатном основом и потком 136; Ткање на разбоју са Жакаровим механизмом 138;
Overlay/underlay brocade with continuous weft 132; Block weaving Over-shot 135; Brocading with additional warp and weft 136; Jacquard weave process 138;

Чупава ткања / Shaggy fabrics 138
Чупаве тканине на петљу 138; Чупавац на петље у кеперу 142;
Shaggy Fabrics, loop pile 138; Shaggy inlay loops in twill weave 142;

Чворовање на платну поткиног лица 142; Чворовање на кеперу 144;
Персијски или Сена чвр 145.
Knotted pile on the Weft faced Plain weave 142; Knotted pile on the twill background 144; The Persian or Senna knot 145.

Комбинације тканих структура / Combinations of woven structures	146
Литература / Bibliography	192
Списак текстилних музејских предмета, извора публикованих илустрација	193
Текстилни предмети ван фондова музеја укључени у преглед типова тканих структура	207
List of textile museum objects that are sources of images in this publication	208
Textile items not belonging to museum funds, but included in overview of the types of woven structures	222
Изрази захвалности / Acknowledgements	223

УВОД

У оквиру традиционалног модела кућног ткања у различитим етничким срединама Војводине, разликују се два основна типа ткања: код Срба, Румуна и Шокаца поглавито двонитни ручни пребори разнобојном потком у две нити; *на даску*; А код Мађара, Словака и Русина чункање према унапред задатом укрштању и растварању основе, према узорку, у блоковима, у народу *дизањем нитића на прутиће*.

У традиционалним ткањима Војводине, од базичних преплетаја су заступљени првенствено платно а у мањој мери и кепер.

Препознавање, анализа и разврставање појавних облика теканих структура у војвођанском ткању води ка њиховој идентификацији у односу на општу класификацију ручно теканих структура. Структура теканине зависи од узајамног односа појединачних група елемената, начина њиховог повезивања и преплитања и комбиновања.

Теканина се изводи на разбоју и садржи, прво систем уздужних, затегнутих основних нити, затим поткине нити које се укрштају и преплићу са основом. Ова два система елемената, основа и потка, су међусобно укрштена под правим углом и сложена у истој равни ткања. Структура теканине је одраз односа постојећих елемената у готовој теканини. Са друге стране, појам технике ткања се односи на тип радног процеса који је применет при изради теканине. Тако се применом различитих техника могу добити истоветне структуре.

Основине нити су оне које се пружају дужином теканине, док су поткине попречне нити у теканини. Основине нити су међусобно паралелне једне према другима и чврсто затегнуте на разбоју, док се поткине нити протурају испод и изнад нити основе, ред за редом. Једна нит основе представља дужину теканине, а нит потке низ пребачаја по ширини ткања. Заједно, основа и потка сачињавају ткиво теканине.

Процес ткања укључује три основне операције. Прво, подизање одређеног дела основних нити ради растварања у зев који представља простор између делова основиног система раздвојеног у горње и доње нити. Друго, потка, која је по правилу, намотана и уложена у чунак, ручну алатку којом се убрзава пролаз поткине нити кроз зев. И најзад, слагање поткиних нити у раван сабирањем равномерним ударцима брдилом са брдом.

У погледу структуре, текане текстилије се класификују према начину узајамног преплитања нити основе и потке. Према том критеријуму све откане текстилије се могу сврстати у једну од три групе: ткање основиног лица, уколико садржи већи број основних нити по сантиметру; ткање поткиног лица уколико је већи број поткиних нити по сантиметру; рав-

номерно ткање када је исти број основних и поткиних нити по сантиметру.

ПРОСТА ТКАЊА

Према начину преплитања основе и потке, ткања се сврставају у три групе: платно, кепер и сатен основног или поткиног лица.

Ове три врсте структура се означавају као проста или основна ткања, и сва она садрже по једну серију или систем основних и поткиних нити. При том се свака нит основе и потке преплиће под правим углом; У готовој тканини, нити сваке од серија су међусобно паралелне; При изради једноставних ткања користи се само по један систем уздушних основних нити и један систем попречних поткиних нити; Обе врсте нити у овом саставу су пропорционално одговорне за функцију као и за изглед и лепоту тканице.

Платно

Представља најпростији могућ начин преплитања нити из састава основе и потке, у ком свака нит потке наизменично прелази изнад или испод основних нити (изнад једне а испод друге), понављајући стално исти поступак. У сваком наредном пребачају нит потке иде испод нити основе тамо где је у претходном пребачају била изнад, а изнад оних основних нити где је претходно била испод. Тканице изведене у преплетају платна, обично исто изгледају са обе стране.

На овим просторима, ручно ткање у кућним условима, извођено је на једноставним разбојима са једним или два пара нита, колико је потребно за извођење тканице у преплетају платна. Украсавано је или преткивањем чунком, непрекидном потком, варирањем у оквиру основног преплетају *у две ните*; или испрекиданом потком – ручним пребирањем нити основе и уткањем разнобојне потке, такође у оквиру авонитног система.

Кепер

Густа и чврста ткања у четворонитном преплетају кепер међу домаћим тканинама чешће се налазе у техничком текстилу, употребном текстилном покућству и зимској одећи.

У кеперним структурима је мање украшавања, те је мало применењених украсних поступака. Елементи украшавања се задржавају у оквирима карактеристичне густе и укошене ребрасте структуре директних кепера (*Z*-удесно и *S*-увесно): било да је у питању комбиновање боја основе или потке, односно и једне и друге; а такође и варирањем редоследа укрштаја

основе и потке у једнобојној или разнобојној структури (тачкасти кепери, рибља кост, дијамантини, ломљени, неправилни кепери итд.)

СЛОЖЕНА ТКАЊА

За разлику од двонитног платна и четвроронитног кепера који се изводе само у једном слоју – мрежи, укрштањем два елемента система (основе и потке) у групи сложених ткања се појављују различите врсте додатних елемената од којих се формирају шаре. Ова група је изразито разноврсна, осим у естетском погледу одликује је широк дијапазон техничких принципа, чemu је допринела и разнородност етничких средина у којима су настајали.

Зависно од орнаментике, сложена ткања (са додатном потком) изводе се на више начина. Најстарији вид уткивања украсне потке је на двонитном разбоју без додатног растварања нити основе, већ упоредо са промарном потком у истом зеву.

Затим извођење шара додатном потком, ткањем *на даску*. Употреба додатног помагала за посебно растварање нити у зев, омогућује уткивање шара додатном украсном потком кроз прехране основине нити и растворене том даском - било целом ширином чунком (попречне пруге), било пребирањем и уткивањем испрекидане потке разнобојним нитима за фигуранлу орнаментику.

Уткивањем додатне потке *на даску*, добијају се украсне површине у виду вертикално ребрастих пруга у којима су шире оне у којима је додатна пливајућа потка на лицу, а уже где је пливајућа потка на наличју. Извођење овог типа украсних сложених тканина извођених у народу у кућним условима, представља најраспрострањенији тип укращавања платна у традиционалном текстилу Војводине.

Следећа, нешто развијенија форма уткивања украсне потке тако да она плива, изнад или испод платненог слоја, извођена је на четвроронитном разбоју, када се платно изводи у две нити. Са преосталим расположивим паром нита на четвроронитном разбоју, извођене су, чункањем – пруге једноставних геометријских узорака, или су шаре пребиране и уткиване прстима. Шире гледано, овај начин укращавања у коме пливајућа потка гради узорак прелазећи са лица на наличје слоја у платну и обрнуто, спада у групу техника у којој је развијена и израда раскошних свилених броката. Зато се у класификацијама сложених ткања извођење једноставних украсних фризова убраја у групу техника *броширања*.

Све сложенији типови *програмираних* ткања, у народу су развијани под утицајима занатске и ране индустријске производње где се усавршавају

разбоји за ткање са великим могућностима за варирање преплетаја. Недостатак таквих могућности код домаћих разбоја, а у жељи за освајањем нових сложенијих процеса ткања, надокнађиван је методом *штата и канапа*. Чини се да је та народна изрека управо потекла из ткања где цепци (штапови) и кудељне нити (канап) имају низ разноврсних функција у радном процесу. У техници ткања познатој под називима *на нитиће* или *на прутиће*, извођени су веома сложени узорци у блоковима са виште десетина помоћних нитића који се, по редоследу, потежу подизањем прутића на стативе разбоја.

У оквиру ове класификације ткања према саставу и броју елемената структуре ткања, међу једноставним (са два основна система – основом и потком), као и међу сложенијим са додатним украсним системима основе, а првенствено потке, примењивани су разноврсни начини извођења орнаментике *на прсте*.

INTRODUCTION

In the traditional model among various ethnic groups in Vojvodina region, there are two main types of hand weaving: some of different weaving traditions are characterized primarily by manually selecting colourful weaving weft into the two harness loom; using the weaving board or shed rod. The other communities (Hungarians, Slovaks and Ruthenians) generally practiced the shuttled weaves with predetermined crossing warps and by dissolving the sample in blocks, lifting the heddles with the series of sticks. In traditional weavings of Vojvodina, from basic weaves are represented primarily by plain weave and to a smaller extent by twill.

Identifying, analyzing and classifying forms of woven fabric structures in Vojvodina and their identification toward to the general classification of hand-woven structures in textiles refer to the method by which a group of elements are linked, looped, intertwined, and combined to form a cloth or fabric.

Produced on looms, woven structures feature warp yarns strung on the loom and weft yarns that cross and interlace with the warp.

Those two sets of threads, the warp and the weft are interlaced at the right angle one with other in the plane of the fabric. Textile structure reflects the relationship of elements in finished textiles. On the other side, textile technique refers to the method of processing used to create a textile. Different techniques can produce the same structure.

The warp threads are those that are oriented in the direction of the length of the fabric, but the weft threads of its width. The warp threads are held parallel to each other and tightly stretched lengthwise core of a fabric, while the weft is worked over and under them, row by row. One warp thread is called *an end* and one weft thread is called *a pick*. Collectively, the warp and weft compose a piece of fabric.

Weaving involves three basic operations. First, some of the warp threads are lifted to form a shed, which is the triangular space created between the warps that are up and those that are down. Secondly, the weft, which is generally wound on to some kind of shuttle to speed the process, is passed through the shed. Finally, the weft is beaten or packed even with a comb.

Woven fabrics are classified as to weave or structure according to the manner how warp and weft cross each other. All textiles fall into one of these categories: Warp-faced weave if fabric has a greater number of warp threads per centimetre; Weft-faced weave fabric has a greater number of weft threads per centimetre; Balanced weave when both the warp and weft threads are equal in number per centimetre.

SIMPLE WEAVES

According to the form of interlacing of warp and weft, weaves are divided basically into three categories - plain, twill and satin/sateen weave.

These three kinds of forms are called simple or basic weaves, and all require one set each of warp and weft threads. Their ends and picks interlace at right angles; In the fabric, threads of each group are respectively parallel to each other; Only one series of warps and one series of wefts is used in the construction; All the constituent threads are equally responsible for both the aspect of utility or performance in a fabric and the aspects of aesthetic apparel.

Plain weave

It is the simplest possible interlacing of warp and weft elements in which each weft thread passes alternately over and under successive warp thread (over one-under one), and each reverses the procedure of the one before it. Each successive pass of the weft thread goes under the warps the previous pass went over, and over the warps the previous pass went under. Both sides of a fabric woven with a plain weave usually have the same appearance.

Domestic hand weaving of this area was worked on simple looms, with a pair or two pairs of heddles, necessary to carry out different plain weave fabrics; Plain weaves are usually decorated with stripes, by varying multicoloured continuous weft within two-heddle system; or with multicoloured discontinuous weft, by finger manipulation with threads and colourful weft inserting, also within the two-heddle system.

Twill

Thick and strong fabrics in the four-threaded twill weave is often found at the domestic technical fabrics, household textiles and usable winter clothing. Due to modest application of ornamental procedures, twill weave structures are less decorative.

Designing elements are retained within the typical thick and the angled ribbed structure of direct twill (Z-to-right and S-to the left): Whether it comes to combining warp or weft colours, or both of them, and also by varying the sequence of intersections of warp and weft in the mono or multicoloured structure (dotted twill, herringbone, diamond twill, broken twill, irregular twill etc.

COMPOUND WEAVES

Unlike plain and twill weaves in which there are only two interlaced sets of elements (warp and weft) in a group of compound weaves there are different kinds of additional elements or sets for patterning. This group is very diverse, besides the aesthetic aspect, and also regarding the technical principle, combined with the variety of ethnic backgrounds on which they were created.

Depending on the kind of ornaments, compound weaves (with an extra weft) are performed in several ways. Inlay is the oldest form of inserting decorative weft on the two harness loom without any additional warp shed, but in parallel with the primary weft in the same shed.

Using the additional device, so-called a shed-rod, threads alternate over and under the rod, needed for finger manipulation of threads - either weaving the horizontal stripes with shuttle across the whole width, or inserting extra discontinuous wefts to build colourful figure ornaments.

Inserting extra weft using the shed rod for the additional shed is needed for building the decorative surface as vertically ribbed stripes, with an additional floating weft on the face are broader, and narrow on the reverse. This type of complex decorative folk weaving technique, is the widest used at all types of decorating cloth in traditional textiles in Vojvodina.

Next, more developed way of inserting the decorative wefts is with floats above or below the ground layer, which was worked on four shaft loom, when the plain weave is running with two harnesses. Brocaded additional weft, usually in stripes or simple geometric patterns are shuttled using two available harnesses remained from the simple ground plain weave (on the four harness loom).

According to the way of decoration which builds a floating weft pattern, moving from face to back of the canvas layer and vice versa, broadly conceived, this structure is a kind of brocades, a group of techniques that includes luxurious silk brocade. Therefore, performing simple decorative friezes of extra weft is classified as a compound brocading technique.

More and more complex types of programmed weaving were developed in domestic weaving, under the influences of early industrial and handicraft production of improved looms with great possibilities for variation of weaving. The lack of such opportunities at the domestic looms, but in the desire of winning a new complex weaving process, it was substituted by the method with *a stick and thread*. It seems that the popular phrase originates from weaving where lease sticks, and hemp thread have a wide range of functions in the working process.

In the technique of performing extremely complex samples in blocks, known as *the harness and sticks*, even with a few dozen of extra sheds that are, in order of pulling and lifting sticks above side frames of the loom.

Within this classification according to the criteria of the composition and structure of the elements of woven structures, including simple weaves (with two main systems - the warp and weft), as well as more complex woven structures with additional decorative sets of elements, various techniques of conducting ornaments with fingers are predominant.

ТИПОВИ ТКАНИХ СТРУКТУРА

**CLASSIFICATION OF WOVEN
STRUCTURES**

Као **просте и основне ткане структуре** дефинишу се она ткања која садрже само по једну серију елемената основе као и потке. Подразумевају се платно, кепер и сатен са њиховим варијацијама; Док су сложене ткане структуре уколико садрже више од једне серије елемената у основе, потки или у обе. Нити основе и потке приодате основној тканој структури која је носилац, по свом карактеру су дојатне.

Simple or basic Weave Structures are those which contain only one set each of warp and weft thread elements. These are a Plain weave, twill and satin weave with their derivatives; While Compound weaves consist of more than one set of either warps or wefts or both. Additional warps and wefts, added to a simple weave, which by itself serves as a complete foundation or ground, are by their nature supplementary.

ПЛАТНО

Преплетај платно подразумева најпростије преплитање нити основе и потке у ком свака нит потке наизменично прелази изнад или испод сваке основне нити, понављајући стално исти поступак.

PLAIN WEAVE

It is the simplest possible interlacing of warp and weft elements in which each weft thread passes alternatively over and under successive warp, and each reverses the procedure of the one before it.

Равномерно платно, Слика 1. МВ Е, инв. бр. 4670

Ткана структура где су нити основе и потке равномерно распоређене и једнаке дебљине и еластичности. Нити основе и потке су подједнако видљиве с лица као и с наличја тканине.

Balanced Plain weave, Image 1. MV E, Inv. No. 4670

If the warps and weft are equally spaced and of the same thickness and flexibility, it is the balanced plain weave structure. Warp and weft threads are equally visible on the face and the reverse of the fabric.

Ефекат боја основе и потке, Слика 2. МВ Е, инв. бр. 3573

Укрштањем равномерно распоређених нити основе и потке у две боје, добија се једнообразан *каро* узорак.

Both Warp and Weft effects, Image 2. MV E, Inv. No. 3573

Crossing evenly spaced groups of warp and weft in two colours, provides a uniform plaid pattern.

Панама, Слика 3. МЈО И, инв. бр. 435

Модификација платна са дизањем, односно спуштањем, са по две или више нити у једном пребачају. Ако је исти број нити уједно у оба правца, панама је правилна, а ако је другачије неправилна.

Basket Weave or Panama, Image 3. MUO H, Inv. No. 435

Is a derivate of plain weave, where two or more yarns are lifted or lowered with two or more picks for each unit. It is regular when thread unites are equal, but if not it is irregular.

Полу-панама, Слика 4. МВ Е, инв. бр. 2926

Најједноставнији и најчешћи облици неправилне панаме су са по две нити основе и једном нити потке у јединици ткања, или је једна нит основе а две нити потке. То су панаме основиног или поткиног лица.

Half- Basket or Panama Weave, Image 4. MV E, 2926

The simplest and most common forms of irregular schedules of Panama are of two warps and one single weft in a weave unit, or one warp and two wefts. Those are Warp-faced or weft-faced Basket weaves.

Платно основиног лица, Слика 5. МВ Е, инв. бр. 8278

У структури платна основиног лица знатно бројније нити основе потпуно прекривају потку; Густе су и веома сабијене тако да се под притиском савијају грађећи попречну ребрасту текстуру.

Warp-faced Plain weave, Image 5. MV E, Inv. No. 8278

In the Warp-faced plain weave structure, the greater number of warp threads, completely hide the weft; they are closer and pushed together, so they have to curve over and under the wefts.

Платно поткиног лица, Слика 6.
МВ Е, инв. бр. 2545

У структури платна поткиног лица, основа је потпуно невидљива унутар знатно бројнијег и густо збијеног система поткиних нити; Површина је ребраста у правцу основних нити. Танка основа и пунија потка, такође дају платно поткиног лица.

**Weft-faced Plain Weave, Image 6. MV
E, Inv. No. 2545**

In the Weft-faced Plain weave the warp is covered completely by more numerous and densely packed weft threads, and its surface is ribbed vertically. If the weaver uses a thin warp and a thick weft, the weft should be shown in the finished fabric.

Двобојни поткин рипс, Слика 7.
МВ Е, инв. бр. 11437

Са наизменичном променом боје у преплетају платна поткиног лица добија се поткин или вертикални рипс у две боје.

**Pick and pick or Two-colour vertical
rib, Image 7. MV E, Inv. No. 11437**

In the way of alternating colours of weft, vertical rib structure in two colours is obtained; A weft-faced plain weave ribs are running in the warp direction.

Ткање прстима испрекиданом потком
Finger picking weaves with discontinuous weft

**Минимални прорез, Слика 8. МВ
Е, инв. бр. 565**

Ткање у ком се прорези нижу редијагонали је варијанта смене боја у таписеријском ткању са благом косином у изменени боја потке.

**Minimal slit, Image 8. MV E, Inv. No.
565**

Minimal or diagonal slits is slit tapestry weave, when the way of changing colours produces a slant diagonal line, i.e. lazy line, running diagonally.

Дуги прорез (ткање на прсте), Слика 9. МВ Е, инв. бр. 7639

Дуги или прав прорез на граници две боје омогућава измену боја тако да ивице суседних боја остану паралелне не повезујући се.

Long or Straight slit (Finger picking), Image 9. MV E, Inv. No. 7639

The slit between adjacent colour areas enables colour transition where different pattern areas are side by side.

Ластин реп или једноструко везивање (ткање на прсте), Слика 10. МВ Е, инв. бр. 550

На месту спајања две суседне боје, свака из свог смера се наизменично обавија око једне заједничке нити основе у виду чепљастог узубљивања. На споју је удавостручен број поткиних нити.

Dovetailing or Single interlock Weave (Finger picking), Image 10. MV E, Inv. No. 550

Two picks of each colour are woven alternately. They encircle the same warp thread from opposite directions, giving to the fabric comb-tooth look. Common warp is bearing doubled the number of weft threads of normal.

Вишеструки ластин реп (ткање на прсте), Слика 11. МВ Е, инв. бр. 11826

Заједничка нит основе држи по два или више окретаја, потке две боје наизменично. Уобичајен је ластин реп 3/3.

Multiple dovetailing (Finger picking), Image 11. MV E, Inv. No. 11826

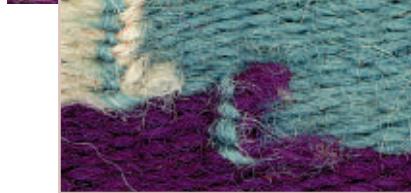
The common warp bears two or more loops of one, then the same number of another colour, alternately. Dovetailing 3/3 is the most common at the area.

Двоструко затварање (ткање на прсте), Слика 12. власништво аутора издања.

Поткине нити суседних боја се повезују у простору између основних нити, у паровима обавијене једна око друге, у пребачајима из оба смера. Нема прореза у тканини, али има једно лице.

Double-interlock (Finger picking), Image 12. owned by the author of this publication.

Wefts interlock with each other in the spaces between the warps, wrapped around each other in pairs, as they move in one direction and again in the next row in the other direction. The fabric is without slits, but one-sided.

Обавијање основе потком у трећој боји (ткање на прсте), Слика 13, 13а, 13б. МВ Е, инв. бр. 10768

Једноставне контурне линије контрастних боја се могу проткивати између блокова боја, да би истакле одређене облике, или одвајале различита подручја боја. То ће орнаментици готовог ткања појачати израз. Ово се ради поступно, током ткања. Пре попуњавања подлоге бојама ткач слободно провлачи трећу боју између нити основе, тако да појача облике и испуни празнице.

Plain Weft Wrapping (Finger picking), Image 13, 13a, 13b. MV E, Inv. No. 10768

Simple, contrasting contour bands can be woven between the blocks of colour, outlining each area, or between different colour areas. This produces a contour on the face of the finished weave. In fact the wrapping is done progressively throughout the weaving. Before filling the background areas weaver may weave some picks in another weft travelling freely through warps.

Чипке у платну ткане прстима Finger-Controlled Lace-like Weaves

Преуређивање нити основе и потке прстима, Слика 14. НМК Е, инв. бр. 929

У равномерном платну, украсни прорези се постижу прераспоређивањем нити прстима без додатних нити.

Rearranging the warp and weft with fingers, Image 14. NMK, E Inv. No. 929

On the base of Plain weave, simple lace effect is accomplished by rearranging threads with fingers to create stable open spaces without additional sets.

Ажур (ткање на прсте), Слика 15. МВ Е, инв. бр. 2919

Украсна техника у којој се одваја по неколико нити основе хвата и стеже, па опшије да остану шупљине у форми чипке. Ту не иде потка платна, а завршава се на исти начин.

Openwork (Finger picking), Image 15. MV E, Inv. No. 2919

Decorative technique of creating a lace-like effect in the way of separating several warps with fingers, tighten together and sew to remain hollow which gives the form of lace. Lace area ends by sewing in the same way.

Цик-цак ажур (на прсте), Слика 16. МВ Е, инв. бр. 4839

Варијанта ажура у којој се увезана група нити са горње стране преполови и са горње стране везује са делом претходне односно следеће групе, и тако настави.

Zigzag openwork (Finger picking), Image 16. MV E, Inv. No. 4839

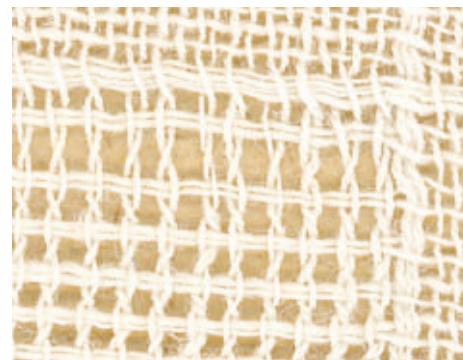
Variant of open work where the group of warps bonded to one another, then is cut in half and tied up with half of the previous ie next group, and so continues in the zigzag way.

Осмице (ткање на прсте), Слика 17.
МВ Е, инв. бр. 10841

Парови основиних нити се поставе у осмицу и кроз њих се протури потка. Практично, кроз заврнуте парове нанизане на штап, протури се поткина нит и тако учврсти положај. Завршава се једним пребачајем потке кроз контразев.

Leno or gauze weave (Finger picking),
MV E, Image 17. Inv. No. 10841

In this lace-like effect pairs of warps are twisted over each other making the figure eight. With one pick of plain weave into the opposite shed, leno cross is done.

Букетићи (ткање на прсте), Слика 18.
КОЦТЛС Е, инв. бр. 71.56.1 (1586)

Док је зев растворен, групација основиних нити се обавија потком и стеже у облик букетића и поново врати у зев. Букетићи се изводе у блоковима са равномерним платном.

Lace - Brooks Bouquet (Finger picking), Image 18. KOCTLS E, Inv. No. 71.56.1 (1586)

Bouquet-like effect when the weft, passing through the shed, comes out through the top of the warp and wraps around a group of warp ends before re-entering the shed. Bouquets are combined with plain weave.

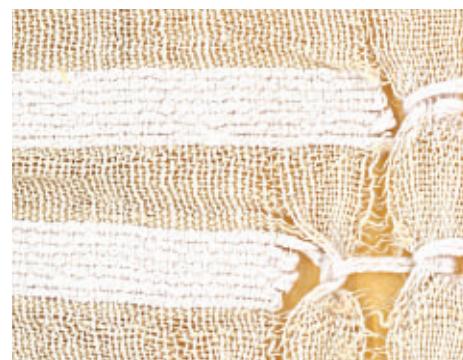

Шпанска чипка (ткање на прсте),
Слика 19. власништво УТНС

У шпанској чипки украсни ефекти се изводе комбиновањем чунканог платна са ручним утвицањем посебне украсне потке у више редова али кроз одређене мање групе основиних нити.

Spanish lace (Finger picking), Image 19. ownership AWNS

Decorative effects in the Spanish lace are derived from a combination of shuttled cloth and hand weft inserters. It is worked by interchanging sheds in shuttled plain weave and working the yarn back and forth over a certain small group of warp threads.

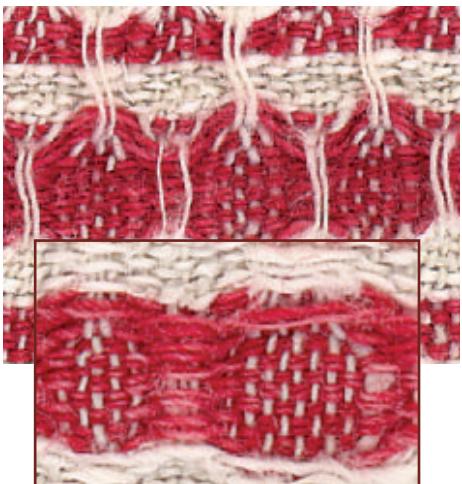

Канафас (чункано ткање), Слика 20. МВ Е, инв. бр. 4839

Канафас је чипкаста ткана структура у којој се групе нити основе и потке чункањем укрштају. Тка се у блоковима тако да се украсни блок канафаса комбинује са платном, што тканину чини стабилнијом.

Canvas (Loom controlled weave), Image 20. MV E, Inv. No. 4839

Canvas is a structure similar to Basket Weave. Groups of warp and weft threads interlace as in Panama. The difference is that plain weave separates basket blocks, increasing the stability.

Cahe (чункано ткање), Слика 21 а, б. МВ Е, инв. бр. 10048

Ткање са два различита преплетаја - узорка и основног ткања. Делом се тка платно, а делом флотирајуће украсне нити, а затим замене места. Тканина има једно украсно лице.

Honeycomb (Loom controlled weave)
Image 21 a, b. MV E, Inv. No. 10048

It is a weave with two different interlacements - pattern and background. One section weaves plain weave, the other weaves floats, and these exchange places. The resulting fabric is with one side decorative.

Чипка рађена нитама (чункано ткање), Слика 22 а, б. МВ Е, инв. бр. 1987

Ткање у блоковима. Састоји се из равномерног платна и шупљиковог или ажура преплетаја. Чипкасти делови су у коцкастим блоковима у којима су основине и поткине флотаже у наизменичном распореду. Ако је основина на лицу, поткина је на наличју.

Lace of the loom (Loom controlled weave), Image 22 a, b. MV E, Inv. No. 1987

One shuttle weave structure arranged in blocks, consist of a balanced weave with an open lace-like effect. Lace blocks are combined of several spots in a block which can be threaded with warp floats or weft floats. Floats are reversed, if warp is on face, weft is on the back.

Директан 2/1 Z-кепер, Слика 23 а,
б. МВ Е, инв. бр. Споредни инвентар Ј.
1089

Кепер је просто ткање, где су у основи и потки најмање две пловеће нити, са најмање три ните. У кеперу основиног лица плове најмање две нити основе преко једне потке; директни кепери су са константним косим ребрима; Z-смера ако теку из доњег левог ка горњем десном углу.

Regular 2/1 Z-Twill, Image 23 a, b.
MV E, Inv. No. Auxiliary Inventory J. 1089

Twill is a Simple Weave consists Warp and Weft, with two floating yarns at least, and minimum of three harnesses; Warp-faced twill with two floating Warps over one weft thread; Regular or Straight twills with constant slanted twill lines; Z-Twills run from lower left to higher right angle.

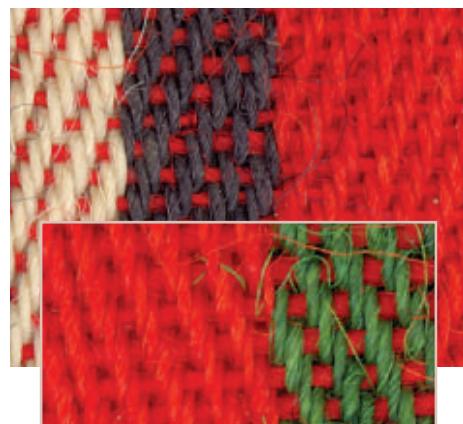

Директан 3/1 Z-кепер, Слика 24 а,
б. МВ Е, инв. бр. 2933

Зато што основа преовладава, 2/1, као и 3/1, су неравномерни кепери основиног лица јер већи број нити основе прелази изнад а једна испод поткине нити.

Regular 3/1 Warp faced Z twill, Image 24 a, b. MV E, Inv. No. 2933

Because warp threads predominate on the face, 2/1 Z, as well as 3/1 Z, are Uneven warp-faced twills.

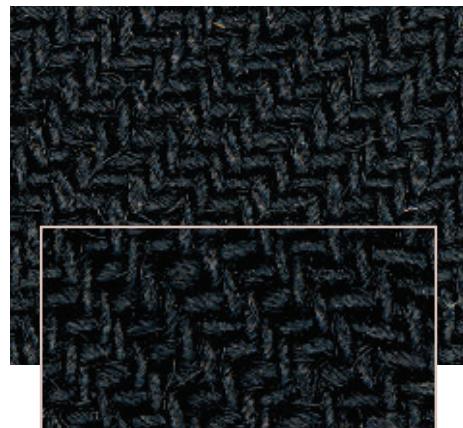

Кепер Z равномерни, Слика 25 а, б.
МВ Е, инв. бр. 11426

Равномерни 2/2 Z кепер са истим
бројем нити основе и потке на обе
странице, са косинама удесно. Наличје
се разликује само по обрнутом смеру
косина.

Balanced or Even-sided 2/2 Z twill,
Image 25 a, b. MV E, Inv. No. 11426

Even-sided 2/2 Z twill with balanced
floats of the same length on both sides, and
right-hand diagonals. Twill is reversible, ex-
cept the direction of the diagonal.

Директан 1/2 Z-кепер поткиног лица, Слика 26 а, б. МВ Е, инв. бр. 1267

У овом тронитном кеперу поткиног лица, основа прелази изнад једне и испод две нити потке, у сваком понављању, а линије косина су удесно.

Regular 1/2 Weft-faced Z twill, Image 26 a, b. MV E, Inv. No. 1267

In this weft-faced three shaft twill, the warp goes over one, under two wefts, in each repeat, and twill lines moves from lower left to higher right.

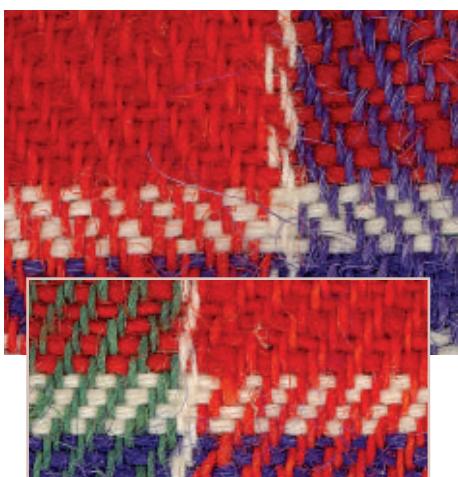

Директан 1/3 Z-кепер поткиног лица, Слика 27 а, б. МВ Е, инв. бр. 8986

Једна основина нит прелази изнад потке, а три нити испод потке, у сваком понављању, значи да три нити потке флотирају на лицу тканине; линије кепера теку удесно.

Regular 1/3 weft faced Z twill, Image 27 a, b. MV E, Inv. No. 8986

One warp thread goes over the weft and three go under in each repeat, so, three floating filling yarns appear on the face; right-handed twill lines moves from lower left to upper right.

Директан 2/1 кепер S основиног лица, Слика 28 а, б. МВ Е, инв. бр. 9322

Неравномеран кепер, у ком основа преовладава на лицу, две нити основе изнад и једна испод потке; са косином улево, од десног доњег до левог горњег угла.

Regular 2/1 Warp faced S twill, Image 28 a, b. MV E, Inv. No. 9322

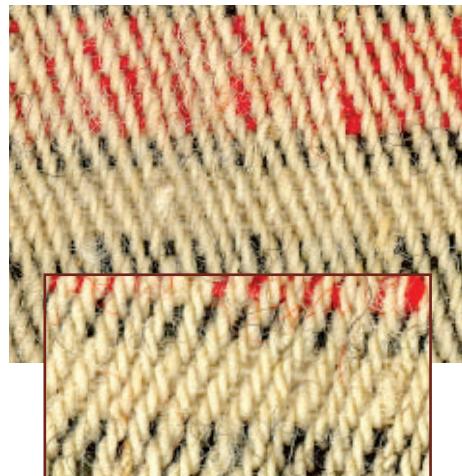
Uneven twill, warp-faced twill (warp yarns go over 2 and under 1 filling yarn); weave is twilled to the left, running from lower right to upper left.

Директан 3/1 кепер S основиног лица, Слика 29 а, б. МВ Е, инв. бр. 4147

Неравномеран кепер где основне нити плове изнад три и испод једне нити потке. То је леворуки или S кепер, косине из доњег десног према горњем левом. По натибу, ово је стрми кепер.

Directed 3/1 Warp faced S twill, Image 29 a, b. MV E, Inv. No. 4147

In this uneven twill warp threads float over three wefts and under one. It is left-handed or S twill, running from lower right to upper left. According to the angle of twill lines is high angle or step twill.

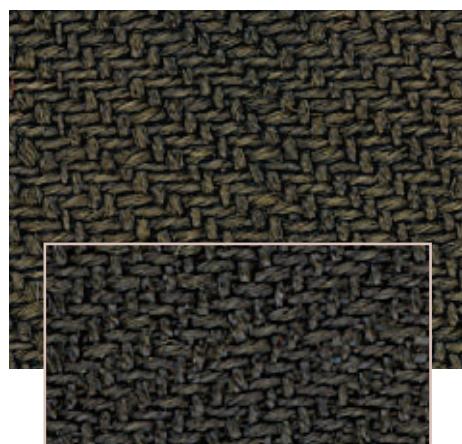

Директан и Равномеран 2/2 S кепер, Слика 30 а, б. МВ Е, инв. бр. 8808

На лицу односно наличју се појављују по две нити основе и потке, са косинама с лица улево а с наличја удесно. Кепери са формулом 2/2 увек дају дволичне тканине.

Direct and Even-sided 2/2 S twill, Image 30 a, b. MV E, Inv. No. 8808

When the number of warps and wefts appearing on a fabric is equal, it is balanced or even faced twill; with diagonal lines running to the left. Thus, twills with formula 2/2 will always form two-sided fabrics.

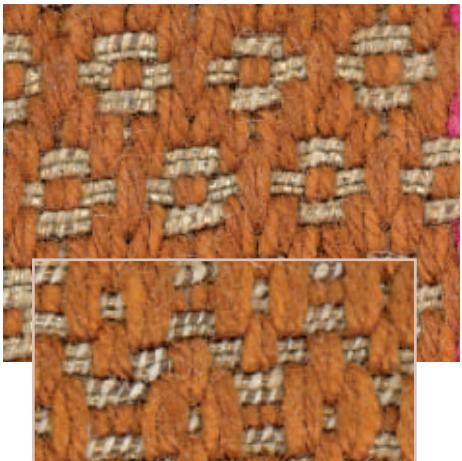
Директан 1/2 кепер S поткиног лица, Слика 31 а, б. МВ Е, инв. бр. 1130

Преткивање по растућем редоследу (1, 2, 3) даје кепер са косином улево. У овом неравномерном кеперу, пловеће су поткине нити, а сам одговара наличју кепера основиног лица.

Regular 2/1 Weft faced S twill, Image 31 a, b. MV E, Inv. No. 1130

Opening the sheds in ascending order (1, 2, and 3) causes twill lines from right to left. In weft-faced twills, the floats are normally formed by filling threads. These uneven twills are the reverse of the warp faced.

Тачкасти кепер, Слика 32 а, б. МВ Е, инв. бр. 4659

Периодично се смењују Z и S линије кепера. Ткање је централно симетрично, по шеми за тачкасто увођење. Комбинацијом правог и тачкастог увођења, добије се цик-цак, а са променом редоследа гажења и ромб.

Point Twill, Image 32 a, b. MV E, Inv. No. 4659

In this twill Z and S twill direction changes at regular intervals. As symmetrical about the centre, it uses the point draft. Change from straight to point threading makes zigzag, then combines sections of Zigzag, and for the rhomb structure, reverses threading and treading.

Хоризонталан Цик-цак кепер, Слика 33. МВ Е, инв. бр. 7001

Цик-цак или повратни кепер се изводи из директних кепера, периодичним променама правца косине кепера, по ширини. У рапорту, број нити основе се удвостручује у односу на потку. Хоризонтални цик-цак је по тачкастој шеми.

Horizontal Zigzag twill, Image 33. Inv. No. 7001

Zigzag or Wavy twills are derived on the base of straight twill. The direction of the diagonal in a twill fabric is reversed periodically across the width. In a repeat, the number of warp is doubled to the weft yarn. Horizontal Zigzag pattern is done by Point draft.

2/1 Цик-цак кепер ткани таблицама, Слика 34. НМК Е, инв. бр. 1028

Затегнута основа је претходно уведена у рупице на таблицама спакованим као шпил карата, да се манипулише нитима основе, тако да се ствара зев за пролаз потке. Сваким окретањем таблице, укрсте се нити основе.

2/1 Zigzag Twill, Tablet Woven Image 34. NMK E, Inv. No. 1028

Stretched warp is threaded through the holes of tablets, which lie flat like a pack of cards. Each tablet separates the warps, for a shed through which weft passes. Each time a tablet is rotated for warp threads to twist around each other.

Вертикалан Цик-Цак кепер,
Слика 35. МВ Е, инв. бр. 8273

У рапорту је удвостручен број пребачаја потке у односу на број нити основе. Примењује се растући распоред увођења, али једноставним комбиновањем S, односно Z кепера једнаких рапорта.

Vertical Zigzag weave, Image 35. MV E, Inv. No. 8273

In the repeat unit, the number of weft yarn is doubled to the number of warp yarn. Vertical Zigzag weave is achieved by using Straight Draft, but by simply combining two S and Z twill weaves of equal repeat.

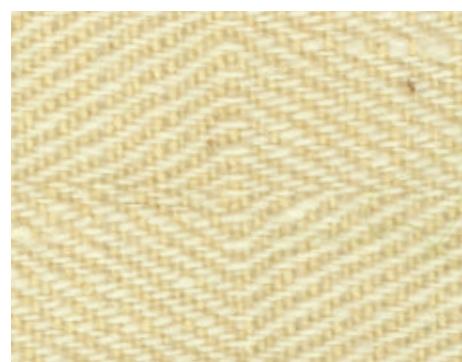

Дијамант, Слика 36. МВ Е, инв. бр. 3841

Дијамант се гради окретањем правца косина кепера уз дуплирање броја нити основе и потке, по тачкастој шеми. Комбинују се два симетрична цик-цак дела по распореду увођења и редоследу дизања вертикалног цик-цак кепера.

Diamond weaves, Image 36. MV E, Inv. No. 3841

Diamond is achieved by combining two symmetrical zigzag weaves of equal repeat, with point draft and lifting plan of vertical waved twill. Number of warp and weft is doubled in a repeat, with a pointed draft.

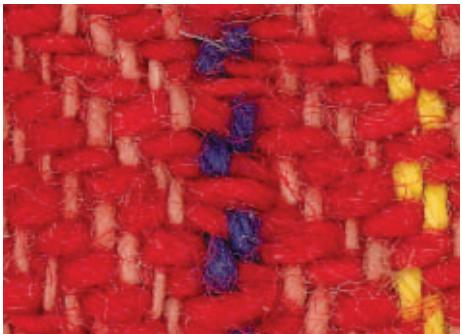
Истегнути или продужени кепер,
Слика 37. НМЗ Е, инв. бр. 552

Истегнути кепери садрже више од једног помака увећања по ширини или дужини. Додавањем увећања тачкастом кеперу се граде обимнији узорци. Обично се понављају равни кепери пре увођења у тачку.

Extended or elongated Twill, Image 37. ZNM E, Inv. No. 552

Extended twill has more than one rate of advancement either outwards or upwards. Point twill has been extended to produce a larger pattern. This can be done by repeating the straight twill before making the points.

Ломљени кепер, Слика 38. МЈО И, инв. бр. 299

Уколико се направи прескок при увођењу кепера и изазове прекид правилног распореда у основи или потки, добије се прелом на месту где се мења правац косина кепера. Иза видљиве основине, уследиће поткина нит.

Broken Twill, Image 38. MUO H, Inv. No. 299

It is twill which is changed either in the warp or the weft. In the threading, some shafts are omitted. In broken twill, if the warp is on the surface, the next is the weft.

Рибља кост, Слика 39. НМП Е, инв. бр. 698

Назив подразумева облике ломљених кепера насталих понављањем равних кепера, али уз прелом на месту промене правца, из Z у S односно обрнуто, тако што се ремети редослед преплитања.

Herringbone weave, Image 39. NMP E, Inv. No. 698

Precisely, the term should be reserved for the certain types of broken twills that reverse after base twill, but with a break at the point of reversing from Z into S, and inversely, the order of interlacement is also reversed.

Ломљени дијамант, Слика 40. МВ Е, инв. бр. 6603

Кепер ломљени дијамант се изводи из рибље кости, укључујући и његово ломљење. Дели се на једнаке и симетричне половине по дијагонали. Од дијаманта се разликује по сломљеној којуци у центру, пошто у конструкцији није применјена тачкаста шема увођења.

Broken diamond Twill Image 40. MV E, Inv. No. 6603

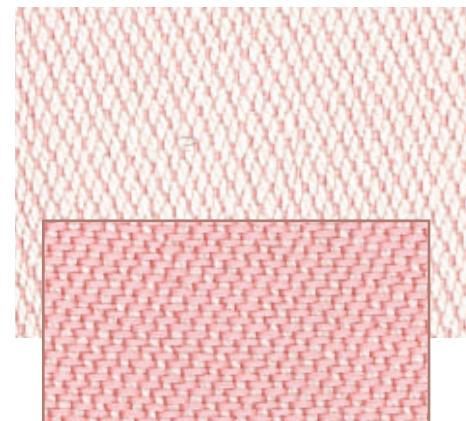
Broken diamond twill is formed on the basis of herringbone weave, including its broken draft. Diagonally, it can be divided into two equal parts, symmetrical about its diagonal axis. Since there is not point draft threading, *broken dice* in center distinguishes it from the diamond.

Сатен / Сатин, Слика 41 а, б.
власништво аутора издања

Сатен је трећа проста ткана структура где нити основе флотирају изнад четири или више нити потке на лицу тканине, те преовладава основино лице; Уколико на лицу претеже потка, то је сатин. Сатен и сатин су лице и налијче једне тканине. Почетни модел је 5-нитни сатен или сатин.

Satin / Sateen, Image 41 a, b. owned by the author of this publication

Satin, one of a basic weaves, with long warp floats passing over four or more wefts on the face of the fabric, being a warp-faced weave; When uncrossed threads are in the weft the weave is called sateen. Satin and satin are obverse and reverse of one fabric. Basic weaves are 5-end Satin or Sateen.

Дупло ткање, Слика 42 а, б. МВ Е,
инв. бр. 6604

Тка се у два слоја преплетаја платно, сваки у две нити основе. За горњи слој се користи прва и трећа, а за доњи друга и четврта нита.

Double plain cloth, Image 42 a, b. MV E, Inv. No. 6604

Two layers of plain cloth are woven, each layer on two shafts; the top layer with shaft one and three, and lower on shaft two and four.

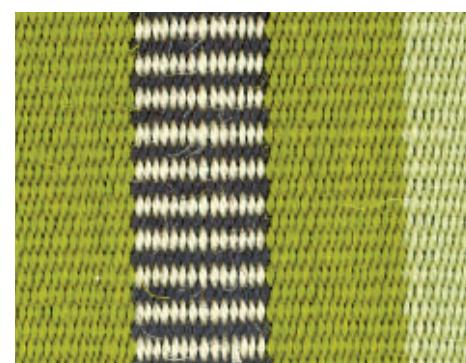

Комплементарно ткање основног лица, Слика 43. МВ Е, инв. бр. 8278

Основа у две боје, сложена је у две комплементарне серије интегрисане у састав тканине. Обе представљају одговарајуће и реципрочне делове на два лица ткања. Нема унутрашњег ткива носиоца орнаментике.

Complementary warp Compound weave, Image 43. MV E, Inv. No. 8278

Warps in two different colours are set up in two complementary sets that are integral to the structure of the fabric. Both play equivalent and reciprocal parts on two opposite faces of the fabric. There is no ground cloth on top of which the pattern is created.

Узорци основиног лица, Слика 44.
МВ Е, инв. бр. 2414

Узорци у платну основиног лица су извођени шарањем само у основи. Декоративне нити основе су саставни делови откане структуре и не могу се одстрањити. Доминирају основе нити, густе и чврсте у живим бојама, а потка је танка и невидљива.

Complimentary warp faced patterns,
Image 44. MV E, Inv. No. 2414

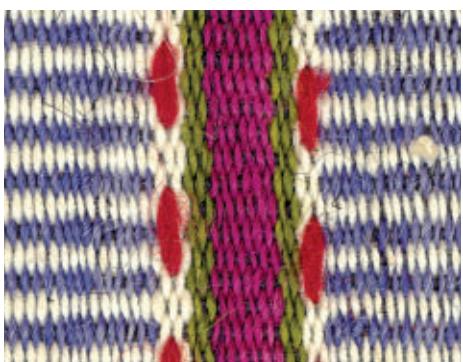
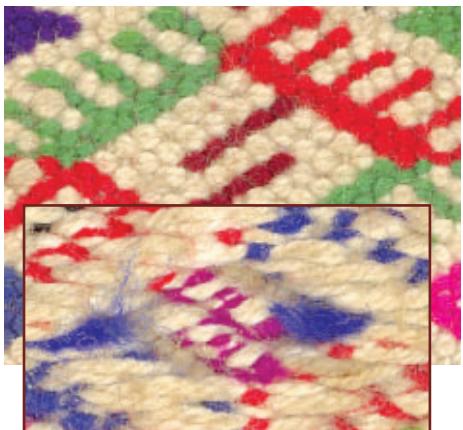
Patterns are created only with warp of different colours. The pattern warps are integral to the structure. Warp is dense and stiff combined of different vivid colours, but weft is extremely thin.

**Дезенирано ткање супституцијом
боја у потки, Слика 45 а, б. МВ Е, инв.
бр. 4242**

Шара се изводи пребирањем прстима и заменом обојених нити у преплетају платно. С лица може бити сложен узорак, али с наличја неуредна маса.

Weft-substitution technique, Image
45 a, b. MV E, Inv. No. 4242

Patterns are worked with fingers, when one simply substitutes one coloured weft for another in the plain weave. On the front is usually quite intricate pattern, but on the back a thick messy reverse.

Броширање додатном основом,
Слика 46. МВ Е, инв. бр. 8311

Састоји се из сложеног система основе и једне потке. Шаре се изводе са додатном основом која није саставни део подлоге. Додатним нитима основе се манипулише независно од базичног ткања тако да прелазе изнад или испод базичног платна.

Warp brocade, Image 46. MV E, Inv.
No. 8311

Consists of Compound warping and Simple wefting. The decoration can be incorporated using additional warp threads which play no part in the basic structure. They are manipulated independently of the ground cloth and float over or under the plain weave ground.

Пребор додатном потком у зев платна, Слика 47 а, б. МВ Е, инв. бр. 4354

Техника улагања додатне украсне потке у зев, упоредо са примарном потком платна, без флотирања, односно без посебног растварања нити. Улагање у зев се најчешће изводи на равномерном платну. Половина система нити се подиже и раставља у зев где се утвида шара додатном украсном потком.

Inlaid brocading, Image 47a, b. MV E, Inv. No. 4354

Weft-float patterning with the extra wefts carried in the same shed with the ground wefts where not forming floats of variable length on the front. Usually, inlay is woven with a balanced plain weave ground. The top set of warp threads are raised up, forming a shed into which the pattern wefts are inserted.

Пребор у зев на кеперу, Слика 48а, б. МВ Е, инв. бр. 8981

Техника украпавања ткања у прелетају кепер, улагањем додатне украсне потке отворени зев, упоредо са потком базичног ткања. Обе потке су у зеву и у контразеву. Узорак се слаже пребијањем прстима.

Inlay brocade with the twill ground weave, Image 48a, b. MV E, Inv. No. 8981

Technique of decorating twill by inserting an extra weft with fingers into the opened shed, along with the ground weft. In the patterned areas, both wefts are carried through the shed, as well as counter-shed. Patterning weft is inserted by selecting with fingers.

Броширање с лица и наличја, непрекидном потком, Слика 49а, б. МВ Е, инв. бр. 690

Допунска потка у виду пуније вишеструке нити, преткива се, у одређеним размацима, изнад и испод базичне ткањине целим ширином ткања.

Continuous Overlay-Underlay brocade, Image 49 a, b. MV E, Inv. No. 690

Supplementary continuous weft, basically a bundle of fine yarns, goes above and below the base fabric in certain intervals, across the whole width of fabric.

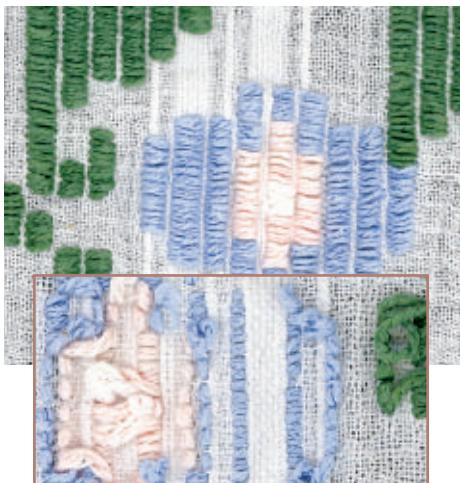

Равномерно броширане пруге на даску, Слика 50. ГМБ Е, инв. бр. 325

Извођене су уз један додатни зев, чунањем на двонитном разбоју. Додатна потка је уткивана међу разбројене нити растворене уметнутом даском. Украсна пруга је ребрасте структуре.

Overlay/Underlay brocaded stripes, shuttled, Image 50. CMB E, Inv. No. 325

Balanced striped continuous brocade is woven on a two shaft loom, with an additional shed rod used to lift the ends that tie down the inserted weft, forming vertical lines as predetermined ribbed structure.

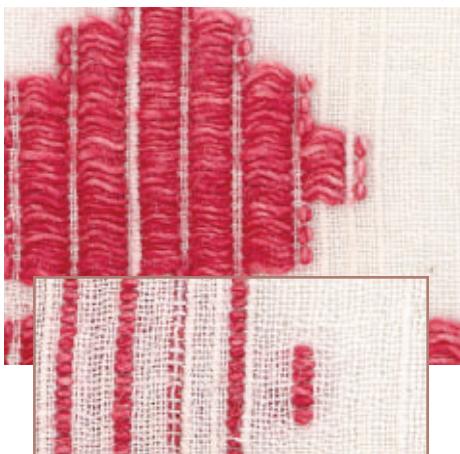

Броширано лице испрекиданом потком на даску, Слика 51 а, б. МССМ Е, инв. бр. 746

Разнобојна потка уткивана је прстима уз један додатни зев, бирањем основних нити и провлачењем испрекиданих нити украсне потке, према узорку. Посебан део у базичном ткању су усноване пруге.

Overlay Discontinuous brocade, Image 51 a, b. MSSM E, Inv. No. 746

Finger picking weave with one additional shed in the way of introducing coloured supplementary yarns only by picking out each warp yarn by hand and pulling the yarn through them according to fine patterns. A special effects in the ground weave are stripes warped of thicker cotton.

Броширана орнаментика с лица са петљом, уз један додатни зев. Слика 52 а, б. МВ Е, инв. бр. 2325

Ткање слично претходном, са шарама у једној или више боја пребирањем уз један додатни зев. Разликује се по петљама украсне потке на лицу орнамента.

Overlay brocade with edge loops, using one additional shed, Image 52a, b. MV E, Inv. No. 2325

Similar kind of weave as the previous one, with decorative forms in one or more colours by finger picking with an extra shed. The only difference is the transfer from the lower to the upper row, visible on the face as a decorative loop.

Броширање целе површине лица, чункањем уз један додатни зев, Слика 53. МБ ЗБЈ, инв. бр. 381

Вертикална ребра се добијају уз алтернативни зев у односу на базично платно, а разнобојне хоризонталне пруге изменом боја у истом преплету.

Overlay whole surface brocading, shuttled weave with one additional shed, Image 53 a, b. MV CBJ, Inv. No. 381

Brocade with decorative weft using a shed added to basic weave allows vertical ribs; while horizontal colourfull stripes are possible with a simple change of colour within the same interlacing.

Броширање површине лица испрекиданом потком, Слика 54 а, б. МЈО И, инв. бр. 448

За добијање вертикалних разнобојних пруга, примењује се броширање изменом боја по вертикални, ткањем испрекиданом потком прстима. За сваку боју се користи посебна луткица.

Overlay discontinuous brocading, Image 54 a, b. MUO H, Inv. No. 448

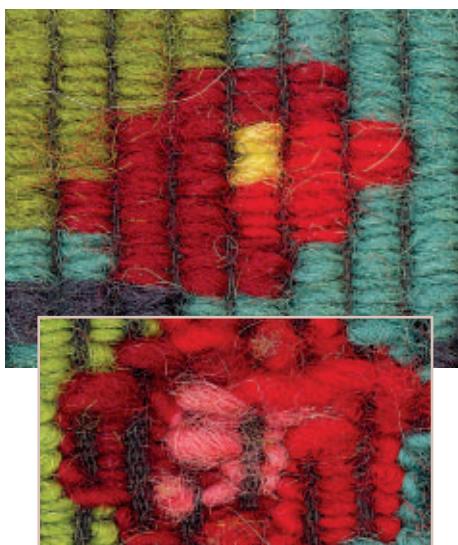
In order to obtain different coloured vertical stripes, finger picking must be applied with changing colours vertically. For each colour separate finger-skein is used.

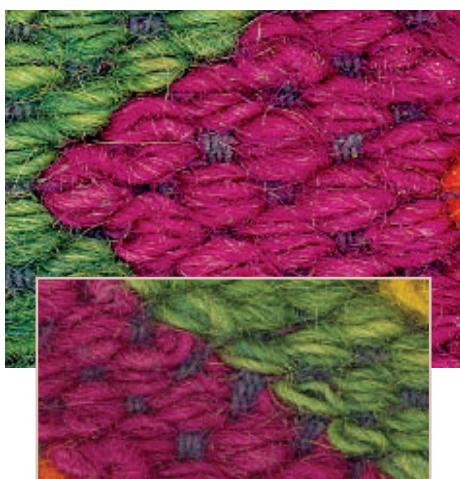
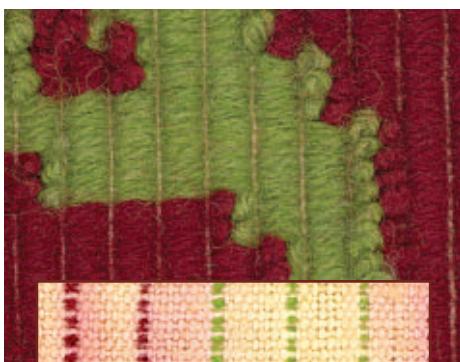
Броширано лице, фигурана орнаментика, Слика 55 а, б. МВ Е, инв. бр. 11603

Вишебојна орнаментика је у ребрастој структури, извођена убаџивањем комадића нити прстима. Након реда додатне украсне структуре следи један до три пребачаја потке основног ткања. Разнобојна потка је већим делом изнад основних нити, те је броширана с лица.

Overlay Brocading, figural ornamentation, Image 55 a, b. MV E, Inv. No. 11603

Colourful ornaments are in the framework of the given structure, done by inserting weft pieces with fingers. After one decorative weft row one to three plain ground weave shoots follow. Supplementary weft threads are floating on the face held by one or two warp threads.

Броширано лице испрекиданом потком, са ивичним петљама, Слика 56 а, б. МВ Е, инв. бр 427

У броширано цело лице је унет детаљ петље која се са ивице шаре преноси у горњи ред и видљива је с лица. Примењује се измена боја у инверзној варијанти технике двоструког затварања.

Overlay brocade with edge loops, Image 56 a, b. MV E, Inv. No. 427

In the overlay brocade is incorporated an element of decorative loop, transmitted from the edge of ornament, up to the next row, being visible on the face. For changing colours an inverse variant of double interlocking is used.

Непрекидно реципрочно броширање у два блока, Слика 57, власништво аутора издања

Изводи се чункањем уз два додатна зева, у два блока, у једној или вишевој боји. Текстура површине лица, односно наличја је у виду релејног шах-поља.

Continuous reciprocal two-block brocade, Image 57, owned by the author of this publication

It is executed applying the shuttle weaving using two additional sheds as two alternating blocks in one or more colours. The texture of face or the reverse is in the form of relief chess field.

Реципрочно броширање у два блока испрекиданом потком, Слика 58 а, б. МВ Е, инв. бр. 1217

Ткање преткивани са две нити изнад и две испод, а затим реципрочно са алтернативним паровима основе. Шара се комплементарним слагањем ручно уткиваних разнобојних нити.

Reciprocal two-block discontinuous brocading, Image 58 a, b. MV E, Inv. No. 1217

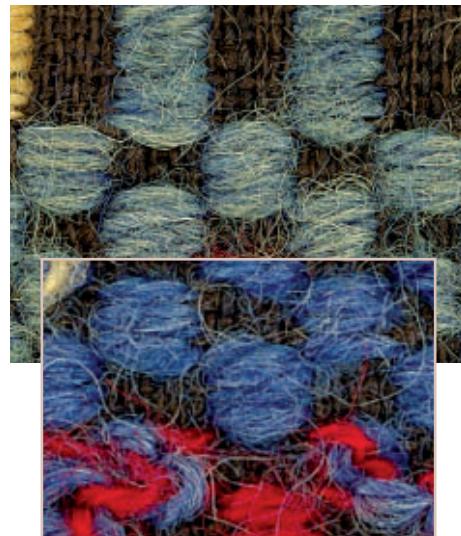
With two sheds, usually woven according to the formula over two, under two, then reverses direction to the alternate pairs of warps in a complementary manner, but with discontinued weft inserted with fingers.

Броширано лице и наличје у два блока, испрекиданом потком, Слика 59 а, б. МЈО И, инв. бр. 334

Ткање је делимично контролисано, уз уткивање испрекидане украсне потке прстима, двоструким затварањем, као и реципрочно броширање, али варирањем дужине блокова.

Two-block Overlay/Underlay discontinued brocading Image 59 a, b. MUO H, Inv. No. E. 334

It is partly loom controlled, but with inserting extra wefts with fingers in the way of interlocking adjacent wefts of different colours, similar to the reciprocal brocading but with the varying block-sizes.

Броширано лице пребирањем и уткивањем прстима, Слика 60 а, б. НМП Е, инв. бр. 356

Изводи се у комбинацији са ткањем подлоге у преплетају платно, шара се слободно, бирањем и раставарањем нити основе на местима где ће се уткивати украсна потка.

Overlay brocade, finger-picking, Image 60 a, b. NMP E, Inv. No. 356

Brocaded ornaments combined with plain weave ground are freely interlaced by the weaver, carrying the pattern weft over and under as many warp threads as desired.

Броширано вишебојно лице испрекиданом потком, Слика 61 а, б. МВ Е, инв. бр. 739

Разнобојна украсна потка се води рукама преко, затим испод две или три нити основе, а затим чунком пребаци потка платна и поново на исти начин.

Overlay discontinuous brocade, finger picking, Image 61 a, b. MV E, Inv. No. 739

The pattern weft thread goes over, then under two or three warps, and then a row of plain weave all across the width, and back over again.

Броширано лице непрекидном и испрекиданом потком на платну, Слика 62 а, б. МВ Е, инв. бр. 12956

Користе се две украсне потке, једна бела непрекидна у ланчаној пруги; а друга испрекидана у неколико различитих боја, међусобно испреплетаних у разнобојним цветовима. Орнаментика је изведена пребирањем прстима, користећи луткице потке.

Overlay Continuous and Discontinuous brocade on plain weave ground, Image 62 a, b. MV E, Inv. No. 12956

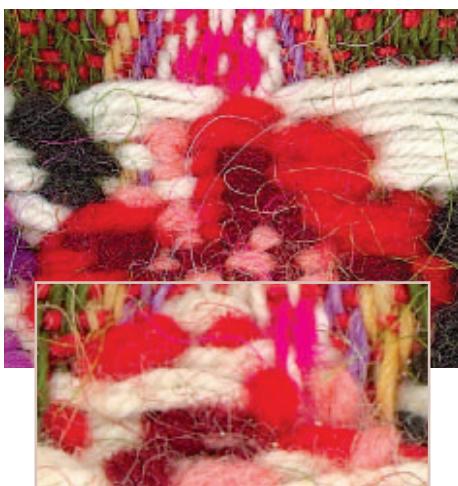
Two sets of patterning weft are used, continuing a white one, is running from selvage to selvage; and discontinued in a few colours, interlaced each pattern yarn in executing floral ornaments, by hand, using small finger skeins of wool.

Броширано лице испрекиданом потком на кеперу, Слика 63 а, б. НМП Е, инв. бр. 259

Додатне нити су уткivanе на бази прелетаја кепер, потезањем сваке основине нити руком и уплитањем комадића потке по пшар, уз помоћ даске за растварање нити.

Overlay Discontinuous brocade with the twill background, Image 63 a, b. NMP E, Inv. No. 259

In this technique, the supplementary yarns are placed in the web of the twill weave, by picking out each warp yarn by hand and pulling the weft threads in specific areas only, with a help of an extra shed stick in the warp behind to harness. The process is done with the back of the fabric facing upwards.

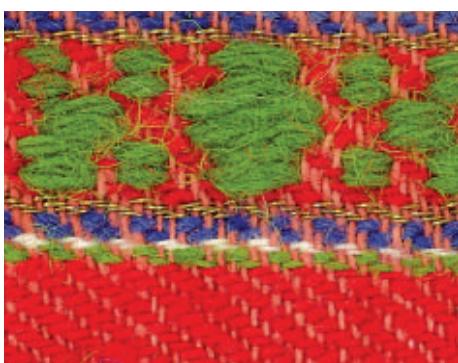

Броширано лице и наличје непрекиданом потком на кеперу, Слика 64 МЈО И, инв. бр. 299

Орнаментика директног S-кепера, до-пуњена је броширањем пуном и меком ву-ном, у два блока.

Overlay/Underlay Continued brocade with the twill as a ground weave, Image 64 MUO H, Inv. No. 299

Direct S-twill with coloured weft stripes, is supplemented with Continued two-block weft brocade of thick soft wool.

Сложене броширане пруге, ткање контролисано разбојем, Слика 65 а, б. МВ Е, инв. бр. 6192

Ткање у блоковима, на платну са додатном орнаментиком у узорку одређеном пребирањем и уметањем прутића. Тка се наизменично украсном потком, и потком платна, а на полеђини је негатив узорка.

Continuous weft brocaded weave Loom controlled, Image 65 a, b. MV E, Inv. No. 6192

Is a block weave with supplementary continuous weft patterns memorized in way of placing sticks, in combination with a plain weave row which is lifted using a counterbalance action. On the back side, pattern appears as negative.

Овершот – Равномерно броширано ткање у блоковима, Слика 66 а, б. МВ Е, инв. бр. 6998

Сложено ткање са два чунка, једним се тка платно, а другим додатна потка. Нити украсне потке прелазе изнад и испод слоја платна, производећи три различите текстуре: украсни узорак, затим видљива подлога и уравнотежени делови у виду полутоноva.

Overshot – Balanced brocaded block weave, Image 66 a, b. MV E, Inv. No. 6998

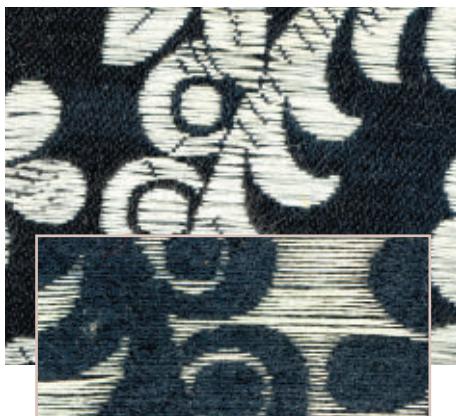
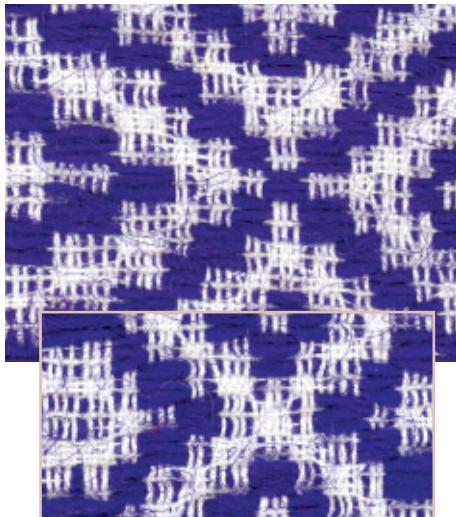
A compound two shuttle weave, where one shuttle weaves a plain weave, while the second carries a pattern weft. The pattern threads skip over and under and interweave with the ground, producing three separate textures to the weave: pattern areas, background areas and half-tone areas.

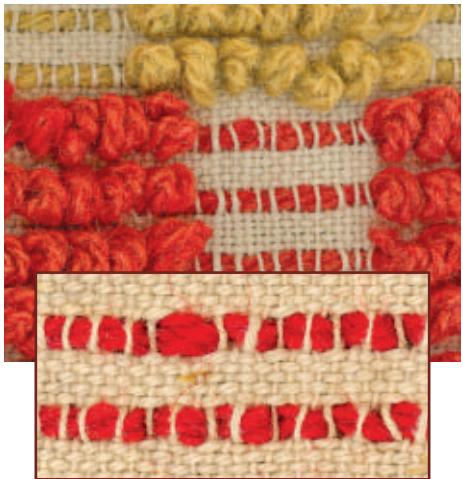
Брокат - ткање уз контролу појединачних нити основе, Слика 67 а, б. МВ Е, инв. бр. 6395

Такође са два чунка, за базично ткање и украсну потку, жакар техником уз неограничене могућности шарања. Базични слој је сатен у мат пријој свили, са брошираном сивом свилом.

Brocade - weave by controlling of each warp thread independently, Image 67 a, b. MV E, Inv. No. 6395

Compound weave also uses two shuttles, for ground fabrics and pattern, but with unlimited ornamentation the Jacquard technique enables. The basic layer of satin weave in matt black silk, brocaded with a gray silk.

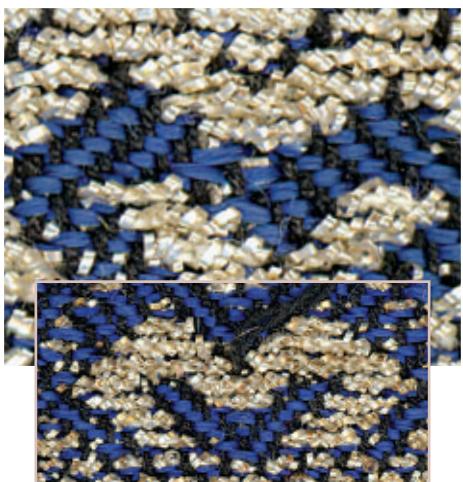

Чупаво ткање са петљама на платну,
Слика 68 а, б. МВ Е, инв. бр. 209

Прва потка је у преплетају платно, преткивана целом ширином и сабијена, а затим друга, петља у истом зеву. Након петљања око штапића, затвара се зев који држи петље на месту и на крају се сабија ткање.

Pile Fabric Pulled weft Loops, Image 68 a, b. MV E, Inv. No. 209

The first weft is woven from selvage and beaten into place, then the second weft follows in the same shed as a loop pulled around some stick, the shed is closed to hold the loops in place, before the pick is beaten in.

Чупаво ткање са петљама на кеперу,
Слика 69 а, б. НМЗ Е, инв. бр. 1009

Украсне петље се убацују у отворени зев базичног кепера, у овом случају је двобојни цик-цак кепер. Потка се омотава око жице или игле за плетење, ради једнача-вања висине петљи.

Inlay loops on the twill ground weave,
Image 69 a, b. ZNM E, Inv. No. 1009

Decorative loops are put into the open shed on the twill ground, here is the two-coloured zigzag. Decorative weft is wrapping around a wire or knitting needle to ensure a consistency level.

Чвровање на платну поткиног лица,
Слика 70 а, б. МЈО И, инв. бр. 240

На подлози поткиног лица, чврви су вађени кукастом иглом, наизменично са преткивањем чунком, потком базичног ткања. Чврви се држе на месту у мрежи система основе и потке.

Tying knots on weft-faced plain as a ground weave, Image 70 a, b. MUO H, Inv. No. 240

On the weft-faced ground weave, knots are extracted using a hooked needle, alternating with throwing the shuttle. Tied knots are kept firmly in the web system of warp and weft.

Чвровање на кеперу, Слика 71 а,
б. МВ ЗБЈ, инв. бр. 380

Симетричан или турски ручно везиван чвр је од двоструке дужине вунене нити. Провуче се између две нити основе, протури испод једне па обмота око обе, да би се оба краја извукла између основних нити. Након реда чврова, иду редови базичне потке у кеперу.

Tying knots on twill as a ground weave, Image 71 a, b. MV CBJ, Inv. No. 380

Symmetrical Turkish hand-tied knot, is made of the double length of yarn passing between adjacent warps, brought back under one, wrapped around both forming a collar, then pulled through the center between the warps. After the row of knots, several rows of twilled ground weft are woven.

Персијски чвр, Слика 72 а, б. МВ Е,
инв. бр. 10765

Персијски или сена је ручно везиван чвр који се прави тако што комадић дојатне потке окружује једну основину нит, затим се савија и прелази иза друге и остаје између две суседне основине нити; и на крају се шишањем изравна површина.

Senna knot, Image 72 a, b. MV E, Inv. No. 10765

The Persian or Sehna knot is a hand-tied knot, in which pieces of yarn, looped around a warp thread, appear from between each adjacent warp and produce a compact, relatively even pile effect; and with cutting the tails of knots form a smooth pile.

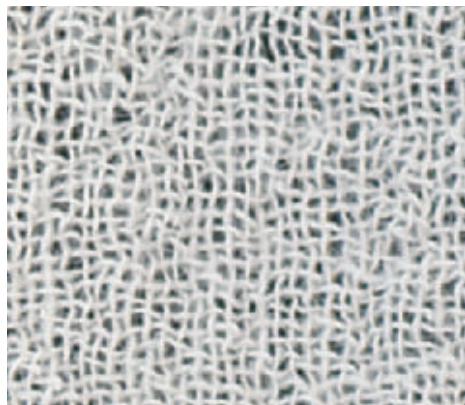
КАТАЛОГ
CATALOGUE

ПРОСТА ТКАЊА садрже по један систем основних и поткиних нити међусобно испреплетаних под правим углом.

Преплетај платно подразумева најпростије преплитање нити основе и потке у ком свака нит потке наизменично прелази изнад или испод сваке основине нити. Обе стране такве тканине, по правилу, подједнако изгледају. Равномерно платно представља такву ткану структуру у којој су нити основе и потке равномерно распоређене и једнаке дебљине и еластичности. Попут су једнако видљиве и основа и потка, а по правилу су исте боје, овакво платно је најчешће неукрашено.

SIMPLE WEAVES all require one set each of warp and weft threads. Their ends and picks interlace at right angles.

Plain weave is the simplest possible interlacing of warp and weft elements in which each weft thread passes alternatively over and under successive warp thread, and each reverses the procedure of the one before it. Both sides of a fabric woven with a plain weave usually have the same appearance. If the warps and wefts are equally spaced and of the same thickness and flexibility, the structure is called Balanced plain weave. Because both the warp and weft are seen, and are usually of the same colour, this is generally a non-decorative type of weave.

Пример равномерног платна је (детаљ) са платна тканог од памука свиленца, Срби, Црпаја, Банат, 1925. Основа и потка су од најтежег памука, али са пругама дебелог белог памука у основи. Платно је било спремљено за погребни покров. МВ Е, инв. бр. 7406

An example of balanced plain weave (detail) from a piece of cloth of tiny cotton intended to be funeral shroud. Serbs, Crepa-ja, Banat, 1925. The warp and weft of the thinnest cotton, but with thick warp stripes of uncoloured cotton. MV E, Inv. No. 7406

Пешкир, Румуни, Бегејци, Банат, око 1936. Кудељни пешкир у равномерном платну, са црвеним и ружичастим танким пругама на крајевима. Ткан у две нити. Предиво је Z смера. МВ Е, инв. бр. 4670

Towel, Romanians, Begejci, Banat, about 1936. Warp and Weft of uncoloured hemp, with thin red stripes. Balanced plain weave, Z-spun yarns. MV E, Inv. No. 4670

Доследно изведено ткање у равномерном преплетају платно. Основа и потка је вунено предиво Z смера упредености. Јастучница, МВ Е, Споредни инвентар Ј. 1088

Here is consistently performed balanced plain weave. Warp and weft are of the same, Z-spun woollen yarn. Woollen pillow cover, MV E, Auxiliary Inventory J. 1088

Неравномерне структуре преплетаја платно јављају се у различитим комбинацијама потпуно различитих врста текстилних материјала, као и спајањем екстремно танких и дебелих предива у тканини.

Unbalanced Plain Weave fabric structure can appear in different combinations of warp and weft of completely different types of yarn, or in some cases, contrasting thick and thin yarn.

Крпара је вид репиклаже текстила, овде и широм света. Основа је од белог памука уснинача, а потка од разноврсних сечених крпа повезаних у траке. Застирач *крпара*, Русини, Руски Крстур, Бачка, 1968. МВ Е, инв. бр. 5928

Rag Rug is a form of recycling textiles, here and all around the world. The warp is strong white cotton, and weft various strips cut of rags. Coverlet, Rag Rug, Ruthenians, Ruski Krstur, 1968. MV E, Inv. No. 5928

Пешкири, Румуни, Локве, Банат, 1940. Неравномерно ткано кудељно платно, са црним и ружичастим попречним пругама. Основа и потка су екстремно различитих дебљина. Обе су Z упредености, али је потка максимално лабаво упредена. МВ Е, инв. бр. 4296

Towel, Romanians, Lokve, Banat, 1940. It is unevenly woven hemp cloth, with thin black and rosy stripes. Warp and weft are of extremely different thicknesses. Both are Z-spun, but the weft very loosely spun. MV E, Inv. No. 4296

Покровац за коње *pokrov*, Словаци, Бачки Петровац, око 1900. Неравномерно ткање од минимално обрађене кудаље. Основа је танко предиво Z смеђа, удвоостручене, али не и препредено, а потка кучина. МВ Е, инв. бр. 535

Blanket for horses, Slovaks, Bački Petrovac, about 1900. Unbalanced plain weave, thick and coarse made of colourless hemp. The warp consists two thinly Z-spun threads, not plied but only doubled. Weft of tow. MV E, Inv. No. 535

Пругasti ефекти у равномерном платну настају слагањем у основи, као и преткивањем потком у преплетају. Могу бити уздужни, попречни, као и у оба смера. У једнобојном ткању постижу се комбиновањем дебљина основе, потке или и једне и друге. Уснивањем и преткивањем добијају се комбинације различитих текстилних материјала, варирање текстура и боја у ткању.

Continuous Line effects are created by simple warping and simple wefting. Simple patterning is possible lengthwise, and transverse, as well as in both directions. Effects in monochrome cloth are obtained by combining threads of various thicknesses of warp or weft as well as of both, within the same interlacement. By combining materials, textures and colours, simple warping or wefting may obtain Material and weave effects, Structure and weave effects as well as Colour and weave effects.

Платно *свиленац* са *основицама*, Срби, Стапар, Бачка, око 1930. Од екстра танког сјајног памука са пругама дебљег памучног предива у основи. МВ Е, инв. бр. 9456.

Fine *silky* cotton fabric with Warp stripes, Serbs, Stapar, Bačka, around 1930. Cloth is woven of fine thin cotton with thick cotton warp stripes. MV E, Inv. No. 9456

Домаће платно за шивење мушке кошуље, било је намењено за дар у свадбеним обичајима. *Свиленац* са *ћерћелијама* (установане пруге). Кошуља, Срби, Павлиш, Банат, око 1929. МВ Е, инв. бр. 7647

Homemade fabric prepared for sewing a men's shirt. Woven of the finest cotton with stripes of thicker cotton, once intended to be a gift in wedding ceremony. *Shirt*, Serbs, Pavliš, Banat, around 1929. MV E, Inv. No. 7647

Платно са набораним уздужним пругама се састоји из глатких и набораних текстура, услед комбиновања партија са различито затегнутом основом. Одређени делови основе су нормално затегнути на разбоју, док су делови који ће се набирати много лабавији. Са различитим распоредом затезања добија се ткање у блоковима, тако да је сваки другачијег изгледа; Комбиновањем различитих предива и затезања основе са два вратила, добијају се посебно изразити ефекти.

Seersucker is a figurative term referring to the different textures — smooth and rough. This weaving process incorporates modification of tension control. Some of the warp yarns are held under controlled tension at all times during the weaving, while the top seersucker warp beam remains comparatively slack. This slack weaving of the warp, together with the crowding of the threads in the reed, creates the crimp of the cloth. Combining different types of yarn and various warp tension with two shafts, may be much more effective.

Наборано пуније домаће платно, посебно лепо али и практично, служило је за делове женске и мушкине ношње. Овај облик илуструје његов базични модел. Узорак тканине, власништво УТНС.

Puckered homemade cloth woven of cotton, fuller, is especially beautiful as well as practical and useful for the parts of women's and men's clothing. This form illustrates the basic model. Sample cloth, from ownership of AWNS

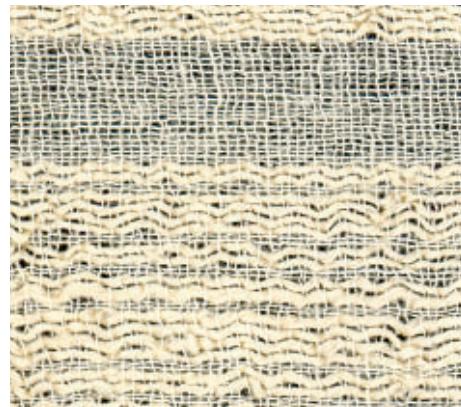

Копуља, Шокци, Бођани, Бачка, 1925. Део мушкине ношње, од белог памучног платна, са усновицама на боре. МВ Е, инв. бр. 5888. Овај тип ткања је коришћен за израду летње беле ношње жена и мушкараца.

Shirt, Šokci, Bođani, Bačka, 1925. a part of the men's costumes, made of Seersucker cotton fabric with warp stripes. MV E, Inv. No 5888. This type of fabric is especially used for white summer dresses. This type of fabric is used for making folk costumes of men and women worn in summer times.

Ручни рад, Кикинда, Банат, око 1920. Спој танане памучне и сјајне свилене потке у белом ткању, представља комбинацију различитих текстилних материјала као и дебљина потке. НМК Е, инв. бр. 904

Handmade work, Kikinda, Banat, around 1920. It is subtle compound of cotton and silk weft as shiny in white fabric, into combination of various textile materials and the thickness of the weft. NMK E, Inv. No. 904

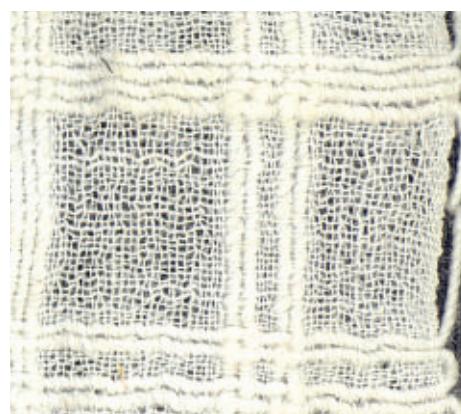
Пенкир, Срби, Кузмин, Срем, око 1950, опшилинган (опшивен), на парте (пруге). Ткан од грубљег памука са танким пругама од минимално обрађене кундеље, коришћен за брисање руку. МВ Е, инв. бр. 9117

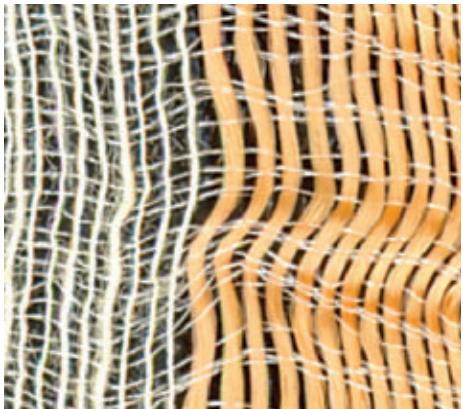
Towel, Serbs, Kuzmin, Srem, around 1950. Woven of coarse cotton with edges embroidered. Simple weft stripes are of minimally processed hemp. Towel was used for wiping hands. MV E, Inv. No. 9117

Укрштање основе и потке различитих дебљина: Једнобојне текстуре у каро узорцима, добијене су слагањем танког и дебelog памучног предива у основе и потки. *Мисир* платно са каро узорком, Срби, Сремска Митровица, почетак 20. века. МССМ Е, инв. бр. 499

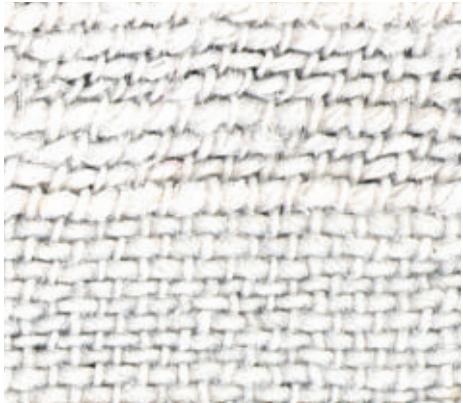
Crossing of warp and weft of different thickness: Monochrome textures with check pattern, have been produced of thin and thick cotton threads as arranged in both warp and weft. A piece of cloth misir means Egyptian cloth, a check patterned, Serbs, Sremska Mitrovica, the beginning of the 20. Century. MSSM E, Inv. No. 499

Свилен шал, примерак чувене призренске свиле. Уздужне пруге су изведене комбинацијом боја и врста свиленог предива. У основи су комбиноване екстра танке нити са распределеном пунијом свилом. Срби, Сента. КОЦТАС Е, инв. бр. 142

Prizren silk item with longitudinal stripes, derived by combining colours and types of silk yarn. The grounds are combined with extra-thin or a fuller loosely spun silk. KOCTLS E, Inv. No. 142

Столњак, Срби, Рума, Срем, око 1935, ткан је од памука различитих дебљина: основа је од тањег памука, а потка од дебљег вула. Грубље текстуре су изведене дебљом кудељом у потки. ЗМР Е, инв. бр. 161

Table cover, Serbs, Ruma, Srem, around 1935 is woven of cotton of various thicknesses: the warp is made of thin, and the weft of thicker cotton. Coarsely textured stripes were performed by inserting a thick hemp yarn in the weft. MHR E, Inv. No. 161

Ефекат двоструке потке у контрастним бојама, у ком је бела S, а прве на Z препредена и преткивана чунком. Предиво основе је знатно тање од потке, па је по томе платно неравномерно. Пешкир, Срби, Панчево, Банат, око 1910. НМП Е, инв. бр. 1637

This is a simple **effect with two wefts** of contrasting colours, white S and red Z plied and woven from selvage to selvage in the same shed. Because the warp is of much thinner yarn than the weft, this woven structure is uneven. Towel, Serbs, Pančevo, around 1910. NMP E, Inv. No. 1637

Слагање боја у ткању: Прости типови узорака су уздужне пруге контрастних боја у основи, или попречне у потки. Нешто сложенији тип је комбиновање уздужних слогова боја са попречним. Према начину слагања разнобојних нити разликује се неколико врста узорака: Слагање континуалне основе и потке тако да је свака у другој боји; Уздужне пруге, распоред боја у основи; Попречне пруге, распоред боја потке; Разнобојни каро узорци.

Complementary colour sequence: Warp stripes in different colours, or bands, formed of coloured weft yarns, illustrate the simplest kind of patterning. Particular way of using colour means combining a colour sequence in the warp yarns with the same or a different colour sequence in the weft yarns. According to a way of designing colours, there are main categories of arrangements: Weave (Shot effects); Warp colour sequence (Longitudinal stripes); Weft colour sequence (Horizontal stripes); Coloured pattern (Checks).

Чаршав за кревет, Срби, Зрењанин, Банат, почетак 20. века. Ткан од вуне, основа и потка су различитих боја што даје платно двобојног растера. НМЗ Е, инв. бр. 74

Bed sheet, Serbs, Zrenjanin, Banat, beginning of 20th Century. Woven of wool, warp and weft are in different colours, *shot effect*. ZNM E, Inv. No. 74

Чаршав за кревет, из колонизација из источне Србије у Српски Милетић. Вишебојна основа у пругама је кудеља а потка танко предена вуна. МЈО И, инв. бр. 291

Bed sheet, made in Eastern Serbia, but has kept in Srpski Miletić. Multicoloured warp stripes are woven with monochrome thin woolen weft. MUO H, Inv. No. 291

Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1910. Задња прегача, део свечане ношње младих жена. Ефекти основе су у боји, али и материјалу (памучно и сребрнасто предиво). МВ Е, инв. бр. 8435

Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1910. Back apron, a part of festive costume of young women. The warp effects are on the basis of colour and material (cotton yarn and silvery thread). MV E, Inv. No. 8435

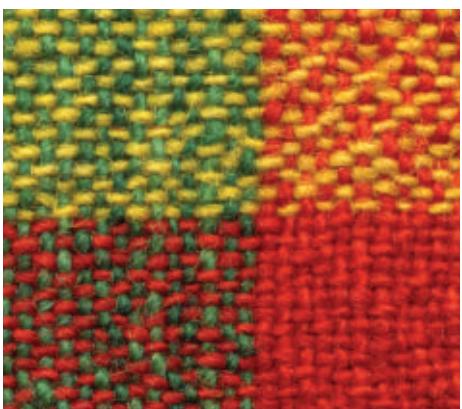
Једноставан преплетај платно са ефектима потке у материјалу (памук и кулеба), структури (једнострука и двострука) и боји (пруге). Пешкир, Бугари, Иваново, Банат, 1930. НМП Е, инв. бр. 32

Simple plain weave with weft effects: material (cotton and hemp), structure (single and double) and colour (weft-way stripes). Towel, for every day use, Bulgarians, Ivano-vo, Banat, 1930. NMP E, Inv. No. 32

Попречне пруге преткивање су разнобојном вуном по памучној основи. Прегача, Шокци, Бачки Мондоштор, 1933. Прегача је део свакодневне одеће, шарана разнобојним пругама *на ланце*, са вуненим ресама *ројме*. МВ Е, инв. бр. 293

Multicoloured horizontal striped pattern. Warp is of cotton and weft of wool. Apron, Šokci, Bački Monoštor, 1933. Apron for everyday use. MV E, Inv. No. 293

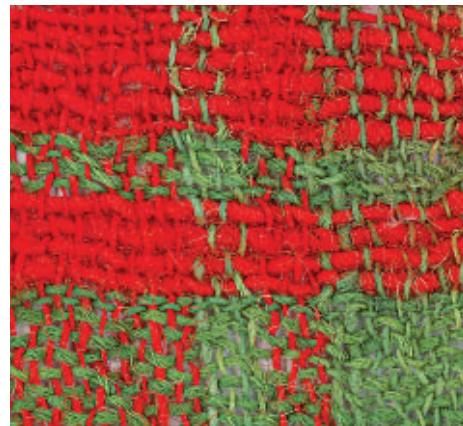

Слагањем три различите боје у основи и потки добија се двобојни растер у каро комбинацијама. Основа и потка је иста меко предена вуна Z смера. Поњавица, Срби, Кнежеви Виногради, Барања. МВ Е, инв. бр. 11393

Coloured patterns, checks are, as well as *shot effect*, produced by different coloured yarns arranged in both warp and weft directions. Warp and weft are of the same Z-spun soft wool. Sheet, Serbs, Kneževi Vinogradi, Baranja. MV E, Inv. No. 11393

Ефекат две боје укрштањем правилно распоређених нити основе и потке којим се добија *каро* узорак у преплетају платно. Ретко ткање од меког вуненог предива неуједначене дебљине добро пропушта ваздух. Комарник, Срби, Каћ, Бачка, 1915. МВ Е, инв. бр. 303

Combining horizontal and vertical hairline two coloured effect, evenly spaced cross warp and weft, gives plaid pattern. Rare fabric of soft wool yarn with uneven thickness, good ventilates. Rare Awning mosquitoes *komarnik*, Serbs, Kać, Bačka, 1915. MV E, Inv. No. 303

Укрштање у преплетају платно између уздајних уснованих пруга од дебљих нити белог памука и попречних пруга од двобојних препредених нити у потки. Пешкир, Срби, Арадац, Банат, прва половина 20. века. НМЗ Е, инв. бр. 736

Crossing pattern made of longitudinal stripes of thick white cotton and cross-lines of the two-tone plied weft. Towel, Serbs, Aradac, Banat, the first half 20th Century. ZNM E, Inv. No. 736

Каро ефекат укрштањем усновица од дебљег памука са попречним пругама разнобојне потке, посебно је наглашен у тананој структури *свиленца*. Пешкир, Срби, Милошево, Банат, 1925. Бело домаће памучно платно, основано и преткивано. Бели памук основе и потке је S смера а бојени препреден у Z смеру. МВ Е, инв. бр. 2854

Crossing of warp and weft of different thickness and stripes of coloured threads. Towel, Novo Miloševо, 1925. Woven of *silky* cotton with Warp stripes, and transversal colourful stripes. MV E, Inv. No. 2854

Нагрончано платно: усновице различите дебљине и распореда наборане услед различите затегнутости, а са варирањем боја у потки добијен је каро узорак уз жути детаљ броширања. Столњак, Шокци, Бач, 1880. МВ Е, инв. бр. 9356

Puckered cloth with warps of different thicknesses and multicoloured weft stripes, with a modest brocaded detail added. Table cover, Šokci, Bodjani, Bačka, 1880. MV E, Inv. No. 9356

Панама је изведена из платна тако што се две или више нити подиже или спушта те уткивају две или више нити у пребачају, што је у суштини преплитање као у платну. Са истим бројем нити једно структура панаме је правилна; ако је другачије, неправилна, што значи слободно комбиновање две или више нити основе са једном или више нити потке у платну.

Basket or Panama Weave is a derivative of plain weave, where two or more yarns are lifted or lowered over or under two or more picks for each plain weave point, which means that two or more yarns are woven as one into a plain weave. When the groups of yarns are equal basket weave is regular. Otherwise it is termed irregular, which is a combination of two or more warp threads, simultaneously interlace with one or more weft threads in the fabric.

Чаршав за кревет, Срби, Српски Милићи, око 1930. Основа и потка је двоструко црно кудељно предиво. Украшен везеним цветовима вуном живих боја и ручно рађеном чипком. МЈО И, инв. бр. 435

Bed sheet, Serbs, Srpski Milić, around 1930. Woven of black hemp, with embroidered floral patterns and lace on the edge. Warp and weft are of a double hemp yarn. MUO H, Inv. No. 435

Примењен преплетај неправилне панаме, са основом је од четири струке тањег и потком од две струке дебљег препреденог памука. Пешкир, Срби, Бечеј, Бачка, почетак 20. века. ГМБ Е, инв. бр. 777

An example with **Irregular Panama** applied. Warps are consisted of four thin threads and weft of doubled thick two-ply cotton. Towel, Serbs, Bečeј, the beginning of 20th Century. CMB E, Inv. No. 777

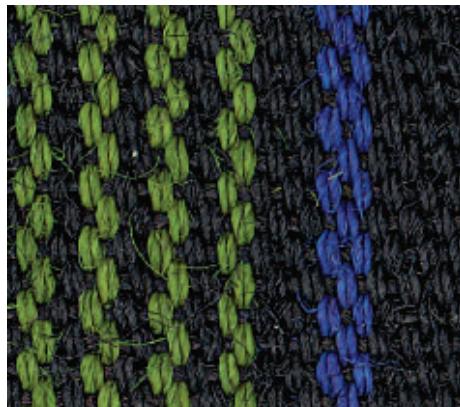
Полупанама је неправилна панама са две нити основе и једном нити потке у јединици; или једном основом и две потке. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1954. Предиво је вуна Z смера. МВ Е, инв. бр. 2926

The most common Irregular Panamas are **Half-Panamas**, those with two warp threads and a single weft in the unit, or one warp and two wefts. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1954. Wool yarn is Z direction. MV E, Inv. No. 2926

Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1954. Полупанама са две нити основе и једне потке, претежно од црне вуне, са пругама у комбинацији контрастних боја у основи. Предиво основе и потке је вуна Z смера. МВ Е, инв. бр. 2928

Back apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1954. Half-Panama with two warps and one weft thread, woven of a predominantly black wool, combined with warp stripes of contrasting colours. Wool yarn is Z direction. MV E, Inv. No. 2928

Чаршав за кревет, Шокци, Бач, око 1880. Ткан је у целини од кудеље, у претплетај полу-панама, али за разлику од претходног примера, овај преовладава потка. Основа се састоји из низа једноструких нити S-смера, а потка из по две нити Z-смара. МВ Е, инв. бр. 9352.

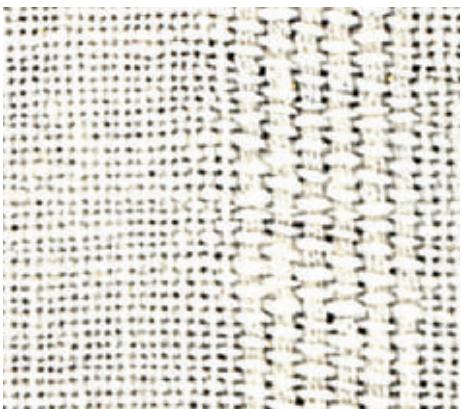
Bed sheet, Šokac, Bač, about 1880. The entire is woven from hemp, in half panama weave, but unlike the previous example, here weft is prevalent, because the warp consists of a series of singles S-spun threads. MV E, Inv. No. 9352

Чаршав за кревет, Шокци, Бач, око 1880. Ткан од мешавине памука и кудеље. У неправилној панами, основа се састоји из четири нити памука који је претходно удвостручен и препреден у S-смеру, док је потка једнострука груба кудељна нит Z-смера. МВ Е, инв. бр. 9353

Bed sheet, Šokac, Bač, about 1880. Woven of cotton and hemp. In this irregular Panama, the warp consists of four cotton threads that were previously doubled and plied in S-direction, and weft, a single Z-spun thread of coarse hemp. MV E, Inv. No. 9353

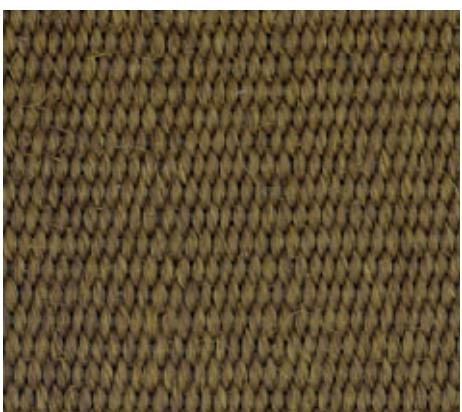

Столњак, Срби, Зрењанин, око 1930. Ткан од дебљег памука, у комбинацији равномерног платна са уснованим пругама неправилне панаме. Пруге су у групама од три нити основе препредене у S-смеру, а преткивање са једном поткином нити. НМЗ Е, инв. бр. 420

Tablecloth, Serbs, Zrenjanin, around 1930. Woven of thick cotton yarn, in the balanced plain weave combined with warp stripes shaped as Irregular Panama. Stripes are in groups of three S-plied warps, crossed with a single weft. ZNM E, Inv. No. 420

Платно основиног лица је ткана структура изведена из основног платна, са увећавањем броја основних нити и сабирањем једне уз другу, тако да оне у потпуности прекрију нити потке.

Warp faced plain weave is a woven structure derived from plain weave that is obtained by increasing the warp count, they are closer and pushed together, which hides the weft.

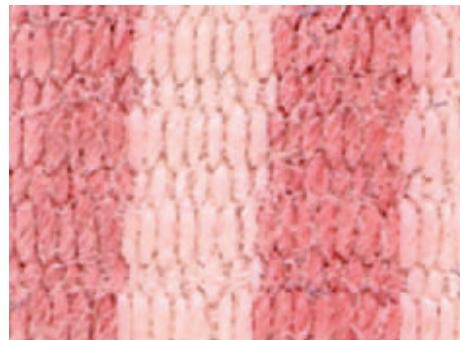

Детаљ неукрашеног дела задње прегаче ткane од вуне у варијанти платна основиног лица. Невидљива потка је кудељна нит препредена у S-смеру, а густа основа лабаво упредена вуна S-смера. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1910. Део комплата за авопрегачно свечано опасивање жена. МВ Е, инв. бр. 8278

Detail of undecorated part of the back apron woven from wool in weft-faced plain weave variant. Weft is of S-plied hemp thread, but the dense warp of loosely twisted wool of S-direction. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1910. Part of festive women's costume kit with two aprons. MV E, Inv. No. 8278

Пример платна основног лица. Детаљ са појаса који се често разликује по материјалу и структури од хаљетка у чијем је саставу. Прегача, Буњевци. ГМС Е, инв. бр. 44

Example of warp faced plain weave. Detail from the string which differs completely from the apron to which it belongs. Apron, Bunjevac, Subotica, MMS E, Inv No. 44

Платно поткиног лица је варијанта преплетаја платно у којој је основа потпуно невидљива услед знатно веће бројности поткиних густо сабијених нити. Површина тканине је ребраста у правцу основиних нити. Употребом танког предива за основу, а пунијег за потку, такође се добија платно поткиног лица.

Weft-faced plain weave is a variant of plain weave with the warp covered completely by more numerous and densely packed weft. Surface is ribbed vertically. The filling yarns larger in diameter than the warp yarns will be shown in the finished fabric. Weft-faced weaving is created of thin warp and thick weft, also.

Преплет примењиван у ткању једнобојних делова ћилима, са основом од кудеље и поткиним лицем од вуне. Једнобојне површине су преткиване чунком преко целе ширине ткања. Ћилим, Срби, Бегеч, Бачка, 1860. МВ Е, инв. бр. 2545

The structure was commonly used in working monochrome carpet areas, with warp of hemp and wool for the weft face. It is solid woven shuttle weave. Kilim, Serbs, Begeč, Bačka, 1860. MV E, Inv. No. 2545

Прегача, Буњевци, Суботица, Бачка, око 1890. Детаљ је узет са женске прегаче украсене вишебојним пругама. Лице ткања је од препреденог памука S-смера. МВ Е, инв. бр. 1908

Apron, Bunjevcici, Subotica, Bačka, around 1890. Monochrome detail is taken from stripped piece of clothing. On the weft-faced surface, S-plied weft is visible. MV E, Inv. No. 1908

Попречне пруге на платну поткиног лица изведене изменом боја потке. Прекривач за колевку са југа Србије, ткан 1930. доспео је у Ратково у Бачкој. МЈО И, инв. бр. 249

Weft stripes made in weft-faced plain weave variant. Cradle cover, from South of Serbia, 1930. than came to Ratkovo in Bačka. MUO H, Inv. No. 249

Прегача, Срби, Суботица, Бачка, око 1930. Део женске ношње, са разнобојним пругама. Примењен преплетај платно, изведен веома ретко и меко. Од вуне, основа је јаче, а потка лабавије упредена S-смера. МВ Е, инв. бр. 936

Apron, Serbs, Subotica, Bačka, around 1930. Part of women's dress with multicoloured stripes. Soft, extremely loosely woven fabric. Warp is of hard spun thread, but weft more loosely S-plied wool. MV E, Inv. No. 936

Двобојна упредена потка посебан ефекат у иначе једноличној структури платна поткиног лица. Пешкир *ручник*, Русини, Бачинци, Срем, 1900. Тамноцрвени пешкир са пругама различитих облика и живих боја, у којима се варира дебљина предива у потки. МВ Е, инв. бр. 2377

As thick, two-coloured, twisted weft stripe, differs from an otherwise monotonous weft faced plain structure. Towel, Ruthenians, Bačinci, Srem, 1900. Dark red towel with stripes of various forms and vivid colours, which varies the thickness of the weft yarn. MV E, Inv. No. 2377

Пепкир, Хрвати, Бока, Банат, 1910. На оба краја су црвене пруге у платну поткиног лица, са *пикницама*. Основа је препредена у S, једностршка потка Z, а розе, препредена S смера. МВ Е, инв. бр. 6603

Towel, Croats, Boka, Banat, 1910. At both ends, are red stripes in the firm weft faced plain weave. The warp is S-plied, and pink weft too, but single weft is Z-spun. MV E, Inv. No. 6603

Чаршав *парток*, Русини, Ђурђево, Бачка, 1904. Уобичајен је у русинским кућама, тамноцрвени са пругама живих боја у којима се комбинују различити елементи потке дајући ефекат у структури ткања. МВ Е, инв. бр. 1494

Tablecloth, Ruthenians, Đurđevac Bačka, 1904. It is common in the Ruthenian homes, dark red with stripes of vibrant colours, which combine elements of different weft giving effect to the structure of weaving. MV E, Inv. No. 1494

Двобојни поткин рипс се изводи наизменичном променом боје у платну поткиног лица. Применом контрастних боја, настају уске пруге у правцу основе.

Pick and pick or Two-colour vertical rib is a weaving technique of alternating two colours of weft. The pick-and-pick technique results with narrow, usually contrasting, stripes running in the direction of warp.

Прегача, Буњевци, Суботица, Бачка. Од памука, припада старијем типу женске буњевачке ношње. На површини густо збијеног ткања видљива је само потка упредена у S-смеру. ГМС Е, инв. бр. 28

Apron, Bunjevci, Subotica, Bačka. Woven of cotton, an old styled women's costume of this ethnic group. On the densely compacted, two-coloured surface, only S-spun weft is visible. MMS E, Inv. No. 28

Измена редоследа преткивања са наизменичним двобојним ефектом. На површини лица густо збијених нити, од две боје потке, првена је Z упредена, а бела S. Прегача ткана од памука, Буњевци, Суботица, Бачка. ГМС Е, инв. бр. 6.6.

On the densely compacted face surface of two weft colours: red yarn is Z-plied, but white is of S direction. Apron, woven of cotton, Bunjevci, Subotica, Bačka. MMS E, Inv. No. n.n.

Шара је изведена комбиновањем једноставних начина измене боја у платну поткиног лица. Остали неукрашени делови пешкира ткани су белим памуком у равномерном платну. Пешкир, Словаци, Селенча, Бачка МВ Е, инв. бр. 7998

A pattern is derived by combining different ways of changing colours in the weft faced plain weave. Other undecorated parts of the towel woven of white cotton, are in simple balanced plain weave. Towel, Slovaks, Selenča, Bačka. MV E, Inv. No. 7998

Ткане структуре сложених боја имају најмање два комплета елемената у једном од правца ткања, било у основи или потки. Они су комплементарни једни према другима и равноправни у саставу теканице. Слагање боја потке уткивањем по основи, подразумева да се нит једне боје завршава на одређеној основиној нити и одатле почине другом бојом. Боје се смењују тако што глатко прелазе једна у другу, замењивањем потке, прекидањем нити једне боје у равномерном платну. Тако се ткањем различитим бојама обликују орнаменти.

Colour Compounded textile structures have at least two sets of elements in either the warp or the weft direction, they are complementary to each other and co-equal in the fabric structure. Colour compound through the warp thread, means that the thread of one colour ends on the warp thread. And from the last one you begin to weave with the thread of another colour. As a result, we have a smooth transition where one colour passes into another. Discontinuous Weft Substitution Technique in balanced plain weaves enables working out different colours shaped ornaments.

Уткан детаљ на равномерном платну, убацивањем потке контрастне боје у виду кратких пруга вођених луткицом, кидањем нити на завршетку инсерта. У деловима где је потка у боји је двобојни растер. Пешкир, Суботица, Бачка. ГМС Е, инв. бр. 386

Detail on the balanced plain weave, performed by inserting a contrasting coloured weft. Thin short lines are led with a yarn butterfly which was broken at the end of the insert. A shot effect appears in contrasting colour areas. Towel, Subotica, Bačka. MMS E, Inv. No. 386

Однос боја комплементарним слагањем испрекидане потке је равноправан, обе серије су једнако видљиве на површини тканине. Измене боја су извођене варијантом ластин реп. Чаршав за кревет, Срби, Зрењанин, Банат. НМЗ Е, инв. бр. 74

Relationship due to the complementary arranging with discontinuous weft is balanced, both series are equally visible on the surface. Colour changes were performed using dovetail. Bed sheet, Serbs, Zrenjanin, Banat. NNM E, Inv. No. 74

Разнобојна орнаментика комплементарних површина у равномерном платну, изведена је изменама боја са прорезима. Тако је опонашана клечана орнаментика на деловима фолклорног костима. Прегача, Срем. ЗМР Е, инв. бр. 29

Complementary colourful surfaces in a balanced weave, was carried out using weave with slits. It was an attempt to imitate even tapestry-look in folk costum production. Apron, Srem. MHR E, Inv. No. 29

Ткање вишебојне орнаментике у поткином лицу, са испрекиданом потком, везано је за измене боја у складу са узорком, у чему постоји неколико основних поступака. Ткање са прорезима је структура у којој се потка једне боје враћа око последње нити по шари, а следећа око суседне нити основе и ствара вертикални прорез. Минимални прорез је варијација у којој се изменама по неколико пребачаја у прорезу стварају благе косине боја.

The essence of weaving polychrome ornaments in a weft-faced plain weave is to find the way in creating transitions between areas of different colours. Slit tapestry weave is the way where one coloured weft returns around the last warp of its own area, and the adjacent colour returns around the next warp, leaving a slit between two colours. Minimal or Diagonal slits is a variation with a very few passes of weft in one colour producing a slant diagonal line.

Карактеристична текстура сремског ћилима из 19. века. Густо сабијано поткино платно (вuna по кудељној основи) са ситним изменама боја, по две нити. Ђилим, пола, Срби, Деč, 1850. МВ Е, инв. бр. 565

The characteristic texture of carpet from Srem in the 19th Century. Densely compressed weft face (woolen weft on the warp of hemp) with changes colour even on two threads. Kilim, a half, Serbs, Deč, Srem, 1850. MV E, Inv. No. 565

Детаљ у ком се уз минимални прорез међу бојама постиже жељени облик. Ђилим, Срби, Фаркаждин, Банат, 1865. Основа је кудељна прећа препредена у Z смеру, као и видљива разнобојна вуна у потки истог упредања. МВ Е, инв. бр. 6540

Detail in which the minimal slit between the colours enables the desired shape. Kilim, Serbs, Farkaždin, Banat, 1865. Warp of hemp yarn is Z-spun, and visible colourfull woolen weft is in the same direction. MV E, Inv. No. 6540

Глава луткице обликована је уз кратке али шире прорезе, те се праћењем линије фигуре ремети густина тканице. Бела површина изведена препреденим памуком S-смера, разликује се од вунене преће S-смера. Ђилим, Срби, Попинци, Срем, средина 19. века. МВ Е, инв. бр. 367

Head doll is designed with a short but wider slits. Due to the performance of the natural form, density of fabric weakened and slightly distorted structure. White surfaces are of S-plyed cotton, different from S-spun woolen yarn. Kilim, Serbs, Popinci, Srem, mid 19th Century. MV E, Inv. No. 367

Закривљене форме – применом технике измене боја уз минималне прорезе: По природи, хоризонтално постављане нити потке, се могу потискавати да би се добила закривљења у благим косинама шаре. Нити потке се намештају прстима у ситним потезима, намичући нити у жељене облике.

Curved shapes - Application of weaves with minimal slits: Normally, horizontal tapestry weft yarns can be pushed about as the weaver wishes, to form curved lines easily, in slanting design style. Shapes are built up and molded by pushing the weft threads higher or lower with your fingers, through a series of small steps and inclines.

Сенчење: примена варијанте минималних прореза у варирању боја код група хоризонталних линија или чешљастих облика. Нити потке различитих боја и супротних смерова, закаче се за задњу нит основе и врате у своју зону.

Hatching: application of minimal slit weave mix colours, as a way of creating horizontal lines which can give a feathery effect. The weft thread of a different colour, interlocks with warp thread and goes back. The opposite wefts keep crossing at various pathways.

Детаљ ткања закривљених форми у маниру пиротског ћилимарства, које је било израз српског романтизма тог времена. Ткачки потез је подређен цртежу, те се контурне линије угибају око бојених површина. Ђилим, Бела Црква, Срби, око 1930. ГМВ Е, инв. бр. 4004

Detail of curved shapes in the manner of the Pirot kilim, which was an expression of Serbian romanticism of the time. Weaving move is subordinated to the drawing, and the contour lines simultaneously bend over painted surfaces. Kilim, Bela Crkva, Serbs, around 1930. CMV E, Inv. No. 4004

Вештина овог типа клечања развијена је на кићеним торбама и прегачама код Срба западног Балкана. Узорак ткања, око 1900. Минуциозним клечањем сабијањем разнобојних нити потке добија се живописна, али густа и чврста структура поткиног лица. МВ Е, Споредни инвентар бр. б.б.

Such a skill was developed on the woven bags and aprons among the Serbs of Western Balkans. Sample of weave pattern, created around 1900. With meticulous and hard compression of coloured weft threads one forms colourful but thick and firm weft faced structure. MV E, Auxiliary Inventory No. n.n.

Детаљ ћилима сложене орнаментике, изведеног применом виште техника, као уткање паралелних линија биљних влати. Ђилим, Срби, Ђурђево, Бачка, 1880. Основа је кудеља препредена у Z смеру, а потка разнобојна вуна S смера. МВ Е, инв. бр. 305

Detail from carpet with complicated ornamentation worked out with the application of various technique modes, such the parallel lines for plant panicle. Kilim, Serbs, Đurđevо, Bačka, 1880. The warp hemp Z spun, and S spun coloured wool weft. MV E, Inv. No. 305

Дуги или вертикални прорези – Површине различитих суседних боја су правих ивица. Предност су чисте колористичке линије, али су ти прорези често сувише дуги. Пошто већа дужина прореза ослабљује структуру тканине, примењују се дијагонале и хоризонталне партије компактног ткања.

Long or Straight slits - Areas of different colours at the pattern are side by side. The advantage of this is that the borders between colours are clear cut, but with long slits in between. Often, slits of any appreciable length tend to weaken the cloth structure. So designs are primarily stepped diagonally, and contain horizontal solid colour areas.

Ткање веома грубе текстуре платна поткиног лица изведено дебелом вуном са ефектом тананих паралелних линија у биљној орнаментици. Потка је разнобојна вуна Z-смера, по основи од препредене кудеље истог смера. Ћилим, Срби, Бачко Градиште, 1895. МВ Е, инв. бр. 3754

Weave with a coarse texture weft faced cloth stems from a thick wool inlaid with thin parallel lines in plant ornaments. Z-spun coloured woollen weft was used on the basis of Z-plied hemp thread. Kilim, Serbs, Bačko Gradište, 1895. MV E, Inv. No. 3754

Осим у косинама дуги прорез је коришћен и за вертикалне, као што је овај детаљ типичне бордуре. Сабијана вунена потка S-смера, покрива кудељну основу. Ћилим за сто, Срби, Зрењанин, Банат, 1862. МВ Е, инв. бр. 329

In addition to the diagonal lines, long slit was used for the verticals, as this detail of a typical bordure. Densely packed S-spun weft of wool covers the hemp completely. Kilim as a table cover, Serbs, Zrenjanin, Banat, 1862. MV E, Inv. No. 329

Овде је орнаментика правилних разнобојних каскада изведена доследном применом техничког принципа клечења на прорезе, тако да илуструје типичну ребрасту текстуру таписеријске технике. Ћилим за сто, Срби, Сурдуک, Срем, 1862. МВ Е, инв. бр. 2152

Ornamentation is completely executed with a full application of the principle of the technique with slits, following a colourful slanting cascades and illustrates a typical ribbed tapestry texture. Kilim as a table cover, Serbs, Surduk, Srem, 1862. MV E, Inv. No. 2152

Ластин реп или једнострuko везивање: У овој таписеријској техници, измена боја у виду ластиног репа или дељењем исте нити основе, две нити суседних боја омотају се око исте нити основе, из супротних смерова. То ткању даје зупчасту структуру и мање јасне линије. Тканина је иста са обе стране и јача је од ткања са прорезима.

Dovetail or Single interlock Weave: In dovetailed or shared-warp tapestry technique, two discontinuous wefts from adjacent areas alternatively wrap around the same warp from opposite directions, giving the fabric a saw-tooth look and a less defined pattern instead of the slits. This makes a reversible and stronger fabric than the slit-weave type.

И овај ћилим је, као што у ћилимарству често бива, читав каталог решења измена разнобојне потке. Међу њима је *ластин реп*, арханчан а спорадично се још јавља на овим просторима. Ђилим, Срби, Санад, Банат, 1930. МВ Е, инв. бр. 11184

This rug is, as often happens in the carpet weaving, certain catalog of technical solutions. Among them is a dovetailing, archaic and still occur sporadically in this region. Kilim, Serbs, Sanad, Banat, 1930 MV E, Inv. No. 11184

Обавијањем две боје око једне нити, гради се густо ткиво, без прореза, боје се смењују махом на по две нити основе, а цртеж може бити степенаст и зупчаст као код ткања на прорезе. Ђилим, Срби, Чока, Банат, 1875. МВ Е, инв. бр. 550

Shared-warp tapestry technique, built dense fabric, without slits, the colour turns mainly on two of the warp, so the structure may be also in squares by rows as with slits. Kilim, Serbs, Čoka, Banat, 1875. MV E, Inv. No. 550

Следећи пример показује смене боја све до једне основине нити, што омогућава прецизније извођење шара. У развијеној украсној композицији се истичу зупчасти ромбови у овој варијанти преплетаја. Ђилим, Срби, Чока, Банат, око 1870. МВ Е, инв. бр. 566

This example shows even one warp thread cascaded structure, and more precise patterns. In the complicated composition, toothed diamonds are emphasized. Kilim, Serbs, Čoka, Banat, around 1870. MV E, Inv. No. 566

Вишеструко уклињење или ластин реп је начин измена испрекидане потке различитих боја у комплементарном ткању у ком је могуће одређено убрзање, јер се на тај начин по неколико нити једне боје обавије око основине нити, па исто толико нити суседне боје, обе око заједничке нити основе.

Multiple dovetailing is a way of colour transition in the complementary colour arrangements which allows slightly faster weaving, since by this method, several shots of one colour are placed, then several shots of the adjacent colour, both around a common warp thread.

Вишеструко уклињење применето на чврсто ткано поткино лице фине текстуре откано је првокласном вуном природног сјаја, упреденом у S-смеру. Вунено лице покрива кудељне нити Z-смера у основи. Ћилим, Срби, Госпођинци, Бачка, око 1870. МВ Е, инв. бр. 1007

Multiple dowetailing applied to smooth and firmly woven weft face with fine texture woven of the first-class glossy natural wool spun in the S-direction. Woollen face completely covers hemp warps of Z-direction. Kilim, Serbs, Gospodinci Bačka around 1870. MV E, Inv. No. 1007

Једнако извођење преплета на правилном симетричном предлошку, упућује на зрело радионичко ћилимарство. Детаљ каранфила из мустре *октопод* у маниру *пиротског ћилимарства*. Ћилим, Срби, Елемир, Банат, 1930. МВ Е, инв. бр. 11826

Proper execution of such interlacing technique refers to the origin of highly developed Carpeting Workshop. Carnation, the detail of *octopus* pattern made in the manner of Pirot kilims. Kilim, Serbs, El-emir, Banat, 1930. pattern octopus in the manner of the fashion around 1900. MV E, Inv. No. 11826

Пример где се варијанта узубљивања око исте нити основе формално приближила варијанти са прорезом. Такве промене су резултат разноврсних процеса прилагођавања преплетаја потребама извођења орнаментике. Ћилим за сто, Срби, Стапар, Бачка, 1860. МВ Е, инв. бр. 2126.

An example where a dovetail around the same warp, with the increasing number of shots, formally becomes as equal as the slit tapestry variant. Such changes resulted in various processes of adjustment requirements to weave construction elements. Kilim as a table cover, Serbs, Stapar, Bačka, 1860. MV E, Inv. No. 2126

Двоструко затварање подразумева оне ткани структуре где су нити испрекидане потке директно повезане у паровима. Везују се у простору између суседних основних нити, у сваком реду, што успорава рад или су спојеви чврсти, а границе међу бојама јасне. Ткање је без прореза, али са једним лицем.

Double-interlocking weave involves such woven structures where discontinuous wefts are wrapped around each other in pairs, in the space between the warps. The wefts link once as in one direction and in the next row in the other direction. It slows the weaving, but makes lines of ornament clear. There are no slits on such a cloth, but it is one clear sided.

Обавијање потком треће боје: При ткању разнобојном потком на прорезе остају празнине, као мане које се исправљају посебним техникама: Обавијање нити основе по косини, са потком контрастне боје; Обавијање нити основе, вертикално, између суседних боја; Контурне линије између боја у орнаментацији.

Weft Wrapping: When building up blocks of colourful weft they are separated by short gaps which need to be filled with an extra weft, using appropriate techniques: Diagonal weft wrapping with a contrasting coloured weft; Vertical weft wrapping between adjacent colour areas; Simple contour bands of curved weft.

Овде незабележен тип ћилима, као и ткана структура и примењен преплетај. Настао у околини Ниша, Србија, 1947. по пиrotском моделу *свекрвин језик*. Одликује га посебан начин измене боја потке, али и употреба основе од свилене нити произведене у кући. Власништво аутора издања

Unusual type of carpet, as well as woven structure and applied interlacement in this area. Originated from vicinity of Niš, Serbia, 1947 by the Pirot model *Mother in law's tongue*. It is special because the way of colours change, but also applying the warp of home-made silk. Owned by the author of this publication.

Спорадична у Војводини, ова оријентална техника *опшивања* фигура, доспела је са утицајима пиrotског ћилимарства. Ђилим, Срби, Санад, Банат, око 1930. МВ Е, инв. бр. 10768

Обавијање нити основе по косини потком контрастне боје: кроз празнине се води посебна нит и обавија око основнице нити, па настави косином око следеће, слично везу за бодом.

Обавијање нити основе, вертикално, између суседних боја: након хоризонталне контурне линије из стандардног преплета, настави се густим обмотавањем не-покривене основине нити.

Контурне линије између боја у орнаментици: боља испуна се постиже са две упоредне нити, промицањем као кроз зев и контразев.

Uncommon in Vojvodina, this oriental weft wrapping technique came due to the influence of the Pirot kilim. Kilim, Serbs, Sanad, Banat, around 1930. MV E, Inv. No. 10768

Diagonal weft wrapping with a contrasting coloured weft: wrapping an extra yarn around the warp, then continue around the next warp, similar to the stitch along the slope.

Vertical weft wrapping between adjacent colour areas: after horizontal contour line from a standard weave continues with thick wrapping around the warp left bare.

Simple contour bands of curved weft: better filling is achieved with two parallel strands, as well as alternate with each other through the shed and counter shed.

Прорез и ластин реп: Спој два принципа измене боја – са прорезима и обавијање нити две суседне боје око заједничке нити основе. У карактеристичној мрежастој структури, контрола дужине вертикалних прореза се постиже применом измене боја у варијанти *ластин реп*. Овај принцип је посебно користан јер омогућава кретање линија боја у различитим смеровима.

Slits and Dovetailing: The combination of the two principles of colour changes - with slits and shared-warp tapestry technique into the traditional net-like structures. Excessively long vertical slits are avoided by the common warp dovetailing the wefts. This is especially useful since it enables movement of lines in different directions.

Прорез практично неограничене дужине по вертикалам с тим што се прекида повезивањем бојом из средишње пруге, за нити основе лево односно десно. Ћилим, Срби, Бачко Градиште, 1895. Основа је кудељна нит препредена у Z смеру, а потка једнострука вуна истог смера. МВ Е, инв. бр. 3754

Slit practically of unlimited length along the vertical, is interrupted by connecting colour of the central line, with warps on the left as well as on the right. Kilim, Serbs, Bačko Gradište, 1895. Warp of hemp is Z-plied, and woolen weft spun in the same direction. MV E, Inv. No. 3754

Примерак региструје својевремено нови начин извођења орнаментике комбиновањем прореза са ластиним рећом. Код ове мрежасти структуре, повезивање је с десна на лево. Ћилим, Срби, Кумане, Банат, 1890. МВ Е, инв. бр. 11160

This sample once registered a very new way of conducting ornaments, by combining slits with dovetail. In this net-like structure, connections are from right on the left. Kilim, Serbs, Kumane, Banat, 1890. MV E, Inv. No. 11160

У касној фази ове технике, линије се преламају у свим правцима. Структура ткања је уједначена а извођење нацрта прецизно. Ћилим, Срби, Лалић, Бачка, 1930. МЈО И, инв. бр. 447

In the late phase of this technique, interweave lines move in all directions. Weaving structure is constant, following given draft. Kilim, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. MUO H, Inv. No. 447

Чипкаста ткања на прсте: Преуређивање нити основе и потке прстима, током ткања на разбоју, равномерног платна у две нити, тако да се обликују правилни стабилни отвори у ткању.

Finger-controlled weaves: Rearranging the warp and weft with fingers is a way to create stable open spaces, on the loom, on a balanced plain weave setting.

Пример показује једноставан ефекат чипке који се постиже прераспоређивањем и сабирањем нити основе и потке самим прстима и без додатних нити. Свилено платно, Кикинда, Банат, око 1925. НМК Е, инв. бр. 929

Simple lace effect is accomplished by rearranging the warp and weft with fingers, on the base of Plain weave, without any additional sets. Silk cloth, Kikinda, Banat, about 1925. NMK E, Inv. No. 929

Ажур је једноставна украсна техника где се прстима хвата и стеже заједно неколико нити из основног низа и тако опшије да остану шупљине што даје форму чипке. Ово ослабљује структуру ткања, а најчешће се користи за пругасте ефекте и порубе украсних текстилија.

Drawn-thread work, means that a certain number of threads of the ground fabric are actually pulled right out of the remaining threads then are pulled tightly together with stitches to create an open, lace-like effect. As this leaves the fabric weakened, the technique is most often used to work margins and borders on decorative items.

Цик-цак ажур је варијанта у којој се увезана група нити са горње стране преполови и затим ниже везује са делом претходне односно следеће групе. Пешкир, Срби, Деронье, Бачка, 1920. Украсни пешкир од лана. МВ Е, инв. бр. 4839

Zigzag open work is an openwork variant where the group of warps are bonded to one another, then is cut in half and tied up with half of the previous i.e. next group. Towel, Serbs, Deronje, Bačka, 1920. Decorative towel of linen. MV E, Inv. No. 4839

Чипкасто ткање осмице: Две суседне нити основе се укрсте једна са другом у облику осмице па се фиксира тај положај протурањем нити потке. Чипкаста структура се изводи на разбоју. Укрштени парови нити основе се нижу на штап, а по завршетку реда, штапић се заврне у страну и уз њега протури потка. На крају се преткива супротни зев у платну.

Leno or gauze weave: two warp yarns are crossed over each other and held in place by a filling yarn. It is a loom weaving technique that achieves openwork structures. The crossed warp threads are placed on a pickup stick, and after the whole row has been worked, the stick is turned on edge and the weft inserted. One pick of plain weave will complete the leno cross.

Украсни преплетај *осмица*, доспео је са утицајима европског грађанског текстила. Најчешће се користи за украсавање рубова свечаних текстилија. Чаршав, Срби, Бегеч, Бачка, око 1938. МВ Е, инв. бр. 10051

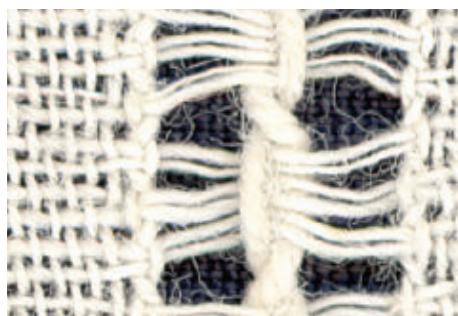
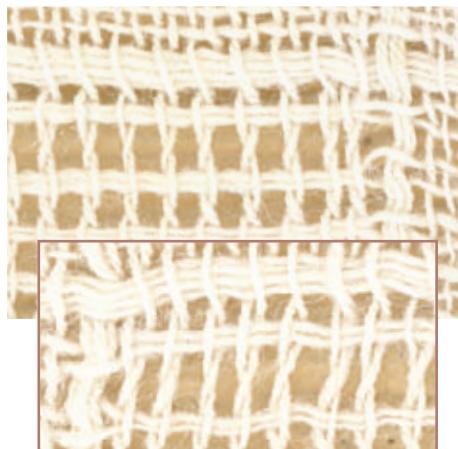
Rural weavers introduced this fancy weaving, named *eight* with mid-European influences. It was most often used to decorate the edges of festive textiles. Tablecloth, Serbs, Begeč, Bačka, around 1938. MV E, Inv. No. 10051

Чипкаста структура у облику осмица изведена је у квадратним површинама на ретком ткиву типа газе. Основа ткања је препредени памук S-смера, а потка такође памук Z-упредености. Завеса, Срби, Нови Сад, око 1920. МВ Е, инв. бр. 10841

Lace structure Leno weave, in the shape of letter eight, carried out in the square surfaces of rare gauze type tissue. Warp is of S-plied cotton, and weft also cotton, but Z-spun. Curtain, Serbs, Novi Sad, around 1920. MV E, Inv. No. 10841

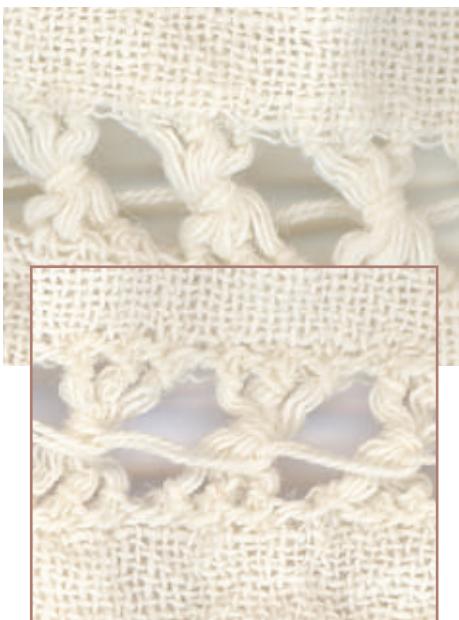
Почевши од *осмица* у две укрштене нити основе, слажу се у вишеструке и изводе све сложенији чипкасти ефекти. Завеса, део некадашњег ентеријера Поставке музеја, неинвентарисана, НМК Е.

Beginning with simple Leno of two crossed warps, figures become more complicated multiple lace effects. Curtain, part of the former Museum interior settings, non-inventoried, NMK E.

Букетићи се изводе прстима, у отвореном зеву платна. Чипкаст ефекат у облику букетића, добија се обавиђањем групице основних нити чунком са потком, а затим врати у зев платна. Ово се понавља за сваки *букетић*. Овај поступак се комбинује са платном, низањем једноличног платна и чипкастих *букетића*.

Lace Brook's bouquets are an open-shed pick up technique. The bouquet-like effect is achieved when the weft, while passing through the shed, comes out through the top of the warp and wraps around a small number of warp ends before re-entering the shed. By combining plain weave and *Bouquets*, small elliptical shapes are created, surrounded by open areas. The more warp ends wrapped around by the weft, the more exaggerated the effect.

Оплећак, Срби, Сурдуц, Срем, 1930. Имитација чипке на горњем хаљетку спрске дечје ношње у Срему. Осмишљен и израђен у активностима покрета за реконструкцију сремске народне ношње. МВ Е, инв. бр. 2145

Blouse, Serbs, Surduk, Srem, 1930. Lace on the sleeve cuffs, of the Children's costume in Srem. Designed and made in the activities of the movement for the reconstruction of Srem national costumes. MV E, Inv. No. 2145

Пешкир (Törölköző), Мађари, Сента, прва половина 19. века, занатски ткачки рад. Дебље равномерно кудељно платно. Основа и потка су од истог, грубо обрађеног једноструког предива Z-смера. КОЦТЛС Е, инв. бр. 71.56.1 (1586)

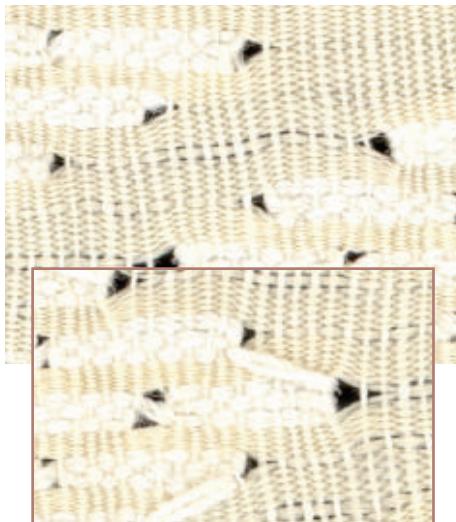
Towel (Törölköző), Hungarians, Sen-ta, the first half of the 19th Century, the craft product. Cloth is thick balanced plain weave of hemp, with warp and woof of the same, single coarse Z-spun yarn. KOCTLS E, Inv. No. 71.56.1 (1586)

Шпанска чипка се изводи у отвореном зеву платна, по групама нити разбројене основе. Смењује се више укрштаја у преплетају платна и више пута пређе потком кроз исту групу нити основе; наставља се са следећом групом, а између њих остаје прорез, настављајући до друге ивице.

Spanish lace is working by inserting weft at short portions of the warp on an open shed, then the shed is changed, for the weft passes back through the same short portion; continues weaving until the first weft pick of the next portion. The slit increases by weaving into the same area.

Пешкир је ткан од сирове неупредене свиле, по танкој памучној основи, са ефектом чипке пунијом препреденом памучном нити S-смера. Ове промене структуре ткива се групашу у сложене и красе веће површине ткања. Пешкир, Бугари, Иваново, Банат, око 1930. МВ Е, инв. бр. 8666

Towel, woven of unspun raw silk, on the thin cotton warp, with adding the lace effect of S-plied cotton thread. These changes in tissue structure are grouped into complex and decorate larger areas fabric. Towel, Bulgarians, Ivanovo, Banat, around 1930. MV E, Inv. No. 8666

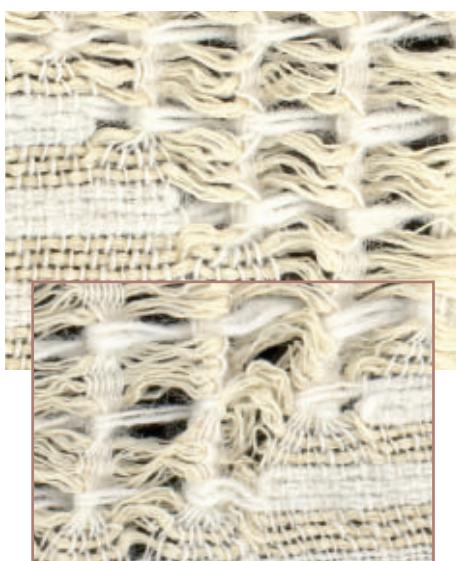

Комбинација шпанске чипке и чипке на осмице

Combination of different lace effects: Spanish Lace and Leno Weave

На пешкиру од памука, у равномерном платну је широка украсна пруга са рељефним ромбом. У комбинацији ове две чипке, упечатљив је ефекат примењене две различите потке, пуне бела нит је у *шпанској чипки*, а неупредена ружичаста свила у *осмицама*. Пешкир, Мађари, Сомбор, поч. 20. века. МВ Е, инв. бр. 9928

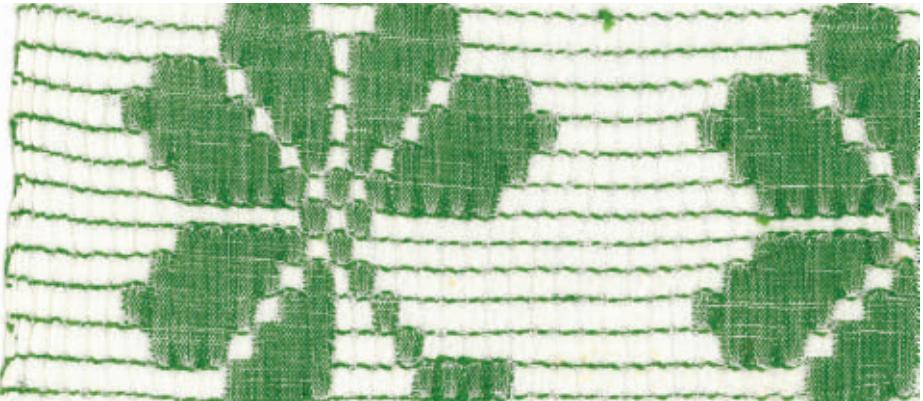
On the towel from cotton in balanced plain weave there is a broad stripe with a relief rhombus. The combination of these two laces especially striking effects of two different wefts, a thick white cotton in the Spanish lace and pink unspun silk in Leno weave. Towel, Hungarians, Sombor, beginning of the 20th Century. MV E, Inv. No. 9928

Комбинација ткане чипке на бујетиће и тканих осмица

Combination of different lace effects: Lace Brooks Bouquets and Leno Weave

Пешкир у равномерном платну, са геометријском композицијом изведеном слагањем облика у ефектима шпанске чипке и осмица. Чипкасти делови се изводе ручним манипулисањем додатном непрекидном потком од пуније препредене памучне нити којом се поступно комбинују ефекти шпанске чипке и осмица. Власништво УТНС

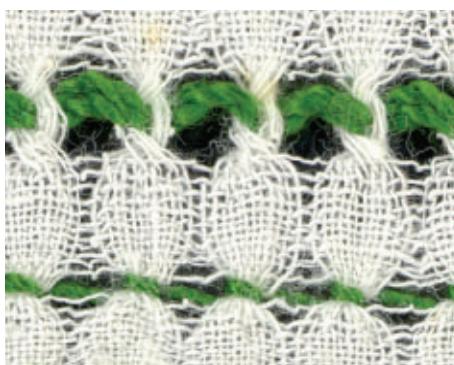
Towel of balanced plain weave with geometric composition derived by arranging shapes in the effects of Spanish lace and Leno weave. Lacy parts are carried out by manually manipulating the additional continuous weft of double Z-plyed white cotton, which progressively combined effects of Spanish lace and Leno. Ownership AWNS

У украсној прузи са цветном граном преплетај шпанска чипка представља биљни мотив, а осмице мрежасту подлогу. Целом ширином се укршта по осам нити основе и ту протура пуна распределена потка, којом се даље тка сва испуна чипке. Потка платна се преткива ретко, тако да употребни шару. Чаршав, Срби, Бегеч, Бачка, око 1938. МВ Е, инв. бр. 10051

At the decorative stripe with the flower branch, plant motif was derived as Spanish lace, but Leno weave make up the grid surface. Across the entire width eight warp threads intersect with passing by the thick and soft pattern weft, which still weaves all the lace fillings. The ground weft weaves rarely, so to complete the pattern. Bed sheet, Serbs, Begec, Bačka, around 1938. MV E, Inv. No. 10051

Са бојама и варирањем структура у чипкама, изводе се све развијеније орнаментације. Пример је пешкир од белог сади платна са зеленим детелинама. Пешкир, Срби, Гргуревци, Срем, 1937. МВ Е, инв. бр. 6726

With additional colours and varying the lacy structures, expanding patterns are enabled. An example is the towel of white fabric with green clover. Towel, Serbs, Grgurevci, Srem, 1937. MV E, Inv. No. 6726

Украсна ткања у блоковима, контролисана нитима разбоја Loom controlled Block weaves with Distorted weft

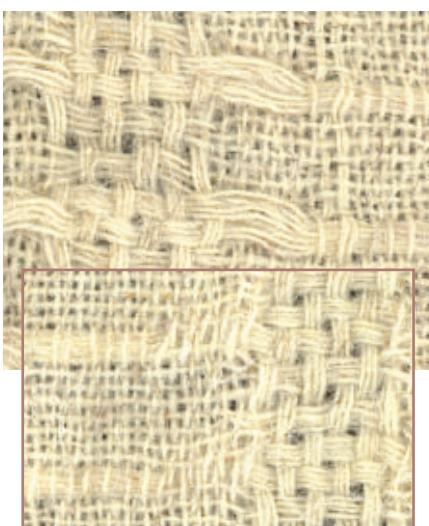
Канафас је чипкаста структура сродна панами јер се најмање две нити основе и потке преплиће по принципу панаме, али се разликује јер се канафас увек комбинује са платном, што тканину чини знатно стабилијом. Делови у платну се постављају упоредо са блоковима канафаса, што се користи у дизајнирању.

Canvas Lace-like weave is similar to Basket Weave because pairs of threads alternate in a basket weave mode. The difference is that plain weave separates the blocks in Canvas weave, making a more stable cloth. Two blocks are threaded alongside each other. This feature is proper as a design element.

Блок канафаса троуглог облика представља главни украсни елемент на пешкиру од меко преденог лана неуједначене дебљине. Осмонитни меки преплет канафаса усклађен је са рустикалном текстуром тканице. Пешкир, Срби, Аероне, Бачка, 1920. МВ Е, инв. бр. 4839

Triangular shaped canvas block is the main decorative element on the towel made of soft spun flax of uneven thickness. Eighth-threaded loosely woven soft canvas complies with rustic textured fabrics. Towel, Serbs, Deronje, Bačka, 1920. MV E, Inv. No. 4839

Основа и потка је меко предена вуна Z-смерта. Комбинација четворонитног преплета са равномерним платном, у овом случају је обогаћена брошираним пругама у делу платна. Узорак тканице у канафасу, намењене за израду одеће, сачуван у Колекцији Удружења ткаља Новог Сада (УТНС).

Warp and weft are of softly spun wool in Z-direction. Four-threaded interlaces combine with balanced plain weave, in this case, enriches additional weft brocade. Sample of fabrics canvas, designed for making clothes, has been stored in a Collection of The Association of Weavers Novi Sad (AWNS).

Саће је блок-ткање у ком се са истом основом и потком могу извести два различита преплетаја – база и рељеф ткања. Четворонитно ткање, сложено из равномерног платна и пловеће основе и потке око сваке ћелије саћа. Обично се користе две потке, знатно пунија за рељеф саћа и финија за базично платно.

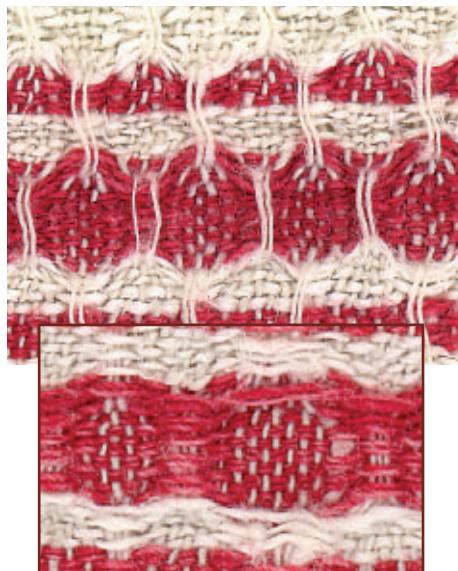
Honeycomb is a block-weave – with two different structures with the same warp and weft – the pattern and background. Woven as a balanced four-shafted weave. Long floats of warp and weft outline each square cell. Usually, there are two weft sets a thick one of the honeycomb picks, and a finer one for the plain weave picks.

Једноставна варијанта саћа у којој су предива базе и рељефа истих особина, с тим што је потка двострука. Спада у комплементарна ткања са различитим лицем и наличјем, тако да је с лица пловећа основа а с наличја потка. Столњак, Шокци, Бачки Монештор, Бачка, крај 19. века. Састоји се из две половине, са зупцима. МВ Е, инв. бр. 7435

A simple variant of the honeycomb where the yarn of basic cloth and reliefs are of the same characteristics, except that the weft double set. It belongs to the complementary weaves with different face and reverse side so that the face of a floating base with reverse weft. Tablecloth, Šokci, Bački Monoštor, Bačka, late 19th Century. It consists of two halves. MV E, Inv. No. 7435

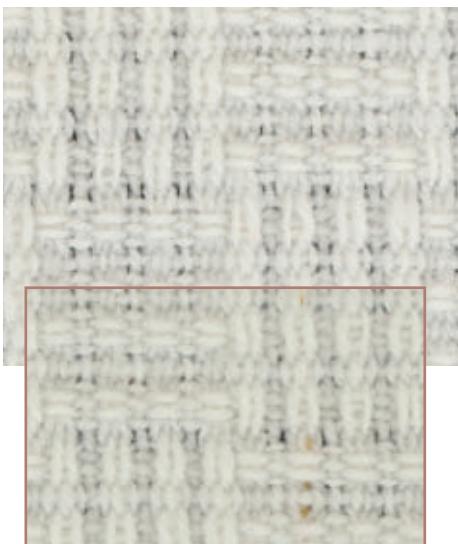
Преплетај је овде допуњен пругастим детаљем у потки којим се додатно истиче структура саћа. Пешкир је ткан у породици, за сопствене потребе, али се преплетај широј у народу са утицајима естетике грађанског текстила. Пешкир, Срби, Бегеч, Бачка, око 1945. Поклон Др Миле Босић. МВ Е, инв. бр. 10048

Here is the interlacement supplemented with striped detail of coloured weft which further emphasizes the honeycomb structure. Towel is woven in the family for their own use, but interlacement spread among the people with influence aesthetics civil textiles. Towel, Serbs, Begeč, Bačka, around the 1945. Gift from PhD Mila Bosić. MV E, Inv. No. 10048

Чипка рађена нитама је ткање са структуром која изгледа као чипка. Пловеће нити блокова у групама, повлаче и прорезе, што чини контраст деловима тканим у платну. Карактеристика овог ткања је и што је свако друго дизање нити за ткање платна. Шема се састоји из три блока, два су за ткање шаре, а један за платно. У традиционалним ткањима на четворонитном разбоју се варира на бази два украсна блока.

Lace of the loom is a lace-like woven structure of warp and weft floats and distortions. The floats in groups for each block cause an opening weave, in contrast to plain weave areas. The weave features that alternate threads of the draft is plain weave. There are three blocks two blocks weave pattern, and one plain weave. Weaves on traditional weaving looms with four threads basically vary on two decorative blocks.

Пример илуструје континуално чипкасто ткање квадратне структуре у четири нити. Ткање је дволично, ако су с лица пловеће основне нити с наличја су поткине. При ивицама су пруге равномерног платна, оивичене танким плавим пругама, слично куповним салветама. Основа и потка ткања је памук S упредања. Салвет, Срби, Жабал, 1920. МВ Е, инв. бр. 1987

This example illustrates the continuous square lace-like structure woven with four harnesses. Two-faced fabric, if the obverse is with floating warps, its reverse is with wefts. Stripes in balance weave, lined with thin blue stripes decorate the edges, similar to purchase napkins. Warp and weft of the fabric of S-twisted cotton. Napkin, Serbs, Žabalj, 1920. MV E, Inv. No. 1987

Током прве половине 20. века, у декоративном текстилу је омиљено варирање блокова ткане чипке са равномерним платном. На тај начин су разноврсним комбинацијама симулирани чипкасти дезени. Чаршав за кревет, Хрвати, Гибарац, Срем, око 1900. Првобитно власништво Марије Тот. МВ Е, инв. бр. 9156

During the first half of the 20th Century, blocks of Lace weave were often combined with simple balanced plain weave as popular decorative style. In this way, various lace patterns were simulated. Bed sheet, Croats, Gibarac, Srem, around 1900. Originally owned by Marija Toth. MV E, Inv. No. 9156

У варијанти комплементарног рељефног ткања, по хоризонтали се смењују пруге са основним, односно поткиним пловечним нитима. Потка је знатно пунија те даје ткању рељефну текстуру. Понеко се у пругасту структуру уводи и боја, добија се знатно ефектнији пругаст узорак. Пешкир, Срби, Каћ, Бачка, око 1912. МВ Е, инв. бр. 11146

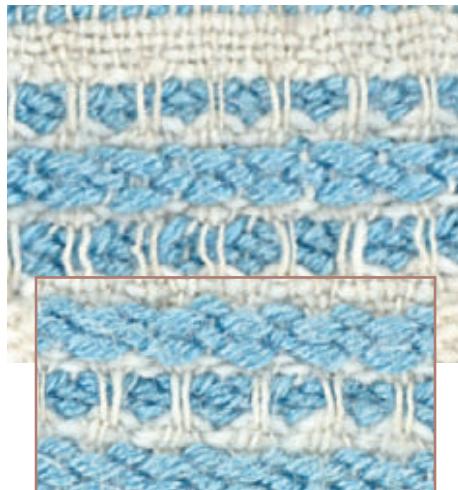
In the version of complementary relief fabric, horizontal stripes with floating warps are alternating with floating weft stripes. The weft is significantly thicker which gives the relief texture of the fabric. Since the striped structure introduces a colour, gets more effective striped pattern. Towel, Serbs, Kać, Bačka, around 1912. MV E, Inv. No. 11146

Са комбинацијама рељефних блокова по хоризонтали и вертикални, добијају се сложени узорци инверзијама лица и наличја рељефних текстура. Пример неравномерног ткања где се истиче у текстури дебљи памук потке у односу на основу. Чаршав за кревет, Румуни, Војводинци, Банат, 1895. МВ Е, инв. бр. 8298

Combinations of relief blocks horizontally or vertically, provide complex patterns by inversions of face and or reversed texture reliefs. An example of a complex uneven weave, where much thicker weft than the warp is clearly seen in the texture. Bed sheets, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1895. MV E, Inv. No. 8298

Тип украсног ткања тзв. *еблемски*, настао је мешањем различитих преплетаја у оквиру јединствене поставке основе комплементарног ткања; у овом случају преплетаја *саhe* и ткане *чипке*. Чаршав за сто, Шокци, Плавна, Бачка. МВ Е, инв. бр. 9037

Type of decorative weave called *eblemski*, was created by mixing different weave interlaces within one warp setting of complementary weaving; in this case the honeycomb weave and lace weave. Bed sheet, Šokci, Plavna, Bačka. MV E, Inv. No. 9037

КЕПЕР је просто ткање из два сета елемената (основа и потка); са *пловећим* нитима (прелазећи без укрштања преко најмање две нити основе или потке); Три је минимални рапорт (правилно преплитање три нити основе и потке).

Кепер основиног лица: 2 основе /1 потке; равномеран: 2 / 2 ; поткиног лица: 1/2.

Правилни или директни кепери: са ребрастим косинама: Z (из доњег левог угла ка горњем десном углу; S (из горњег левог угла у доњи десни угао).

Пример: 3/1 (основине нити претежу на лицу ткања), директан кепер Z-смера; наличје кепера је увек обрнутог смера: кепер, 3/1 S

TWILL: Simple Weave consists of two sets of elements (Warp and Weft); Float weave (with yarn floating in regular intervals, over and under minimum two yarns; Three is the smallest repeat (three warps and three wefts interlace with each other).

Warp-faced twill: 2 Warps /1 Weft; Balanced or even-sided twill: 2 / 2; Weft-faced: 1/2.

Regular or Straight twills: with Twill lines or diagonals:

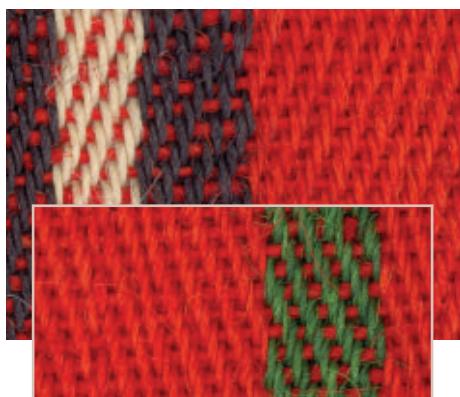
Z or right handed (runs from lower left to higher right angle; S or left handed (from higher left to lower right angle).

Example: 3/1 (Warp threads predominate on the face), Straight twill Z –direction; the back side is always with opposite direction: 3/1 S twill

2/1 Z Кепер: Вунени кепер Z смера, ко-
ришћен за традиционалну зимску одећу.
Прслук мушки, шивен од вуненог сукна
у природној боји влакна. Тканина је била
ваљана што је сада видљиво на наличју.
МВ Е, Споредани инвентар бр. Ј. 1089

2/1 Z Twill: Woolen right handed twill,
used for traditional winter clothes. Wool-
en fabric was rolled which is now visible on
the reverse. Men's vest, woven felt of natural
wool. MV E, Auxiliary Inventory No. J. 1089

3/1 Z Кепер: Обојак, Румуни, Војво-
динци, Банат, 1890. Део мушке ношње за
завијање ногу, претеча чарапа. Уздужне
пруге су ефекат боје у преплету. Основа и
потка кепера основиног лица су од квали-
тетне опште вуне јаче упредене у Z смеру.
МВ Е, инв. бр. 2933

3/1 Z Twill: Foot wrap, Romanians, Vo-
jvodinci, Banat, 1890. Being worn wrapped
around the lower legs, as forerunner of socks.
Longitudinal striped pattern is the warp col-
our effect. All yarn in this warp-faced twill
is of sharp high quality wool strongly spun in
Z-direction. MV E, Inv. No. 2933

2/2 равномерни Z кепер са флотирањем истог броја нити на обе стране, са косином удесно. Наличје се разликује само по обрнутом смрту косина.

2/2 Even-sided Z twill with balanced floats of the same length on both sides, and right-hand diagonals. It is reversible, except the direction of the diagonal.

Базични 2/2 равномеран Z кепер, је међу највише коришћеним и у Војводини за зимске хаљетке. Узорак сукна, по технички ткања названог *четворак*, дорађиваног у ваљавици. Вунено предиво уједначене дебљине, је у основи Z, а у потки S-смрта. Срби, Велики Гај, Банат, 1894. МВ Е, инв. бр. 7688

The basic 2/2 even-sided Z twill, among the most popular weaves was commonly used in winter clothing in Vojvodina region. Sample of woven felt, by its technique, called *четворак* (four-threaded twill); subsequently processed in rolling mill. Woolen yarn is Z-spun warp, and S-spun weft. Serbs, Veliki Gaj, Banat, 1894. MV E, Inv. No. 7688

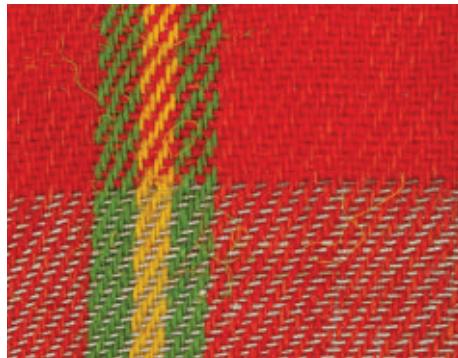
2/2 равномеран кепер, са примењеним ефектом боје, белим уснованим и претканим нитима у основном преплетају, а шире беле и црвене пруге су броширане. Прегача, Румуни, Локве, Банат, око 1900. Припадала Драгињи Царуга. МВ Е, инв. бр. 4302

2/2 balanced twill, with colour effect, thin white threads as the warp and weft stripes, while, a little wider red and white stripes were brocaded. Apron, Romanians, Lokve, Banat, around 1900. Once belonged to Caruga Draginja. MV E, Inv. No. 4302

2/2 равномеран Z кепер. Осим боје применењен је и ефекат материјала, *сребрне* нити. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. Свечана задња прегача са ресама. Броширана је сребрнастом нити и вишебојном потком. МВ Е, инв. бр. 6302

2/2 balanced Z twill. Except of colour, also the effect of material silver thread was applied. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1870. Festive back apron with fringes. Brocaded silver thread and multicoloured weft. MV E, Inv. No. 6302

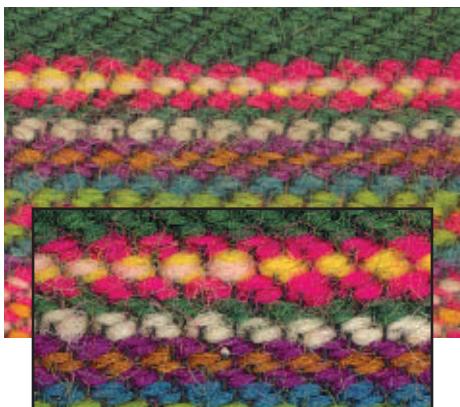
1/2, 1/3 кепер поткиног лица Z-смера, са флотирањем већег броја поткиних нити на лицу ткања, са косином удесно.

1/2, 1/3 Weft-faced twill in Z-direction, so that, more weft than warp threads appear on the face.

1/2 кепер поткиног лица Z-смера. Обојци, Срби, Зрењанин, Банат. Део традиционалне свакодневне ношиње уз опанке. Предиво је небојена домаћа вуне S смера. Пар обојака је откала Стана Цвејић, 1953. када их је и продала Музеју. МВ Е, инв. бр. 1267

1/2 Weft-faced Z twill. Footwrap, Serbs, Zrenjanin, Banat, around 1953. It is worn with a traditional peasant footwear. All the yarn is natural wool with S direction. Stana Cvejić wove footwraps and sold them to the Museum in 1953. MV E, Inv. No. 1267

Истиче се разнобојна потка у 1/2 кеперу поткиног лица Z-смера. Прегача, Марковац, Банат, 1940. Део женске ношиње. Зелена потка претеже над прном основом. Предиво основе је Z, а потке S смера. МВ Е, инв. бр. 4030

Effect of multi-coloured weft in 1/2 weft-faced Z-twill. Apron, Markovac, Banat, 1940. Part of the women's costume. Green weft predominates over the black warp. The warp is Z, and weft S-direction. MV E, Inv. No. 4030

1/3 кепер поткиног лица Z-смера. Понјава, Шокци, Плавна, Бачка, око 1920. Предиво је од грубе кудеље, у основи као и у потки, једнаке дебљине и упредености, обе Z-смера. МВ Е, инв. бр. 8986

1/3 Weft-faced Z-twill. Bed sheet, Šokci, Plavna, Bačka, around 1920. Yarn of coarse hemp, warp as well as weft of a uniform thickness and both Z-spun. MV E, Inv. No. 8986

Кепер основиног лица S-смера, са флотирањем већег броја нити основе на лицу ткања и косином улево. Ако су бројеви у формулама различити, добија се неравномеран кепер, у овом случају 2/1 и 3/1 кепер основиног лица S-смера.

Warp faced S twill, with more warp than weft threads visible on the face weave is twilled to the left. If the numbers in the formula are unequal, as in the next case, the resulting weave will be an uneven, 2/1 and 3/1 left-hand S twill.

2/1 S Кепер, директан, али са ефектом комбиноване вишебојне основе, са једнобојном потком. Пруге варирају по ширини, неке су пуне а неке испрекидане и комбиноване. Појас, Румуни, Војводинци, Банат. Вуна је танко предена, за основу у Z, а за потку у S-смери. МВ Е, инв. бр. 7813

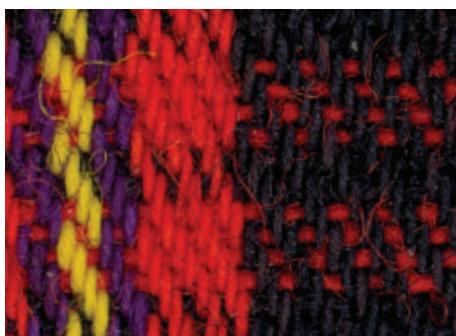
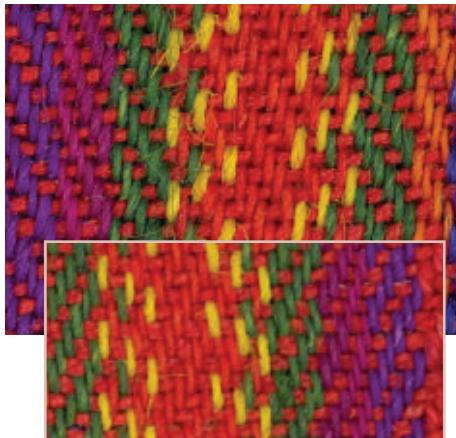
2/1 S-Twill, direct, but with effect combined of multicoloured warp threads, with a monocoloured weft. The stripes vary in width, some are full and some interrupted or alternating. Woven belt, Romanians, Vojvodinci, Banat. Wool was finely spun, the warp in Z, while weft in S-direction. MV E, Inv. No. 7813

1/2 Кепер основиног лица S-смера. Каро узорак у преплетају је добијен ефектом боја основе и потке. Прегача, Румуни, Уздин, око 1930. Ткала је за себе Ливија Дања. НМП Е, инв. бр. 171

1/2 Warp-faced S-twill. Check pattern is derived in the colour arrangement only. Apron, Romanians, Uzdin, around 1930. Livija Danja wove it for her own needs. NMP E, Inv. No. 171

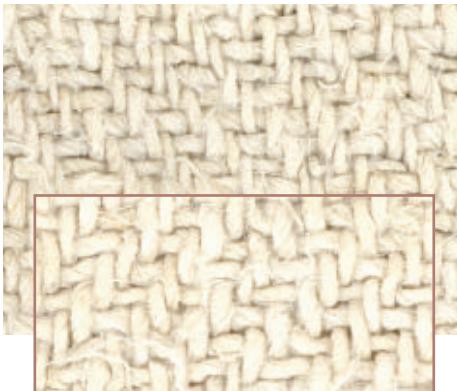
1/3 S Кепер основиног лица. Основа у целини је светла вуна, те овом кеперу основиног лица, она даје основни светли тон површине ткања, док се у потки само назишу зелене црвене и црне пруге. Обојци, Румуни, Уздин, Банат, 1935. Завијани су око ногу у опанцима. МВ Е, инв. бр. 4147

1/3 Warp faced S twill. Warp of light wool at warp-faced twill, gives the keynote to whole fabric surface. Green, red and black weft stripes can be discerned. Footwrap, Romanians, Uzdin, Banat, 1935. They are worn wrapped around the lower legs. MV E, Inv. No. 4147

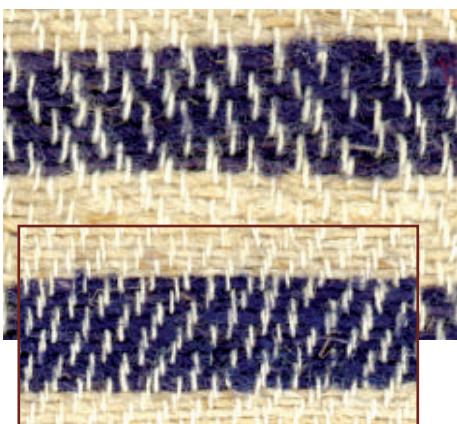
2/2 равномерни S кепер са једнако видљивим нитима оба система на обе стране са линијама улево. Вунена ткања су веома често управо у овом преплетају.

2/2 Balanced twill with equally visible warp and weft on both sides, the lines run to the left. Woolen fabrics is most commonly found to be balanced twill weave.

2/2 S Кепер равномеран преплетај густог ткања, али грубе текстуре, у којој је наглашена дебља потка. Сламарица за испуну кревета, Шокци, Сонта, Бачка, око 1935. Предиво је минимално обрађено кудељно влакно. МВ Е, инв. бр. 9078

2/2 S-Twill with balanced interlacement of thick fabric, but coarse texture, which emphasizes the thicker weft. Pallet, Šokci, Sonata, Bačka, around 1935. The yarn is minimally processed hemp fiber. MV E, Inv. No. 9078

Према шеми преплетаја ово је равномеран 2/2 S кепер, али је због велике разлике основе и потке настала неравномерна текстура. Основа је стандардан памук усниваč, а потка дебела груба кудељна прећа Z-смера. Понјава, Румуни, Војводинци, Банат, око 1890. МВ Е, инв. бр. 8415

According to scheme this is balanced 2/2 S twill weave, but due to the great differences of warp and weft caused disproportional texture. The warp is standard cotton, but weft thick and rough hemp Z-spun yarn. Bed sheet, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1890. MV E, Inv. No. 8415

2/2 S Кепер са ефектом вишесложених боја, како у основи, тако и у потки. Обојци, Румуни, Локве, Банат, 1893. Предиво основе је Z смера потке S смера. Зарија Таталага је носио обојке у време када је овај пар продао Музеју, 1967. МВ Е, инв. бр. 4346

2/2 S-Twill with a multicoloured complementary warp as well as weft colour sequence effects. Foot wrap, Romanians, Lokve, Banat, 1893. Zaharia Tatalaga was still wearing foot warps when sold this pair to the Museum, 1967. MV E, Inv. No. 4346

2/2 S-Директан кепер, са применењем ефектом укрштања основе и потке различитих боја, под правим углом. Данас асоцира на шкотски *тартан*. Прегача, Шокци, Сонта, Бачка, око 1935. године, четвороравнитно, *просто ткано*. Предиво основе и потке је вуна S-упредања, с разликом што је потка пунија и мекша. МВ Е, инв. бр. 9071

2/2 S-Direct twill with crossed warp and weft stripes in multiple colours at a right angle. Today it is mostly associated with Scottish tartan. Apron, Šokci, Sonta, Bačka, around 1935. Simple four-harness twill. The yarn for the warp and weft is S-spun wool, with the weft slightly fuller and softer. MV E, Inv. No. 9071

1/2, 1/3 кепер поткиног лица S-смера, са флотирањем већег броја поткиних нити на лицу ткања, са косином улево.

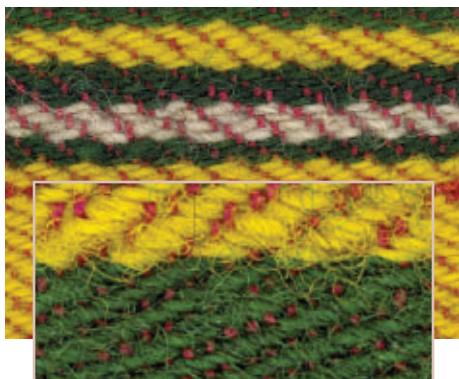
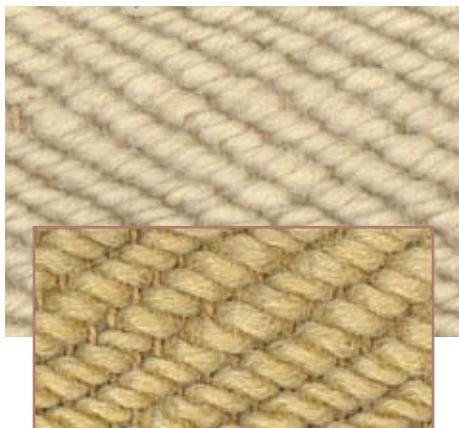
1/2, 1/3 Weft-faced twill in S-direction, with more weft than warp threads visible on the face.

1/2 S кепер, поткиног лица и неравномерне текстуре. Основа је тања и јаче упредена кудеља, потка вуна највећим делом светла небојена, а мањим у вишем боја за пруге. Сво предиво је S смера. Губер, Кумане, Банат, око 1915. Дебела вунена покривка за целу породицу. МВ Е, инв. бр. 1130

1/2 Weft-faced S twill of uneven texture. The warp is thinner and more tightly spun hemp than the weft, which is thick woollen yarn, mostly light, not painted and rest for stripes in different colours. All yarn is S-spun. Heavy rough cover guber, Kumane, Banat, made around 1915. for whole family use. MV E, Inv. No. 1130

1/2 S кепер, поткиног лица, са ефектом разнобојне потке у овом једноставном преплетају. Вуна чини поткино лице, док се назири тања кудељна основа црвене боје. Поњава, Буњевци, Таванкут, Бачка, око 1915. МВ Е, инв. бр. 9749

1/2 Weft faced S twill, with the effect of multicoloured weft in this simple weave. Wool emphasizes weft face, while the thin red weft of hemp is less visible. Bed woollen sheet, Bunjevci Tavankut, Bačka, around 1915. MV E, Inv. No. 9749

Деривати кепера: Из директног кепера, простом променом правца косине настаје цик-џак; затим тачкасти кепер и рибља кост; а променом смера правилан и неправилан дијамант кепер и његове варијанте. Тачкасти кепер је комбинација директног кепера са његовим наличјем. Тачкаст кепер и рибља кост настају комбинацијом Z и S кепера, преокретањем смера ткања.

Twill Derivatives: Since diagonal pattern was discovered, then zigzag was produced by simply changing the direction; then the zigzag, pointed and herringbone twill; then by changing the direction, regular or irregular diamond twill and its variants. Point Twill in fact is the direct twill and its reverse. Pointed and herringbone twills are constructed by the combination of Z and S twill, when reverses its direction.

Тачкасти кепер ткан у четири нити, са комбинацијама боја у основи и потки. Предиво је вуна Z-смера у основи и потки. Торба, рум. străița, Николинци, Румуни, ткала је 1914. мајка Јелена Меља за ћеркину девојачку спрему. Сељак би је користио за ношење хране *на радњу*. ГМВ Е, инв. бр. 4043

Four-harness pointed twill, with effect of colour sequence order in the warp and weft. The yarn is Z-spun wool for warp and weft. Traditional peasant's bag, rom. străița, Nikolinici, Romanians, woven in 1914. Mother of Jelena Melja, wove for her daughter's dowry. Used to carry food for lunch at work. CMV E, Inv. No. 4043

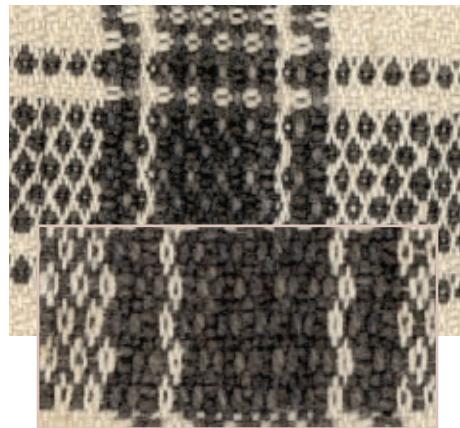

Тачкасти кепер ткан са различитом основом и потком, у две боје, односно материјала. Прегача, Румуни, Беђеџи, Банат, око 1920. Ткана је на четворонитном разбоју, основа је памук S упредања, а потка нит омотана сребрнастом фолијом. МВ Е, инв. бр. 4659

Point Twill weave with warp and weft in two colours and materials. Apron, Romanians, Begejci, Banat, around 1920. Festive front apron is woven into four harnesses. As the warp was used S-spun brown cotton and the weft silver thread (wrapped in a silver foil). MV E, Inv. No. 4659

Дезен четвроронитног тачкастог кепера изведен је уснивањем и преткивањем памучног предива, белог са црним и сивим, у каро дезену. Основа и потка је памучно предиво Z смера, с тим што је основа тања. Прегача, Румуни, Владимировац, Банат, око 1930. Део мушке радне одеће. МВ Е, инв. бр. 3478

Point four-harness twill scheme was done with warping and weft patterning, using white cotton yarn, crossed by black and gray stripes. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, around 1930. It is men's workwear. Warp and weft are of Z-spun cotton, but with warp thinner than the weft. MV E, Inv. No. 3478

Цик-цак хоризонталан кепер се изводи из директног кепера, уз периодичне промене смера дијагонале кепера, по ширини се добија хоризонталан цик-цак кепер.

Zigzag horizontal twill weave derived on the base of straight twill. If the direction of the twill diagonal is reversed periodically across the width, a zigzag twill effect is produced.

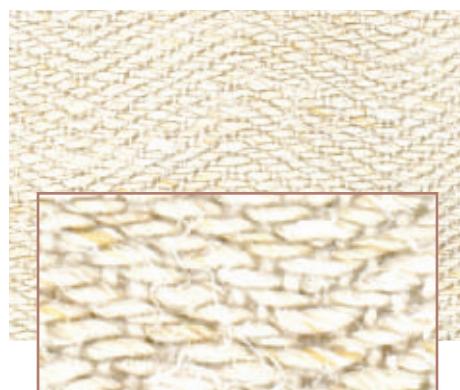
Кудељно ткање веома грубе *талаасасте* релејфне структуре изведено је у четвроронитном, хроизонталном цик-цак кеперу. Основа је тања Z-упредања, а потка дебља и слабо обрађена, S-упредања. Сламарина *сламињача*, Румуни, Николинци, Банат, 1917. МВ Е, инв. бр. 7001

This hemp fabric, very coarse with wavy relief structures, was carried out in four-harness, horizontal zigzag twill. The Warp is thinner Z-spun, and S-spun weft thick and roughly processed. Pallet *slamarica* which means *filled with straw*; Romanians, Nikolinici, Banat, 1917. MV E, Inv. No. 7001

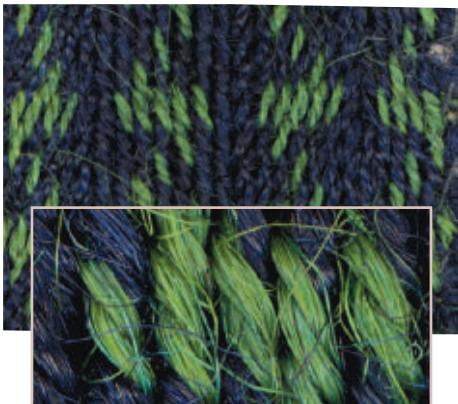
Цик-цак кепер изведен из основног кепера поткиног лица, 1/2, са смењивањем Z и S дијагонала. Чаршав за кревет, Хрвати, Гибарац, Срем, око 1920. Кудељна простирка за сваки дан, од дебеле кудеље, али је влакно мекше а тканина пријатна на додир. МВ Е, инв. бр. 9153

Zigzag twill derived from the basic warp faced twill, 1/2, with the alternation of Z and S diagonal. Bed sheet, Croats, Gibarac, Srem, around 1920. Hemp bedding for every day use. Hemp is thick but the fiber is soft and pleasant to touch fabrics. MV E, Inv. No. 9153

Ткање плаочицама спада међу најстарије процесе ткања уопште, у ком разбој замењују плаочице са рупицама у које се уводе нити основе. Окретањем плаочица се раствара зев за улагање потке. Са обе стране ткање показује само основино лице.

Tablet weaving is a hand weave in which a series of tablets with holes replace the loom. Each tablet separates the warps threaded through it, lifting some and forcing other down, to open a shed, through which weft passes. Reversible weave shows only warp face.

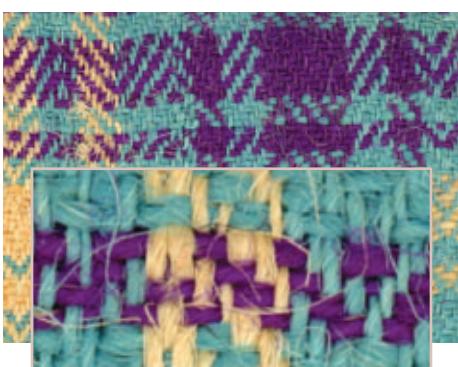
По ширини ткања у цик-цак кеперу, два пута се смењује Z и S увртање, а комбинацијом две боје у основи, добија се шара у виду изломљене линије. Појас, Срби, Трново, Босанска Крајина, почетак 20. века. Техника нема старину на овим просторијама, већ је карактеристична за пределе западног Балкана. НМК Е, инв. бр. 1028

By width, Z and S twist; replaces with each other twice, and twists with two colours alongside the warp direction and gives a pattern with broken lines. Belt, Serbs, Trnovo, Republika Srpska, beginning of the 20th Century. This technique is not known for centuries in our region, but is characteristic for the Western Balkans. NMK E, Inv. No. 1028

Цик-цак кепер основиног лица, наглих косини Z и S дијагонала, са ефектом боја у основи. Задња прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1895. Иако не спада у ломљене кепере, у народу се назива рибља кост. МВ Е, инв. бр. 8417

Zigzag warp face twill with sharp slopes of Z and S diagonal, with the effect of multi-coloured warp. Back apron, Romanians, Voivodinci, Banat, about 1895. While no broken twill, locals usually have called it herringbone. MV E, Inv No. 8417

Цик-цак варијанта на бази равномерног кепера са ефектом боја у основи и потки. Понеко се вуна добро упреда у оба смера, овде има предива Z и S-смера. Прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1930. МВ Е, инв. бр. 7162

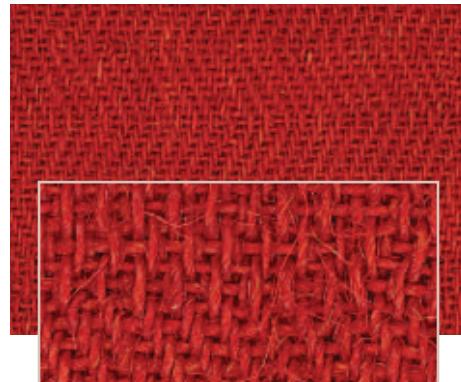
Zigzag mode derives on a balanced twill, with the colour effect in both warp and weft. Wool is well threaded in both directions, so there are used Z and S-spun yarn. Apron, Romanians, Nikolinci, Banat, 1930. MV E, Inv. No. 7162

Вертикални цик-цак кепер је комбинација S и Z кепера истог рапорта, тако да се сваки понови два пута, са двоструким бројем нити потке по дужини, у односу на основу.

Vertical Zigzag twill weave combines two S and two Z twill weaves of the equal repeat unit, the number of weft yarn is doubled to the number of warp yarn.

Вертикални цик-цак кепер изведен из 2/1 основиног лица. Задња прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1940. У основи и потки је првокласна вуна, Z-у- предања. МВ Е, инв. бр. 8273

Vertical zigzag twill derived from 2/1 warp faced twill. Back apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1940. The warp and weft is a first-class Z-spun wool. MV E, Inv. No. 8273

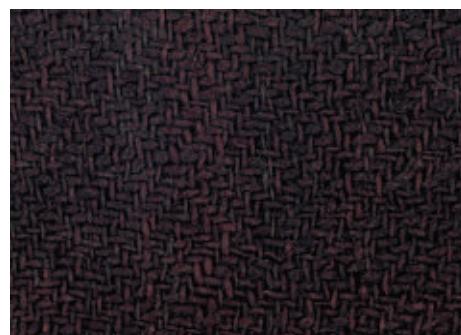

Дијамант кепер је повратни кепер са удвострученим бројем нити основе и потке основне јединице у шеми; спој два симетрична цик-цак обрасца (са увођењем тачкастог и дизањем вертикалног цик-цак кепера).

Diamond weave is reversed twill. Number of warp and weft yarn is doubled in a repeat, after the unit. Diamond combines two symmetrical zigzag weaves of equal repeat (pointed draft and vertical lifting-plan).

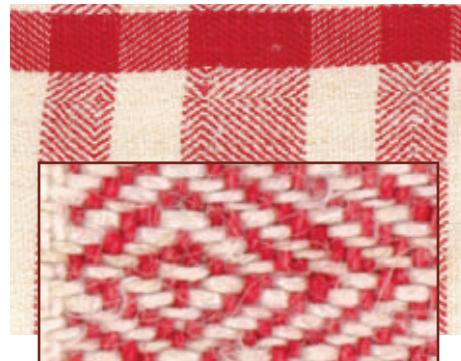
Образац дијамант кепера је централно симетричан, познат као *гушчије око*. Основа и потка је црна бојена вуна Z упредености. Прегача, Срби, Мартинци, Срем, 1910. МВ Е, инв. бр. 2334

Diamond twill pattern is centrally symmetric, known as *the goose eye*. Apron, Serbs, Martinci, Srem, 1910. Warp and weft is a single Z-spun wool, dyed black. MV E, Inv. No. 2334

Ефекат боја у основи и потки *дијамантине*, изведеног из равномерног кепера 2/2. Чаршав за сто, Хрвати, Бока, Банат, око 1900. Састављен из две поле. МВ Е, инв. бр. 8740

Two-colour checks in the Diamond twill are derived from a balanced 2/2 twill. Tablecloth, Croats, Boka, Banat, around 1900. It is composed up of two widths. MV E, Inv. No. 8740

Продужени кепери се увећавају за више од једног корака у страну или вертикално. Тачкаст кепер се шире понављањем директног кепера пре свођења у центар.

Extended or elongated twill has more than one rate of advancement either outwards or upwards. Point twill has been extended by repeating the straight twill before making the points.

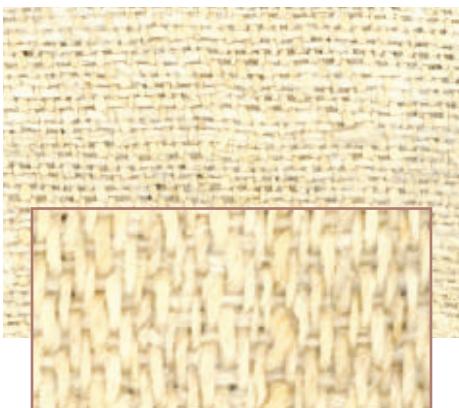

Продужени дијамант кепер. Пешкир, Пачир, Бачка, око 1920. Од памука *mavez*, ткан техником димит, на ромбове. Основа је предиво S, а потка Z смера. МВ Е, инв. бр. 6585

Extended diamond twill. Towel, Pačir, Bačka, around 1920. Cotton *mavez*, *dimit* technique, the rhombus, with stripes in multiple colours. Warp is S and weft of Z direction. MV E, Inv. No. 6585

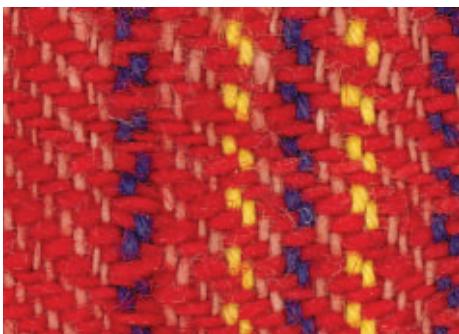
Ломљени кепери имају прекид текуће дијагонале. У аутентичном ломљеном кеперу, на месту промене смера уместо основине биће поткина нит.

Broken Twills have a break of the diagonal line. In true broken twill, at the point where the twill direction changes, if the warp is on the surface, the next is the weft.

Пример показује четворонитно ткање постављено за основни кепер 1/3, Z-кепер, али је почетак откан неправилно, без коших ребара. Поњава, Шокци, Плавна, Бачка, око 1920. Основа и потка је груба кудеља једнаке дебљине, обе Z-смера. МВ Е, инв. бр. 8986

This example shows the set prepared for the slanting 1/3 Z-twist, but the beginning was done broken, without slanting ribs. Bed sheet, Šokci, Plavna, Bačka, around 1920. Warp and weft both of rough hemp of equal thickness and Z-direction. MV E, Inv. No. 8986

Вероватно намерна грешка на тканом појасу, прекид на плавој пруги основе. Тканице из села Семче, Заплање код Ниша, око 1940. Од 1946. године у Оцаџима, Бачка. МЈО И, инв. бр. 299

Probably an intentional error on the woven belt *broke* the blue warp stripe. Woven belt, Semče, village near Niš, Zaplanje, around 1940. After 1946. in Odzaci, Bačka. MUO H, Inv. No. 299

Кепер рибљу кост карактерише промена правца косина, након одређене ширине директног кепера. С тим се мења и редослед пловећих нити, а тиме настаје и прелом у преплетају. Ломљена вертикална пруга личи на рибљу кичму.

Herringbone twill is twill derivate where the direction and yarn float condition reverses after straight twill. But at the point of reversal the order of interlacement is also reversed. Broken vertical stripe looks like a herring backbone.

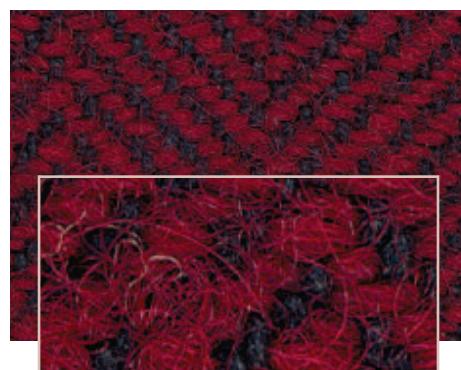
Примена кепера рибља кост у изради техничког текстила од грубе, минимално прерадене кудеље Z-смера. Плаве пруге у основи су ознака власништва. Врећа, Словаци, Глоџан, Бачка, 1960. МВ Е, инв. бр. 3406.

Application example of herringbone twill in the production of technical textiles made of rough, minimum of processed Z-spun hemp yarn. Blue stripes essentially marks the ownership. Sacks, Slovaks, Gložan, Bačka, 1960. MV E, Inv. No. 3406

Ломљени шеврон или рибља кост је пример ефекта две боје у самом преплетају. Основа и потка су истих особина, али различитих боја. Прегача, Румуни, Банатско Ново Село, 1930. НМП Е, инв. бр. 698

Broken Chevron or Herringbone twill, in this case, shows a shot effect. Weft yarn is the same size as warp, but in different colour. Apron, Romanians, Banatsko Novo Selo, 1930. NMP E, Inv. No. 698

Кепер ломљени дијамант настаје од кепера *рибља кост*. По принципу ломљења у ком се основина пловећа нит са једне стране сучељава са поткином са друге стране, у оба правца.

Broken diamond twill derives on the basis of herringbone twill. Cut effect continues by the principle of opposing a warp float on the one side by a weft float on the other in both directions.

Детаљ пешкира тканог *на којке* т.ј. у дијамант кеперу. Од памука, основа је S-препредања, а потка Z-упредања. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1935. МВ Е, инв. бр. 6603

Detail of towel woven in squares i.e. diamond twill. The warp is S-plied, and weft Z-spun cotton. Towel, Croats, Boka, Banat, 1935. MV E, Inv. No. 6603

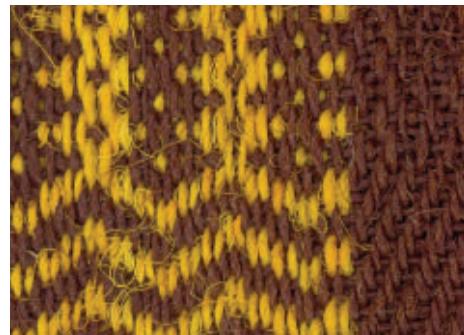
Комбиновање различитих типова кепера и ефекат боје: У ткања сложена од различитих типова кепера, укључују се и разноврсни ефекти боја. Тиме преплетају често падне у други план, потиснут деловањем боја које су укључене у композицију узорка. Ефекти боје се слажу са једноставнијим преплетејима са уситњеним узорцима комбинованим са другим разноврсним фигурицама, градећи веће упадљивије композиције.

Combining different types of twill and colour effects: Weaves compound of twill variants also may contain colours, where the weave effect may become hardly noticeable in the pattern, due to the weave effect being broken up by the colours used in the composition of the pattern. Colour effects are used with simple weaves, with small figures combined with other small but different figures to produce large and effective patterns.

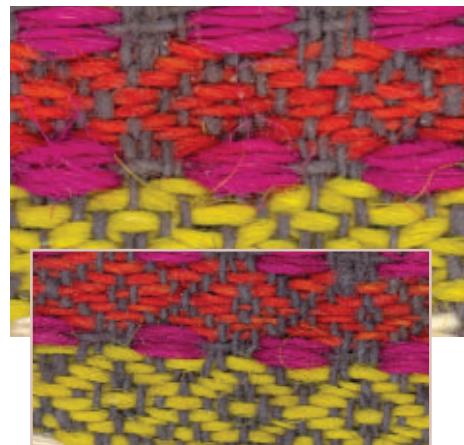
Контрастна боја пруге у основи уноси два различита двобојна дезена у две варијанте кепера – тачкастог и хоризонталног цик-цак кепера. Предиво основе и потке је вуна Z-смера. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1952. МВ Е, инв. бр. 2929

Contrasting colour warp stripes brings two different patterns in two alternating stripes in two alternating twill derivatives - point twill and horizontal zigzag twill. Warp and weft yarn is Z-spun wool. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1952. MV E, Inv. No 2929

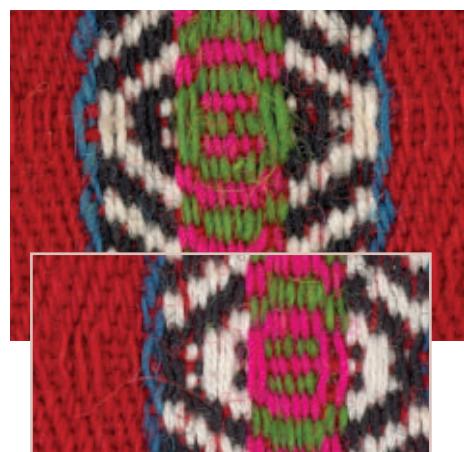
Две наизменичне попречне партије, изведене су у две варијанте кепера: неукрашени део, цик-цак у црно-сивој комбинацији основе и потке, а тачкасти кеппер у вишебојној ромбоидној структури у попречним пругама. Појас мушки, Румуни, Стража, Банат, 1900. МВ Е, инв. бр. 7486

Two alternating horizontal bands show two different twills: an undecorated part in the Uniform Zigzag, and multicoloured striped pattern in the Point twill. Men's belt, Romanians, Straža, Banat, 1900. MV E, Inv. No. 7486

Украсни ефекат изведен у вертикалном цик-цак кеперу претежно једнобојне основе, местимично разнобојном основом, слагањем боја у продуженом дијамант узорку шарене пруге. Вуна у бојама је Z смера, а препреден памук S-смера. Прегача, Румуни, Владимирац, Банат, 1936. МВ Е, инв. бр. 6228

Decorative effects are carried out in a vertical zigzag twill in monochrome warp and colourful warp, with colours in elongated diamond colourful pattern stripes. Coloured wool is Z-spun, and white cotton S-plied. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1936. MV E, Inv. No. 6228

Прегача, Срби, Мартинци, Срем, око 1910. Попречна пруга светлом потком у дијамант кеперу истиче узорак, иначе мало упадљив у једнобојној структури ткања (детаљ на стр. 91). Сива потка је S-препредена вунница. Прегача је додатно украсена шареним везом. Део женске свечане ношње. МВ Е, инв. бр. 2334

Apron, Serbs, Martinici, Srem, around 1910. Bright horizontal stripe in a diamond twill points out the pattern, otherwise hardly visible at monochrome structure (detail on p.p. 91). S-plied gray weft is of soft wool. The apron is additionally decorated with colourful embroidery using in a few different techniques. Part of women's festive dress. MV E, Inv No. 2334

Ткање испрекиданом потком, пребирањем прстима у кеперу: Комплементарно украсно ткање ручним пребирањем и убацаивањем разнобојне потке у постављену основу кепера. Разнобојне нити се уткивају по узорку, тако што се нити суседних боја укрсте и враћају у своју боју, или мимонизаје. Тако се пребирањем прстима, нит по нит и ред за редом, може извести сваки замисаљен узорак, али су добијена ткања са једним лицем. Тка се на четворонитном разбоју. Пловеће нити истог смера, граде орнаментику косе ребрасте структуре кепера.

Finger manipulated weave with discontinuous weft in twill: Complementary decorative weaving technique, performed by manually meddling and inserting multicoloured weft in the set for the twill weave. Adjacent colour threads meet in pairs and wrap around and turn back, or pass by each other. Thus working out manually, enable the weaver to produce any imaginable pattern. Such structures requiring row-by-row execution are mostly non-reversible patterned cloths. This weave requires four-harness loom. On the whole patterned surface, all floats run in the same direction, creating consistent twill diagonals.

Минуциозан пребор у кеперу, применаван је у изради орнаментике свечаних хаљетака банатских Румунки. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. Задња прегача са ресама је презитак из најстаријих културних слојева. Основа је танко упредена вуна, углавном црвена, са сребрнастом потком, са пругама пребора, на кеперу поткиног лица ($1/2$ Z кепер). МВ Е, инв. бр. 6302

This meticulous finger manipulated twill weave was often applied to make festive clothing of Romanian women in Banat. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1870. Back apron with fringes is a remnant of the ancient cultural layers. The warp is thin wool, mostly red and weft are silvery thread with main focus on the detailed colourful stripes on the weft faced twill ($1/2$ Z twill). MV E, Inv. No. 6302

Сатен: Основни преплетај са флотирајућим нитима преко четири или више нити потке на лицу тканине. Два система се преплићу градећи тканине претежно основног лица, без одређеног обрасца, већ неодређене узорке глатке површине. Насупрот томе, код сатина је виште наглашено поткино лице са минимумом основних нити на лицу. Почетни модел ткања је 5-нитни *сатен* односно *сатин*. Иако сатен/сатин генерално спада у три основне ткане структуре, како је условљен далеко сложенијим уређајем за ткање, овдапаше домаће ткање га не познаје. Сатени и дамасти су увек били набављани као занатска или индустриска роба.

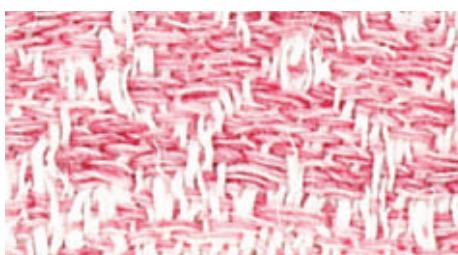
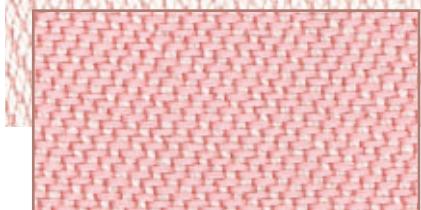
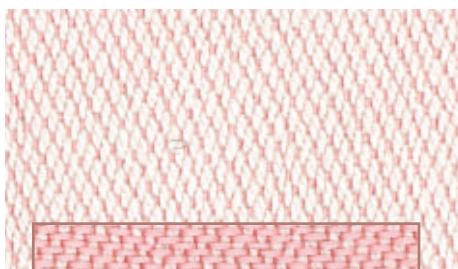
Satin: A basic weave with long warp floats passing over four or more wefts on the face of the fabric, interlaced in such a manner that there is no definite, visible pattern of interlacing and smooth surface. In opposite, Sateen is a weave that emphasizes the continuous weft yarn, with as few interruptions of warp as possible. Basic weaves are 5-end Satin or Sateen. Although satin is considered one of the three basic woven structures, because it requires minimum five or more shafts to weave, the local domestic weaving did not know him. Satin and Damask fabrics always have been purchased as a craft or industrial products.

Детаљ са столњака илуструје основни, неукрашен 5-нитни сатен / сатин. Лице је сатен (4/1) где преовладава светлија памучна основа, док је наличје сатин поткиног лица (1/4) од рајон свиле. Столњак, Нови Сад, индустриски производ, 1970-тих. Власништво аутора овог издања.

Detail from a tablecloth illustrating the basic, undecorated 5-end satin / sateen. The face is satin (4/1), where bright cotton warp prevails, while the weft-faced sateen (1/4), of silk rayon. Tablecloth, Novi Sad, industrial product, in the 1970, owned by the author of this publication.

Жакар-ткање са орнаментиком поткиног лица сатин, на подлози основног лица сатен. Пешкир, Суботица, око 1920. Занатски производ од лана у две боје. Бели лан Z-смера у основи је неравномерне дебљине и розе потка је истог смера, али удвостручена. ГМС Е, инв. бр. б.б.

Jacquard-weave with weft sateen figures on a warp satin background. Towel, Subotica, around 1920. Craft product of linen raw material in two colours. Z-spun white linen warp is of unequal thickness, and pink weft is of the same direction, but doubled. MMS E, Inv. No. n.n.

СЛОЖЕНО ТКАЊЕ садржи најмање две серије нити у основи или потки. **Комплементарно ткање** је оно у ком додатне серије нити улазе у основну структуру; док је **сложено ткање са допунским серијама елемената** такво у ком се приодате нити могу отклонити без оштећења примарне структуре ткања.

COMPOUND WEAVE contains at least two sets of threads in the warp, or weft. **Complementary weave** is when the additional sets are integral to the ground structure; but the other weaves compounded by adding supplementary sets of elements, where added sets can be removed without damage.

Дупло ткање се састоји из две основе и две потке, по правилу контрастних боја. Једини примерак из те групе у нашем узорку, састоји се из два платна откана истовремено и то у два посебна листа.

Double Weave is a compound weave which contains two main warps and two main wefts. There is only one such a piece in the Collection, composed of two plain-weaves, woven simultaneously but separately, into the two separate layers.

Црвено и тегет платно поткиног лица јесу два листа дуплог платна на пешкир уведена у четири ните, на којке (кепер ломљени дијамант). Основа је S-препреден памук, а потка једнострани памук Z-смера. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1935. МВ Е, инв. бр. 6604

Dark red and dark blue faced plain weaves, are two layers of area with double weave, at the towel woven in four threads (Broken diamond twill). Cotton warp is plied in S, and weft spun in Z-direction. Towel, Croats, Boka, Banat, 1935. MV E, Inv. No. 6604

Просто комплементарно ткање: Основа у две боје, сложена је у две комплементарне серије у саставу тканине. Обе представљају одговарајуће и реципрочне делове на два лица ткања. Нема унутрашињег ткива носиоца орнаментике.

Simple Complementary Compound weave: Two different coloured warps are set up in two complementary sets integral to the structure of the fabric. Both play equivalent and reciprocal parts on two opposite faces of the fabric. There is no ground cloth on top of which the pattern is created.

Детаљни ткања са двобојном комплементарном основом, преплетени су ређом потком. Сво предиво је мекше предена вуна Z-смера. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1900. Припадала Ливији Бербола до 1976. МВ Е, инв. бр. 8704

Effect of two-coloured complementary warp detail, woven with less frequent weft. All yarn used is soft Z-spun wool. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1900. Originally owned by Livija Berbola until 1976. MV E, Inv. No. 8704

Узорци основиног лица извођени у платну, са крутом густом основом живих боја и танком *невидљивом* потком. Геометријска орнаментика је ситна, претежно ромбоидна.

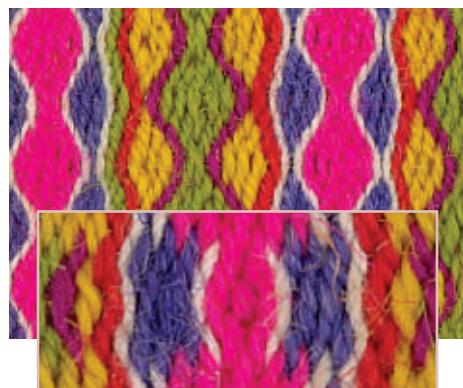
Complimentary warp patterns are created at the warp faced plain weave. Warp is dense and stiff combined of different vivid colours, but weft is a thin inconspicuous, resulting in dynamic, mostly diamond patterns.

Појас *тканице*, Румуни, Ечка. Банат, око 1910. Декоративан је али и довољно јак за опасивање. Предиво основе је разнобојна вуна предена у Z-смеру, па за оснивање удвостручена и препредена у S смеру, а потка је веома танка нит. МВ Е, инв. бр. 3590

Belt, skilfully woven, Romanians, Ečka, Banat, around 1910. Decorative and strong enough for tightening around the waist. Warp is multicoloured wool, spun in the Z-direction, then S-plied for warping the warp, but whole the weft is almost hidden. MV E, Inv. No. 3590

Појас *тканице*, Румуни, Уздин, Банат, око 1930. Уски појас типичног основиног узорка, са украсна оба лица у позитиву и негативу. Ана Крецу га је носила до 1957. МВ Е, инв. бр. 2567

Women's belt, Romanians, Uzdin, Banat, around 1930. Skilfully woven narrow strip, warp patterned, with both faces decorative, as positive and negative side. Ana Krecu wore the belt until 1957. MV E, Inv. No. 2567

Појас *тканице*, Румуни, Мали Јам, Банат, око 1915. У пругама основиног лица варирани су ситне фигуре. Основа је разнобојна вуна Z смера, али удвостручена и препредена у S-смеру, а потку покрива основа. МВ Е, инв. бр. 2414

Women's belt, Romanians, Mali Žam, Banat, around 1915. Complimentary warp-faced weave stripes with various forms. The warp is Z-spun coloured wool, but doubled and S-plied, woven with the very thin weft, hardly visible. MV E, Inv. No. 2414

Ткања са замењиваном разнобојном потком извођена су техником ткања на прстима. Ткаља прстима једноставно смењује обоење нити једну са другом у преплетају платно, отуда назив замена.

Weft substitution weaves are worked in the finger manipulated technique called the weft-substitution. Weaver simply substitutes one coloured weft for another in the plain weave, thus the name weft substitution.

Регистрована су само два примерка ове технике у фонду. Женски појас тканице, Румуни, Николинци, Банат, око 1910. Основа се састоји из двоструких нити тањег памука усивача, а разнобојна потка је удвостручена вуна. Лице тканине са геометријском орнаментиком је глатко, а наличје неуредно, са преношеним нитима између шара Набављен од Валерије Турканј, 1966. МВ Е, инв. бр. 4242

Only two copies of these techniques are registered in the fund. Women's belt, Romanians, Nikolinci, Banat, around 1910. Woven on the warp of a twinned thin cotton called and coloured weft thread of wool doubled. Fabrics face with geometric designs is flat, whereas the reverse with messy strands that are transmitted between patterns. Acquired from Valerija Turkanj, 1966. MV E, Inv. No. 4242

Детаљ са украсне пруге са геометријским орнаментима изведенним прећором прстима, замењивањем вишебојне потке. Основа је од танке вуне Z-смера, а потка меко вишеструко вунено преди-во. Предња прегача, део је женске ношње, Румуни, Владимирац, Банат, 1910. Ткања од вуне, у четири ните. Црвена са разнобојним геометријским шарама. МВ Е, инв. бр. 4370

Detail of the decorative stripe with geometric ornaments executed with the fingers, in the way of substituting multicoloured weft. The warp is of thin wool spun in the Z-direction and weft of multiple soft wool yarn. Front apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1910. Part of the women's costumes, woven on four shafts. Red coloured with multicoloured geometric designs. MV E, Inv. No. 4370

Броширано ткање је извођење ткања користећи две врсте основе или потке, једну за подлогу, а другу за орнаментику. Ако је потка, броширање се изводи са непрекидном или испрекиданом потком, а по начину извођења може бити *чункано* или *на прстe*. Шарање украсном потком се изводи упоредо са извођењем основног ткања. Техника броширања додатном основом је начин извођења узорака у основи ткања, са додатном основом која флотира изнад или испод носећег ткива у преплетају платно. Орнаментика изведена додатним нитима основе није део примарне тканине структуре. Овај поступак се састоји из сложеног сновања и једноставног преткивања.

Brocade weaving uses two wefts or warps, one to create the ground fabric, the other to create the pattern. The supplemental thread may be continuous or discontinuous. According to the way of manipulating can be loom controlled or finger picking. Creating figures by inserting extra weft runs along with executing a ground weave. The supplementary warp brocaded technique is a way of setting the warp patterning by extra warps floating over or under the plain weave ground. Incorporated decoration into a ground weave, using supplementary warps, plays no part in the basic structure. This procedure consists of Compound warping and Simple wefting.

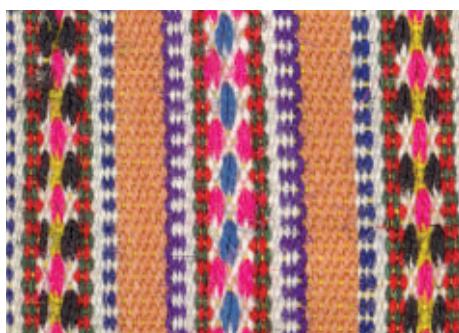
Ефекат броширане плаве и розе основе нити балансира броширану цветну орнаментику широких пруга. Додатне основе нити су фиксиране потком кроз додатни зев помоћу треће ните. Прегача, Румуни, Владимировац, Банат, око 1940. МВ Е, инв. бр. 9415

The effect of blue and pink brocaded warp, balances with strong effect of wide bars with colourful floral ornamentation. The additional warp thread is fixed with weft by using additional shed made with third shaft. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, around 1940. MV E, Inv. No. 9415

Комбинација преплетаја - платно основе ног лица у боји кајсије, двобојна комплементарна основа и вишебојна броширана основа – сложена у пруге на уској трапци. Појас тканице, Румуни, Николинци, Банат, 1935. МВ Е, инв. бр. 6945

Among various warp stripes, besides the warp faced plain weave in apricot colour, and two-coloured complementary warps, is the supplementary warp brocade too. Women's belt, Romanians, Nikolinici, Banat, 1935. MV E, Inv. No. 6945

Броширано ткање са додатном потком је ткана структура обогаћена украсном потком на подлози у платну. Пловеће поткине нити нису саставни део базичног преплетаја, а појављују се на лицу или наличју, зависно од обрасца. Овај тип ткања уколико је са испрекиданом потком, изводи се са наличја.

Пребор у зев платна је често коришћена техника улагања додатне потке у зев упоредо са примарном потком равномерног платна. Половина система нити се диже у зев где се додатном украсном потком изводи шара. Где нема узорака, те нити не флотирају на наличју, већ се преткивају платно.

Weft brocading enriches a cloth since it involves an extra element to the ground weave. Since Supplementary wefts are not integral part of the base, they appear on the face or the reverse, depending on the scheduled form. This type of fabric if it is discontinued weft, is derived from the reverse side.

Inlaid brocading is a common technique to insert supplementary weft in the balanced plain weave shed along with the ground weft. The top set of warp threads is raised up, forming a shed to insert the pattern wefts. When not forming the pattern this weft thread doesn't float on the back, but plain ground wefts are between rows of pattern wefts.

Како се пребор у зев обично изводи на танком платну, пунијим украсним нитима у једној или више боја, споро прстима, али само у две нити, с мером да се истаћи сложенија структура орнаментике и текстура површине ткања. Пешкир, Румуни, Локве, Банат, око 1936. МВ Е, инв. бр. 4354

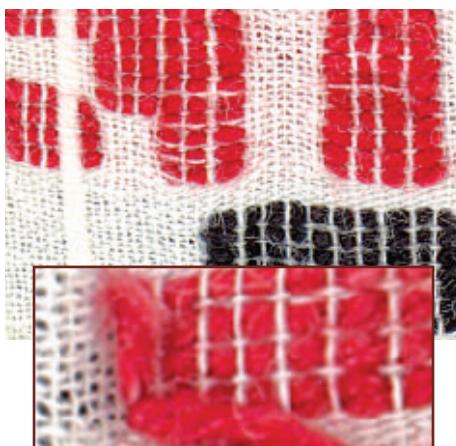
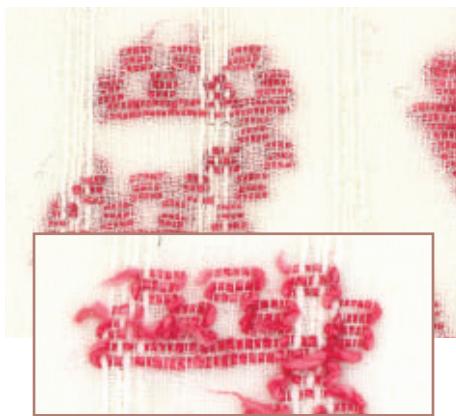
Inlaid brocading has been as usually carried out using a thicker decorative thread in one or more colours, even slow, with fingers, but within the two-heddle system only. Thus, has been delicately emphasized ornamentation and textures of fabric. Towel, Romanians, Lokve, Banat, 1936. The ground weave is of thin cotton. MV E, Inv. No. 4354

Фигурална орнаментика у зев на танком платну *Мисир* са дебљим усновицама, шотии. Препредене усновице S-смештаја и првена потка Z-смештаја дају волумен украсним елементима. Пешкир, Срби, Купиново, Срем, 1895. МВ Е, инв. бр. 35

Figured ornamentation *in the shed*, on tiny material with thick warp stripes *Misir* or *šotiš*. S-spun warp stripes as well as red, Z-spun cotton weft increase the volume of decorative elements. Towel, Serbs, Kupinovo, Srem, 1895. MV E, Inv. No. 35

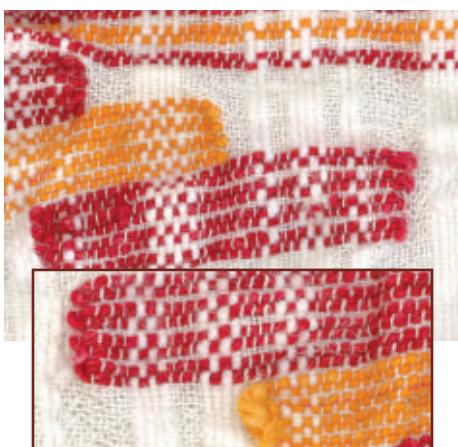
Платно од танког памука украшено је белим усновицама, а доминантан део је вишебојна цветна стилизација, изведена техником у зев, допуњена белим штапаром у истој техници. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, 1910. НМП Е, инв. бр. 630

Thin cotton canvas is decorated with white warp stripes, but multicoloured floral stylisation, inserted *in the shed*, complemented with white details in the same technique highlights the overall decoration. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1910. NMP E, Inv. No. 630

Броширано ткање у зев на набораном платну је украсна техника коришћена за извођење вишебојне орнаментике на набораном белом платну.

Inlay brocade on the warp wrinkled plain weave was used in decoration of the traditional warp wrinkled fabric.

Стилизована цветна орнаментика изведена у зев, уклопљена је у рељефну структуру платна, у ком су осим бора услед различите затегнутости основе и комбинације усновица од дебљег памука. Столњак, Шокци, Баћ, око 1880. МВ Е, инв. бр. 9356

Stylized floral ornamentation done in the shed, has been incorporated into the seersucker structure. In addition to warp wrinkles due to various tensions, there are also stripped thick cotton warp sequences. Tablecloth, Sokci, Bač, around 1880. MV E, Inv. No. 9356

Примерак одликује низ особина, као боре у основи, варирање распореда усновица од пунијег памука, орнаментика јаких боја украсне потке изведена техником *у зев*. Рељефна структура развијена је утканом орнаментиком са сенчењем бојених површина. Пешкир, Шокци, Баћ, Бачка, око 1900. МВ Е, инв. бр. 10350

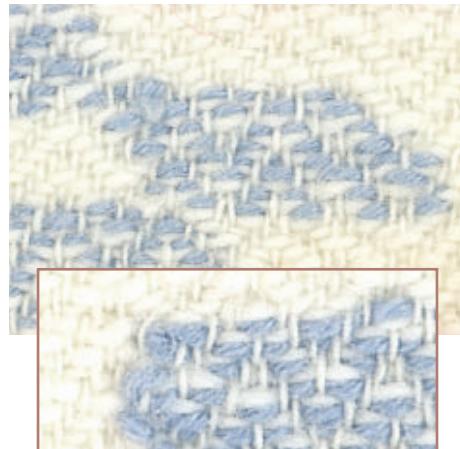
A copy features a number of characteristics, such as wrinkles in seersucker structure, varying warp stripes arrangements, ornaments carried out with supplementary weft using inlay brocade. Different thickness and colours resulted in puckered fabric with colourful woven ornaments. Towel, Šokci, Bačka, around 1900. MV E, Inv. No. 10350

Пребор у зев на кеперу: Додатна потка једне боје или разнобојна украсна потка, улаже се прстима, упоредо са базичним ткањем у преплетају кепер.

Inlaid brocade at twill weave: Inlaid work comes with twill as a background weave. The additional weft of one colour or multicoloured decorative weft is laid in with fingers.

Пример градације, од светле површине, преко утканих попречних пруга, до сенчених површина латица изведенних броширањем у зев испрекиданом потком. Танка основа је Z-смера, као и пунија нит беле потке, док је украсна потка S-препређања. Пешкир, Хрвати, Старчево, Банат, око 1905. МВ Е, инв. бр. 8981

The example shows the gradation of bright white surface, then cross-over woven stripe, to the inlaid bicolour petal surfaces derived with two wefts. The warp is thin Z-spun thread, as well as the fuller white weft, but coloured weft is S-plied. Towel, Croats, Starčevo, Banat, around 1905. MV E, Inv. No. 8981

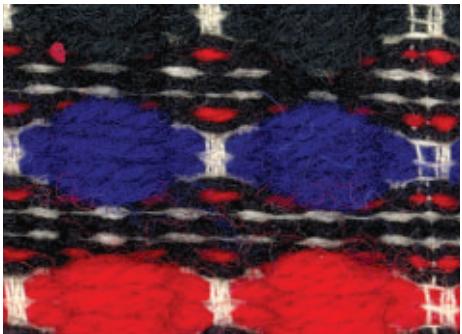
Броширање с лица и наличја, од ивице до ивице: Пунија непрекидна додатна потка или шира броширана пруга прелази целом ширином ткања, тако да нити флотирају, што се означава као техника броширања непрекидном потком.

Continuous Overlay-Underlay brocading: Thick floating supplementary weft or larger brocaded stripe passes right across the weave from selvedge to selvedge. When the weft is floating on the back, this is known as continuous brocade.

Додатна потка у облику вишеструког меког предива, често се користи за броширање целом ширином тканице. Прост рельеф у виду задебљања, уз варирање боја и распореда, примењује се у пругастој орнаментици. Кошуља, Мађари, Короћ, Славонија, око 1900. Платно за кошуљу је рад ткача. МВ Е, инв. бр. 690

Supplementary floating weft, in the form of multiple soft yarn was often used for stripes running across full width of fabric. The relief formed as periodical thickenings, varied in different colours and sequences orders is often applied in the simple striped ornaments. Shirt, Hungarians, Korođ, Slavonija, around 1900. MV E, Inv. No. 690

Основно ткиво у преплетају платно је од тањег белог памука, а броширана потка од вуне у вишне боја. Акценти у броширању су бобичасте пруге узастопним преткивањем вишеструких нити украсне потке ширином ткања *на даску*. Прегача, Шокци, Сонта, Бачка, око 1938. МВ Е, инв. бр. 9069

Fundamental plain weave is made of thin white cotton, supplemented with brocaded weft of S-plyed wool in different colours. Brocaded accents are berry shapes in the transverse lines crossing the entire width using shed-rod. Apron, Šokci, Sonta, Bačka, around 1938. MV E, Inv. No. 9069

Услед прелаза са ткања кепера на платно, из четворонитног увода, по две основне нити се спајају за преплетај платно, да би се комбиновале структуре у потки. Ефекат меких лоптица, *пикниџа* добија се броширањем вишеструке потке, контрастне боје, уз прескоке од четири нити основе. Пешкир, Хрвати, Бока, 1910. МВ Е, инв. бр. 6603

Due to the transition from the twill into plain weave threading, two warps merged enabling developing different weft structures. Supplementary weft, usually in contrasting colour, thicker than the yarn used for the ground weft, with skips of four warps, create an additional effect of loose little balls. Towel, Croats, Boka, 1910. MV E, Inv. No. 6603

Нагрончано платно од танког памука са усновицама од препредене памучне нити S-смера и са пругама вишебојне потке. Додатни елемент је броширана пруга густих неупредених нити памука. Пешкир, Шокци, Бач, Бачка, око 1910. МВ Е, инв. бр. 9047

Wrinkled or seersucker fabric, woven mainly from thin cotton with thick warp stripes of S-plyed cotton, with multicoloured weft stripes. An additional element is broad stripe of thick brocade of dense un-spun cotton. Towel, Šokci, Bač, Bačka, around 1910. MV E, Inv. No. 9047

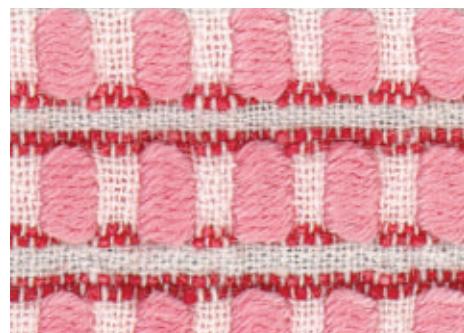
Броширане црвене нити се смењују са нитима потке платна. Пешкир, Срби, Кикинда, Банат, 1920-1925. Основа је памук, а потка кудеља и црвени памук. НМК Е, инв. бр. 2843

Red supplementary weft floats alternate to the plain weave yarns. Towel, Serbs, Kikinda, Banat, 1920-1925. Cotton warp, but weft is hemp and cotton. NMK E, Inv. No. 2843

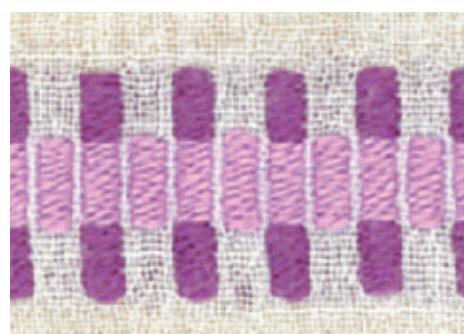
На базичном платну свечаног пешкира од танког памука, истиче се рељеф пуније розе броширане пруге. Пешкир, Бечеј, Срби, почетак 20. века. ГМБ Е, инв. бр. 761

Highlight the relief brocaded stripes of voluminous pink cotton weft, on the fine plain weave on the ceremonial sample. Towel, Bečeј, Serbs, early 20th Century. CMB E, Inv. No. 761

Комбинација две варијантне броширања, у средини броширано лице а са страна лице/наличје. Пешкир, Срби, Мол, Банат, 1928. Платно од танког памука, а шара дебљим концима у боји. МВ Е, инв. бр. 2919

Combination of the two variants of Brocades, Overlay and Overlay/underlay brocade. Towel, Serbs, Mol, Banat, 1928. Of thin cotton and pattern of thick coloured thread. MV E, Inv. No. 2919

Равномерно броширано лице и наличје: Дебља сребрнаста потка, наизменично са платном основиног лица, формира уздушне пруге. Задња прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1935. МВ Е, инв. бр. 6278

Overlay / underlay Brocade: Thick silver floating weft in longitudinal stripes, alternating with stripes of the warp faced plain weave. Back apron, Romanians, Begejci, Banat, 1935. MV E, Inv. No. 6278

Броширано лице је ткана структура која се среће широм света, али ређе у варијанти са непрекидном потком. Ребрасте је структуре која је одређена даском међу разбројеним нитима. Након примарног зева у платну, усправи се даска и нити се растворе у секундаран зев за ткање украсном потком са посебним чунком. За разлику од тога, у истој позицији секундарног зева, разнобојна фигуранла орнаментика се мора изводити прстима, улагањем испрекидане потке у свакој боји засебно. Уобичајен однос је 3 до 7 флотирајућих нити на лицу и 1 или 2 на наличју.

Overlay brocade is among the structures known in many parts of the world, but rarely occurs in the variant with continuous weft. This Overlay brocade shows the face with longitudinal ribs that is scheduled with a board inserted between the warp threads. By lifting the board into vertical position, the shed is opened for the shuttle passing with weft thread. In contrast to this, in the same shed position, if working out with discontinues weft in different colours, it must be done with fingers, each colour separately. In this region, Overlay brocade is usually with 3-7 floats on the face and 1-2 on the reverse.

Луксуз ове тканине је у материјалу где преовладава *сребрно* предиво, уз до-датни елемент украсне пруге брошира-не с лица. Прегача, Румуни, Војводин-ци, Банат, 1910. МВ Е, инв. бр. 8435

Luxury of this fabric is in the material, because *silvery* thread is prevalent, with the additional element of decorative stripe with overlay brocade. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 8435

Броширано лице испрекиданом потком се јавља и у једнобојној варијанти, обично са фризовима фигура у по-пречном распореду. Украсна потка фло-тира преко 9 а испод једне нити основе. Пешкир, Срби, Мала Брусница, Босан-ска Посавина, почетак 20. века. НМК Е, инв. бр. 2801

Overlay brocade with discontinuous weft appears as a monochrome too. It is usually in a transverse series of figures. Decorative weft is above 9 and below one warp. Towel, Serbs, Mala Brusnica, Bosanska Posavina, early 20th Century. NMK E, Inv. No. 2801

Типично домаће извођење разнобојне цветне орнаментике техником броширања на танком платну са усновицама од дебљег памука. Додатна разнобојна потка је дебља препредена нит S-смера. Украсни пешкир, Срби, Кузмин. МССМ Е, инв. бр. 746

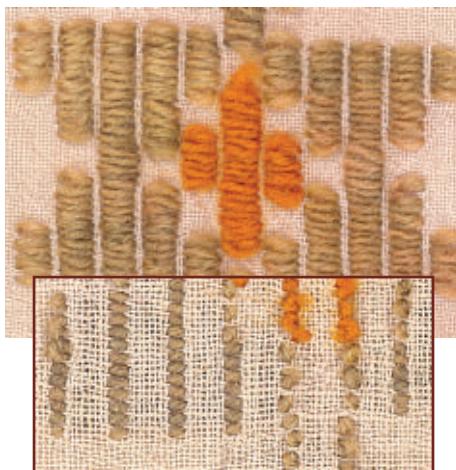
Typical folk performing colourful floral ornamentation is characterized by using a brocaded technique on fine fabric with warp stripes of thick S-plied cotton, as well as quite thick additional weft in the same direction. Decorative towel, Serbs, Kuzmin. MSSM E, Inv. No. 746

Домаћи производ, али је изведен по угледу на тадашњу моду у текстилној производњи: Слагање мирних тонова боја, карирани распоред основе и потке, као и фигуранлни орнаменти у квадратима. Прекривач за кревет, Срби, Омољица, 1925. НМП Е, инв. бр. 969

Handwoven piece, but on the model of textile production at the time: Calm tones setting, checkered arrangement of warp and weft, and figural ornaments in boxes. Bedspread, Serbs, Omoljica, 1925. NMP E, Inv. No. 969

Старински броширана шара на прсте изведена је на украшеном основином лицу, са разнобојним пругама у основи и детаљима броширане основе. Украсна потка је од меке растресите неупредене вуне. Прегача, Румуни, Вojводинци, Банат, око 1900. МВ Е, инв. бр. 8706

An old traditional way of brocading was derived with finger picking on the ground cloth with colourful warp stripes and details of warp brocade. Decorative weft is unwoven loose soft wool. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1900. MV E, Inv. No. 8706

Броширано лице са петљом је варијанта броширања где се нит украсне потке на ивици реда, извуче на лице у виду петље и ту остави као украсни детаљ. На тај начин се изношењем на лице, детаља преноса нити на следећи ред, што иначе остаје на наличју, посебно истиче текстура и орнаментика. Примењивано је на танком белом памучном платну, у извођењу једнобојне као и вишебојне орнаментике која иначе подсећа на вез.

Overlay brocade with edge loops This overlay brocaded supplementary weft patterns, got a loop on the front side as a special effect on the edges of all ornaments. In this way, by presenting details of the transfer to the next line, at the front, which is normally on the reverse, emphasizes the textures and ornaments. Usually applied to the thin white cotton fabric, in monochrome as well as polychrome ornamentation, resembles an embroidery.

На подлози у равномерном платну од целулозног предива, броширана је стилизована цветна орнаментика, распределеном свилом у вишне боја. Пешкир, Шокци, село Врбица, Ђаковштина, Славонија, почетак 20. века. ГМС Е, инв. бр. 875

Decorative towel with stylized floral ornaments carried out in Overlay brocade technique, of unwoven loose silk thread. The background is a balanced plain weave of cellulose yarn. Towel, Šokci, village Vrbica, Đakovština, Slavonia, beginning 20th Century. MMS E, Inv. No. 875

На таном платну са уснованим дебљим памуком, истиче се текстура броширане орнаментике са петљицама. Бели памук је S смера а удвоствучен првени меки памук је Z смера. Пешкир, Срби, Ладарак, Срем, 1911. МВ Е, инв. бр. 2325

Delicate cotton ground weave with thick warp stripes, emphasizes the textures and ornaments especially if were brocaded with edge loops. White cotton is S-spun and red soft doubled cotton thread of Z-direction. Towel, Serbs, Laćarak, Srem, 1911. MV E, Inv. No. 2325

Пешкир је од белог памука у прелетају равномерног платна, са цветном орнаментиком изведеном техником броширања са ивичном петљом. Броширање украсне потке с липа, преко 9 а испод 1 нити основе. Пешкир *отарак*, Шокци, Бач. МВ Е, инв. бр. 447

Towel is made of white cotton in the balanced plain weave with floral ornaments derived with brocaded technique with loops. Overlay brocade was done with colourful weft floats, over 9 and under one warp. Towel *otarak*, Šokci, Bač. MV E, Inv. No. 447

Броширано цело лице испрекиданом потком је у целини ребрасто у правцу основних нити. Украсна потка флотира на лицу ткања, али покривена и учвршћена са једном или две нити основе. Уобичајен рапорт овог преплетаја у Војводини је 4 до 6 нити на лицу са 1 до 2 на наличју. Након реда орнаментике украсном потком, следи 1 до 3 пребачаја основне потке у платну. Разнобојна орнаментика се изводи у оквиру задате структуре, улагањем комадића потке прстима. Примена ове технике је највише развијена на украсним прекривачима, у комбинацији памука и вуне, те осим естетске задовољава и практичне функције, будући да је због додатне вунене потке по целој површини, тканина пунија и боље штити од хладноће.

Overlay brocaded whole surface with discontinuous weft is a vertically ribbed structure with decorative wefts floating on the face. Pattern yarns float over the fabric's front surface, held in place by one or two warp units. An ornamented row with decorative weft will be followed by 1 to 3 plain ground weave shoots. Colourful ornaments are done in the framework of the given structure, by inserting weft pieces with fingers. The application of this technique is the most developed in the weaving of decorative coverlets combined of cotton and wool, and meets the aesthetic and practical needs too. Supplementary floating woolen weft threads over the entire surface increases the thickness and warmth to woven fabrics.

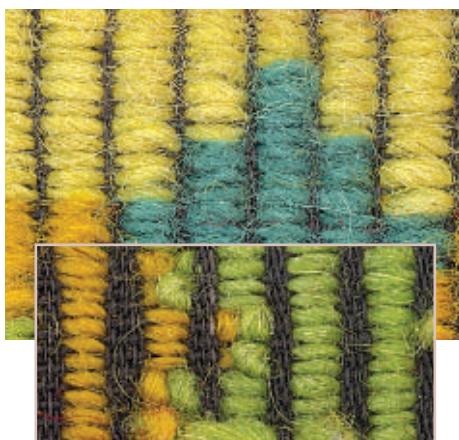
Броширањем испрекиданом потком, изводе се стилизована форме у поткином лицу где се нити различитих боја суређују, флотирајући изнад пет, а испод једне нити основе. Поњавица, Срби, Лалић, Бачка, око 1930. МЈО И, инв. бр. 445

Using Overlay brocading with discontinued weft, stylized forms of weft face are derived, where two colours are facing, floating over five and under one warp. Bedspread, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. MUO H, Inv. No. 445

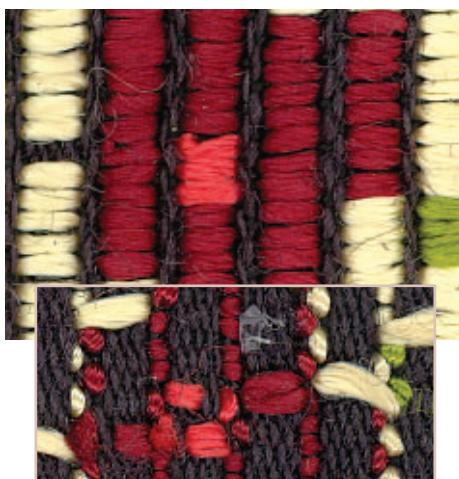
Детаљ са украсне зидне облоге, таписерије фолклорног типа, из комплата ентеријерских текстила, око 1930. Базично платно је од памука, неупадљивог те доминира украсна вунена потка. Дуварник, Срби, Каћ, Бачка. МВ Е, инв. бр. 11603

Detail from wall covering with an animal's image, folklore type of tapestry, a part of the set of interior textiles, around 1930. The basic fabric of thin cotton, neutral, so extra weft woolen face dominates. Wallcover, *duvarnik*, Serbs, Kać, Bačka. MV E, Inv. No. 11603

Ткање је сложено из подлоге од памука и броширане разнобојне свиле као украсног лица. Ребрасту текстуру површине чине свилене нити које плове изнад 7 а испод 2 нити основе. Прегача, Румуни, Ечка. НМЗ Е, инв. бр. 152

Compounded weave consists of the ground fabric of cotton and brocaded surface of silk. Ribbed texture consists of silk threads that are floating above 7 and below 2 warps of cotton. Apron, Romanians, Ečka. ZNM E, Inv. No. 152

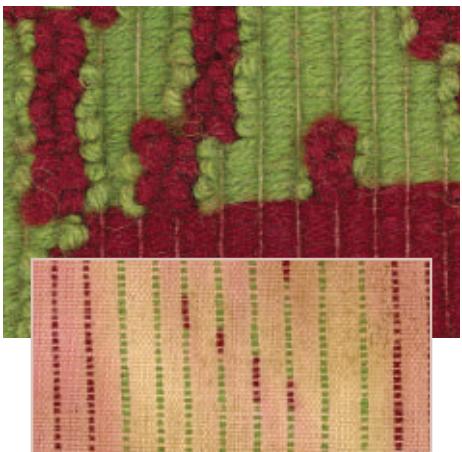

Код уздужних пруга различитих боја, на брошираном лицу суседне боје се смењују, граничени се двема суседним нитима потке, што је видљиво на наличју. Прекривач, Срби, Лалић, Бачка, 1930. МЈО И, инв. бр. 448

In longitudinal stripes of different colours, on the overlay brocaded technique, adjacent colours take turns, bordering two adjacent weft threads, which can be seen on the reverse. Bed cover, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. MUO H, Inv. No. 448

Броширано цело лице са петљом у себи сажима карактеристике структура брошираног целог лица разнобојном / испрекиданом потком, са украсним петљама обе суседне боје на месту њиховог граничења.

Overlay brocaded whole surface with loops combines the characteristics of two types of brocaded structures: coloured full-face, executed with discontinuous weft, and brocade with decorative loops of both adjacent colours at their connection.

Петља, чупави елемент, цењен у то време, појачава ефекат шареног брошираног вуненог лица. Основа и потка равномерног базичног платна је танка вуна, а додатна потка дебља мека разнобојна вуна. При измени, две боје се срећу у виду петљи. Прегача, Срби, Стапар, Бачка, око 1930. МВ Е, инв. бр. 427

Loop, shaggy element, valued at the time, increases the effect of coloured soft-face wool. Warp and weft of balanced plain weave is thin wool, but brocaded weft of thicker soft coloured wool. When changing, two colours meet in the form of soft loops. Apron, Serbs, Stapar, Bačka, around 1930. MV E, Inv. No. 427

Реципрочно броширање у два блока је ткање где се преплићу алтернативни парови нити основе и украсне потке, затим уследи пребачај потке основног ткања чунком.

Reciprocal Brocading in two blocks is a web in which floating rows are woven over and under the warps, and back, over and under opposite pairs of warps, followed by plain ground weave weft to selvage.

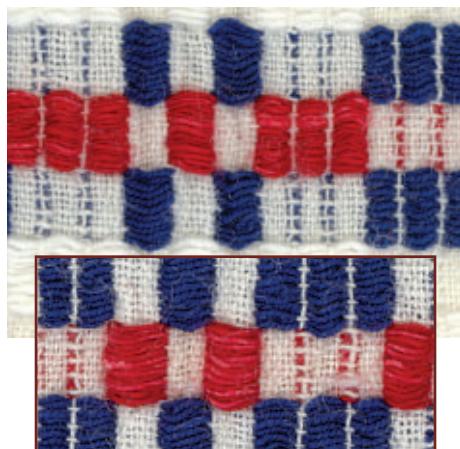
Броширање чункањем у два блока, однос основне и флотирајуће потке 1:1. Предиво је вуна Z-упредања. Креветски чаршав, из источне Србије, доспео у Српски Милетић. МЈО И, инв. бр. 294

An example of shuttled brocade, in relation 1:1 between the basic and floating weft. The yarn is Z-spun wool. Bed sheet, from Eastern Serbia reached Srpski Miletić. MUO H, Inv. No. 294

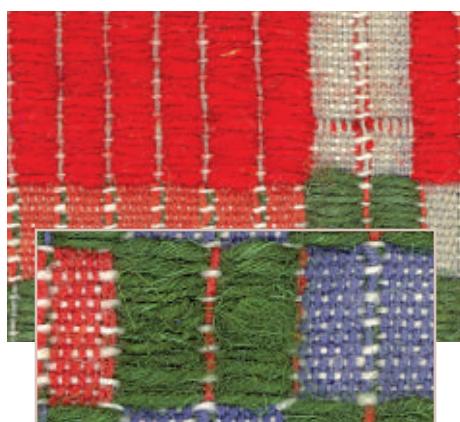
Реципроцитет флотирајућих нити на лицу и наличју базичног платна у пругастом узорку. Основа и потка платна је памук Z смера, као и украсна потка, сем тегет која је препредена S смера. Пешкир, Румуни, Бегејци, Банат, око 1910. МВ Е, инв. бр. 4652

Reciprocity of floating patterns on the face and back. Plain ground weave, with brocaded multicoloured stripes. The warp and wefts are Z-spun, except dark blue which is S-plied. Towel, Romanians, Begejci, Banat, about 1910. MV E, Inv. No. 4652

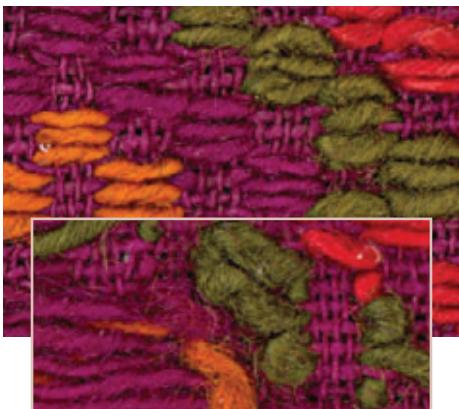

Броширана потка јаких боја на платну вишебојне основе и неутралне потке. Поњавица *на даске*, у два блока, којукаста. Врачев Гај, Циганка Стана Бан, ткала за своју спрему, 1912. ГМВ Е, инв. бр. 2098

Brocaded brightly coloured weft on the ground weave of polychrome warp and weft neutral. Bedspread, woven in two blocks, a checkered arrangement. Vračev Gaj, Gypsy Stana Ban wove it for her dowry in 1912. CMV E, Inv. No. 2098

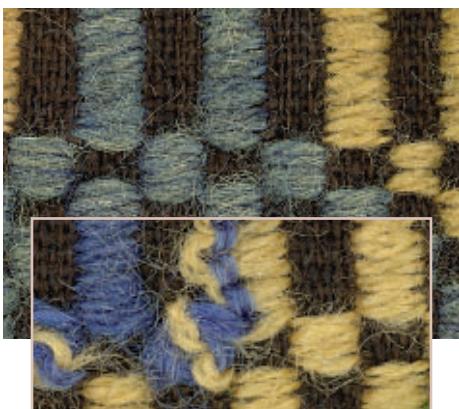

Испрекидана додатна потка у два блока Two block Discontinuous Supplementary weft

Испрекидана украсна потка, броширана је у речипрочном распореду. Комбиновано је вунено предиво, од танке основе и пуније потке Z-смера, са разнобојном растреситом вуном S-смера. Прекривач веленац, Срби, Рума. ЗМР Е, инв. бр. 64

Discontinuous supplementary weft brocade in the inverse order. Combined the woollen yarn, a thin base and Z-spun thicker weft, with a coloured S-spun loose wool. Blanket, Serbs, Ruma. MHR E, Inv. No. 64

Броширана у два блока, али комплекснија геометријска орнаментика, 1930, околина Ниша. Прекривач за кревет, Срби колонизовани у Оџаке. Основа и потка је Z-упредена, као и додатна потка али сасвим меко. МЈО И, инв. бр. 334

Brocade in two blocks, but with more complex geometric ornaments, 1930th from the vicinity of Niš. Bedspread, Serbs colonized in Odžaci, Bačka. Warp and weft Z-twisted, as well as additional weft but quite softly spun. MUO H, Inv. No. 334

Броширано лице и наличје, у два блока, чункано Overlay/Underlay brocade, in two-block, shuttled

Детаљ са јастучнице, илуструје један начин укравашавања свакодневног текстила. Броширана потка је мека и неједнако бојена чиме се истиче у текстури. Јастучница, Шокци, Бач, крај 19. века. МВ Е, инв. бр. 10525

Detail from a pillowcase, illustrates a way of decorating textiles of everyday use. Brocade weft twisted softly and unequally dyed sets it apart from the texture. Pillowcase, Šokci, Bač, end of 19th Century. MV E, Inv. No. 10525

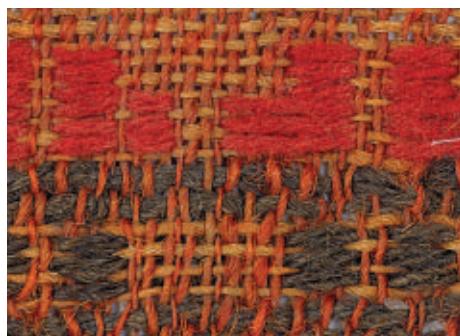
Броширано лице и наличје, првеним памуком, на тањем платну са усновицама од дебљег памука. Броширана потка Z-смера је утростручена. Пешкир, Шокци, Вајска, 1920. ГМС Е, инв. бр. 643

Overlay/underlay brocading with plain as a ground weave with thick cotton warp stripes. Brocaded Z-spun weft is tripled. Towel, Šokci, Vajska, Bačka, 1920. MMS E, Inv. No. 643

Броширане пруге у два блока, вуном на вуненој подлози тканој у преплетју платно; ткање је равномерно али доста ретко. Обојчић, Хрвати, Гибарац, Срем, крај 19. века. МССМ Е, инв. бр. 633

Overlay/underlay brocaded lines in two blocks. Black wool is in the woollen plain ground weave, balanced, but sparsely woven. Footwrap, Croats, Gibarac, Srem, late 19th Century. MSSM E, Inv. No. 633

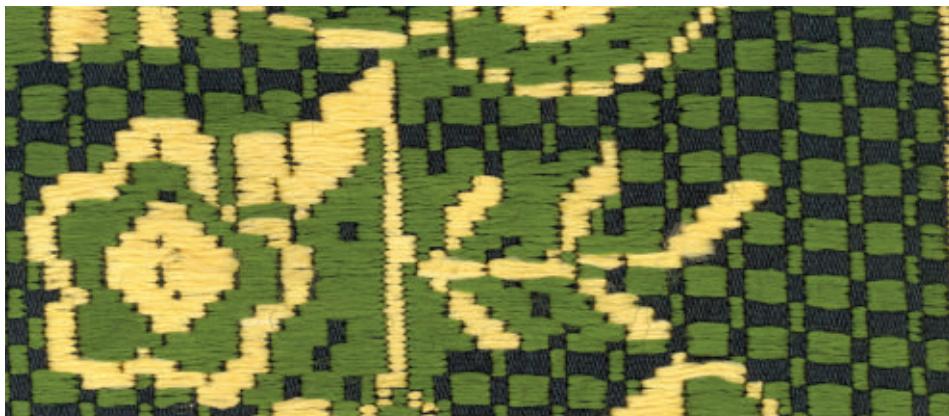
Броширана пруга у више ручно разбрђених и чунканих блокова, на платну поткиног лица. Простирка за кревет, Срби, Надаљ, 1920. Основа је двострука кудељна нит препредена у Z смеру, а вунена потка меко предена у S смеру. Припадала Анки Обровачки до 1960. МВ Е, инв. бр. 3757

The brocaded pattern on the weft-faced plain weave, at additional sheds manipulated with the pick-up stick. Bed sheet, Serbs, Nadalj, Bačka, 1920. Warp is Z-plied hemp fibre, and woollen weft soft spun in the S-direction. Belonged to Anka Obrovački until 1960. MV E, Inv. No. 3757

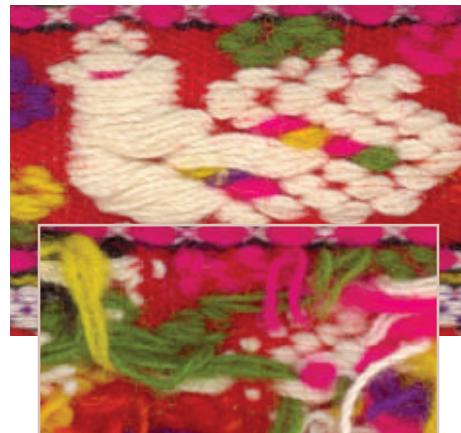
Броширано лице, ручним пребирањем: Шаре су разноврсне, геометријских, или природних облика, а изводе се на традиционалном разбоју са четири ните. Два зева су за базичан преплетај платна, а преостала два за слободно извођење облика улагањем комадића украсне потке.

Overlay brocade, freely finger-picking: Ornaments are free or geometric as well as naturalistic, executed usually at the traditional four-shaft loom. Two sheds are used for the ground weave and the rest for patterning with Discontinuous Supplementary, weft in different colours.

Броширано лице са шарама у пругастом распореду на платну поткиног лица. Мека разнобојна потка се улаже прстима при додатном отвореном зеву. Прегача, Шокци, Дубошевица, Барања 1939. МВ Е, инв. бр. 1019

Overlay brocaded patterns in stripes, on the weft-faced plain as a ground weave. Patterns are carried out with finger manipulated soft coloured weft in the opened additional shed. Apron, Šokci, Duboševica, Baranja, 1939. MV E, Inv. No. 1019

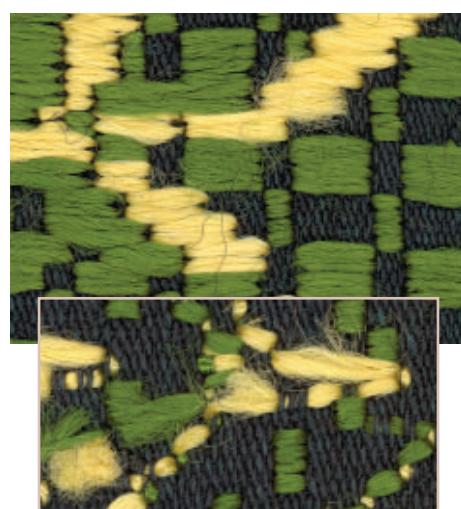
Орнамент у техници брошираног лица, на платну од танког памука са усновицама. Изведен је прстима, смотуљком потке једне боје. Меко црвено предиво је Z-смера, па S-препредено. Пешкир, Румуни, Уздин, 1930. НМП Е, инв. бр. 356

Overlay brocaded one coloured ornament, derived of weft inserted with the fingers. The ground weave is thin plain weave with warp stripes. The weft is of soft red Z-spun yarn, then S-plied. Towel, Romanians, Uzdin, in 1930. NMP E, Inv. No. 356

Броширано лице са шаром у две боје, уткивано је прстима на платну основиног лица. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, око 1935. Тамнозелена вуна подлоге, броширана зеленом и жутом свилом. Вуна је Z смера, као и меко упредена свила. МВ Е, инв. бр. 6299

Overlay brocaded ornamentation in two colours, worked with fingers, with warp faced plain as a ground weave. Apron, Romanians, Begejci, around 1935. The background is dark green wool with green and yellow silken brocade. Wool is Z-spun, and loose silk also. MV E, Inv. No. 6299

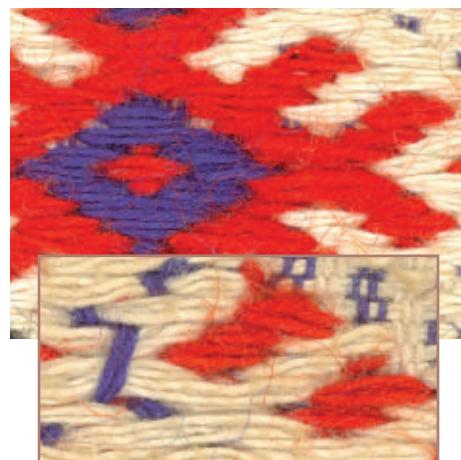
Геометријска орнаментика у варијанти брошираног лица, испрекиданом потком у вишебоја, својом масом даје рељефни ефекат на тананом платну са усновицама. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, 1935. Међу утканим шарама су и *вучји зуби*. МВ Е, инв. бр. 4158

Geometric ornamentation executed using Overlay brocade with discontinued weft, because of its mass gives the relief effect on this tiny delicate warp striped fabric. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1935. Among the designs there are woven *wolf teeth*. MV E, Inv. No. 4158

Броширано лице испрекиданом потком на платну каро узорка. Пуно броширано лице је испуњено густим удавајним нитима меко предене вуне у вишебоја, Z или S-смера. Прекривач за кревет, Румуни, Владимирац, Банат, око 1910. МВ Е, инв. бр. 3573

Overlay brocade with discontinued weft on the plaid patterned plain weave. Thick soft brocaded face is filled with soft doubled wool of different colours in Z or S-direction. Bedspread, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 3573

Маркантан детаљ орнаментике је у варијанти ручно пребираног брошираног лица. Базични преплетај је панама платно. Свечана прегача, Румуни, Куштиљ, Банат, око 1900. Орнаментика је изведена додатном потком од сребрнасте нити и разнобојне вуне. МВ Е, инв. бр. 739, Поклон Градског музеја Вршца, 1950.

Ornamental striking detail is made with hand-worked variant of Overlay brocade. Panama is the ground weave. The ceremonial apron, Romanians, Kuštilj, Banat, 1900. Whole decoration is derived from extra weft silvery threads and wool in different colours. MV E, Inv. No. 739, gift of the City Museum Vrsac in 1950.

Реципрочно броширање, уткивањем додатне потке прстима, изводи се уз одређену правилност, најчешће по два реда броширања, преко две, и испод две нити основе, сваке боје у реду, а затим преко и испод наизменичних парова основе. Након оба правца броширањем, уследи потка основног платна по целој ширини. Број редова може бити увећан, на 3/3 или 4/4.

Reciprocal finger picking brocading has some regularity, usually two rows brocaded over two and under two warp threads, with coloured weft, and then over and under alternating pairs of warps. After brocading in both directions, the basic weft of the fabric follows across the width. The number of rows can be enlarged to 3/3 or 4/4.

Реципрочно броширање је применено извођењу косина у орнаментици. Предиво основе и потке базичног платна је памук обојен у сиво, неупадљив, у односу на потку живих боја. Прекривач за кревет *поњава*, Румуни, Стража, Банат, 1910. МВ Е, инв. бр. 4376

Reciprocal brocading is appropriated to the sloping lines. The yarn used for the basic warp and weft is cotton, dyed grey and hardly visible, compared to the colourful weft. Bed cover sheet, Romanians Straža, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 4376

Иста техника се комбинује и са слагањем више боја у основи и потки основне тканице, дајући комплексније ефекте. Осим наглашених боја броширане потке, украсна потка је у равнотежи са базичним ткањем. Поњава, Румуни, Локве, Банат, 1900. МВ Е, инв. бр. 7123

The same technique combined with varying warp and weft colours of the base weave, gives complex decorative effects. Apart from the colours of brocaded weft are bright and highly intensive, decorative weft is balanced to the basic fabric. Bed sheet, Romanians, Lokve, Banat, 1900. MV E, Inv. No. 7123

Једнобојне и пругасте површине реципрочног броширања непрекидном потком, често су комбиноване са детаљима броширања испрекиданом потком. Шаре су извођене слободним уткаивањем прстима, док је већи део ткан чунком. Прегача, Срби, Путинци, Срем. МВ Е, инв. бр. 9400

Monocoloured and striped reciprocal brocading with continuous weft, has been often combined with details derived of discontinued weft. Patterns are performed freely with fingers, while the greater part shuttle type. Apron, Serbs, Putinci, Srem. MV E, Inv. No. 9400

Броширано лице, непрекидном и испрекиданом потком на платну: У овој комбинацији су две варијанте броширања. Белом потком је броширана пруга уткивањем целом ширином, а вишебојна орнаментика, ручним пребирањем по узорку. Шаре у ширим пругама изведене прстима, испрекиданом потком уз једно додатно растварање нити основе. Овом типу сложене орнаментике, држи равнотежу и сама подлога на којој су разиграни слогови боја у основи равномерног платна.

Overlay brocade, with Continuous and Discontinuous Supplementary weft on plain weave groundweave: This combination uses two brocaded variants with two complementary sets of patterning weft. This white continuing supplementary weft, was patterning from selvage to selvage, and another is discontinuing weft in a few different colours. Patterns in wide stripes are carried with fingers, at one extra shed. Specific balance at this type of complex ornamentation, the ground surface holds with its colourful warp stripes.

Свечана прегача старије жене је једноставније орнаментике на тамној подлози. Овде је то комбинација броширања непрекидном и испрекиданом сребрном и златном потком у украсном фризу. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1930. МВ Е, инв. бр. 6282

Festive apron for an older woman involves simple ornaments on a dark background. Here is a version of Overlay brocades, with Continuous and Discontinuous silvery and golden wefts in decorative frieze. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1930. MV E, Inv. No. 6282

Броширано поткино лице геометријске орнаментике, где преовлађује непрекидна потка од двоструке беле вунице, са брошираним деловима разнобојне потке од синтетичког влакна. Задња прегача, Румуни, Николинци, Банат, око 1910. МВ Е, инв. бр. 12956

Overlay brocade applied to the stylized figure ornaments, predominantly white with continuous weft, and interlaced parts of multicoloured discontinuous weft in the same stripe. Back apron, Romanians, Nikolinici, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 12956

Комбиновањем две структуре брошираног лица, непрекидном и испрекиданом потком, целом ширином су сложене пруге белим памуком, испуњене разнобојним ружицама у белим украсним касетама. Прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1955. МВ Е, инв. бр. 6241

A combination of two Brocaded structures with continuous and discontinuous weft derived realistic floral ornaments in decorative stripes. Across the full width is stripe compound white brocaded cotton, filled with colourful roses. Apron, Romanians, Nikolinici, Banat, 1955. MV E, Inv. No. 6241

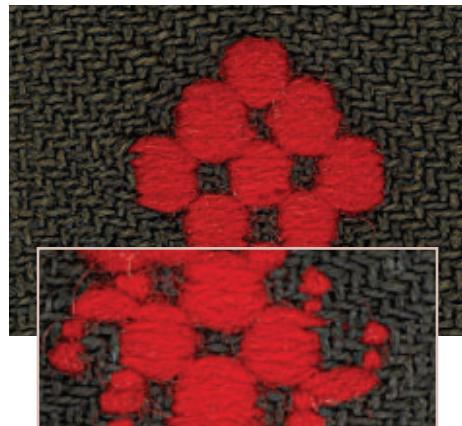
Броширано лице, испрекиданом потком на кеперу: Пребирање се врши уз једно додатно растварање основних нити, а украсна потка се убацује парцијално, по уздужним пругама, али у оквиру саме пруге, се разнобојне нити не прекидају већ преплићу, делимично флотирајући на наличју. Тка се с наличја, узимајући сваку нит основе градећи сложену ситну орнаментику са много боја. Основно ткање је кепер, изведен у низу његових украсних варијаната у уздужним пругама. Неке од њих представљају подлогу за богату цветну орнаментику.

Overlay brocade, with Discontinuous Supplementary weft on a Twill ground weave: Picking is done by dissolving warp threads, to insert decorative weft partially, along the vertical stripes. But within the same stripe, the different coloured weft is not interrupted, but interwoven, floating partially on the reverse side. Weaver did the entire work facing with woven reverse side, taking each warp thread creating complicated fine ornaments of many colours. The basic weave is twill, constructed in a series of decorative variants in vertical stripes. Some of them are also the basis for a rich floral ornamentation.

Прегача скромног украса, у преплетеју директног кепера S-смера са црвено-пругом у потки. Током ткања, украс је допуњаван брошираним елементима, меком вуном у црвеној боји, којом су изведене и пруге у потки. Прегача, Срби, Стапар, Бачка, око 1910. МВ Е, инв. бр. 8808

Apron is an example with the modest decoration, based on the direct S-twill, including the second colour as weft stripes, supplemented brocade elements, red coloured soft wool, as stripes. Apron, Serbs, Stapar Bačka, around 1910. MV E, Inv. No. 8808

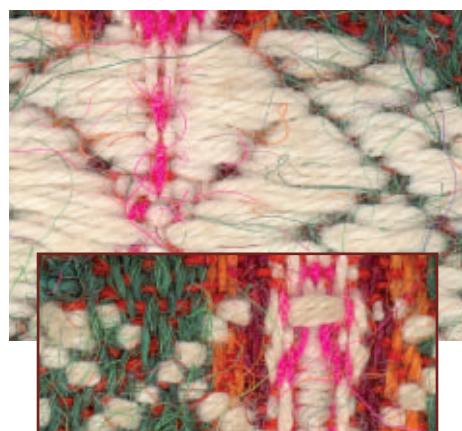
Украсна пруга кепера овај представља подлогу за раскошну броширану орнаментику. Испод је вариран ситан тачкасти кепер, а поврх њега изведене руже у брошираном лицу. Прегача, Румуни, Алибунар, око 1925. НМП Е, инв. бр. 259

This decorative twilled stripe is designed as the basis for a lavish brocade ornamentation. Below is a point twill, and on top of it, fancy woven overlay brocade. Apron, Romanians, Alibunar around 1925. NMP E, Inv. No. 259

Истом техником као претходни, изведен је овај примерак упрощене орнаментике и крупнијих потеза вуном контрастних боја. Типичан детаљ је и геометријска шара белим памуком у варијанти брошираног лица. Прегача, Румуни, Уздин, око 1925. НМП Е, инв. бр. 260

Using the same technique as the previous one, brought this copy of simplified ornamentation and interlacing of different wool in contrasting colours. White geometric figure worked in Overlay brocade is also among the typical. Apron, Romanians, Uzdin around 1925. NMP E, Inv. No. 260

Броширано лице, комбинација испрекидане и непрекидне потке на кеперу
Overlay brocading, Combination of Discontinuous and Continuous supplementary weft on the twill background

Континуално броширање је само на уској пруги *ланцу*, док је броширано лице испрекиданом потком у цветним касетицама које доминирају. Кепер је директан S смера, са ефектима боје у основи и потки. Прегача, Румуни, Алибунар, Банат, око 1920. МВ Е, инв. бр. 9322

Continuous brocade is in the white narrow stripes, but Overlay brocade with discontinuous weft in dominating floral cassettes. Straight S-twill, consists effects of different colours in the warp and weft. Apron, Romanians, Alibunar, Banat, around 1920. MV E, Inv. No. 9322

Базично ткиво је тачкасти кепер са ефектом боја. Беле предвојне пруге су у брошираном поткином лицу са непрекидном, а шарени цветови на белој подлози испрекиданом потком. Прегача, Румуни, Алибунар, Банат, 1920. МВ Е, инв. бр. 9323

Pointed S twill with colour effects is the basic weave. Overlay brocade with continuous weft face is in white ribbed stripes. The remaining decoration is Overlay brocade with flowers on white background. Apron, Romanians, Alibunar, Banat, 1920. MV E, Inv. No. 9323

Зенит прегача карактерише белина броширане орнаментике и цветни колорит. Броширање непрекидном потком је минимално, а разнобојном испрекиданом потком, пренаглашено, те сакрива подлогу у тачкастом кеперу. Прегача, Румуни, Селеуш, Банат, 1960. МВ Е, инв. бр. 6922

Zenith brings to apron a strong whiteness and aggressive colourful floral ornaments. Continuous weft brocade is minimal unlike Discontinuous weft brocade. Pointed twill is covered with ornaments. Apron, Romanians, Seleuš, Banat, 1960. MV E, Inv. No. 6922

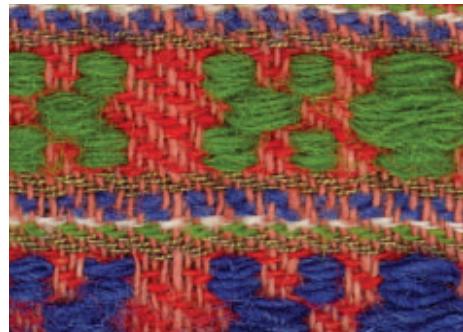
Броширана орнаментика, непрекидном потком у комбинацијама са кепером, била је додатна кап луксузу утканом *сребру* и *злату*. Уношена је са решењима, било зевом за броширање сваког блока, или променама односа основе и потке.

Brocading with continued weft combined with twill was usually extra drop of luxury given to the woven *silver* and *gold* textiles. It was usually applied on with solutions, like an additional shed prepared for each block, or varying relations between the warp and weft sets.

Пример у техници S кепера са пругама у потки, украсијен је и броширањем пуном, меком вуном што даје релејност тканини. Појас *тканице*, Семче, Заплање код Ниша, 1940, од 1946, Оџаци, Бачка. МЈО И, инв. бр. 299

A sample woven in the S-twill with coloured weft stripes, and additional brocade of thick soft wool which gives plasticity to the structure. Woven belt, Semče, Niš, Zaplanje, 1940, since 1946, Odzaci, Bačka. MUO H, Inv. No. 299

Сложена структура са основним прелетајем цик-цак кепера и брошираним пругама лица и наличја (позитив и негатив). Украсна потка је меко препреден памук S-смера, троструко прсткиван. Јастучница, Румуни, Уздин, 1925. НМП Е, инв. бр. 826

Compound structure on the basic Zig-zag twill weave, and Overlay/underlay brocaded stripes (positive and negative). Decorative weft is thick and soft S-plyed cotton, triple shuttled. Pillowcase, Romanians, Uzdin 1925. NMP E, Inv. No. 826

Ткање је постављено за равномеран Z-кепер; удвојена основа се преткива четвороструком *сребрном* нити, што укрупњава структуру кепера. Геометријска орнаментика је употребљена броширањем црном препреденом вуном S-смера. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. МВ Е, инв. бр. 6301

Weaving is set for balanced Z-twill, then in decorative stripe, through the set of double warps, weaving shuttle with *silver*; four times as increasing twill structure. Brocaded geometric ornaments are derived of S-plyed black wool. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1870. MV E, Inv. No. 6301

Броширано лице и наличје непрекидном потком, ткано чунком на нитиће и прутине. Састоји се из блокова и садржи основно платно и додатну непрекидну потку. Шара се одређује постављањем штапића у преbrану основу ради додатних растварања нити. Шарање прати потка платна. Узорак изведен према шеми, с лица је позитив, а с наличја негатив.

Overlay/Underlay brocade with continuous weft is weft substituted weave. Brocade with supplementary weft is a block weave consists of a plain weave and continuous weft patterns memorized in the way of placing sticks between warp forming a dozen of extra sheds. Every pattern row followed by a row of plain weave. Those patterns made according to the scheme, appear negative on its wrong side.

Ткано са два чунка на платну, шара *турски карапчил*. Основа је од памука, преткана ланом; сво предиво је S-смера. Употребом на десетине додатних прутића, добија се сложена шара, често симетрична у односу на хоризонталну осу. Столњак, Словаци, Стара Пазова, Срем, 1946. МВ Е, бр. 6343

Woven with two shuttles on the plain weave pattern called *Turkish carnation*. The Warp is cotton, and weft linen; all the yarn is S-spun. Using dozens of extra sticks, creative pattern is obtained, often symmetrical to the horizontal axis. Tablecloth, Slovaks, Stara Pazova, Srem, in 1946. MV E, Inv. No. 6343

Ова техника се примењује у стилизованој орнаментици, са значајним ефектима боје, али са тањим предивом S-смештаја у платну и брошираним дебљим препреденим истог смера добија се и градација текстуре. Пешкир, Словаци, Падина, 1950. НМП Е, инв. бр. 632

This technique is most easily applied to stylized ornamentation, with significant effects of colour. But also, thin S-spun yarn for plain weave, and brocaded thicker S-plied contribute to the gradation texture. Towel, Slovaks, Padina, 1950. NMP E, Inv. No. 632

Типичан производ текстилног заната код овдашњих Мађара. Равномерно платно је од грубље кудеље, а броширана орнаментика је у шароликим фризовима од дебљег памучног предива. Део јастучнице, Панчево, 1940. НМП Е, инв. бр. 720

Typical product of local textile crafts among Hungarians. Balanced ground weave of coarse hemp yarn, with varied brocaded patterns with thick coloured thread of cotton. A part of pillowcase, Pančevo, 1940. NMP E, Inv. No. 720

Занатски рад, дезен је из радионичког каталога. Нитима разбоја се тка платно, а бројним прутићима сваки пребачај потком узорка. Вишеструк препреден црвени памук својом пуноћом појачава текстуру. Чаршав за кревет, Мађари, Војловица, Банат, 1910. МВ Е, инв. бр. 6192

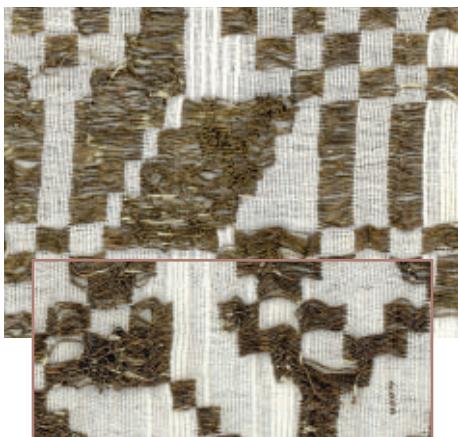
Craft work, the design from workshop catalogue. Two shafts work for the foundation, on the odd picks, then using a shed stick for each pick, weave the pattern. Multiple plied red cotton weft, with its fullness enhances the texture. Bedsheet, Hungarians, Vojlovica, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 6192

Још један дезен ткачке радионице у равномерном платну, са брошираним украсним пругама. Позитив и негатив стилизованог цвета у низу, изведени су са двоструком нити у пребачају. Столњак, Мађари, Дорослово, Бачка, 1905. МВ Е, инв. бр. 6122

One more pattern, workshop's product in the balanced plain weave, with brocade stripes. Stylized flower is in a series of positive/negative, derived with double thread in each pick. Tablecloth, Hungarians, Doro-slovo, Bačka, 1905. MV E, Inv. No. 6122

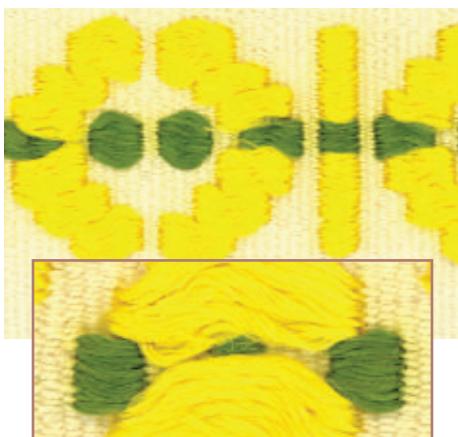

Истоветна украсна шема, али изведена у домаћој радиности, на платну са усновицама, броширана тананим златастим предивом. Пешкир, Срби, Кузмин, Срем, 1914. Бели памук основе и потке је S-смера као и златна нит. МВ Е, инв. бр. 2354

The same decorative scheme as previous, but carried out in home weaving, plain weave with white warp stripes, and delicate silvery threads. Towel, Serbs, Kuzmin, Srem, in 1914. Warp and weft are S-spun. MV E, Inv. No. 2354

Броширано лице и наличје, украсни блокови пливајуће потке су на платну поткиног лица

Overlay/Underlay brocade, floating weft blocks on the weft faced plain weave

Пешкир, Русини, Руски Крстур, Бачка, 1933. Бели памук, ткан у платну поткиног лица, са брошираним украсним пругама зеленом, жутом, белом и лубичастом свилом, меко преденом Z смера. МВ Е, инв. бр. 4758

Towel, Ruthenians, Ruski Krstur, Bačka, 1933. White cotton, woven weft-faced plain weave, and brocade decorative stripes of green, yellow, white and purple silk, soft spun of Z-directions. MV E, Inv. No. 4758

Геометријска орнаментика у технички брошираног лица и наличја, од свиле контрастних боја, истиче однос структура густог платна са меким флотажама меко предене беле свиле која је устројствучена. Задња прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1955. МВ Е, инв. бр. 6260

Geometric ornamentation worked in Overlay/underlay brocade technique, points out the relationship between the structure of the dense plain weave weft, with floats of tripled, and softly spun white silk. Last apron, Romanians, Nikolinici, Banat, 1955. MV E, Inv. No. 6260

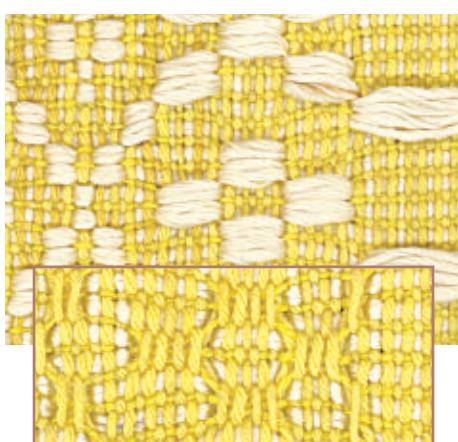

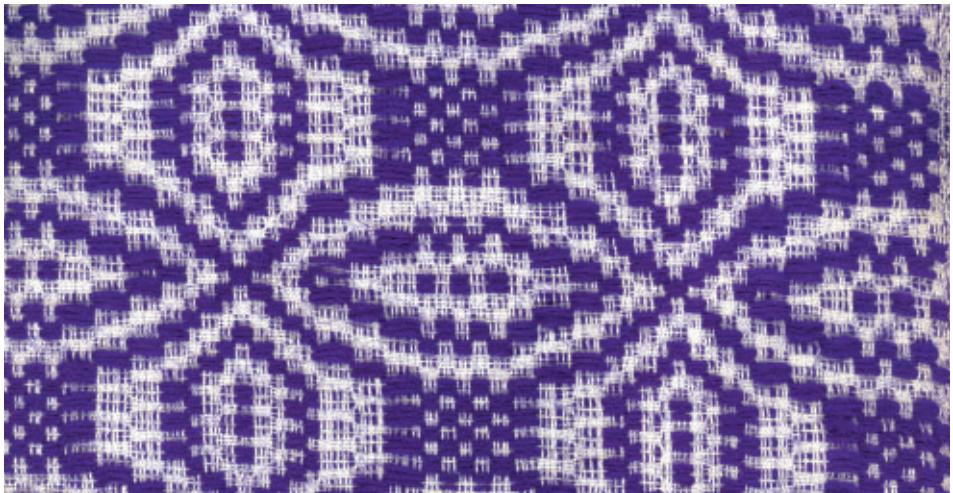
Украсно ткање у блоковима овершот је ткана структура која се састоји од унутрашњег ткива у преплетају равномерног платна и орнаментике изведене додатном потком. Украсна потка се преткива преко целог блока, затим испод целог блока или изнад и испод алтернативних основних нити у блоку, стварајући полутонове. Преткива се наизменично, након сваког реда украсне потке иде ред платна. Додатна потка је обично дебља, мека и контрастне боје.

Block weaving Overshot is a weave structure consisting of a balanced plain weave, as the background cloth, with pattern weft added. The supplementary weft floats over an entire block, under an entire block, or over and under alternate warp threads in a block to form halftones. The pattern weft which is usually thicker, softer and in contrasting colour, follows each plain weave pick.

Украсна потка је највећим делом у полутоновима, са акцентом на дугим флотирајућим нитима беле свиле. У градацији жутог предива платна, основа је јача од потке, а бела свила пуноћом истиче узорак на лицу тканине. Прегача, Румуни, Алибунар, 1950. НМП Е, инв. бр. 704

Decorative weft is mostly in halftones, with a strong focus on long floating pattern threads of white silk. Yellow warp is more prominent than the weft, but the fullness of white silk emphasizes the pattern. Apron, Romanians, Alibunar in 1950. NMP E, Inv. No. 704

Броширано лице са додатном основом и потком, на равномерном платну као носећем ткиву сложеног ткања: У домаћем ткању ових простора нису познати процеси изrade сложене тканине структуре са додатном основом и потком. Међутим, у одређеним типовима ношњи, коришћене су украсне траке тог састава као материјал за завршну обраду текстилија. Израђиване су у позамантеријским ткачким радионицама, на уређајима непознатим у народу.

Overlay Brocading with Continuous supplementary patterning warp and weft on the Balanced plain weave background: The domestic traditional manner of this region does not include the process of making complex woven structure with decorative layers derived with additional warp and weft. However, in certain types of costumes were used such decorative tapes as textile finishing material. They were products of haberdashery workshops, with looms unknown in domestic weaving.

Техника означена англизмом *овершот*, иако потекла из Европе, данас је типична америчка ткачка традиција. Овде одговара варијанти преплетаја *на нитиће и прутине* коришћеној за ткање цењених вунених покривки. Прекривач, Румуни, Николинци, Банат, 1969. МВ Е, инв. бр. 6998

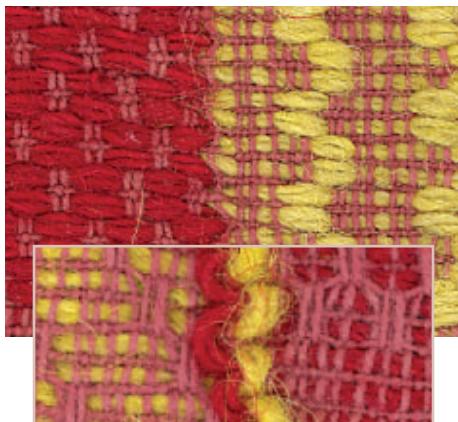
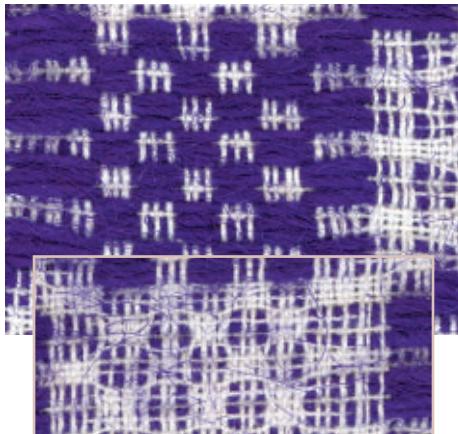
Technique marked by Anglicism *Overshot*, came from European textile industry, it is typical American tradition. Here, corresponds to a variant *on the harness and sticks*, used for weaving highly prized wool coverings. Coverlet, Romanians, Nikolinici, Banat, 1969. MV E, Inv. No. 6998

Композиција орнаментике прекривача може укључивати и комбиновање површина у различитим бојама уз интегрално ткање. Измена боја је двоструким повезивањем. Прекривач за кревет поњава, Румуни, Стража, Банат, 1930. МВ Е, инв. бр. 7484

Decorative composition of bed covers also may include combining different colours in the integral woven structure, using Double interlocking technique. Bed spread sheet, Romanians, Straža, Banat, 1930. MV E, Inv. No. 7484

Броширана трака у којој додатне нити основе на лицу граде шару, а иза флотирају; док додатна потка, флотирајући с лица, гради украсну површину. Узорак ткања, позамантеријски рад с краја 19. века. МВ Е, Споредни инвентар бр. б.б.

Brocaded stripe containing additional warp, makes a pattern on the face, but float on the reverse; until additional weft floats build a decorative face surface. Patterned sample, haberdashery work, the end of the 19th Century. MVE, Ancillary collection No. n.n.

Ткање на разбоју са Жакаровим механизмом подразумева контролу положаја сваке појединачне нити основе у односу на сваки пребачај потке и неограничене могућности преплитања. Дамасти и брокати су најпознатији међу жакар ткањима. Иако назив броширање и брокат подразумева тканину са додатном потком од материјала који се разликује од подлоге ткања, назив чешће асоцира на свилену тканину са богатом цветном орнаментиком која се истиче додатним контрастним предивом. Узорак је с лица а с наличја негатив са пренесеним нитима украсне потке.

Jacquard weave process enables individually controlled rising of each warp thread with each pick passage creating unlimited designs. Damasks and Brocades are most valued Jacquard fabrics. Even the term brocade refers to a textile woven with a supplementary weft of a material different to that of the ground weft, it is usually considered as a silk textile with rich raised figures formed by an extra contrasting thread. The pattern is with one face of the fabric, with negative reverse with unused pattern weft floats.

Чупаве тканине на петљу су тродимензионалне ткане структуре са додатном серијом елемената основе или потке убаченом у основно ткиво, у виду петљи или сечене. Петље се могу разликовати по висини, пуноћи, бојама. Несечена или кружна петља је јака јер стално кружи са лица на наличје. Чупавац садржи две потке у једном зеву од којих се једна користи за петљу. Прва иде с краја на крај и сабија се, а друга се убацује у исти зев, али се не сабија.

Shaggy Pile Fabrics, loop pile and cut pile are three-dimensional structures made by weaving an extra set of warp or weft yarns into the ground weave to make loops or cut ends on the surface. The loops may vary in height or shaded with several colours for ornamental appearance. Uncut pile, or rounded loops, is very strong because the loops of the yarn run continuously from face of the cloth through its back. Pile fabrics uses two wefts in a shed, but one will be used for loop at any given time. The first weft is woven from selvage to selvage and beaten into place. The second weft follows in the same shed but is not beaten.

Структуру овог примерка *лионске свиле* чини платно основног лица као базично ткиво са две украсне потке од црне и плаве свиле које граде цветну композицију. Плава орнаментика је броширана *овершот*, са дугим флотажама пуним меким распределеним нитима, а црни детаљи сенчени тананом сјајном црном свилом. Свечана марама, Мађари, Ада, Бачка, брокат-свила, увоз 1875. МВ Е, инв. бр. 1656

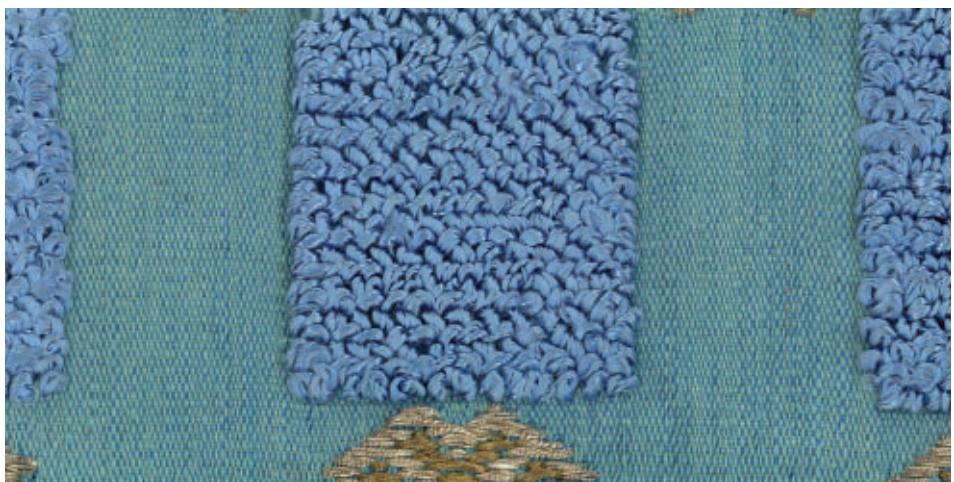
The structure of this *Lyon silk* consists of warp faced plain weave and two supplementary wefts of black and blue silk, having a raised floral design. Blue brocaded ornamentation is overshot with long soft floats of loose unspun silk threads, and black details shade with shiny black silk. Festive scarf, Hungarians, Ada, Bačka, imported silk-brocade, in 1875. MV E, Inv. No. 1656

Двобојне петље на равномерном платну. Вунено ткање у равномерном платну са додатном потком у истом зеву, која делом површине, избија у виду кружних петљи. Двобојне петље су од меко предене вуне S-смера. Кроз равноткање се потка пренесе па настави са петљама. Базични слој је од препредене нити S-смера. Прекривач, чупавац, Пећ код Санског Моста, Срби, 1920-1930. НМЗ Е, инв. бр. 2715

Two-colour loops on *balance* plain groundwork. Woollen fabric in the Balanced plain weave, with the inlaid supplementary weft, partly woven into shaded loops (two-coloured). If no loop, weft just squeezes to continue with loop. The basic layer is woven of S-plyed warp and weft. Bedspread, *shaggy*, Serbs, Peć near Sanski Most, from 1920 to 1930. ZNM E, Inv. No. 2715

Прекривач, Срби, Врбас, Бачка, 1898. Чупавац, *на коровчиће*, јер се тка на прутиће. Шаран на *којуке* као шах-табла. Основа је тањи, потка дебљи препреден памук S-смера, а *поучица* меко препредена вуна. МВ Е, инв. бр. 209

Bedspread, Serbs, Vrbas, Bačka, 1898. *Shaggy on the weeds*, means wrapped around a stick. Patterned like a chess board. Warp of tinier and weft slightly thicker S-plyed cotton and loops of S-plyed soft wool. MV E, Inv. No. 209

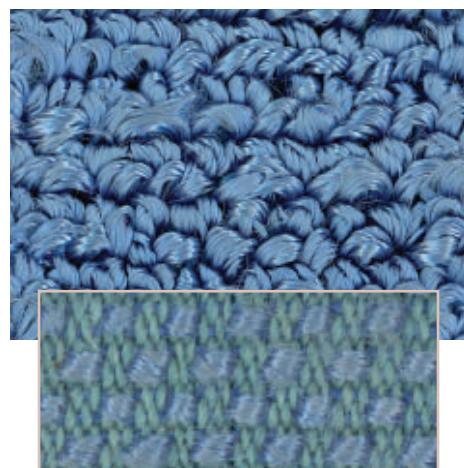
Прекривач, Срби, Сланкамен, Срем, 1880. На платну са памучном основом и кудељном потком, а вуном у бојама, налази се украс петљом преко игле. Основа и потка су Z смера; меко Z-препредена украсна потка се благо коврџа. МВ Е, инв. бр. 5014

Plain weave with warp of cotton and weft of hemp. Shaggy ornaments of coloured wool are shaped as uncut loops over the needle. Warp and weft are Z-spun, and decorative weft soft Z-plyed, slightly curling. Bedspread, Serbs, Slankamen, Srem, in 1880. MV E, Inv. No. 5014

Петља од свиле на платну основиног лица. Базично ткање је од танке плаве вуне, са украсним површинама кружних петљи преко жице, тзв. страган. При дну су ромбоидни броширани орнаменти сребрним и златним нитима. Предња прегача, Румуни, Бегејци, Банат, око 1925. МВ Е, инв. бр. 4663

Silk uncut loops on warp-faced plain ground weave. Basic fabric is of the thin blue wool yarn with surfaces of loops *over the wire*, so-called *astrakhan*, as well as separate brocaded *gold* and *silver* ornaments. Front apron, Romanians, Begejci, Banat, around 1925. MV E, Inv. No. 4663

Чупавац на петље у преплетају кепер је сложена ткана структура из четворонитног кепера који се преткива чунком и додатног украсног слоја ручно рађених петљи. Меке чупаве петље се изводе украсним нитима у зеву кепера, у бојама и упадљивог изгледа. Овде је ретка појава, будући да је констатован један и то атипичан примерак такве структуре пореклом из Румуније.

Shaggy inlay loops in twill weave complex woven structure consists of shuttled, four-shafted twilled background and additional, decorative layer of finger manipulated loops. Soft bushy loops are made of decorative yarn in the same twill shed, in colours and looking striking. It was a rare occurrence as was noted once, non-typical example of such a structure originates from Romania.

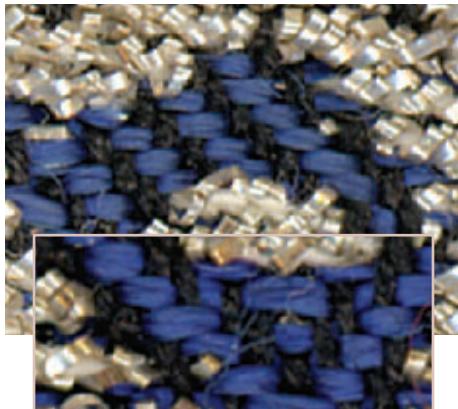
Чворовање на платну поткиног лица, техника извођења тканине структуре, тако што се упоредо са глатким ткањем платна везују чворови током рада на разбоју. Преплетај платно који се смењује са редовима чворова везиваних за основу да би градили чупаву површину, иначе је типичан поступак у изради чворованих тепиха. За чвор се користи комадић предива двоструке дужине будућег чвора. А највише примењиван тип везивања је *ћордес* или *турски чвор*. Везују се у низовима ширином ткања, уз потку. Након завршеног реда чворовања, преткива се потком платна поткиног лица. Преткива се најмање два пута између низова чворова.

Knotted pile is one of two main existing principals of weave structures. Those fabrics consist of a foundation of flat-woven yarns to which a knotted pile is added on the loom. Plain weave which alternates with rows of knots tied to the warp to form a pile surface otherwise, is typically used to make pile-carpets. This knot is made by cutting lengths of weft two times of the desired finished length. The knot most often used is the Ghiordes knot. The knots are tied in rows all along the wefts. After the row of knots is tied all the way across, another weft is woven in the weft faced plain weave. At least two ground picks should be woven between rows of knots.

Петље од сребрнасте и златасте фолије на кеперу *рибља kost*, који је равномеран али различитих боја основе и потке. Прекривач, Румуни, Букурешт, друга половина 19 века. НМЗ Е, инв. бр. 1009

Loops of silver and gold foil on the herringbone twill, balanced as well as in different colours of warp and weft. Bed spread, Romanians, Bucharest, second half 19th Century. ZNM E, Inv. No. 1009

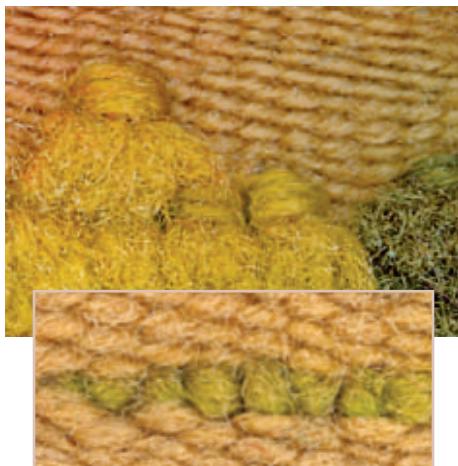
Примерак илуструје примену до-маће верзије упрошћеног турског чвора. Цветна орнаментика је изведена ве-звивањем чворова при ткању поткиног лица. Ђилим, Бериле, јужна Србија, око 1920. МЈО И, инв. бр. 240

This example illustrates a domestic version of simplified Turkish knot. Floral ornamentation is done by tying knots during weaving in the weft-faced plain weave. Carpet, Berilje, South Serbia, around 1920. MUO H, Inv. No. 240

Чворован украс ткане торбе, у пре-плетају поткиног лица, од небојене вуне S-упредања. Представа певца је изведе-на крупним, кратко шишаним чворови-ма. Торба, Срби, Путинци, Срем, између два светска рата. ЗМР Е, инв. бр. 89

Knotted decoration on this woven bag on the weft-faced plain weave of uncoloured S-spun wool. An image of a rooster, consists of a large close-cropped knots. Woven bag, Serbs Putinci, Srem, woven between World Wars. MHR E, Inv. No. 89

Чвровање на кеперу, на овим просторима, представља *ћордес чвр*, са преплетајем кепер као основним ткивом. Чврви се нижу у редовима упоредо са потком. Између редова чврва, иде по неколико пребачаја потке чунком. Размак погодује да полегну дуги меки праменови чврва. Примери показују доследност у погледу упредености примарних система, основа је Z, а потка S смера.

Knotted pile on the twill background, in this region mainly is a Ghiordes knot, with twill used as a ground weave. Knots are in rows all along the wefts. After the row of knots is tied, several rows of ground weft shots are usually woven. Flat surface allows to the long soft knot strand to be laid snugly. Examples show consistency regarding the spinning direction of the primary systems, warp as Z and weft S-direction.

Директан кепер, 2:2 S; основа је Z, а потка S упредена. Чврвани праменови око 10 см дужине, су у редовима на око 5 см размака. Прекривач *кићени биљац*, Срби, Днopolje, Доњи Лапац, Лика Хрватска, 1952. МВ ЗБЈ, инв. бр. 380

Direct twill, 2:2 S, the warp is Z, but weft S twisted. Knotted strands are about 10 centimetres long, in rows about 5 cm spacing. Bed cover with tufts of wool, Serbs, Dnopolje, Lika, Croatia, 1952. MV CBJ, Inv. No. 380

Чупаво лице са бичевима вуне у бојама, на вуненом кеперу. Упрошћен турски чвр на равномерном кеперу Z смера. Основа је тања и јаче упредена Z смера, док је потка мекша S смера. *Kiћeni biљač*, Срби, Бачки Грачач, Лика, Хрватска. МЈО И, инв. бр. 625

Hairy-faced with a loosely spun woollen whips in colours, on the twill base. Simple Turkish knot on an even Z twill; Warp yarn is thinner and more Z-twisted while, the weft is softer and S-direction. Cover, Serbs, Bački Gračac, Lika, Croatia. MUO H, Inv No. 625

Основно ткање је Z-кепер 2/2 (основа је тања, јаче упредена Z смера, а потка мекша S смера), те су стрме косине ткања. Турски чврор, око 10 см дужине је у размацима од 10 редова потке, у би-чевима меке лабаво упредене вуне. *Кућени* биљац, Срби, Бачки Грачач, Лика, Хрватска. МЈО И, инв. бр. 246

Basic weaving is Z-twist 2/2 (thinner warp strongly Z-twisted while, softer weft S-spun). That causes a steep slope weaving. Turkish knots, about 10 cm length, at intervals of 10 weft rows, of the soft loosely twisted wool. Cover, Serbs, Bački Gračac, Lika, Croatia. MUO H, Inv. No. 246

Персијски или Сена чврор је комадић предива који окружује једну нит основе и лабаво савија испод друге па се пребаци на другу страну. Слободан крај штрчи између, а други крај са стране основине нити. Завршава се са шишашњем површине. Ово је лакши начин рада него код турског чвора, другог од два најпопуларнија типа.

The Persian or Senna knot is a strand of yarn that encircles one warp thread and winds loosely around the other warp. One end is pulled through the two warps while the another goes outside of the paired warps. And finally cut the tails of nodes to form a smooth pile. Tying Senna knot is much more convenient for making close piles in comparison with Ghiordes, second of two popular types of knot.

Кућна производње сена ткања је, око 1900. године, започета са обуком жена у околини Зрењанина где се касније развила индустрија сена тепиха. Ткан је кудељном основом и потком и везивањем чворова вуном. Џилим, Срби, Нови Сад. МВ Е, инв. бр. 10765

Senna homemade carpet weaving production has begun, around 1900, with the training women near Zrenjanin, where, later on developed *Sena* carpet industry. Woven with weft on warp, both of hemp and knots of wool. Carpet, Serbs, Novi Sad. MV E, Inv. No. 10765

КОМБИНАЦИЈЕ ТКАНИХ СТРУКТУРА

**COMBINATIONS OF WOVEN
STRUCTURES**

Традиционално ткање у Војводини се дефинише као ручно ткање, најчешће извођено на разбојима за ткање у две нити где се контролом самог уређаја изводи само преплетај платно. Најсложенији овдашњи четворонитни разбој, у домаћем и занатском ткању, ограничава извођење ткања чункањем, на четворонитне варијанте кепера и шарање једноставним броширањем. Другачије структуре односно украсни ефекти, добијани су пребирањем прстима или контролисањем растварања пребраних нити основе ручним дизањем серија прутића и нитића према узорку.

Посматрајући разноврсне ткане текстилије као одређене целине, уочава се често присуство више различитих тканих структура на једном тканом примерку. То нам омогућава увид и у неке особине традиционалних процеса ткања међу којима је и честа примена више различитих техника у континуитету ткања. На тај начин су, варирањем техника, извођене различите врсте преплетаја што је давало више тканих структура интегрално на једној текстилији. Може бити да је нужна упућеност на изналажење решења ручним преплитањем, са друге стране, омогућавала већу независност од ткачких стандарда.

Серија примера илуструје неке принципе слагања различитих ткачких поступака и тканих структура на одређеном примерку текстилије, које су некада опредељивали естетски, а некада практични критеријуми.

Traditional weaving in Vojvodina is defined as hand-weaving, which is usually produced by weaving the two threads where controlled looms can run only plain weaves. Four-harness loom, as a most accomplished tool enables weaving a four-harness twills and simple brocaded patterns. Different structures and decorative effects, were obtained with finger manipulations or by controlling the warp sheds with a series of additional harness and sticks according the pattern. Summarizing general impression of a variety of woven textiles, often notice the presence of several different woven structures is noticed woven together in one woven piece. This allows an insight into some of the features of the traditional weaving process including the often combining completely different technique to continuously run. In this way, by various techniques, different types of weaves occurred that gave a mosaic of woven structures, integrated in a textile. I think the fact that limits the possibilities to manipulate threads with fingers, on the other hand, allows a certain independence from mechanical standards in weaving.

A series of examples illustrate some of the principles of fitting different weaving processes and structure of woven fabrics of a particular copy, determined primarily by aesthetic criteria, or as it used to be once, by practical reasons.

Са променама врсте предива, квалитета обраде и густине предива у потки, а без интервенција у систему основничких нити најлакше се постижу ефекти комбиновања структура.

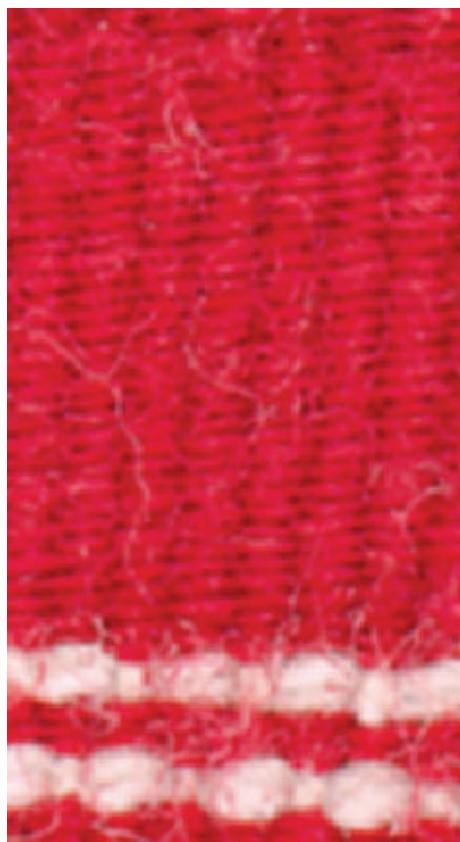
1. Столњак, Бечеј, купљен у Сарајеву, на Баščаршији 1960. ГМБ Е, инв. бр. 1351

Основа у преплетају платно је кудељно предиво средње дебљине S-упредања, а у потки се смењују две екстремно различите врсте предива Z-смера. Главна украсна функција овде пада на комбинацију боја (природан тон небојене кудеље односно црвени памук). Осим тога, са грубим кудељним предивом неједнаке дебљине, у комбинацији са танким јако упреденим куповним памучним предивом, добијају се две различите структуре платна: неравномерно платно и густо платно поткиног лица.

With changes of yarn, quality of processing and density of weft yarn, without any intervention in the warp system, can easily achieve a simple combination of structures.

1. Tablecloth, Bećej, purchased in Sarajevo, Baščaršija 1960. CMB E, Inv. No. 1351

Plain weave consists the warp of S-spun hemp yarn of medium thickness, and alternating wefts of two extremely different types of yarn, both in Z-direction. The main decorative feature here falls on the combination of colours (natural tone of unpainted hemp and red cotton). But, in addition, the coarse hemp yarn uneven thickness, combined with another one, tightly spun industrial cotton yarn, offering two different structures: unbalanced plain weave and smooth weft faced plain weave.

Комбинације две варијанте структуре платна - платна поткиног лица као основне ткане површине, са детаљима орнаментације испрекиданом потком у равномерном платну - такође се изводе без промена у основи.

2. Прегача, Срби, Чуруг, 1907. МВ Е, инв. бр. 100

Основа је памучна двоструко препредена нит S-смера, средње дебљине, а у потки су предива две различите врсте: у платну поткиног лица једнострука, меко упредена памучна нит S-смера, бела и црвена, а у равномерном платну двострука препредена нит Z-смера, окержуте боје, додатно обавијена метализираном фолијом.

Платно поткиног лица је на црвене и беле пруге са додатним златним пругама у баланс-платну. Посебан елемент је златаста звезда у баланс платну, изведена преирањем испрекиданом потком.

The combination of two different types of plain weave structures – weft faced plain weave surface with details inserted of discontinuous complementary weft in the balanced plain weave - also is feasible at unchanged warp settings.

2. Apron, Serbs, Čurug, 1907. MV E, Inv. No. 100

The warp of S-plied cotton thread of medium thickness, with the weft consists of two different types: in the weft faced plain weave, white and red, soft S-spun cotton, and in a balanced plain weave, double strand Z-plied ochre-yellow thread, further wrapped in metallised foil.

Weft faced plain weave striped red and white, completed with continued gold stripes as well as a star, a separate element, both in balanced plain weave worked of a golden weft, discontinuous for star detail.

На свечаном текстилу од финог памука, минуциозним ручним техникама додањем разнобојне потке, разликује се више теканих структура на једном комаду: пруге изменом боја у потки; уткање шара додатном потком у зев платна; као и броширање пруга украсном потком у боји уз додатно растављање основе.

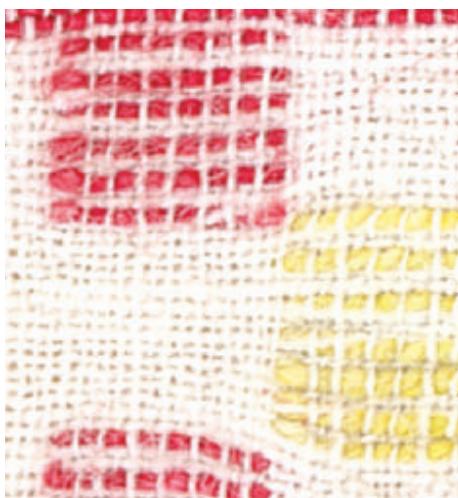
3. Сватовски пешкир, Срби, Деронје, Бачка, 1920. МВ Е, инв. бр. 4840

На крајевима пешкира од белог равномерног платна примењене су украсни елементи: црвене попречне пруге сменом боје у потки; шаре испрекиданом украсном потком у зев основног ткања; црвена броширана пруга непрекидном додатном потком уз један додатни зев. Танак бели памук је Z-упредања, као и знатно дебљи првени за шарање, осим тањег жутог, који је S-упредања.

Festive textiles of fine white cotton, often consist of a few different woven structures of a single piece of textile: a weft-way stripes (colour changes integral to a system of weft); inlaid brocading with supplementary weft added to the basic plain weave shed; and brocaded stripes with an extra weft in different colours.

3. Towel, gift in a wedding ceremony, Serbs, Deronje, Bačka, 1920. MV E, Inv. No. 4840

At both edges of the white towel, balanced plain weave, are different decorative elements: red weft stripes; inlaid brocaded pattern of thicker discontinuous weft, along with the basic weft; and continuous Overlay/underlay brocaded stripe of thick red weft woven into an extra shed. Fine white cotton and thicker red are Z-spun, except S-spun yellow.

Раскопне беле текстилије су укравашаване обогаћивањем структуре у платну уклапањем нити дебљег памука у основу ткања, преткивањем пруга дебљим памуком, белим или у бојама, као и фигуранле орнаментике разнобојном потком, ручним пребирањем у зев платна.

4. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, 1905. МВ Е, инв. бр. 2568

Примерак илуструје још један типично начин комбиноване примене украсних поступака на свечаном текстилу. На танком памучном платну са груписаним уснованим пругама од пунијег памука су украсни елементи: у структури платна су пруге у потки изведене дебљим црвеним и белим памуком; а вишебојни орнаменти уткивањем дојдатне испрекидане потке у више боја у зев основног ткања. Концепт употребљава и понављање делова орнаментике изведене у боји, кроз њихове још суптилније верзије у белом, уткivanе пунијим белим памуком у зев.

Luxurious white fabrics are often decorated by fitting stripes of thicker cotton yarn into the warp set, and weft stripes woven with shuttle, and inlaid brocaded colourful ornaments of thicker discontinuous weft on balance plain ground weave.

4. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1905. MV E, Inv. No. 2568

Specimen illustrates a typical manner of combined use of procedures applied to decorate textiles. Various decorative elements are carried out on thin cotton balanced plain weave with warp stripes of thick cotton: coloured weft stripes derived with thick red and white cotton; multicoloured ornaments of discontinuous weft done with inlay brocade. The concept is enriched by complete parts of ornamentation derived in colour, through their even more subtle versions in white inlay brocade.

Додатни елемент при компоновању структуре домаћег платна је и бора која се добија различитим затезањем делова основе у оквиру истог система. Раскопи тако набораног ткива је допуњавана и претканим попречним пругама, као и пребирањем фитуралне орнаментике у зев платна.

5. Столњак, Шокци, Бач, 1880. МВ Е, инв. бр. 9356

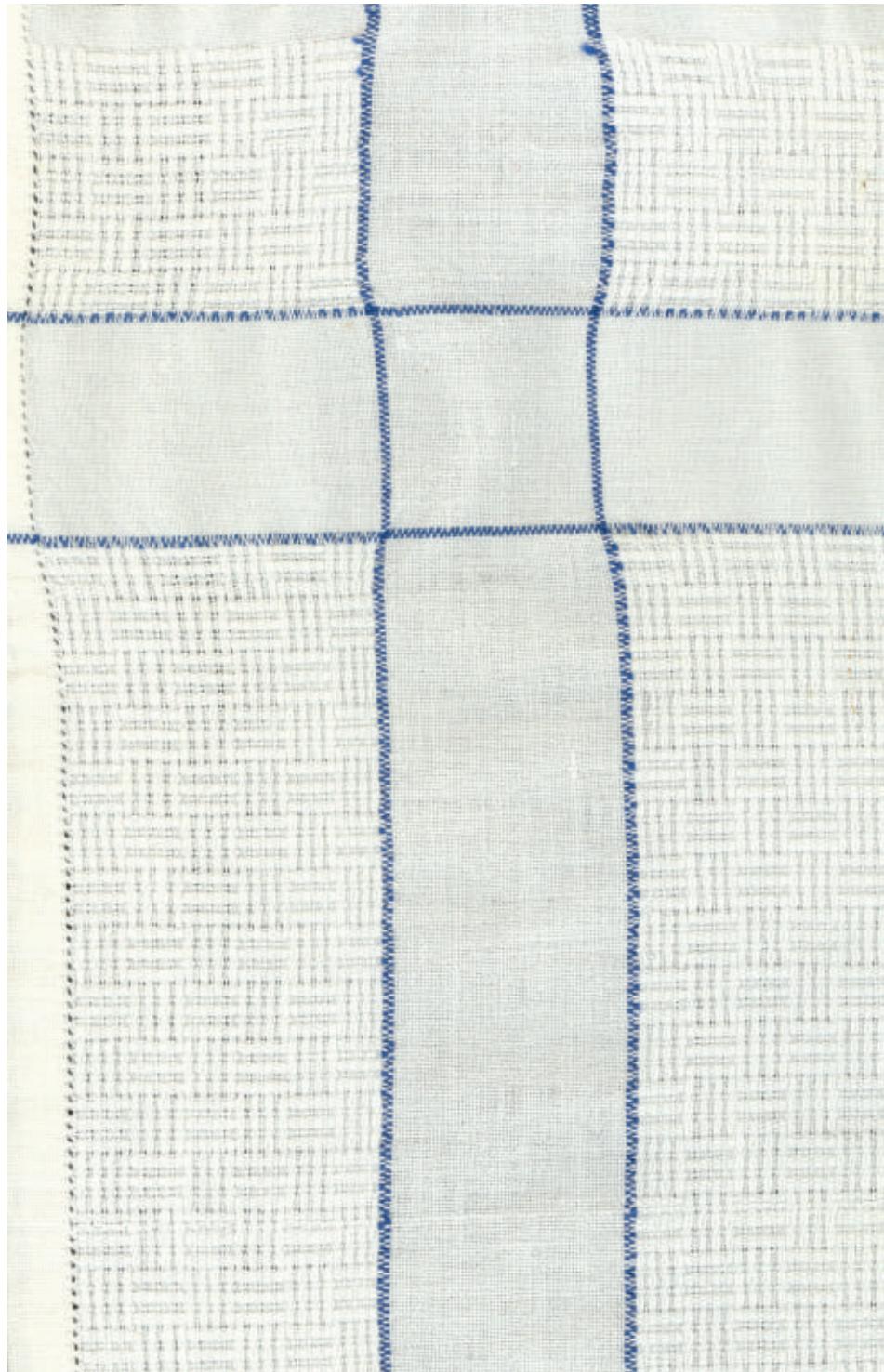
Основа ткања је од памучног прецива у две дебљине, у узорку ширих и ужих усновица. Основа је подељена на два различита затегнута вратила што готовом ткању даје наборану површину. Тања основа је упредена у Z, а дебља препредена у S-смеру. Тања бела потка је једнострука Z, а обојена потка S-смера, што све доприноси рељефности ткања. Примењени су поступци: чункање пруга у боји; детаљ броширане пруге; и вишебојни орнаменти уткивањем додатне потке у зев основног ткања.

An additional element in composing the woven structure may be seersucker with different tensions within the same system. Warp stripe of thick cotton and colourful floral ornaments done using inlay brocading increases the effects of wrinkled hand-woven cloth.

5. Tablecloth, Šokci, Bač, 1880. MV E, Inv. No. 9356

The warp is of cotton yarn in two thicknesses due to warp stripe sequence, divided into two different shafts for deferred tightening, that gives a wrinkle to fabric. The thin warp thread is Z-spun, and thicker in S-plied. White weft of thin, single yarn Z-spun, but the colours are thicker, S-spun, all of that conditions results in the complexity of texture. Procedures that were applied: shuttling with different weft colours; continuous brocading, and inlay brocade with discontinuous weft.

Украсна ткања са ефектима чипке или рељефна ткања развијена у европској текстилној индустрији, налазе место и у фолклорном текстилу ових простора. Домаће ткаље су својим средствима освајале ткачке поступке за добијање украсних ткања у блоковима, првенствено чипке рађене нитама и саћа.

6. Салвет, Срби, Жабаљ, Бачка, 1920.
МВ Е, инв. бр. 1987

За ткање у четири ните, ткаља је осмислила квадратну салвету у којој је комбиновала чипку на нитама са пругама у равномерном платну. Исти грађански концепт следи и примена ефекта тегет боје у основи и потки. Примењено је, прво уснивање тегет усновица по распореду, затим, ткање потком шеме *ткание чипке* односно пруге платна, укључујући и тегет у преплетају платно. Ово украсно ткање са обостраним пловећим нитима добро упија течност.

Decorative fabric with lace and a relief effect, developed in the European textile industry, easily found a place in the folklore textiles in this area. Weavers managed to win the procedures for obtaining textiles with weaving blocks, primarily Lace of the loom and Honeycomb.

6. Napkin, Serbs, Žabalj, Bačka, 1920.
MV E, Inv. No. 1987

In four-harness weave threading, the weaver was created with a square shaped weave, combining lace-like weave with stripes of the balanced plain weave. Following the same feature, she applied the effect of blue colour in the warp and weft. For this purpose, the blue warp was inserted, and then wove lace schemes and plain weave stripes, including blue weft stripes. This fancy fabric with double-faced floats is the very good liquid absorber.

Сложенији вид ове појаве која спаја две сродне врсте украсног ткања у блоковима – чипку на нитама и саће – претпостављају да је у типу тканине за текстилно покућство. Такви примери илуструју промене у сеоском ткању, настајале у процесима специјализације на селу.

7. Столњак, Шокци, Гибарац, Срем, око 1900. МВ Е, инв. бр. 9157

Ту се комбинује блок равномерног платна са пловећим нитима основе или потке тако што се у чипки на нитама формирају правоугаоне рупичасте структуре, а код саћа распоредом пловећих нити на лицу, односно наличју, добија карактеристичан саћасти рељеф. То се изводи са затезањем плавећих нити с лица и наличја, што сађу даје стално контра затезање, а украсним блоковима рупичасту структуру. Ове две врсте шема се смењују хоризонтално односно вертикално.

A more complex form of this phenomenon, that unites two related groups of decorative block weave - lace of the loom fabric and honeycomb - turned into a characteristic type of household fabrics. Such examples illustrate the rural weaving developing process, as a specialization of professions.

7. Tablecloth, Šokci, Gibarac, Srem, approximately 1900. MV E, Inv. No. 9157

It combines a balanced plain weave with floating threads. Lace is with rectangular perforated structure, and honeycomb arrangement of floating on the face, or reverse, gets a honeycomb relief. This is done with floating or tightening the face and reverse, providing constant tension to honeycomb, and lace-like perforated structure. These two types of schemes take turns horizontally or vertically.

8. Столњак, Шокци, Бачки Моноштор, из 19. века. МВ Е, инв. бр. 7435

Традиционални модел украсавања текстилија у ком се изглед једноличног белог саћастог рељефа оживљава бордуром у виду групе сложених вишебојних чунканих пруга у платну поткиног лица. Глатко ткање поткиног лица се смењује са акцентима броширања вишеструким нитима потке у виду испупчења контрастне боје.

Као што је примерено овом типу ткања, употребљен је сразмерно дебљи памук, а ткање је чврсто, густо сабијаних нити, па су с тим и стезане саћасте хелије у дубљем рељефу. Са друге стране, такође густо ткан вишебојни украсни део је пуна тешка тканица са меким испупчењима кроз пругу панаме. Иако су стране ткања различите, правилне су текстуре, те обе могу бити видљиве при употреби.

8. Tablecloth, Šokci, Bački Monoštor
late 19th Century, MV E, Inv. No. 9157

The traditional model in which a group of complex multicoloured stripes in weft faced plain weave decorates the uniform appearance of the white honeycomb relief. Narrow stripes of smooth weft-faced fabric alternate with brocade of multiple weft threads, forming bumps of contrasting colour.

As appropriate, here is used thicker cotton and the wove is tight, densely compacted fibres, are provided and tight honeycomb cells in deeper relief. On the other hand, also tightly woven multicoloured decorative part resulted in thick and heavy fabric with stripe with soft bumps through the Panama weave. Although with two different sides, but having the proper textures, both sides are used faced.

У архаичним процесима домаћег ткања, на најједноставнијим разбојима, изводи се богата орнаментика по-главито пребирањем и уткивањем разнобојних нити самим прстима. Боје се смењују без прекидања, тако да пренете украсне поткине нити флотирају на наличју.

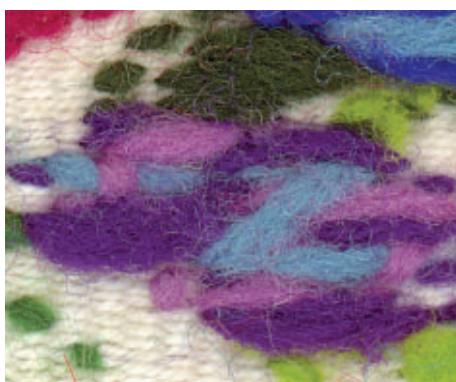
9. Прегача, Румуни, Барице, Банат, 1932. МВ Е, инв. бр. 7494

Комад је осмишљен као мозаик елемената правилних облика: доминантна хоризонтална орнаментика, организована у хоризонталне пруге, изведена је броширањем разнобојне потке (цветна као и геометријска орнаментика). Неукрашени делови међу пругама су двобојни са прорезом на споју боја. Платно густог поткиног лица је ткано од танког предива S–смера, било да је памук или танка куповна вунница (осим плавог памука Z–смера).

In archaic domestic weaving processes, using a simplest tools weaver could carry out extremely rich ornamentation, especially if is done by inserting weft with fingers. Continuous wefts in many colours if transferred with fingers uncut thus, the unused pattern wefts float on the reverse.

9. Apron, Romanians, Barice, Banat, 1932. MV E, Inv. No. 7494

The piece was designed as a mosaic of colours and contrast elements of regular forms: dominant horizontal ornamentation organized in stripes done using brocading floral and geometric ornamentation. Weft-faced plain weave between the ornamented stripes is woven blue and red, with slits in between. The ground weave is of S-spun fine yarns, coloured wefts of the same direction, cotton, or fine wool, only blue cotton is Z-spun.

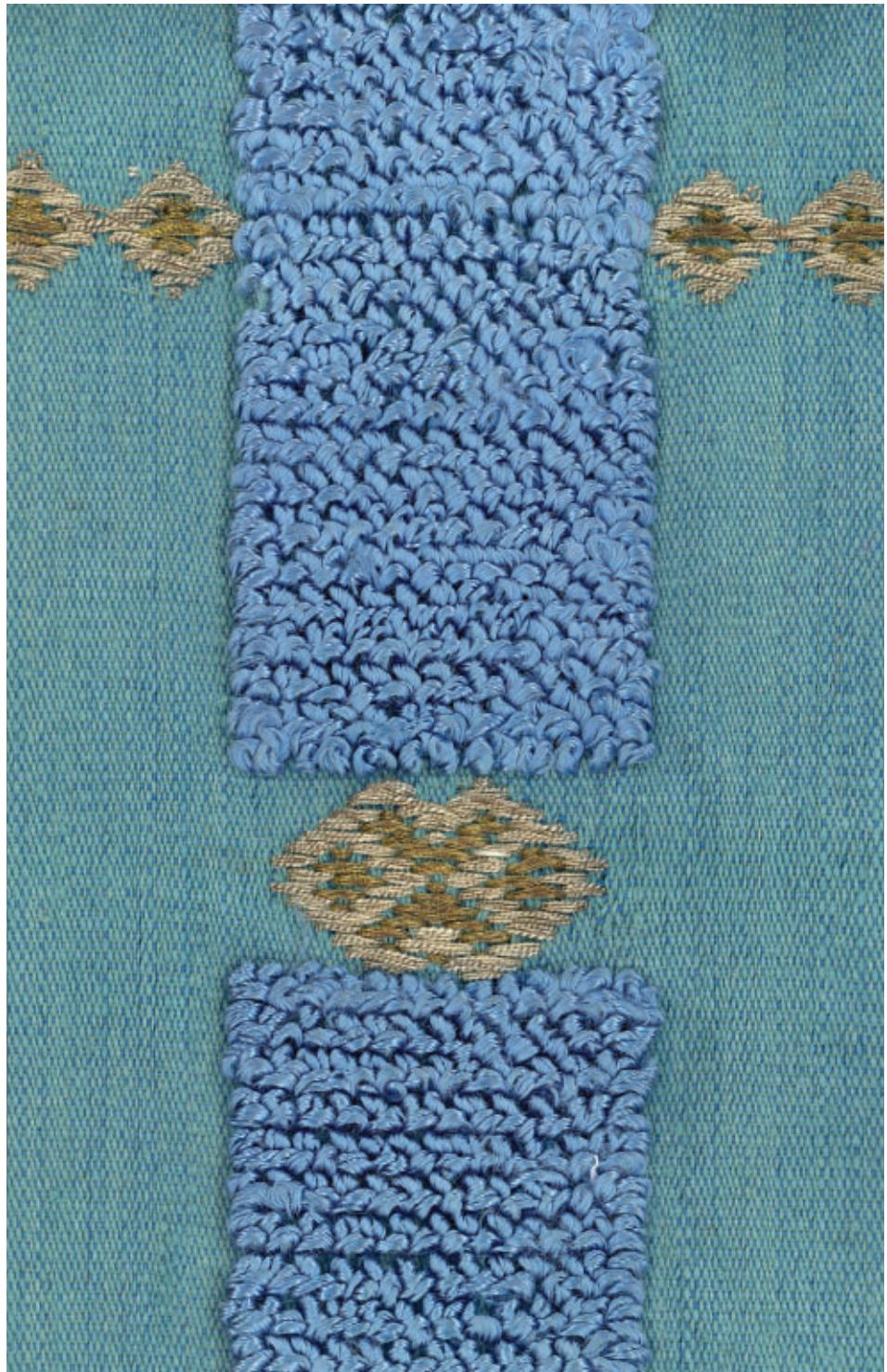
10. Прегача, Румуни, Владимирац, Банат, око 1940. МВ Е, инв. бр. 9415

Базично ткање је платно основиног лица са ефектом боја у основи. На вишебојном пругастом платну су извођене сложене ткане структуре: уздужна пруга броширане додатне основе, а доминантна цветна орнаментика је изведена броширањем испрекидане разнобојне потке ручним пребирањем по узорку. Детаљ равнотеже је броширана основина нит која флотира као екстра елемент, преткивани потком кроз додатни зев у сваком трећем дизању помоћу треће ните. Утиску доприноси и квалиитет предива: основа Z–смера упредања прекрива потку; додатна основа знатно пунија меко упредена нит Z – смера; и посебно, пуне меко препредане нити украсне потке (белог памука S–смера и разнобојне вуне Z–препредене).

10. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1940. MV E, Inv. No. 9415

Warp-faced plain weave is used as a ground cloth with warp colour effect. Complex structures were mainly done with coloured stripes: Continuous warp brocaded stripe; the dominant floral ornamentation is derived with Overlay Discontinuous brocading, inserting extra discontinuous wefts to build ornaments; Detail that balances the overall concept, brocaded warp is on the face, held by every third ground weft through the additional shed using third heddle. The quality of yarn contributes to whole impression: Z-spun warp thread covers the weft; additional floating warp is pretty thick soft Z-ply; and in particular, loosely plied soft decorative weft (doubled S-plyed white cotton and multi-coloured Z-plyed wool).

У фонду се региструје и специфична сложена ткана структура у којој се орнаментика у виду чупавца на петље комбинује са детаљима изведеним техником брошираног лица, сребрним и златним нитима.

11. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, око 1925. МВ Е, инв. бр. 4663

На једнобојној површини у платну основиног лица су сразмерно простране правоугаоне чупаве површине у виду утканих свилених несечених петљи; а композиција је употпуњена брошира-ним геметријским орнаментима. Тако су на неутралној тканој површини спојене две разнородне технике, петља и бро-ширање. Танко предиво вунене основе је Z-смера, а потке платна S-смера; за броширање су коришћене нити са сре-брнастом или златастом фолијом оба-вијеном у S-смеру.

In analyzed fund was registered a specific complex woven structure in which the ornamentation as uncut loops is combined with overlay brocaded details with silver and gold threads.

11. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1925. MV E, Inv. No. 4663

On the blank monochrome warp faced surface there are spacious rectangular bushy areas of silk uncut loops; composition is completed with overlay/underlay brocad-ed geometric ornaments. Thus, the blank neutral woven base holds the two heteroge-neous techniques, loop and brocade. A thin woollen warp yarn is Z-spun, with S-spun ground weft; supplementary wefts are of softly spun silk for loops and S-wrapped threads with metallised foils.

На тканим вуненим прекривкама се често комбинују преплетаји и слаже више различитих структура. Код ћилима су по правилу комбинације варијаната у оквиру платна.

12. Ћилим, Срби, Банатска Паланка, 1890, НМВ Е, инв. бр. 632

Једноставна композиција скромне орнаментације, највећим делом се састоји из једнобојних партија платна поткиног лица. Примерак је изведен једноставним чунканим поступцима, а једини детаљ са испрекиданом потком је клечање са дугим прорезом који се варира само кроз односе боја. Површине једнобојног поткиног лица предвајају пруге двобојног вертикалног поткиног рипса са додатним брошираним пругама непрекидне потке, чункањем. Традиционалан избор предива је, за основу кудеља препредена у S–смеру, а за потку разнобојна меко упредена вуна S–смера.

Weaving procedures of woollen coverings often combine several kinds of structures. In carpets are typically used different variants of the weft faced plain weave.

12. Kilim, Serbs, Banatska Palanka, 1890, NMV E, Inv. No. 632

A simple composition with modest ornamentation, consists of vast monochrome weft faced plain weave areas. This sample was conducted on different shuttle weave modes, except the detail woven with discontinuous weft - tapestry weave with long slits, that varies in colours. Stripes of two-colour vertical rib with continuous overlay/underlay brocade in between, divide periodically vast monochromatic weft-faced plain weave surfaces. The traditional choice of warp yarn is strong S-plyed hemp and weft, colourful soft S-spun wool.

У украсним ткањима се често користи широка клечана пруга као посебан елемент на површинама чуканих и брошираних структура.

13. Прекривач, Румуни, Војводинци, Банат, око 1900. МВ Е, инв. бр. 1217

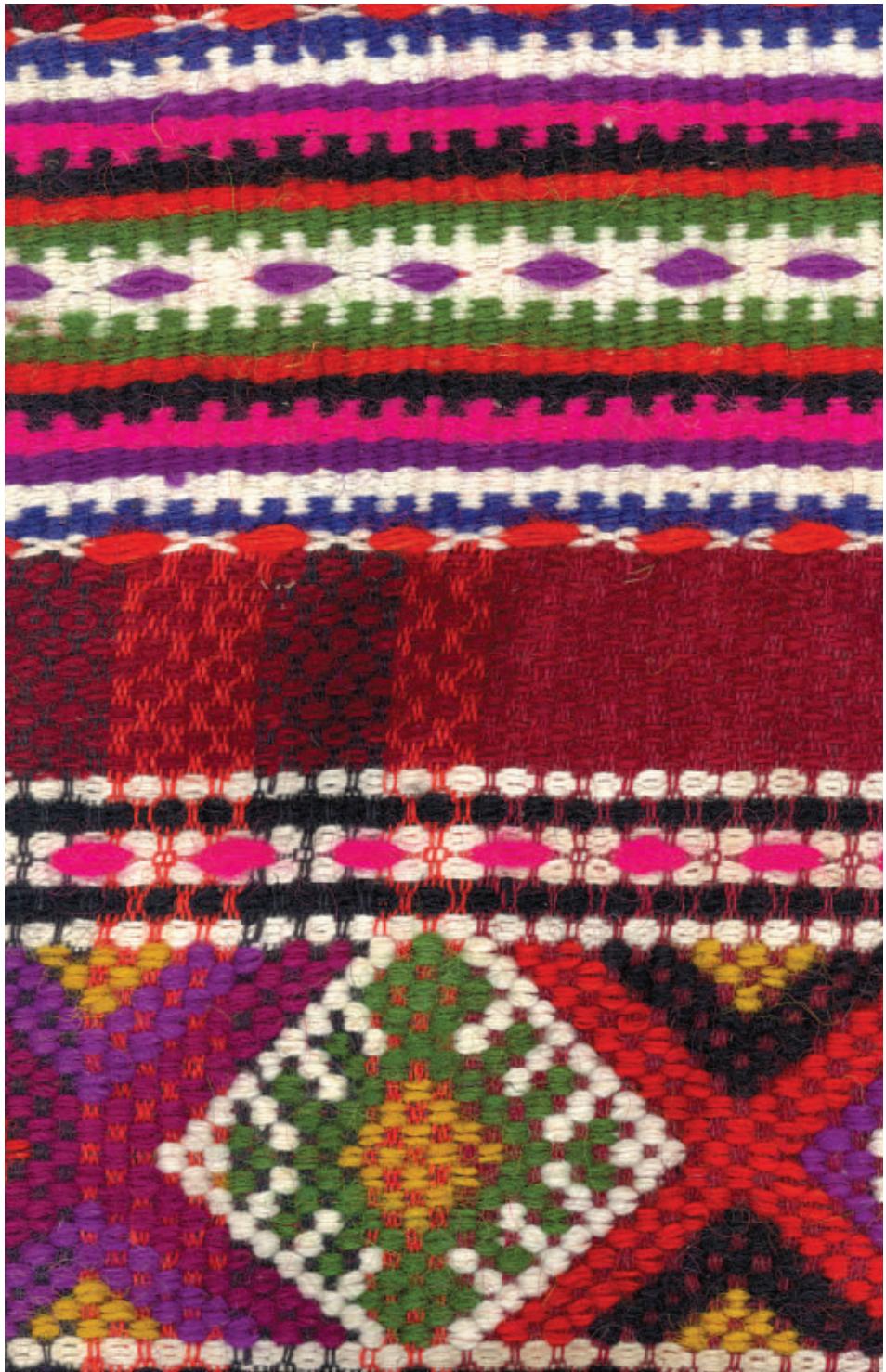
Већи део комада представља широка шарена пруга сложене структуре са две потке од којих је једна вишебојна, броширана. Ужа али ефектна је пруга клечане геометријске орнаментике (платно поткиног лица са разнобојном испрекиданом потком). Ткан на четворонитном разбоју. Један пар нити је за базично платно и клечање, а други за унос додатне потке (чукном или пребирањем прстима); само за детаљ броширане вишеструке нити контрастне боје, поставља се помоћни зев. Основа је танко предена кудељна нит Z-смера, неупадљивог изгледа, а потка је разнобојна меко преде на вуну.

A broad tapestry stripe is usually a significant element of complex decorative weaving that also includes brocaded structures.

13. Bed cover, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1900. MV E, Inv. No. 1217

The greater part of the piece is a broad coloured complex structure, woven with two wefts. One of them is multi-coloured brocade. Less wide, but the slit tapestry stripe with geometric ornaments (weft-faced plain weave with discontinued colourful weft) is picturesque. It is a four-harness weave. The first pair weaves ground weave and tapestry, and another is for supplementary weft (finger manipulated or shuttle weave). Weaving continuous brocade stripe in contrasting colour needs an additional shed. The warp is a thin Z-spun thread of hemp, and the weft coloured soft spun wool.

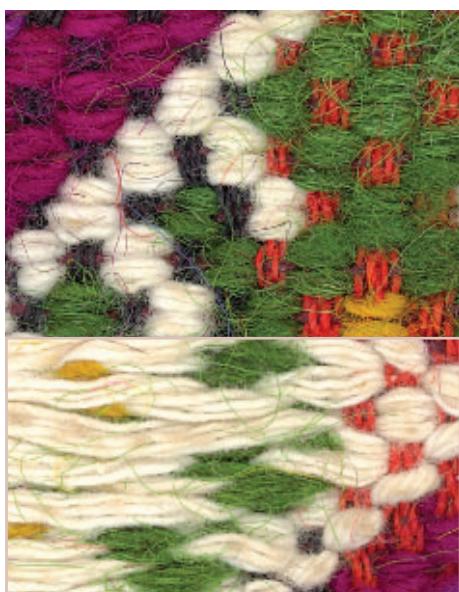

14. Прекривач, Румуни, Николинци,
Банат, око 1900. МВ Е, инв. бр. 7134

Од две украсне ткане структуре преовладавају површине изведене реципрочним броширањем, са орнаментиком изведеном варирањем додатне потке. Ткање је у народу познато као *веленац*. Други истакнут елемент је широка вишебојна чункана пруга у којој се варира поткин вертикални рипс у две боје и броширана пруга контрастне боје. Ткање је уведено у четири ните за тачкастки кепер, ткан између украсних пруга. Уз платно у две нити, други пар нити је за пребор. Већи део је чункан, осим дела са брошираном геометријском орнаментиком, који је ткан пребирањем испрекиданом разнобојном потком. Предиво је у целини од вуне Z-смера упредања, с тим што је основа јаче упредена, а потка меко упредена.

14. Bed sheet, Romanians, Nikolinci,
Banat, around 1900. MV E, Inv. No. 7134

Two types of decorative woven structures are emphasized in this composition that prevails reciprocal brocading, known as *velenac*, a technique carried out with supplementary discontinuous weft. Multi-coloured weft stripe is another outstanding element where thin stripes of two-colour vertical rib vary with brocade stripe of contrasting colour. Weave is four-threaded, and woven Point twill, alternately with ornamental areas. Greater part of surface is woven with shuttle, except part with brocaded geometric designs, woven with discontinuous colourful weft. The yarn is a whole made of Z-spun wool, with warp strongly spun, and softer weft.

У ткању комадних текстилија са изразито украсним функцијама, нарочито прегача и појасева, развијена је сложена орнаментација на подлози директног кепера. Изводи се на основу промене шеме ткања потке, од просте четворо-нитне структуре кепера, спајањем основничких нити у парове за двонитно панама платно на ком се, броширањем додатном потком, добија ткање сложене структуре.

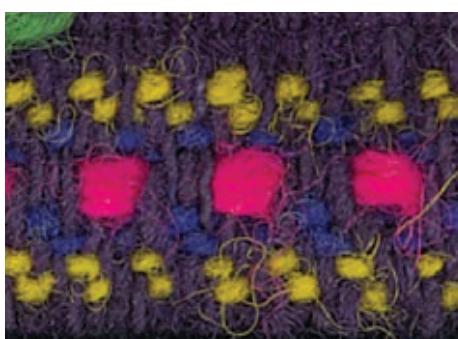
15. Прегача, Румуни, Бегејци (Мали Торак), Банат, 1930, МВ Е, инв. бр. 5002

Једнобојно тегет ткање је постављено и већим делом изведено у преплетају равномерног кепера Z-смера, да би се мутирало у полу-панаму, у ком делу је ручно пређирана цветна шара; у бордури је детаљ броширања непрекидном потком. Основно ткање је од тањег вуненог предива Z-смера, а цветови су изведени дебљом меком Z-смера.

Due to the design of individually woven textiles with decorative features, especially aprons and belts, a complex ornamentation on the direct twill as a ground weave is developed. It is done by changing weaving interlaced, from four-harness twill, with setting warp in pairs for two-harness Panama, a ground weave for weft brocaded structure.

15. Apron, Romanians, Begejci (Mali Torak), Banat, 1930. MV E, Inv. No. 5002

Monochrome dark blue fabric is set and carried out in a balanced direct Z-twill weave then, mutated into semi-Panama. Floral pattern with Discontinuous brocading, into a pair of remained sheds is inserted and in the border, the detail of Continuous brocading. The basic fabric is made of thin Z-spun wool yarn, and the flowers are made with thicker soft Z-spun Wool.

Било је много начина извођења украсних пруга броширањем додатне непрекидне, као и испрекидане потке (разнобојно вунено предиво и сребрне и златне нити).

16. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. МВ Е, инв. бр. 6301

Основа ткања је постављена за равномеран S–кепер, да би се при ткању из кепера мутирало у панаму. Свечана прегача је највећим делом ткана у кеперу, у комбинацији вуне и сребрнасте нити. Комбиноване су боје у основи, а у деловима попречних украсних пруга, носећи блок је ткан на панами. Украсни блокови су изведени у две варијанте: једноставнији, вишеструком сребрнастом нити потке и сложенији са две комплементарне украсне потке (вишеструка сребрнаста и пунија прна). Основа је једностркуко вунено предиво Z-смера, а потка кепера је обавијена сребрнастом фолијом у Z – смеру.

There have been many solutions to do Overlay brocaded stripes with Continuous or Discontinuous Supplementary weft (colourful woollen yarn and silver and gold threads).

16. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1870. MV E, Inv. No. 6301

The warp is set for balanced S-twill, then twill changed into Panama. For the larger part, apron is woven in twill, combining wool with silver threads. Decorative weft-stripes are done on the basis that is transferred into the Panama. Decorative pattern-blocks are made in two forms: simpler, Continuous brocade, with a single extra weft of silver thread, and more complicated with two extra, complementary wefts (silvery thread and black wool). The warp is a single Z-spun wool and the ground weft thread wrapped in a silver foil.

17. Прегача, Румуни, Куштиљ, Банат,
око 1900. МВ Е, инв. бр. 739

Луксузан део ношње, по материјалу и украсу, односно начину извођења. Основа је танко предена првокласна вуна Z-смера, а потка сребрнаста нит. У већем делу је ткан равномеран Z-кејпер, док су украшени делови другачијих структура. У широким украсним пругама се удвоstrучена сребрнаста потка преплиће са четвороструком основом, у узорку са флотирајућом потком с лица, у распореду кепера 1/2. Брижљив третман се показује у разнобојним геометријским орнаментима, броширањем с лица. То је сложена структура у којој је видљиво унутрашње ткиво у преплетајућим панама, на коме је украсни слој изведен ручним пребирањем разнобојном потком. Тако се сребрни преплет истиче текстуром, а геометријски облици енергијом боја.

17. Apron, Romanians, Kuštilj, Banat,
around 1900. MV E, Inv. No. 739

Emphasize the luxury of the costumes, material and decoration, as well as the manner of the weave. The base is thin high-class Z-spun wool, with a weft of silvery thread. The wider decorative silvery pattern consists of doubled weft interwoven with fourfold warp. The weft-faced pattern shows 1/2 twill arrangement. Careful treatment is shown in colourful geometric designs derived with Overlay brocading. It is a complex structure in which the inner tissue, Panama bears the decorative layer done with finger picking discontinuous colourful weft. Thus, silver pattern emphasizes texture and geometric forms express the energy of colours.

Четвроронитно увођење комбиновано са ручно брошираним ткањима омотућава ткање кепера, а затим, платна у две нити и у преостале две, ручно пребирање додатном потком.

18. Појас женски, Шокци, Дубошевица, Барања, 1939. МВ Е, инв. бр. 1020

Међу низовима уситњене орнаментике је директни Z-кепер у пругама потке у вишебојне потке. Орнаментика је у сложеној ткању структури где је преплетаје платно подлога ткања, а украсни блокови изведени броширањем непрекидне и испрекидане вишебојне потке. Броширана орнаментика је на панами у две варијанте, једнобојно и у две боје основе и потке. Предиво је памук или вунница S-смера. Броширане партије су у виду пруга изведених чунком, непрекидном додатном потком односно низова орнамената различитим бојама прстима, испрекиданом потком.

Four-harness threading, although combined with hand brocade, enables weave twill, and then, two harnesses plain weave, the rest two harness enable hand-interlacing extra weft.

18. Women's woven belt, Šokci, Duboševica, Baranja, 1939. MV E, Inv. No. 1020

Among the rows of miniature ornaments, a direct Z-twist weft striped with several colours. Ornamentation is woven as a complex structure with plain as a ground weave, and decorative blocks brocaded with continuous and discontinuous multicoloured weft. The basis of brocade is Panama in two versions, monocoloured, and two coloured, shot effect. The yarn is cotton or S-spun fine wool. Brocade stripes are shuttled with continuous extra weft or manipulated series of ornaments in different colours with fingers.

Употреба скупоцених предива, а још више бриљива обрада, указују на култни и естетски значај задње прегаче, прејитка из почетака развоја одевања.

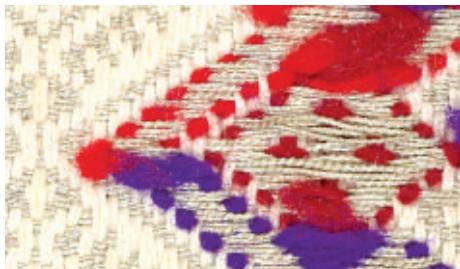
19. Прегача са ресама, Румуни, Војводинци, Банат, 1880. МВ Е, инв. бр. 8428

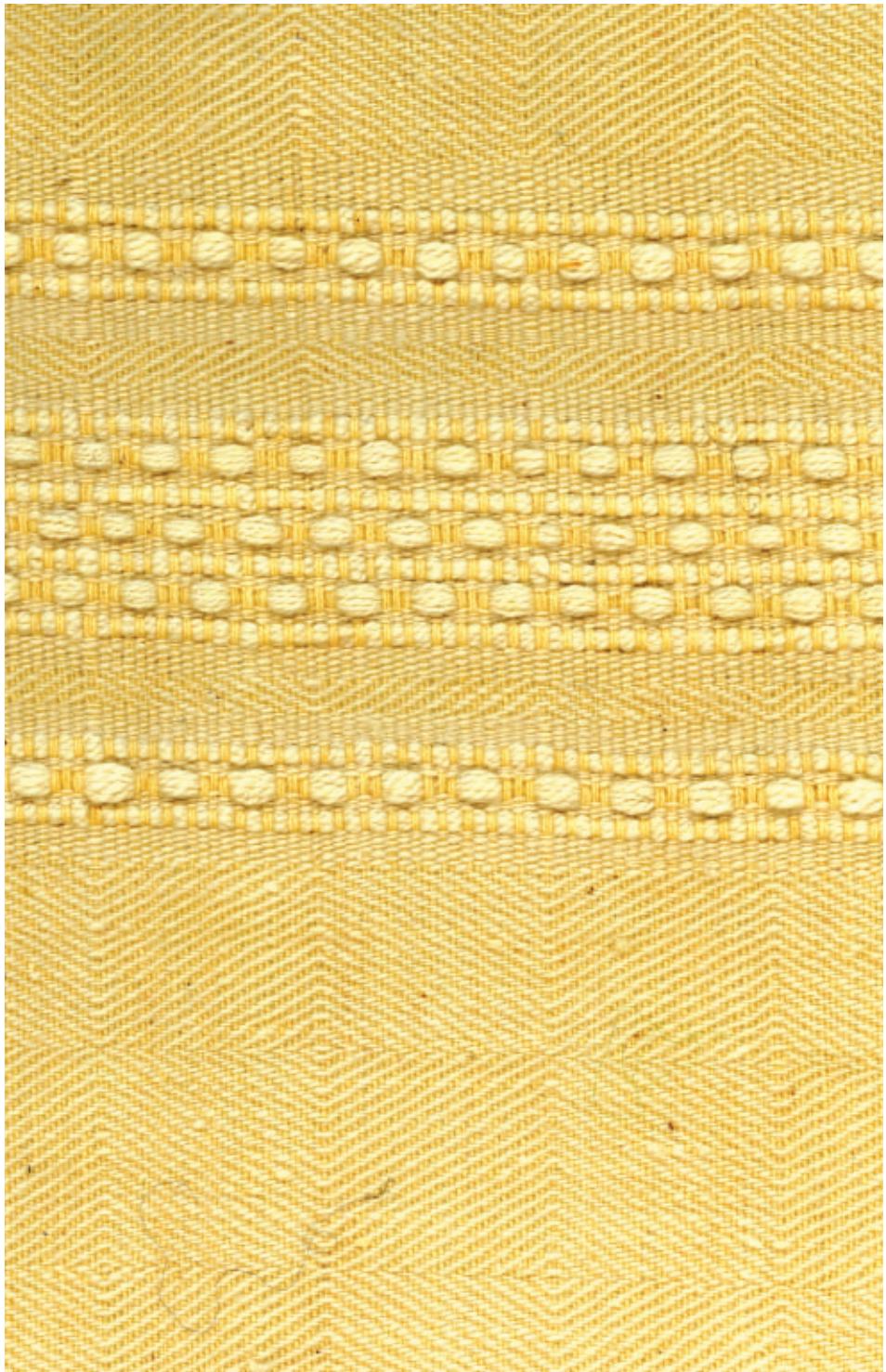
Основа је постављена за тачкасти кеппер у одређеним размасима ткан на широке пруге. За узорак *сребрним предивом*, основа је пребрана и удвајана за лице ткано двоструком сребрнастом потком, ручним пребирањем целом ширином. У узорку поткиног лица флотирају дуге сребрнасте нити, а с наличја беле вунене нити основе. Местимично су броширали геометријски орнаменти испрекиданом потком. Композиција је допуњена и везом, као нетканим елементом ове сложене структуре. Преко тачкастог кепера је изведена широка цветна пруга, везом налик на вилеров гоблен.

Use of expensive yarn, and even more careful making, indicates cult and aesthetic significance given to back aprons surviving traces of the development of dressing.

19. Apron with fringes, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1880. MV E, Inv. No. 8428

The warp is set to point twill woven wide areas in intervals. Further, warp set is selected in pairs for weaving pattern with silver doubled weft, full width. Weft-faced pattern shows long silver thread floating on the face, and the reverse white wool warp. In places upon this background, brocade geometric ornaments with discontinuous weft of coloured wool are derived. The composition is upgraded with embroidery as a non-woven element of this complex structure. Over point twill was worked wide floral stripe, embroidery as Wheeler Gobelin.

На једном типу памучних пешкира из Баната, комбиновани су деривати кепера са платном и брошираним акцентима у украсној пруги. Њихово извођење карактерише велика густина и ванредна правилност структуре.

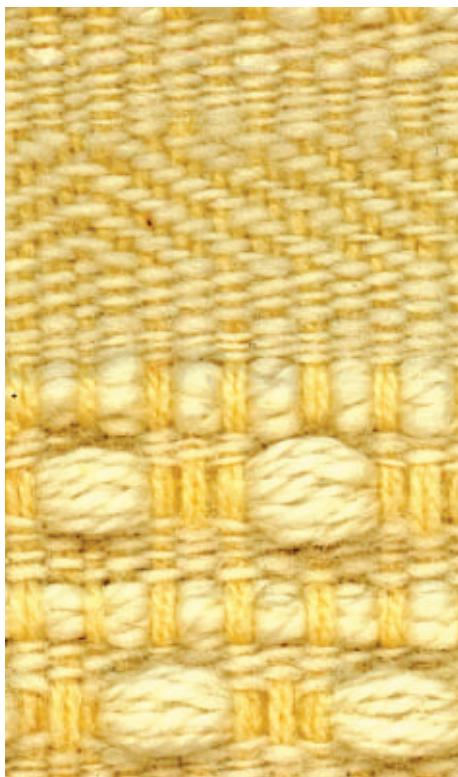
20. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1905. МВ Е, инв. бр. 3841

Пешкир је откан у четворонитном преплетају кепер варијанте дијамант. У украсним попречним пругама, предавајане уским пругама кепера, су варијанте платна, где су спајане, по две основне нити за ткање двонитне полу-панаме. Ефекти су броширана испупчења од дебеле вишеструке потке која флотира с лица и наличја ткања. Предиво од небојеног памука својим квалитетом до-приноси правилности текстуре ткања. Основа је S-смера упредања, једнострука потка Z-смера, док су вишеструке нити препредане у S-смjerу.

Main characteristics of group of cotton towels from Banat are a combination of twill derivates, with plain weaves and brocade accents added on the decorative stripes. These towels are characterized by a high density and the extraordinary regularity of structure.

20. Towel, Croats, Boka, Banat, 1905. MV E, Inv. No. 3841

This sample is woven in Diamond, four-harness twill derivate. The decorative edges consist different weft stripes woven plain weave, for what twilled warps are joined together in pairs to weave Semi-Panama. Brocaded effects are bumps of thick multiple weft floating on the face and reverse. Qualities of natural unpainted cotton yarn contribute to the texture: S-spun warp with single Z-spun weft, and multiple threads are S-plied.

Комбинације кепера са платном, по правилу се обогађују полихромијом, како простим комбинацијама боја у преплету, тако и у релејфним структурама платна поткиног лица.

21. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1910. МВ Е, инв. бр. 6603

Примењен је преплетај четворонитни кепер, у варијанти ломљени дијамант *на коцке*. Видљиво је ломљење у ком се основина пловећа нит са једне стране сучелава са поткином са друге стране, у оба правца. У украсеним деловима се спајањем по две нити основе ткало платно, овде претежно поткиног лица. Украсне пруге су ткане уз варирање структуре у различитим преплетејима: попречне пруге густог поткиног лица, детаљи неравномерног платна са уткивањем усукане дебље двобојне потке, као и броширањем непрекидне вишеструког препредене потке у виду задебљања.

Arrangements constructed of twill and its' derivatives, are often enriched by different colours, as simple colour changes in the same interweave, as well as relief structures of plain weave.

21. Towel, Croats, Boka, Banat, 1910. MV E, Inv. No. 6603

Warp set was four-harness Broken diamond twill called *into dice*. Breakage place is obvious where the floating warp faces the weft from the other side, in both directions. Ornamented areas with weft-stripes are done after changing the twill treading order into the plain weave, predominantly weft-face. Stripes are woven in different weaves: stripes of dense weft-faced weave, details of the unbalanced plain weave with inserted thick twisted two-colour weft, and Continuous Supplementary weft (brocade) with soft bumps.

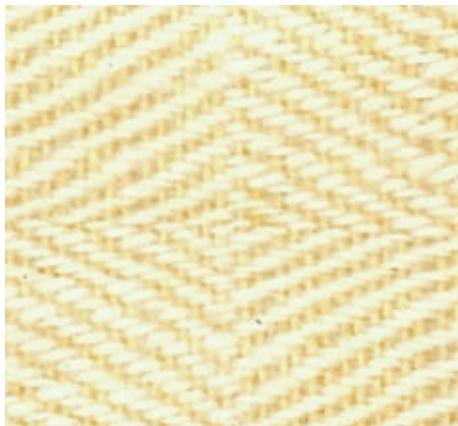

22. Пешкир, Хрвати, Бока, 1935. МВ Е, инв. бр. 6604

Један од примера из Боке је у украсним деловима, уз промену кепера ломљени дијамант у платно, сведен на једноставан распоред пруга црвеног платна поткиног лица са кепером у потки; а у пругастом распореду је скривена и промена структуре у дупло платно, као решење за качење украсног пешкира на рам у свечаном ентеријеру. Такво дупло платно се добија поделом основе кепера у два посебна комплета за ткање платна, које се надаље тка упоредо, у два одвојена листа, у овом случају различитих боја (црвена и тегет). Ту је густина потке упона мања у односу на украсне пруге платна. Основа од небојеног памука је двострука препредена нит индустијске прераде S-смера, а црвено и тегет предиво у потки је Z-упредања.

22. Towel, Croats, Boka, Banat, 1935. MV E, Inv. No. 6604

One of the examples from Boka, after mutation of the broken diamond twill into plain weave, reduced to a simple arrangement of red weft-faced plain weave stripes with twill; The Double Weave as a structural change has been hidden within striped arrangement, aimed to win the solution for hanging the decorative towel to the frame in a traditional interior. After dividing the twill warp set into two separate, plain weave sets, continue to weave simultaneously in two separate lists, in this case, different colours (red and dark blue). Weft density is half that of the red decorative stripes. The warp of unpainted cotton thread is industrial processing, S-plied, but red and dark blue weft yarn Z-spun.

ЛИТЕРАТУРА / BIBLIOGRAPHY

- Alderman, S. D. (2003): Mastering Weave Structures, Interweave Press, Inc., Loveland, USA.
- Barber, E.J.W. (1992): Prehistoric Textiles, Princeton University Press, New Jersey.
- Belović-Bernadzikowska, J. (1906): Građa za tehnološki rječnik ženskog ručnog rada, Zemaljska Štamparija, Sarajevo.
- Brown, R. (1990): The Weaving, spinning and Dyeing Book, Alfred A. Knopf, New York.
- Eckhel, N. (1988): Čarolija niti, Vještina narodnog tkanja u Jugoslaviji, Muzejski prostor, Zagreb (1988) 25-40.
- Gillow, J., Sentence, B. (2006): World Textiles A Visual Guide to Traditional Techniques, Thames & Hudson, London.
- Halsey, M., Yougmark, L. (1978): Foundations of Weaving, Published by David and Charles, Vancouver.
- Idvorean-Stefanović, Bratislava, 1950- (2009): Carpet weaving techniques among Serbs in Vojvodina, The Museum of Vojvodina, Novi Sad.
- Идвореан-Стефановић, Братислава, 1950- (2009): Техника ткања ћилима код Срба у Војводини, Музеј Војводине, Нови Сад.
- Kurtz, S.C. (1981): Designing for Weaving, Hastings House, New York.
- Mallet, M.: Anatolian Brocades, Oriental Rug Review, Vol. 12, No 1 (1991) 16-26.
- Marković, M. (2008): Pokrenimo niti naučimo tkati, Udruženje tkalja Novi Sad, Novi Sad.
- Oelsner, G.H. (1952): A Handbook of Weaves, Dover Publications, INC., New York.
- Muller, D. (1991): Handwoven Laces, Interweave Press, Inc., Loveland, Colorado.
- Porter Davison, M. (1977): A Handweaver's pattern Book, Marguerite P. Davison self-publisher, Philadelphia.
- Szathmári, I., Varga, G. (1984): Szőttesek Hajdú-Bihar Megyében, Hajdú-Bihar megyei Néphagyományok I, Debrecen.
- Zorec, Č. (1948): Vezovi tkanina tkanih na razbojima s listovima, Skripta za potrebe tekstilnih škola, Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb.
- Крстева-Ножарова, Г. (1981): Домашно традиционно ткачество и орнаментирани текстилни ткани в Балгария, Балгарската Академия на науките, София.
- Станковић, Д. (1996): Технологија ткања први део за први разред трогодишње текстилне школе, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд.
- Đuretić, N. [недатовано / undated]: Vezovi tkanina, Viša tekstilna škola, Varaždin.
- Baizerman, S., Searle, K.: Telas de los Muertos, <http://www.cs.arizona.edu>.
- Basic Weave Structures For Fabric, Textile Fashion Study, <http://textilefashionstudy.com>.
- Fabric representation methods <http://fsd21texwiz101.zxq.net>.
- Gunzburger Anderson, C. (2006): Talking about Textiles: The Making of The Textile Museum Thesaurus, Textile Society of America, Symposium Proceedings, Paper : <http://digitalcommons.unl.edu>.
- Studyblue, Weaving: <http://www.studyblue.com>.
- University of Arizona Library On-Line Digital Archive of Documents on Weaving and Related Topics, Colour in Textile Desugning, Part 1 <http://www.cs.arizona.edu>.

СПИСАК ТЕКСТИЛНИХ МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА, ИЗВОРА ПУБЛИКОВАНИХ ИЛУСТРАЦИЈА:

1. Страна 15: Музеј Војводине, Етнологија (у даљем тексту: МВ Е), инв. бр. 4670. Пешкир, Румуни, Бегејци, Банат, око 1936. Поклон Кије Петровић, 1968. Димензије: 44 x 48 см
2. Страна 15: МВ Е, инв. бр. 3573. Прекривач за кревет, Румуни, Владимирац, Банат, око 1910. Ткала Савета Миошку и продала 1960. Димензије: 130 x 177 см
3. Страна 16: Музејска јединица Оџаци, Историја (даље у тексту: МЈО И), инв. бр. 435. Чаршав, ткан око 1930. у јужној Србији, са колонизацијама 1946. године донет у Српски Милетић. Димензије: 153 x 197 см
4. Страна 16: МВ Е, инв. бр. 2926. Задња прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1954. Део ношње удатих жена, откуп од Марије Миуца, 1959. Димензије: 18,5 x 81 см
5. Страна 16: МВ Е, инв. бр. 8278. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1910. Свечана задња прегача, откуп од Корнелије Моиса, 1974. Димензије: 30 x 88 см
6. Страна 17: МВ Е, инв. бр. 2545. Ђилим, Срби, Бегеч, Бачка, 1860. Ткала Евица Васић, откуп од Јованке Николић, 1957. Димензије: 124 x 196 см
7. Страна 17: МВ Е, инв. бр. 11437. Ђилим *ћилимац*, Срби, Риђица, Бачка, око 1860. Из мираза Јелисавете, удате Слепчев у Сивцу. Унука Даница је даровала *ћилимац* Музеју, 2001. Димензије: 118 x 183 см
8. Страна 17: МВ Е, инв. бр. 565. Ђилим, *пола*, Срби, Деч, Срем, рад Мице Тодоровић, 1850. Био је власништво Живане Радосављевић, набављен 1950. Димензије: 77 x 152 см
9. Страна 18: МВ Е, инв. бр. 7639. Ђилим *српска слобода*, Срби, Павлиш, Банат, Откуп од Персиће Милошев, 1972. Димензије: 132 x 190 см
10. Страна 18: МВ Е, инв. бр. 550. Ђилим, Срби, Чока, Банат, 1875. Ткала баба Чобићева. Откуп од Војислава Мидића, 1950. Димензије: 139 x 204 см
11. Страна 18: МВ Е, инв. бр. 11826. Ђилим мустре *октопод*, Срби, Елемир, Банат, 1930. Поклон Милице Петровић 2005. Димензије: 140 x 190 см
12. Страна 19: МВ Е, инв. бр. 10768, Ђилим *на корњаче*, Срби, Санад, Банат, око 1930. Поклон од Глишића Тодорова, 1992. Димензије: 145 x 195 см
13. Страна 20: Народни музеј Кикинда, Етнологија (даље у тексту: НМК Е), инв. бр. 929. Свилено платно, Кикинда, Банат, око 1925. Димензије: 176 x 232 см
14. Страна 20: МВ Е, инв. бр. 2919. Пешкир, Срби, Мол, Банат, 1928. Домаће бело *сади* платно са мотивом руже у пруги. Откуп од Евице Станишић, 1959. Димензије: 45 x 152 см
15. Страна 20: МВ Е, инв. бр. 4839. Пешкир, Срби, Аероње, Бачка, 1920. Откуп од Вукиће Живков, 1968. Димензије: 46 x 180 см
16. Страна 21: МВ Е, инв. бр. 10841. Завеса, Срби, Нови Сад, око 1920. Поклон Владе Матишића, 1992. Димензије: 45 x 131 см
17. Страна 21: КОЦ Турзо Лажоп Сента, Етнологија (у даљем тексту: КОЦТЛС Е), инв. бр. 71.56.1 (1586). Пешкир törölköző, Мађари, Сента, прва половина 19. века. Црвене пруге, монограм М.А. Занатски ткачки рад. Димензије: 61 x 104 см

Страна 22: Види 15. страна 20, МВ Е, инв. бр. 4839

18. Страна 22: МВ Е, инв. бр. 10048. Пешкир *саће*, Срби, Бегеч, Бачка, око 1945. Поклон ар Миле Босић, 1986. Димензије: 42 x 118 см
19. Страна 22: МВ Е, инв. бр. 1987. Салвет, Срби, Жабаљ, 1920. Откуп од Џепе Илић, 1955. Димензије: 42 x 42 см
20. Страна 23: МВ Е, инв. бр. Споредни инвентар Ј. 1089. Прслук, мушки, шивен од вуненог сукна у природној боји влакна. Димензије: 58 x 63 см
21. Страна 23: МВ Е, инв. бр. 2933. Обојак, Румуни, Војводинци, Банат, 1890. Откуп од Марије Миуца, 1959. Димензије: 48 x 104 см
22. Страна 23: МВ Е, инв. бр. 11426. Појас женски, Македонци, Глобочани, Македонија, друга пол. 20. века. Откуп од Ристе Донеског, 2001. Димензије: 17 x 196,5 см
23. Страна 24: МВ Е, инв. бр. 1267. Обојци, Зрењанин, Банат, око 1953. Откала Стана Цвејић, 1953. када је и продала Музеју. Димензије: 50 x 90 см
24. Страна 24: МВ Е, инв. бр. 8986. Појава, Шокци, Плавна, Бачка, око 1920. Поклон Кате Обадов, 1977. Димензије: 110 x 185 см
25. Страна 24: МВ Е, инв. бр. 9322. Прегача (*cotriňă*), Румуни, Алибунар, Банат, око 1920. Поклон Пау Олара, 1980. Димензије: 100 x 100 см
26. Страна 25: МВ Е, инв. бр. 4147. Обојци, Румуни, Уздин, Банат, 1935. Део традиционалне ношње уз опанке Откуп од Ане Крецу, 1966. Димензије: 60 x 226 см (пар је у једном комаду).
27. Страна 25: МВ Е, инв. бр. 8808. Прегача, Срби, Стапар, Бачка, око 1910. Поклон од Мире Беквалиц. Димензије: 50 x 80 см
28. Страна 25: МВ Е, инв. бр. 1130. Губер, Кумане, Банат, око 1915. Дебела вунена покривка за целу породицу. Откуп од Милутина Маркова, 1952. Димензије: 186 x 420 см
29. Страна 26: МВ Е, инв. бр. 4659. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, око 1920. Свечана предиња прегача. Откуп од Катарине Ђинежан, 1968. Димензије: 69 x 74 см
30. Страна 26: МВ Е, инв. бр. 7001. Сламарица *сламњача*, Румуни, Николинци, Банат, 1917. Откуп од Персе Ђинђић, 1971. Димензије: 110 x 190 см
31. Страна 26: НМК Е, инв. бр. 1028. Појас, Срби, Трново (околина Мркоњић Града), Босанска Крајина, почетак 20. века. Димензије: 5 x 15 см
32. Страна 27: МВ Е, инв. бр. 8273. Задња прегача улате жене, Румуни, Војводинци, Банат, 1940. Откуп од Корнелије Монса, 1974. Димензије: 20 x 71 см
33. Страна 27: МВ Е, инв. бр. 3841. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1905. Ткала Марица Жунац, а Катица Берковић продала Музеју, 1961. Димензије: 45 x 178 см
34. Страна 27: Народни музеј Зрењанин, Етнологија (у даљем тексту: НМЗ Е), инв. бр. 552. Пешкир, Уздин, Румуни, око 1940, откупљен од Марије Пуја 1983. Димензије: 35 x 102 см
35. Страна 28: МЈО И, инв. бр. 299. Појас *тканице*, настале око 1940. у селу Семче, Зајлање код Ниша, са колонизацијама 1946. доспела у Оџаке, Бачка. Димензије: 27 x 250 см

36. Страна 28: Народни музеј Панчево, Етнографија (у даљем тексту: НМП Е), инв. бр. 698. Прегача, Румуни, Банатско Ново село, 1930. Ткала Випорика Бањанац. Димензије: 66 x 65 cm

37. Страна 28: МВ Е, инв. бр. 6603. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1910. Откуп од Ане Лукинић, 1971. Димензије: 41 x 190 cm

38. Страна 29: МВ Е, инв. бр. 6604. Пешкир, Хрвати, Бока, Банат, 1935. Откуп од Ане Лукинић, 1971. Димензије: 46 x 165 cm

Страна 29: види 5. страна 16, МВ Е, инв. бр. 8278

39. Страна 30: МВ Е, инв. бр. 2414. Појас *тканице*, Румуни, Мали Жам, Банат, око 1915. Откуп од Марије Боранка, 1957. Димензије: 5 x 380 cm

40. Страна 30: МВ Е, инв. бр. 4242. Женски појас *тканице*, Румуни, Николинци, Банат, око 1910. Набављен од Валерије Туркань, 1966. Димензије: 8,5 x 105 cm

41. Страна 30: МВ Е, инв. бр. 8311. Задња прегача, Румуни, Војводинци, Банат, 1895. Део је ношње удатих жена. Откуп од Јулијане Тодор, 1974. Димензије: 53 x 88 cm

42. Страна 31: МВ Е, инв. бр. 4354. Пешкир, Румуни, Локве, Банат, око 1936. Набављен од Флоарде Царуга, 1967. Димензије: 45 x 98 cm

43. Страна 31: МВ Е, инв. бр. 8981. Пешкир, Хрвати, Старчево, Банат, око 1905. Дар Кате Шоптаринић, 1977. Димензије: 40 x 223 cm

44. Страна 31: МВ Е, инв. бр. 690. Кошуља, Мађари, Короћ, Славонија, око 1900. Део мађарске женске ношње. Набављена разменом 1950. Димензије: 41 x 25 cm

45. Страна 32: Градски музеј Бечеј, Етнографија (у даљем тексту: ГМБ Е), инв. бр. 325. Пешкир, Бечеј, Срби, око 1905. Купљен од Бојане Хорватски из Бечеја, 1976. Димензије: 46 x 210 cm

46. Страна 32: Музеј Сремска Митровица, Етнографија (у даљем тексту: МССМ Е), инв. бр. 746. Украсни пешкир, Срби, Кузмин. Димензије: 40 x 270 cm

47. Страна 32: МВ Е, инв. бр. 2325. Пешкир, Срби, Лађарак, Срем, 1911. Шара на лозице са тулipанима. Откуп од Рајка Живановића, 1957. Димензије: 41 x 178.

48. Страна 33: Музеј Војводине, Збирка Бачки Јарак (у даљем тексту: МВ ЗБЈ), инв. бр. 381. Прекривач *коперта*, Днепоље, Доњи Лапац, Лика, Хрватска. Откала 1965. године Софија Узелац за девојачко руcho ћерке Јеле. Димензије: 130 x 180 cm

49. Страна 33: МЈО И, инв. бр. 448. Прекривач, Срби, Лалић, Бачка, 1930. Димензије: 135 x 178 cm

50. Страна 33: МВ Е, инв. бр. 11603. *Дуварник* паstorална сцена, Срби, Каћ, Бачка, око 1930. Откуп од Александре Јаковљевић, 2003. Димензије: 73 x 182 cm

51. Страна 34: МВ Е, инв. бр 427. Прегача, Срби, Стапар, Бачка, око 1930. На руже са *тробојком* Краљевине Југославије. Откуп од Саве Лазића, 1949. Димензије: 54 x 66 cm

52. Страна 34: МВ Е, инв. бр. 1217, Прекривач *ћилим*, Румуни, Војводинци, Банат, око 1900. Откуп од Викторије Дежан, 1954. Димензије: 136 x 206 cm

53. Страна 35: МЈО И, инв. бр. 334. Прекривач за кревет, Срби из околине Ниша, јужна Србија, 1930, колонизовани у Оџаке 1946. Димензије: 133 x 190 cm

54. Страна 35: НМП Е, инв. бр. 356. Пешкир, Румуни, Уздин, 1930. Ткала Ева Покора. Димензије: 38 x 156 cm

55. Страна 35: МВ Е, инв. бр. 739: Свечана прегача, Румуни, Куштиљ, Банат, око 1900. Поклон Градског музеја Вршца, 1950. Димензије: 44 x 45 см
56. Страна 36: МВ Е, инв. бр. 12956. Задња прегача, Румуни, Николинци, Банат, око 1910. Даровали сестра и брат, Пинку Викторија и Јон, 2012. Димензије: 32 x 90 см
57. Страна 36: НМП Е, инв. бр. 259. Прегача, Румуни, Алибунар, око 1925. Ткала Анујка Трифу. Димензије: 92 x 92 см
Страна 36: види 35. страна 28, МЈО И, инв. бр. 299
58. Страна 37: МВ Е, инв. бр. 6192. Чаршав за кревет, Мађари, Војловица, Банат, 1910. занатски рад по радионичком каталогу. Откуп од Роже Биро, 1970. Димензије: 137 x 205 см
59. Страна 37: МВ Е, инв. бр. 6998. Прекривач за кревет *поњава*, Румуни, Николинци, Банат, 1969. Ткала Марија Никола, за своју ћерку. 1971. га је продала Музеју, у намери да надокнади ћерки. Димензије: 129 x 188 см
60. Страна 37: МВ Е, инв. бр. 6395. Марама, Словаци, Стара Пазова, 1916. Фабрички рад, атлас (сатен) са брокатном бордуром. Носила је Жужа Тиринда, продала Музеју 1970. Димензије: 84 x 81 см
61. Страна 38: МВ Е, инв. бр. 209. Прекривач, Срби, Врбас, Бачка, 1898. Чупавац ткан *на коровчиће* (прутчиће), *поучијом* (мека вуна за петље). Поклон Марине Шакић, 1948. Димензије: 43 x 260 см
62. Страна 38: НМЗ Е, инв. бр. 1009. Прекривач, Румуни, Букурешт, друга половина 19 века. Израђен по нареџбини грофа Хербалија за његову бабу. Непознат је пут предмета до породице Јовановић у Јаши Томићу, одакле је набављен средином 20. века. Димензије: 126 x 71 см
63. Страна 38: МЈО И, инв. бр. 240. Ћилим, Бериле, јужна Србија, око 1920. Власница Десанка Симоновић га је откала за себе, 1920, у Берилу, у околини Прокупља, а донет је са колонизацијама у Ратково, Бачка. Димензије: 150 x 180 см
64. Страна 39: МВ ЗБЈ, инв. бр. 380. Прекривка *кићени биљац*, Срби, Днепоље, Доњи Лапац, Лика Хрватска, 1952. Димензије: 123 x 235 см
65. Страна 39: МВ Е, инв. бр. 10765. Ћилим, Срби, Нови Сад. Иванка Грубјешић је даровала Музеју, 1993. Димензије: 68 x 127 см
66. Страна. 41: МВ Е, инв. бр. 7406. Платно од памука *свиленџа*, Срби, Црепаја, Банат, 1925. Платно је било спремљено за погребни покров. Откуп од Анђелке Недић, 1972. Димензије: 51 x 600 см
Страна 41: види 1. страна 15, МВ Е, инв. бр. 4670
67. Страна. 42: МВ Е, Помоћна збирка Етнолошког Одељења Музеја Војводине, Ј. 1088. Јастучница, Од светле небојене вуне, са дискретним пругама других боја. Димензије: 33 x 85,5 см
68. Страна 42: МВ Е, инв. бр. 5928. Застирач *крпафа*, Русини, Руски Крстур, Бачка, 1968. Откуп од Леоне Рехак, 1969. Димензије: 58 см x 2100 см [21 м].
69. Страна 42: МВ Е, инв.бр. 4296. Пепкир, Румуни, Локве, Банат, 1940. Откуп од Марије Дажда, 1967. Димензије: 50 x 123 см
70. Страна 43: МВ Е, инв. бр. 535. Покровац за коње *покроу*, Словаци, Бачки Петровац, око 1900. Откуп од Ане Мајер, 1949. Димензије: 127 x 200 см

71. Страна 43: МВ Е, инв. бр. 9456. Домаће платно *свиленау*, Срби, Стапар, Бачка, око 1930. Откуп од Анице Нагулов, 1981. Димензије: 56,5 x 100 cm
72. Страна 43: МВ Е, инв. бр. 7647. *Кошуља* (домаће платно за шивење мушке копшуље) било је намењено за дар у свадбеним обичајима. *Свиленау са ћерћелијама* (уосноване пруге). Срби, Павлиш, Банат, 1929. Откуп од Персиде Милошев, 1973. Димензије: 46 x 410 cm
73. Страна 44: МВ Е, инв. бр. 5888. Копшуља, Шокци, Бођани, Бачка, 1925. Откуп од Марије Вицковић, 1963. Димензије: 80 x 70 cm
74. Страна 45: НМК Е, Инв. бр. 904. Ручни рад, Кикинда, Банат, око 1920. Димензије: 80 x 110 cm
75. Страна 45: МВ Е, инв. бр. 9117. Пешкир, Срби, Кузмин, Срем, око 1950. Откуп од Љубице Сарајлић, 1979. Димензије: 48 x 188 cm
76. Страна 45: МССМ Е, инв. бр. 499. *Мисир* платно, Срби, Сремска Митровица, почетак 20. века. Димензије: 44 x 13 cm
77. Страна 46: КОЦТАС Е, инв. бр. 142. Свилени шал, призренска свила, Срби, Сента, Бачка. Димензије: 45 x 240 cm
78. Страна 46: Завичајни Музеј Рума, Етнологија (даље у тексту ЗМР Е), инв. бр. 161. Столњак, Срби, Рума, Срем, око 1935. Откуп од породице Јовић из Руме, рад покојне Анке Јовић, неудате тетке. Димензије: 55,5 x 160 cm
79. Страна 46: НМП Е, инв. бр. 1637. Пешкир, Срби, Панчево, Банат, око 1910. Био је власништво Ирине Живковић рођене 1890. године. Димензије: 51 x 110 cm
80. Страна 47: НМЗ Е, инв. бр. 74. Чаршав за кревет, Срби, Зрењанин, Банат, почетак 20. века. Набављено од КУД Ђура Јакшић око 1960. Димензије: 40,5 x 68 cm
81. Страна 47: МЈО И, инв. бр. 291. Чаршав за кревет, ткан око 1930. са колонизацијом из источне Србије донет у Српски Милетић. Димензије: 120 x 178 cm
82. Страна 47: МВ Е, инв. бр. 8435. Задња прегача (*cotriňă*), Румуни, Војводинци, Банат, 1910. Откуп од Катарине Дубован, 1975. Димензије: 33 x 104 cm
83. Страна 48: НМП Е, инв. бр. 32. Пешкир, Бугари, Иваново, Банат, 1930. Ткала професионална ткаља за спрему Катарине Мађаров. Димензије: 63 x 93 cm
84. Страна 48: МВ Е, инв. бр. 293. Прегача, Шокци, Бачки Монаштор, 1933. Откуп од Анице Ковач, 1948. Димензије: 41 x 65 cm
85. Страна 48: МВ Е, инв. бр. 11393. Поњавица, Срби, Кнежеви Виногради, Барања. Поклон од Зоре Вукојчић, 2000. Димензије: 152 x 182 cm
86. Страна 49: МВ Е, инв. бр. 303. Комарник, Срби, Каћ, Бачка, 1915. Откуп од Жарка Марића, 1949. Димензије: 43 x 260 cm
87. Страна 49: НМЗ Е, инв. бр. 736. Пешкир, Срби, Арадац, Банат, прва половина 20. века. Набављено од Милице Томић, 1981. Димензије: 48 x 152 cm
88. Страна 49: МВ Е, инв. бр. 2854. Пешкир, Срби, Милошево, Банат, 1925. Откуп од Радинке Белић, 1959. Димензије: 43 x 200 cm
89. Страна 50: МВ Е, инв. бр. 9356. Столњак, Шокци, Бач, 1880. Откуп од Марије Бартоловић, 1980. Димензије: 98 x 195 cm
- Страна 50: Види 3. страна 16, МЈО И, инв. бр. 435

90. Страна 50: ГМБ Е, инв. бр. 777. Пешкир, Срби, Бачеј, Бачка, почетак 20. века. Ткан у породици Милованов, купљен од Мирјане Баоров из Бачеја, 1982. Димензије: 36 x 180 cm

Страна 51: Види 4. страна 16: МВ Е, инв. бр. 2926

91. Страна 51: МВ Е, инв. бр. 2928. Задња прегача ношње удате жене, Румуни, Војводинци, Банат, око 1954. Откуп од Марије Миуца, 1959. Димензије: 21,5 x 76 cm

92. Страна 51: МВ Е, инв. бр. 9352. Чаршав за кревет *на затке*, Шокци, Бач, око 1880. Откуп од Марије Бартоловић, 1980. Димензије: 112 x 192 cm

93. Страна 52: МВ Е, инв. бр. 9353. Чаршав за кревет појава на затке, Шокци, Бач, око 1880. Откуп од Марије Бартоловић, 1980. Димензије: 102 x 187 cm

94. Страна 52: НМЗ Е, инв. бр. 420. Столњак, Срби, Зрењанин, око 1930. Набављено од Љубинке Ђурђев 1983. Димензије: 115 x 168 cm

Страна 52: Види 5. страна 16, МВ Е, инв. бр. 8278

95. Страна 53: Градски Музеј Суботица, Етнологија (даље у тексту ГМС Е), инв. бр. 44. Ткана прегача, Буњевци, околина Суботице, почетак 20. века; а пример је свилен трака за везивање те прегаче. Димензије: 8 x 65 cm

Страна 53: Види 6. страна 17: МВ Е, инв. бр. 2545

96. Страна 53: МВ Е, инв. бр. 1908. Прегача, Буњевци, Суботица, Бачка, око 1890. Рађена Марије Скендеровић, а набавка од Марије Видаковић, 1955. Димензије: 52 x 85 cm

97. Страна 54: МЈО И, инв. бр. 249. Прекривач за колевку са југа Србије, изаткала је Роса Јакшић у селу Дренце, Топлица, 1930. за своју децу, 1946. доспео у Ратково у Бачкој. Димензије: 77 x 120 cm

98. Страна 54: МВ Е, инв. бр. 936. Прегача, Срби, Суботица, Бачка, око 1930. Набавка поклоном 1952. Димензије: 48 x 115 cm

99. Страна 54: МВ Е, инв. бр. 2377. Пешкир *ручник*, Русини, Бачинци, Срем, 1900. Откуп од Цецилије Сивч, 1957. Димензије: 53 x 86 cm

Страна 55: Види 37. страна 28, МВ Е, инв. бр. 6603

100. Страна 55: МВ Е, инв. бр. 1494. Чаршав *парток*, Русини, Ђурђево, Бачка, 1904. Откуп од Софије Мудри, 1954. Димензије: 120 x 156 cm

101. Страна 55: ГМС Е, инв. бр. 28. Прегача, Буњевци, Суботица, Бачка, око 1900. Димензије: 45 x 90 cm

102. Страна 56: ГМС Е, инв. бр. б.б. Прегача ткана од памука, Буњевци, Суботица, Бачка. Димензије: 42 x 85 cm

103. Страна 56: МВ Е, инв. бр. 7998. Пешкир *утерак*, Словаци, Селенча, Бачка. Откуп од Ане Вропчењак, 1974. Димензије: 55 x 92 cm

104. Страна 57: ГМС Е, инв. бр. 386. Пешкир, Суботица, Бачка. Димензије: 38 x 75 cm

Страна 57: Види 80. страна 47, НМЗ Е, инв. бр. 74

105. Страна 57: ЗМР Е, инв. бр. 29. Прегача, Срем. Део реконструисаног сремског фолклорног костима. Набавка 1964. Димензије: 45 x 72 cm

Страна 58, 59: Види 8. страна 17, МВ Е, инв. бр. 565

106. Страна 58, 59: МВ Е, инв. бр. 6540. Ћилим, Срби, Фаркаждин, Банат, 1865. Композиција *башта са цифрацима*, са стилизованим биљном и животињском орнаментиком. Димензије: 134 x 166 см
107. Страна 58, 59: МВ Е, инв. бр. 367. Ћилим *календар*, Срби, ткан у Попинцима, Срем, средина 19. века. Композиција са пет зупчастих ромбова *на пет кола*. Вата Чубрило је ткала ћилим за мираз ћерки која је умрла неудата. Откуп од Лепосаве Чутурило, 1949. Димензије: 131 x 242 см
108. Страна 60, 61: МВ Е, Споредни инвентар бр. б.б. Узорак ткања, око 1900. Димензије: 19 x 37 см
109. Страна 60, 61: МВ Е, инв. бр. 305. Ћилим, Срби, Ђурђево, Бачка, 1880. Откуп од Маре Ковачевић, 1949. Димензије: 126 x 178,5 см
110. Страна 61: Градски музеј Вршац, Етнологија (у даљем тексту: ГМВ Е), инв. бр. 4004. Ћилим, Бела Црква, Срби, око 1930. Из куће учитеља Драгутина Поповића, поклонила његова супруга Даница. Димензије: 138 x 200 см
111. Страна 62, 63: МВ Е, инв. бр. 3754. Ћилим, Срби, Бачко Грађаште, 1895. Ткала Сока Обровачки, сачувала њена ћерка Анка и продала Музеју, 1960. Димензије: 135 x 200 см
112. Страна 62, 63: МВ Е, инв. бр. 2152. Ћилим за сто, Срби, Сурдуک, Срем, 1862. Откуп од Радинке Поповицки, 1956. Димензије: 131 x 192 см
113. Страна 63: МВ Е, инв. бр. 329. Ћилим за сто, Срби, Зрењанин, Банат, 1862. Ткан у кући Тошића, одакле је набављен 1949, преко Маре Ковачевић. Димензије: 129 x 194 см
- Страна 64, 65: Види 10. страна 18, МВ Е, инв. бр. 550
114. Страна 64, 65: МВ Е, инв. бр. 566. Ћилим са квадратним медаљоном, Срби, Чока, Банат, око 1870. Откуп од Војислава Мишића, 1950. Димензије: 140 x 210 см
115. Страна 65: МВ Е, инв. бр. 11184. Ћилим пиротска шара *октопод*, Срби, Санад, Банат, 1930. Дар Ракиље Тодоров, 1997. Димензије: 140 x 200 см
- Стране 66, 67: Види 11. страна 18, МВ Е, инв. бр. 11826
116. Страна 66, 67: МВ Е, инв. бр. 2126. Ћилим за сто са шаром *српска слобода*, Срби, Стапар, Бачка, 1860. *Шпиџеви* су ознака столњака. Димензије: 122 x 197 см
117. Страна 67: МВ Е, инв. бр. 1007. Ћилим, Срби, Госпођинци, Бачка, око 1870. Ткала Марија Продановић, рођена Попов, наслеђивале су снаје, Даница, па Драгица. Димензије: 127 x 196 см
- Стране 68, 69: Види 12. страна 19, МВ Е, инв. бр. 10768
118. Стране 70, 71: МВ Е, инв. бр. 11160. Ћилим, Срби, Кумане, Банат, 1890. Дар Катице Еремић, 1994. Димензије: 72 x 200 см (две половине).
119. Стране 70, 71: МЈО И, инв. бр. 447. Ћилим, Срби, Лалић, Бачка, 1930. Ткала Јулка Петровић рођена Лазић (1904-1969), а њен унук даровао Збирци у Оџацима, 1980. Димензије: 152 x 205 см
- Страна 71: Види 111. страна 62, МВ Е, инв. бр. 3754
- Страна 72: види 13. страна 20, МВ Е, инв. бр. 929
- Страна 72: види 15. страна 20, МВ Е, инв. бр. 4839

120. Страна 73: МВ Е, инв. бр. 10051. Чаршав, Срби, Бегеч, Бачка, око 1938. Откуп од др Миле Босић, 1976. Димензије: 94 x 170 cm
Страна 73: Види 16. страна 21, МВ Е, инв. бр. 10841
121. Страна 73: НМК Е Завеса, део некадашњег ентеријера Поставке музеја, неинвентарисана. Димензије: 70 x 180 cm
122. Страна 74: МВ Е, инв. бр. 2145. Оплећак, Срби, Сурдук, Срем, 1930. Откуп од Споменке Драњак, 1956. Димензије: 52 x 48 cm
Страна 74: Види 17. страна 21, КОЦТАС Е, инв. бр. 71.56.1 (1586)
123. Страна 75: МВ Е, инв. бр. 8666. Пешкир, Бугари, Иваново, Банат, око 1930. Откуп од Станке Калчов, 1976. Димензије: 48 x 152 cm
124. Страна 75: МВ Е, инв. бр. 9928. Пешкир, Мађари, Сомбор, почетак 20. века. Откуп од Ференца Папа, 1985. Димензије: 33,5 x 153 cm
Стране 76, 77: Види 120. страна 73, МВ Е, инв. бр. 10051
125. Стране 76, 77: МВ Е, инв. бр. 6726. Пешкир, Срби, Гркуревци, Срем, 1937. Откуп од Нере Јовановић, 1971. Димензије: 39 x 186 cm
Страна 78: Види 15. страна 20, МВ Е, инв. бр. 4839
126. Страна 79: МВ Е, инв. бр. 7435. Столњак, Шокци, Бачки Моноптор, Бачка, крај 19. века. Састоји се из две поле, са јупцима. Откуп од Кларе Грујић, 1972. Димензије: 92 x 140 cm
Страна 79: Види 18. страна 22, МВ Е, инв. бр. 10048
- Страна 80: Види 19. страна 22, МВ Е, инв. бр. 1987
127. Страна 80: МВ Е, инв. бр. 9156. Чаршав за кревет, Хрвати, Гибарац, Срем, око 1900. Откуп од Марије Тот, 1979. Димензије: 165 x 210 cm
128. Страна 80: МВ Е, инв. бр. 11146 Пешкир, Срби, Каћ, Бачка, око 1912. Откуп од Азулице Куманов, 1996. Димензије: 41 x 142 cm
129. Страна 81: МВ Е, инв. бр. 8298. Чаршав за кревет, Румуни, Војводинци, Банат, 1895. Бивше власништво Корнелије Моиса, откупљено 1974. Димензије: 153 x 200 cm
130. Страна 81: МВ Е, инв. бр. 9037. Чаршав за сто *еблемски*, Шокци, Плавна, Бачка. Првобитно власништво Кате Обадов, откуп 1977. Димензије: 100 x 186 cm
Страна 82: Види 20. страна 23, МВ Е, Споредни инвентар бр. J. 1089
- Страна 82: Види 21. страна 23, МВ Е, Инв. бр. 2933
131. Страна 83: МВ Е, инв. бр. 7688. Узорак сукна *четворак*, Срби, Велики Гај, Банат, 1894. Откуп од Загорке Гојков, 1973. Димензије: 57 x 94 cm
132. Страна 83: МВ Е, инв. бр. 4302. Прегача, Румуни, Локве, Банат, око 1900. Откуп од Царуга Драгиње, 1967. Димензије: 57 x 80 cm
133. Страна 83: МВ Е, инв. бр. 6302. Задња прегача са ресама, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. Откуп од Тодора Лелеа, 1970. Димензије: 66 x 92 cm
Страна 84: Види 23. страна 24, МВ Е, инв. бр. 1267.
134. Страна 84: МВ Е, инв. бр. 4030. Прегача, Марковац, Банат, 1940. Откуп од Марије Балножан, 1962. Димензије: 54 x 66 cm

Страна 84: Види 24. страна 24, МВ Е, инв. бр. 8986

135. Страна 85: МВ Е, инв. бр. 7813. Ткани појас, Румуни, Војводинци, Банат. Откупљен од Корнелије Моиса, 1973. Димензије: 8 x 224 см

136. Страна 85: НМП Е, инв. бр. 171. Прегача, Румуни, Уздин, око 1930. Ткала је Ливија Дања за себе. Димензије: 89,5 x 93 см

Страна 85: Види 26. страна 25, МВ Е, инв. бр. 4147

137. Страна 86: МВ Е, инв. бр. 9078. Сламарица, Шокци, Сонта, Бачка, око 1935. Откуп од Манде Домић, 1978. Димензије: 103 x 200 см

138. Страна 86: МВ Е, инв. бр. 8415. Поњава (из 3 поле), Румуни, Војводинци, Банат, око 1890. Откуп од Јулијане Хернија, 1975. Димензије: 141 x 205 см

139. Страна 86: МВ Е, инв. бр. 4346. Обојци, Румуни, Локве, Банат, 1893. Зарија Таталага је носно обојке у време када је овај пар продао Музеју, 1967. Димензије: 44 x 102 см

140. Страна 87: МВ Е, инв. бр. 9071. Прегача, Шокци, Сонта, Бачка, око 1935. Откуп од Манде Домић, 1978. Димензије: 52 x 84 см

Страна 87: Види 28. страна 25, МВ Е, инв. бр. 1130

141. Страна 87: МВ Е, инв. бр. 9749. Поњава, Буњевци, Таванкут, Бачка, око 1915. Прво-битно власништво Катице Стипић, откуп 1976. Димензије: 127 x 192 см

142. Страна 88: ГМВ Е, инв. бр. 4043. Торба (strāīta) за ношење хране нарадњу, Николинци, Румуни, 1914. Ткала је мајка Јелени Меља за мираз. Продао је син Димитрије, 1975. Димензије: 43 x 48 см

Страна 88: Види 29. страна 26, МВ Е, инв. бр. 4659

143. Страна 89: МВ Е, инв. бр. 3478. Мушка прегача за рад, Румуни, Владимирац, Банат, око 1930. Откуп од Зине Давидовић, 1960. Димензије: 60 x 97 см

Страна 89: Види 30. страна 26, МВ Е, инв. бр. 7001

144. Страна 89: МВ Е, инв. бр. 9153. Чаршав за кревет, Хрвати, Гибарац, Срем, око 1920. Откуп од Марије Тот, 1979. Димензије: 119 x 194 см

Страна 90: Види 31. страна 26, МВ Е, инв. бр. 1028

145. Страна 90: МВ Е, инв. бр. 8417. Задња прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1895. Откуп од Јулијане Хернија, 1975. Димензије: 42 x 88 см

146. Страна 90: МВ Е, инв. бр. 7162. Прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1930. Ткана је за мајку Ливије Туркоња, откупљена 1972. Димензије: 86 x 89 см

Страна 91: види 32. страна 27, МВ Е, инв. бр. 8273

147. Страна 91: МВ Е, инв. бр. 2334. Прегача, Срби, Мартинци, Срем. Ткала је Мара Трнинић око 1910, затим је поседовала и продала Смиља Релић, 1957. Димензије: 42 x 88 см

148. Страна 91: МВ Е, инв. бр. 8740. Чаршав за сто, Хрвати, Бока, Банат, око 1900. Откуп од Јанка Жунџа, 1977. Димензије: 134 x 175 см

149. Страна 92: МВ Е, инв. бр. 6585. Пешкир, Пачир, Бачка, око 1920. Откуп од Павке Плавшић, 1971. Димензије: 54 x 138 см

Страна 92: види 24. страна 24, МВ Е, инв. бр. 8986

Страна 92: види 35. страна 28, МЈО И, инв. бр. 299

150. Страна 93: МВ Е, инв. бр. 3406. Врећа за зрастају храну, Словаци, Гложан, Бачка, 1960. Откуп од Шћефана Молнара, 1960. Димензије: 48 x 113 см

Страна 93: види 36. страна 28, НМП Е, инв.бр. 698

Страна 93: види 37. страна 28, МВ Е, инв. бр. 6603

151. Стране 94, 95: МВ Е, инв. бр. 7486. Мушки појас, Румуни, Стража, Банат, 1900. Откуп од Иљена Баишаша, 1972. Димензије: 23,5 x 101 см

152. Стране 94, 95: МВ Е, инв. бр. 6228. Прегача, Румуни, Владимировац, Банат, 1936. Откуп од Марије Боранка, 1957. Димензије: 5 x 380 см

153. Страна 95: МВ Е, инв. бр. 2929. Задња прегача за удату жену, Румуни, Војводинци, Банат, око 1952. Откуп од Марије Миуца, 1959. Димензије: 20,5 x 70 см

Страна 96: види 147. страна 91, МВ Е, инв. бр. 2334

Страна 96: види 133. страна 83, МВ Е, инв. бр. 6302

154. Страна 97: ГМС Е, инв. бр. 6.б. Пешкир, Суботица, око 1920, занатски производ. Димензије: 38 x 80 см

Страна 98: види 38. страна 29, МВ Е, инв. бр. 6604

155. Страна 98: МВ Е, инв. бр. 8704. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1900. Припадала Ливији Бербола, до 1976, када је продата Музеју. Димензије: 55 x 88 см

156. Страна 99: МВ Е, инв. бр. 3590. Појас *тканице*, Румуни, Ечка, Банат, око 1910. Откуп од Ђурђије Урсу, 1960. Димензије: 5 x 145 см

157. Страна 99: МВ Е, инв. бр. 2567. Појас *тканице*, Румуни, Уздин, Банат, око 1930. Откуп од Ане Крецу, 1957. Димензије: 5 x 300 см

Страна 99: види 39. страна 30, МВ Е, инв. бр. 2414

Страна 100: види 40. страна 30, МВ Е, инв. бр. 4242

158. Страна 100: МВ Е, инв. бр. 4370. Предња прегача, Румуни, Владимировац, Банат, 1910. Откуп од Марије Корнеан, 1967. Димензије: 70 x 101 см

159. Страна 101: МВ Е, инв. бр. 9415. Прегача, Румуни, Владимировац, Банат, око 1940. Део свечане ношње Ане Цинцар, набавка 1981. Димензије: 88 x 105 см

160. Страна 101: МВ Е, инв. бр. 6945. Појас *тканице*, Румуни, Николинци, Банат, 1935. Откуп од Марије Туркањ, 1970. Димензије: 5,5 x 393 см

161. Стране 102, 103: МВ Е, инв. бр. 35. Пешкир, Срби, Купиново, Срем, 1895. Поклон Анђеј Опарушић, 1947. Димензије: 43 x 260 см

162. Стране 102, 103: НМП Е, инв. бр. 630. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, 1910. Поклон Софије Ђура. Димензије: 39 x 124 см

163. Страна 103: МВ Е, инв. бр. 4354. Пешкир, Румуни, Локве, Банат, око 1936. Набављен од Флоарје Царуга, 1967. Откуп од Флоарје Царуга, 1967. Димензије: 45 x 98 см

Страна 104: види 89. страна 50, МВ Е, инв. бр. 9356

164. Страна 104: МВ Е, инв. бр. 10350. Сватовски пешкир, Шокци, Бач, Бачка, око 1900. Део велике колекције откупљене од Ивана Иванића, 1989. Димензије: 42 x 380 см

Страна 105: види 43. страна 31, МВ Е, инв. бр. 8981

Страна 105: види 44. страна 31, МВ Е, инв. бр. 690

165. Страна 106: МВ Е, инв. бр. 9069. Прегача, Шокци, Сонта, Бачка, ткана 1938. Део де-војачке ношње за кајат пред ускрс. Откуп од Магде Домић, 1978. Димензије: 77 x 82 см

Страна 106: види 37. страна 28, МВ Е, инв. бр. 6603

166. Страна 106: МВ Е, инв. бр. 9047. Пешкир, Шокци, Бач, Бачка, око 1910. Откуп од Марије Михаљев, 1978. Димензије: 42 x 106 см

167. Страна 107: НМК Е, инв. бр. 2843. Пешкир, Срби, Кикинда, Банат, 1920-1925. Ди-мензије: 56 x 132 см

168. Страна 107: ГМБ Е, инв. бр. 761. Пешкир, Бечеј, Срби, почетак 20. века. Припадао породици Јулке Стражменштеров из Бечеја, наследила га од мајке Софије. Димен-зије: 146 x 46 см

Страна 107: види 14. страна 20, МВ Е, инв. бр. 2919

169. Страна 107: МВ Е, инв. бр. 6278. Задња прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1935. Откуп од Фелике Србован, 1970. Димензије: 34 x 85 см

Страна 108: види 82. страна 47, МВ Е, инв. бр. 8435

170. Страна 108: НМК Е, инв. бр. 2801. Пешкир, Срби, Мала Брусница, Босански Брод, почетак 20. века. Димензије: 57 x 171 см

Страна 109: види 46. страна 32, МССМ Е, инв. бр. 746

171. Страна 109: НМП Е, инв. бр. 969. Прекривач за кревет, Срби, Омољица, 1925. Мираз Катице Јаношиков. Димензије: 120 x 166 см

172. Страна 109: МВ Е, инв. бр. 8706. Прегача, Румуни, Војводинци, Банат, око 1900. От-куп од Ливие Бербола, 1976. Димензије: 58 x 91 см

Стране 110, 111: види 47. страна 32, МВ Е, инв. бр. 2325

173. Стране 110, 111: МВ Е, инв. бр. 447. Пешкир *отарак*, Шокци, Бач. Поклон Матије Нађ, 1949. Од белог платна са утканим шарама *цветне грane* са чипком. Димензије: 45 x 126 см

174. Страна 111: ГМС Е, инв. бр. 875. Пешкир, Шокци, село Врбица, Ђаковићтина, Сла-вонија, почетак 20. века. Димензије: 47 x 148 см

Стране 112, 113: види 50. страна 33, МВ Е, инв. бр. 11603

175. Стране 112, 113: НМЗ Е, инв. бр. 152. Прегача, Румуни, Ечка. Набављена око 1960. Димензије: 51 x 77,5 см

176. Страна 113: МЈО И, инв. бр. 445. Попљавица, Срби, Лалић, Бачка, око 1930. Димен-зије: 141 x 191 см

177. Страна 113: МЈО И, инв. бр. 448. Прекривач, Срби, Лалић, Бачка, 1930. Власништво Јулке Петровић рођене Лазић (1904-1969). Димензије: 135 x 178 см

Страна 114: види 51. страна 34, МВ Е, инв. бр. 427

178. Страна 115: МЈО И, инв. бр. 294. Карактеристична черга, из источне Србије, са ко-лонизацијама доспела у Српски Милетић. Димензије: 127 x 190 см

179. Страна 115: МВ Е, инв. бр. 4652. Пешкир, Румуни, Бегејци, Банат, око 1910. Откуп од Флорике Паунеску, 1968. Димензије: 52 x 133 см

180. Страна 115: ГМВ Е, инв. бр. 2098. Поњавица ткана *на даске*, Врачев Гај, Банат, 1912. Ручни рад Циганке Стане Бан рођене Белић, за своју девојачку спрему, 1958. купљен је од њеног сина Милана. Димензије: 116 x 200 cm
181. Страна 116: ЗМР Е, инв. бр. 64. Прекривач *веленац*, Срби, околина Руме, Срем. Димензије: 132 x 212 cm
182. Страна 116: МЈО И, инв. бр. 334. Прекривач за кревет, Срби из околине Ниша колонизовани 1946. у Оџаке. Откала Радославка Игњатовић, 1930. Димензије: 133 x 190 cm
183. Страна 116: МВ Е, инв. бр. 10525. Јастучница, Шокци, Бач, око 1900. Откуп од Ивана Иванића, 1989. Димензије: 44 x 87 cm
184. Страна 117: ГМС Е, инв. бр. 643. Чаршав, Шокци, Вајска, 1920. Димензије: 48 x 130 cm
185. Страна 117: МССМ Е, инв. бр. 633. Обојчић, Хрвати, Гибарац, Срем, крај 19. века. Димензије: 45 x 66 cm
186. Страна 117: МВ Е, инв. бр. 3757. Простирка за кревет, Срби, Надаљ, 1920. Припадала Анки Обровачки до 1960, када је продала Музеју. Димензије: 127 x 202 cm
Стране 118, 119: види 54. страна 35, НМП Е, инв. бр. 356
187. Стране 118, 119: МВ Е, инв. бр. 6299. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, око 1935. Откуп од Илијане Драган, 1970 Димензије: 46 x 50 cm
188. Страна 119: МВ Е, инв. бр. 1019. Прегача, Шокци, Дубошевица, Барања 1939. Откуп од Кате Сичајмов, 1952. Димензије: 49 x 78 cm
189. Стране 120, 121: МВ Е, инв. бр. 4158. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, 1935. Откуп од Анице Кренцу, 1966. Димензије: 36 x 112 cm
Стране 120, 121: види 2. страна 15, МВ Е, инв. бр. 3573
Стране 120, 121: види 55. страна 35, МВ Е, инв. бр. 739
190. Стране 122, 123: МВ Е, инв. бр. 7123. Поњава, Румуни, Локве, Банат, 1900. Откуп од Персе Ђинђић, 1971. Димензије: 129 x 203 cm
191. Стране 122, 123: МВ Е, инв. бр. 9400. Прегача, Срби, Путинци, Срем. Откуп од Вере Николић, 1981. Димензије: 45 x 73 cm
192. Страна 123: МВ Е, инв. бр. 4376. Прекривач за кревет *поњава*, Румуни, Страже, Банат, 1910. Ткала је Мира Кабља, из *тре поле на даску*. Набавка 1967. Димензије: 160 x 203 cm
Стране 124, 125: види 56. страна 36, МВ Е, инв. бр. 12956
193. Стране 124, 125: МВ Е, инв. бр. 6241. Предња прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1955. Откуп од Марије Туркањ, 1970. Димензије: 91 x 89 cm
194. Страна 125: МВ Е, инв. бр. 6282. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1930. Србован Фелика је ткала за себе, откуп 1970. Димензије: 46 x 88 cm
Стране 126, 127: види 57. страна 36, НМП Е, инв. бр. 259
195. Стране 126, 127: НМП Е, инв. бр. 260. Предња прегача (*cotriņčă*), Румуни, Уздин, око 1925. Носила је и продала Музеју Анујка Маран. Димензије: 96 x 97 cm
Страна 127: види 27. страна 25, МВ Е, инв. бр. 8808
- Стране 128, 129: види 25. страна 24, МВ Е, инв. бр. 9322

196. Стране 128, 129: МВ Е, инв. бр. 9323. Прегача (*cotrișă*), Румуни, Алибунар, Банат, око 1920. Састављена из две поле, шара очи. Као и претходни примерак, поклон од Пау Олара, 1980. Димензије: 93 x 97 cm
197. Стране 128, 129: МВ Е, инв. бр. 6922. Предња прегача, Румуни, Селеуш, Банат, 1960. Откуп од Ане Марина, 1971. Димензије: 90 x 100 cm
198. Стране 130, 131: НМП Е, инв. бр. 826. Јастучница, Румуни, Уздин, 1925. Ткала Анујка Барбу. Димензије: 94 x 92 cm
199. Стране 130, 131: МВ Е, инв. бр. 6301. Прегача, Румуни, Бегејци, Банат, 1870. Откуп од Тодора Лелее, 1970. Димензије: 66 x 92 cm
 Страна 131: види 35. страна 28, МЈО И, инв. бр. 299
200. Стране 132, 133: НМП Е, инв. бр. 720. Део јастучнице, Панчево, 1940. Дар Шандора Варге. Димензије: 54 x 47 cm
201. Страна 132: МВ Е, инв. бр. 6343. Столњак *obrus*, Словаци, Стара Пазова, Срем, 1946. Откуп од Зузе Заборски, 1970. Димензије: 114 x 198 cm
202. Страна 133: НМП Е, инв. бр. 632. Пешкир, Словаци, Падина, 1950, ткала Ана Мартин. Димензије: 65 x 60 cm
203. Страна 133: МВ Е, инв. бр. 6192. Чаршав за кревет, Мађари, Војловица, Банат, 1910. Из две поле, састављен куповном траком. Откуп од Роже Биро, 1970. Димензије: 137 x 205 cm
204. Страна 134: МВ Е, инв. бр. 6122. Столњак *abrosz*, Мађари, Дорослово, Бачка. Розалија Замбо је 1905. откала а 1969. продала. Димензије: 129 x 170 cm
205. Страна 134: МВ Е, инв. бр. 2354. Пешкир, Срби, Кузмин, Срем, 1914. Откуп од Кате Врховац, 1957. Димензије: 43 x 168 cm
206. Страна 134: МВ Е, инв. бр. 4758. Пешкир *rucničik*, Русини, Руски Крстур, Бачка, 1933. Откуп од Леоне Рехак, 1968. Димензије: 35 x 95 cm
207. Страна 135: МВ Е, инв. бр. 6260. Задња прегача, Румуни, Николинци, Банат, 1955. Откуп од Силвије Алибруши, 1970. Димензије: 21 x 98 cm
208. Страна 135: НМП Е, инв. бр. 704. Задња прегача, Румуни, Алибунар, 1950. Ткала је Ана Паунцица. Димензије: 27 x 100 cm
 Стране 136, 137: види 59. страна 37, МВ Е, инв. бр. 6998
209. Стране 136, 137: МВ Е, инв. бр. 7484. Прекривач за кревет *poniară*, Румуни, Стражва, Банат, 1930. Откуп од Иљене Бајаш, 1972. Димензије: 152 x 180 cm
210. Страна 137: МВ Е, Споредни инвентар бр. б.б. Узорак украсне пантљике, позамантеријски рад с краја 19. Века. Димензије: 8 x 19 cm
211. Стране 138, 139: МВ Е, инв. бр. 1656. Свечана марама *țiperejyes kendő*, Мађари, Ада, Бачка, брокат-свила, 1875. Откуп 1954. од Викторије Урбан, која је наследила од Викторије Торак. Димензије: 170 x 160 cm
212. Страна 139: НМЗ Е, инв. бр. 2715. Прекривач, *čupavač*, Пећ код Санског Моста, Срби, 1920-1930. Израдила Јока Рибић, а поклонила њена унука Љуба Ступар из Ечке, 2011. Димензије: 145 x 182 cm
 Стране 140, 141: види 61. страна 38, МВ Е, инв. бр. 209

213. Стране 140, 141: МВ Е, инв. бр. 5014. Прекривач, Срби, Сланкамен, Срем, 1880. Око централног великог ромба су *пјутифи* и *чираци*. Откуп од Живке Прокић, 1968. Димензије: 118 x 206 см
214. Стране 140, 141: МВ Е, инв. бр. 4663. Прегача предња, Румуни, Бегејци, Банат, око 1925. Откуп од Ђурђије Мустак, 1968. Димензије: 42 x 79 см
215. Стране 142, 143: ЗМР Е, инв. бр. 89. Торба *зобница*, Срби, Путинци, Срем. Раđ Смиље Богдановић између два светска рата, поклон породице Богдановић. Димензије: 42 x 54 см
- Страна 143: види 62. страна 38, НМЗ Е, инв. бр. 1009
- Страна 143: види 63. страна 38, МЈО И, инв. бр. 240
- Страна 144: види 64. страна 39, МВ ЗБЈ, инв. бр. 380
216. Страна 144: МЈО И, инв. бр. 625. Биљац, Срби, Бачки Грачац, Лика, Хрватска. Ткала Ана Секулић, 1952. у Дољанима и дала снаји Јели. Димензије: 78 x 105 см
217. Страна 145: МЈО И, инв. бр. 246. Део прекривача *бильца*, поклон Милке Бабић, донет са колонизацијама 1946. из Брувна у Лици, у Бачки Грачац. Ткала је дародавка, 1920-тих година, себи за мираз. Димензије: 68 x 111 см
- Страна 145, види 65. страна 39, МВ Е, инв. бр. 10765
218. Стране 148, 149: ГМБ Е, инв. бр. 1351. Столњак, Бечеј, купљен у Сарајеву, на Башчаршији 1960. Димензије: 130 x 190 см
219. Стране 150, 151: МВ Е, инв. бр. 100. ПРЕГАЧА, Срби, Чуруг, Бачка, 1907. Ткала је Мара Касапиновић, поклонила Музеју 1948. Димензије: 47 x 81 см
220. Стране 152, 153: МВ Е, инв. бр. 4840 Сватовски пешкир *сади* платно, Срби, Дероње, Бачка, ткала Вукица Живков 1920, откуп 1968. Димензије: 46 x 115 см
221. Стране 154, 155: МВ Е, инв. бр. 2568. Пешкир, Румуни, Уздин, Банат, ткала Ана Крепу 1905, откуп 1957. Димензије: 39 x 290 см
- Стране 156, 157: види 89. страна 50, МВ Е, инв. бр. 9356
- Стране 158, 159: види 19. страна 22, МВ Е, инв. бр. 1987
222. Стране 160, 161: МВ Е, инв. бр. 9157. Столњак, Шокци, Гибарац, Срем, око 1900. Ткање *лев*, рад свекрве Марије Тот, од које је набављен 1980. Димензије: 120 x 170 см
223. Стране 162, 163: МВ Е, инв. бр. 7435. Столњак, Шокци, Бачки Моноптор, с краја 19. века. Откуп од Кларе Грујић, 1972. Димензије: 92 x 142 см
224. Стране 164, 165: МВ Е, инв. бр. 7494. Предња прегача, Румуни, Барице, Банат, 1932. Откуп од Ане Албу 1972. Димензије: 88 x 103 см
- Стране 166, 167: види 159. страна 101, МВ Е, инв. бр. 9415
- Стране 168, 169: види 215. страна 141, МВ Е, инв. бр. 4663
225. Стране 170, 171: ГМВ Е, инв. бр. 632. Ђилим, Срби, Банатска Паланка, 1890, Ђилим *на пласе*, рад Живке Јанковић из Банатске Паланке, купљен 1950. од Станиславе Милопевић. Димензије: 134 x 226 см
- Стране 172, 173: види 52. страна 34, МВ Е, инв. бр. 1217
226. Стране 174, 175: МВ Е, инв. бр. 7134. Креветски покривач, Румуни, Николинци, Банат, 1910. Откуп од Марије Барбу, 1972, ткала њена свекрва. Димензије: 126 x 200 см

227. Стране 176, 177: МВ Е, инв. бр. 5002. Прегача, Румуни, Бегејци (Мали Торак), Банат, 1930. Јулијана Петровић продала Музеју 1968. Димензије: 50 x 84 см

Стране 178, 179: види 199. страна 131, МВ Е, инв. бр. 6301

Стране 180, 181: види 55. страна 35, МВ Е, инв. бр. 739

228. Стране 182, 183: МВ Е, инв. бр. 1020. Појас женски *на кокошке*, Шокци, Дубошевица, Барања. Рад Кате Сичајмов, 1939, а продала га је Музеју 1952. Димензије: 16 x 103 см

229. Стране 184, 185: МВ Е, инв. бр. 8428. Прегача са ресама, Румуни, Војводинци, Банат, 1880. Откуп од Катерине Дубован 1976. Димензије: 49 x 98 см

Стране 186, 187: види 33. страна 27, МВ Е, инв. бр. 3841

Стране 188, 189: види 37. страна 28, МВ Е, инв. бр. 6603

Стране 190, 191: види 38. страна 29, МВ Е, инв. бр. 6604

Текстилни предмети ван фондова музеја укључени у преглед типова тканих структура:

Страна 19: Ђилим, пиротска шара *свекрвин језик*, околина Ниша, Србија, 1947; власништво аутора овог издања. Димензије: 160 x 198 см

Страна 21: Пешкир ткан око 1930. Ерлевик, Срем, из фонда Удружења ткаља Новог Сада Димензије: 41 x 86 см

Стране 29, 97: Столњак, Нови Сад, индустриски производ из 1970-тих година, власништво аутора овог издања. Димензије: 90 x 90 см

Страна 34: Пешкир, околина Ниша, Србија, власништво аутора издања. Димензије: 42 x 85 см

Страна 44: Узорак тканине, из фонда Удружења ткаља Новог Сада (УТНС). Наборано домаће платно за делове женске и мушке беле ношње. Димензије: 45 x 32 см

Стране 68, 69: као на страни 19

Стране 76, 77: као на страни 21

Страна 78: Узорак тканине у канрафасу, сачуван у Колекцији Удружења ткаља Новог Сада. Димензије: 50 x 80 см

LIST OF TEXTILE MUSEUM OBJECTS THAT ARE SOURCES OF IMAGES IN THIS PUBLICATION:

1. Page 15: Museum of Vojvodina, Ethnology (hereafter: MV E), Inv. No. 4670. Towel, Romanians, Begejci, Banat, about 1936. Gift from Kija Petrović, 1968. Dimensions: 44 x 48 cm
2. Page 15: MV E, Inv. No. 3573. Bedspread, Romanians, Vladimirovac, Banat, around 1910. Katica Mioški wove this sample and sold in 1960. Dimensions: 130 x 177 cm
3. Page 16: Museum unit Odžaci, History (hereafter: MUO H), Inv. No. 435. Bed sheet, Serbs, Srpski Miletić, around 1930. Originates from south of Serbia, came to Srpski Miletić with colonization in 1946. Dimensions: 153 x 198 cm
4. Page 16: MV E, Inv. No. 2926. Back apron, part of the costume of married women, purchased from Marija Miuca, 1959. Dimensions: 18, 5 x 81 cm
5. Page 16: MV E, Inv. No. 8278. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1910. Part of festive women's costume kit with two aprons, purchase from Kornelija Moisa, 1974. Dimensions: 30 x 88 cm
6. Page 17: MV E, Inv. No. 2545. Kilim, Serbs, Begeč, Bačka, 1860. Wove Evica Vasić, purchased from Jovanka Nikolić, 1957 Dimensions: 124 x 196 cm
7. Page 17: MV E, Inv. No. 11437. Kilim, Serbs, Riđica, Bačka, around 1860. Part of the dowry of Jelisaveta, married Slepčev in Sivac. Her grand daughter Danica donated it to the Museum, in 2001. Dimensions: 118 x 183 cm
8. Page 17: MV E, Inv. No. 565. Kilim, one half, Serbs, Deč-Petrovčić, Srem, 1850. Wove Mica Todorović, in 1850. Purchased from Živana Radosavljević, 1950. Dimensions: 77 x 152 cm
9. Page 18: MV E, Inv. No. 7639. Kilim, *Serbian freedom*, Serbs, Pavliš, Banat, purchased from Persida Milošev in 1972. Dimensions: 132 x 190 cm
10. Page 18: MV E, Inv. No. 550. Kilim, Serbs, Čoka, Banat, 1875. Woven by grandmother Čobić, purchase from Vojislav Midić, 1950. Dimensions: 139 x 204 cm
11. Page 18: MV E, Inv. No. 11826. Kilim, pattern *octopus*, Serbs, Elemir, Banat, 1930. Gift from Milica Petrović, 1005. Dimensions: 160 x 220 cm
12. Page 19: MV E, Inv. No. 10768. Kilim with *turtles*, Serbs, Sanad, Banat, around 1930, donation from Gliša Todorov, 1992. Dimensions: 145 x 195 cm
13. Page 20: National Museum Kikinda, Ethnology (hereafter: NMK E), Inv. No 929. Silk cloth, Kikinda, Banat, about 1925. Dimensions: 176 x 232 cm
14. Page 20: MV E, Inv. No. 2919. Towel, Serbs, Mol, Banat, 1928. Of thin cotton and pattern of thick coloured thread. Purchased from Evica Stanišić, 1959. Dimensions: 45 x 152 cm
15. Page 20: MV E, Inv. No 4839. Towel, Serbs, Deronje, Bačka, 1920. Purchased from Vukica Živkov, 1968. Dimensions: 46 x 180 cm
16. Page 21: MV E, Inv. No. 10841. Curtain, Serbs, Novi Sad, around 1920. Gift from Vlada Matiš, 1992. Dimensions: 45 x 131 cm
17. Page 21: KOC Turzo Lajoš, Senta, Ethnology (hereafter: KOCTLS E), Inv. No. 71.56.1 (1586). Towel *törölköző*, Hungarians, Senta, first half of the 19th Century, handcraft. Dimensions: 61 x 104 cm

Page 22: See 15. page 20, MV E, Inv. No 4839

18. Page 22: MV E, Inv. No. 10048. Towel, Serbs, Begeč, Bačka, around the 1945. Gift from PhD Mila Bosić, 1986. Dimensions: 42 x 118 cm
19. Page 22: MV E, Inv. No. 1987. Napkin, Serbs, Žabalj, 1920. Purchased from Ceca Ilić, 1955. Dimensions: 42 x 42 cm
20. Page 23: MV E, Inv. No. Auxiliary Inventory J. 1089: Men's vest, woven *felt* of natural wool. Dimensions: 58 x 63 cm
21. Page 23: MV E, Inv. No. 2933. Foot wrap, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1890. Purchased from Marija Miša, 1959. Dimensions: 48 x 104 cm
22. Page 23: Women's belt, Macedonians, Globočani, Macedonia, second half of 20th Century. Purchase from Risto Doneski, 2001. Dimensions: 17 x 196.5 cm
23. Page 24: MV E, Inv. No. 1267. Foot wrap, Serbs, Zrenjanin, Banat, around 1953. Stana Čvejić wove foot warps and sold them to the Museum in 1953. Dimensions: 50 x 90 cm
24. Page 24: MV E, Inv. No. 8986. Bed sheet, Šokci, Plavna, Bačka, around 1920. Gift from Kata Obadov. Dimensions: 110 x 185 cm
25. Page 24: MV E, Inv. No. 9322, Apron (*cotriniță*), Romanians, Alibunar, Banat, around 1920. Gift from Pau Olar, 1980. Dimensions: 100 x 100 cm
26. Page 25: MV E, Inv. No. 4147. Foot wrap, Romanians, Uzdin, Banat, 1935. It is worn with a traditional peasant footwear. Purchase from Ana Krecu, 1966. Dimensions: 60 x 226 cm (pair at one piece).
27. Page 25: MV E, Inv. No. 8808. Apron, Serbs, Stapar Bačka, around 1910. Gift from Mira Bekvalac, 1976. Dimensions: 50 x 80 cm
28. Page 25: MV E, Inv. No. 1130. Heavy rough cover *guber*, Kumane, Banat, made around 1915. For whole family's use. Dimensions: 186 x 420 cm
29. Page 26: MV E, Inv. No. 4659. Apron, Romanians, Begejci, Banat, around 1920. Festive front apron. Festive front apron. Dimensions: 69 x 74 cm
30. Page 26: MV E, Inv. No. 4659. Pallet *slamarica* which means *filled with straw*, Romanians, Nikolinici, Banat, 1917. Purchased from Persa Činč, 1978. Dimensions: 110 x 190 cm
31. Page 26: NMK E, Inv. No. 1028. Woven belt, Serbs, Trnovo (Mrkonjić Grad surroundings), Republika Srpska, beginning of the 20th Century. Dimensions: 5 x 15 cm
32. Page 27: MV E, Inv. No. 8273. Back apron for married women, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1940. Purchased from Kornelija Moisa, 1974. Dimensions: 20 x 71 cm
33. Page 27: MV E, Inv. No. 3841. Towel, Croats, Boka, Banat, 1905. Marica Žunac wove it and Katica Berković sold it to the Museum in 1961. Dimensions: 45 x 178 cm
34. Page 27: Zrenjanin National Museum, Ethnology (hereafter: ZNM E), Inv. No. 552. Towel, Uzdin, Romanians, around 1940. Purchased from Marija Puja, 1983. Dimensions: 35 x 102 cm
35. Page 28: MUO H, Inv. No. 299. Woven belt, from Semče, village near Niš Zaplanje, woven around 1940. With colonization 1946. was transferred to Odzaci, Bačka. Dimensions: 27 x 250 cm
36. Page 28: National Museum of Pančevo, Ethnology (hereafter: NMP E), Inv. No. 698. Apron, Romanians, Banatsko Novo Selo, 1930. Wove Viorika Banjanac. Dimensions: 66 x 65 cm

37. Page 28: MV E, Inv No. 6603. Towel, Croats, Boka, Banat, 1910. Purchased from Ana Lukinić, 1971. Dimensions: 41 x 190 cm
38. Page 29: MV E, Inv. No. 6604. Towel, Croats, Boka, Banat, 1935. Purchased from Ana Lukinić. 1971. Dimensions: 46 x 165 cm
Page 29: See 5. page 16, MV E, Inv. No. 8278
39. Page 30: MV E, Inv. No. 2414. Women's belt, Romanians, Mali Žam, Banat, around 1915. Purchased from Marija Boranka, 1957. Dimensions: 5 x 380 cm
40. Page 30: MV E, Inv. No. 4242. Women's belt, Romanians, Nikolinci, Banat, around 1910. Acquired from Turkanj Valerija, 1966. Dimensions: 8,5 x 105 cm
41. Page 30: MV E, Inv. No. 8311. Back apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1895. Part of the costume of married women. Purchase from Juliana Todor, 1974. Dimensions: 53 x 88 cm
42. Page 31: MV E, Inv. No. 4354. Towel, Romanians, Lokve, Banat, 1936. Acquired from Floarja Caruga, 1967. Dimensions: 45 x 98 cm
43. Page 31: MV E, Inv. No. 8981. Towel, Croats, Starčevo, Banat, around 1905. Gift from Kata Šoštarić, 1977. Dimensions: 40 x 223 cm
44. Page 31: MV E, Inv. No. 690. Chemise, Hungarians, Korođ, Slavonia, around 1900. Part of the Hungarian women's costume. Exchange acquired, 1950. Dimensions: 410 x 25 cm
45. Page 32: City Museum Bečej, Ethnology (hereafter: CMB E), Inv. No. 325. Towel, Serbs, Bečej, Bačka, around 1905. Purchase from Bojana Horvatski, 1976. Dimensions: 46 x 210 cm
46. Page 32: Museum of Srem Sremska Mitrovica, Ethnology (hereafter: MSSM E), Inv. No. 746. Decorative towel, Serbs, Kuzmin. Dimensions: 40 x 270 cm
47. Page 32: MV E, Inv. No. 2325. Towel, Serbs, Lačarak, Srem, 1911. Pattern of floral branches with tulips. Purchase from Rajko Živanović, 1957. Dimensions: 41 x 178 cm
48. Page 33: Museum of Vojvodina, Collection in Bački Jarak (hereafter: MV CBJ), Inv. No. 381. Blanket *koperta*, Dnopolje, Donji Lapac, Lika, Croatia. Sofija Uzelac wove in 1965. her daughter's dowry. Dimensions: 130 x 180 cm
49. Page 33: MUO H, Inv. No. 448. Bed cover, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. Dimensions: 135 x 178 cm
50. Page 33: MV E, Inv. No. 11603. Wallhanging, pastoral scene, Serbs, Kać, Bačka, around 1930. Purchase from Aleksandra Jakovljević 2003. Dimensions: 73 x 182 cm
51. Page 34: MV E, Inv. No. 427. Apron, Serbs, Stapar, Bačka, around 1930. Roses with the tricolour of the former Kingdom of Yugoslavia. Purchase from Sava Lazić, 1949. Dimensions: 54 x 66 cm
52. Page 34: MV E, Inv. No. 1217. Bedspread *kilim*, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1900. Purchase from Viktorija Dežan, 1954. Dimensions: 136 x 206 cm
53. Page 35: MUO H, Inv. No. 334. Bedspread made in 1930, Serbs from the area of Nis, South Serbia, with colonization 1946. reached Odzaci. Dimensions: 133 x 190 cm
54. Page 35: NMP E, Inv. No. 356. Towel, Romanians, Uzdin, 1930. Wove Eva Pokora. Dimensions: 38 x 156 cm
55. Page 35: MB E, Inv. No. 739. Festive apron, Romanians, Kuštilj, Banat, 1900. Gift of the City Museum Vrsac in 1950. Dimensions: 44 x 45 cm

56. Page 36: MV E, Inv. No. 12956. Back apron, Romanians, Nikolinci, Banat, 1910. Gift from sister and brother Pinku, Valerija and Jon, 2012. Dimensions: 32 x 90 cm
57. Page 36: NMP E, Inv. No. 259. Apron, Romanians, Alibunar around 1925. Produced Anujka Trifu. Dimensions: 92 x 92 cm
- Page 36: See 35. page 28, MUO H, Inv. No. 299
58. Page 37: MV E, Inv. No. 6192. Bed sheet, Hungarians, Vojlovica, Banat, 1910. Craft work, the design from workshop catalogue. Purchase from Roža Biro, 1970. Dimensions: 137 x 205 cm
59. Page 37: MV E, Inv. No. 6998. Coverlet, Romanians, Nikolinci, Banat, 1969. Marija Nicola wove for her daughter and sold it in 1971. With the intention to refund the piece. Dimensions: 129 x 188 cm
60. Page 37: MV E, Inv. No. 6395. Scarf, Slovaks, Stara Pazova, 1916. Factory product, Atlas (satin) with brocade border. Wore Zsuska Tírinda, and she finally, sold to Museum in 1970. Dimensions: 84 x 81 cm
61. Page 38: MV E, Inv. No. 209. Bedspread, Serbs, Vrbas, Bačka, 1898. *Shaggy on the weeds* wrap around the sticks. Gift from Marina Šakić, 1948. Dimensions: 43 x 260 cm
62. Page 38: ZNM E, Inv. No. 1009. Bedspread, Romanians, Bucharest, second half 19th Century. Ordered from count Herbalija for his grandmother, but remained unknown how it became Jovanović family in Jaša Tomić owned. Purchased in the mid 20th Century. Dimensions: 126 x 71 cm
63. Page 38: MUO H, Inv. No. 240. Carpet, Berilje, South Serbia, around 1920. It was owned by Desanka Simonović, who wove it for herself, around 1920, in Berilje, near Prokuplje, with colonization this carpet settled in Ratkovo, Bačka. Dimensions: 150 x 180 cm
64. Page 39: MV CBJ, Inv. No. 380. Bed cover with tufts of wool, Serbs, Dnopolje, Lika, Croatia, 1952. Dimensions: 123 x 235 cm
65. Page 39: MV E, Inv. No. 10765. Carpet, Serbs in Novi Sad. Ivanka Grubješić donated to the Museum in 1993. Dimensions: 68 x 127 cm
66. Page 41: MV E, Inv. No. 7406. A piece of cloth, Serbs, Crepaja, Banat, 1925. A piece of cloth of tiny cotton intended to be a funeral shroud Purchased from Andelka Nedić. Dimensions: 51 x 600 cm
- Page 41: See 1. page 15, MV E, Inv. No. 4670
67. Page 42: MV E, Auxiliary Inventory in Ethnographic Department of The Museum of Vojvodina. J. 1088. Woollen pillow cover, of bright uncoloured wool with discreet stripes of other colours. Dimensions: 33 x 85,5 cm
68. Page 42: MV E, Inv. No. 5928. Coverlet, Rag Rug, Ruthenians, Ruski Krstur, 1968. Acquired from Leona Rehak, 1969. Dimensions: 58 cm x 21 meters.
69. Page 42: MV E, Inv. No. 4296. Towel, Romanians, Lokve, Banat, around 1940. Purchased from Marija Dažda in 1967. Dimensions: 50 x 123cm
70. Page 43: MV E, Inv. No. 535. Blanket for horses, Slovaks, Bački Petrovac, around 1900. Purchase from Ana Majer, 1949. Dimensions: 127 x 200 cm
71. Page 43: MV E, Inv. No. 9456. Homemade cloth called silky, Serbs, Stapar, Bačka, around 1930. Purchased from Anica Nagulov, 1981. Dimensions: 56,5 x 100 cm

72. Page 43: MV E, Inv. No. 7647. *Shirt* (fabric prepared for sewing men's shirt). Finest cotton with stripes of thicker cotton, once intended to be a gift at the wedding ceremony. Serbs, Pavliš, Banat, 1929. Purchased from Persida Milošev, 1973. Dimensions: 46 x 410 cm
73. Page 44: MV E, Inv. No. 5888. Shirt, Šokci, Bođani, Bačka, 1925. Purchased from Marija Vicković, 1963. Dimensions: 80 x 70 cm
74. Page 45: NMKE, Inv. No. 904. Handmade cloth, Kikinda, Banat, around 1920. Dimensions: 80 x 110 cm
75. Page 45: MV E, Inv. No. 9117. Towel, Serbs, Kuzmin, Srem, around 1950. Purchase from Ljubica Sarajlić, 1979. Dimensions: 48 x 188 cm
76. Page 45: MSSM E, Inv. No. E 499. A piece of cloth *misir* means Egyptian cloth, Serbs, Sremska Mitrovica, the beginning of the 20th Century. Dimensions: 44 x 13 cm
77. Page 46: KOCTLS E, Inv. No. 142. Silk scarf, *Prizren silk*, Serbs, Senta, Bačka. Dimensions: 45 x 240 cm
78. Page 46: Museum of Homeland Ruma, Ethnology (hereafter: MHR E), Inv. No. 161. Table cover, Serbs, Ruma, about 1935. It was owned by the family Jović from Ruma, woven by deceased unmarried aunt Anka Jović. Dimensions: 55,5 x 160 cm
79. Page 46: NMP E, Inv. No. 1637. Towel, Serbs, Pančevo, around 1910. Ownership of Irina Živković born in 1890. Dimensions: 51 x 110 cm
80. Page 47: ZNM E, Inv. No. 74. Bed sheet, Serbs, Zrenjanin, Banat, beginning of the 20th Century. Purchase through CAS Djura Jakšić around in 1960. Dimensions: 40,5 x 68 cm
81. Page 46: MUO H, Inv. No. 291. Bed sheet, made in Eastern Serbia, around 1930, but has kept in Srpski Miletić. Dimensions: 120 x 178 cm
82. Page 46: MV E, Inv. No. 8435. Back apron (*cotriňă*), Romanians, Vojvodinci, Banat, 1910. Purchase from Katarina Dubovan 1975. Dimensions: 33 x 104 cm
83. Page 48: NMP E, Inv. No. 32. Towel, Bulgarians, Ivanovo, Banat, 1930. Woven by professional weavers for Mađarov Katarina's dowry. Dimensions: 63 x 93 cm
84. Page 48: MV E, Inv. No. 293. Apron, Šokci, Bački Monoštor, 1933. Purchased from Anica Kovač, 1948. Dimensions: 41 x 65 cm
85. Page 48: MV E, Inv. No. 11393. Sheet, Serbs, Kneževi Vinogradi, Baranja. Gift from Zora Vukojičić, 2000. Dimensions: 152 x 182 cm
86. Page 49: MV E, Inv. No. 303. *Komarnik*, Serbs, Kać, Bačka, 1915. Purchase from Žarko Marić, 1949. Dimensions: 43 x 260 cm
87. Page 49: ZNM E, Inv. No. 736. Towel, Serbs, Aradac, Banat, the first half 20th Century. Purchased from Milica Tomić, 1981. Dimensions: 48 x 152 cm
88. Page 49: MV E, Inv. No. 2854. Towel, Novo Miloševo, 1925. Purchase from Radinka Belić, 1981. Dimensions: 43 x 200 cm
89. Page 50: MV E, Inv. No. 9356. Table cover, Šokci, Bođani, Bačka, 1880. Purchase from Marija Bartolović, 1980. Dimensions: 98 x 195 cm
- Page 50: See 3. page 16, MUO H, Inv. No. 435
90. Page 50: CMB E, Inv. No. 777. Towel, Serbs, Bečeј, the beginning of 20th Century. Originates from Milovanov family, acquired from Mirjana Boarov. Dimensions: 36 x 180 cm

Page 51: See 4. page 16, MV E, Inv. No. 2926

91. Page 51: MV E, Inv. No. 2928. Back apron part of the costume of married women, Purchased from Marija Miuca, 1959. Dimensions: 21, 5 x 76 cm
92. Page 51: MV E, Inv. No. 9352. Bed sheet *stripped*, Šokac, Bač, about 1880. Purchased from Marija Bartolović, 1980. Dimensions: 112 x 192 cm
93. Page 52: MV E, Inv. No. 9353. Bed sheet stripped, Šokac, Bač, about 1880. Purchased from Marija Bartolović, 1980. Dimensions: 102 x 187 cm
94. Page 52: ZNM E, Inv. No. 420. Tablecloth, Serbs, Zrenjanin, around 1930. Purchased from Ljubinka Đurđev, 1983. Dimensions: 168 x 115 cm

Page 52: See 5. page 16, MV E, Inv. No. 8278

95. Page 53: Municipal Museum of Subotica, Ethnology (hereafter: MMS E), Inv No. 44. Woven apron, Bunjevac, Subotica environment, early 20th Century; given example is the detail of silk ribbon to tie the apron. Dimensions: 8 x 65 cm

Page 53: See 6. page 17, MV E, Inv. No. 2545

96. Page 53: MV E, Inv. No. 1908. Apron, Bunjevci, Subotica, Bačka, around 1890. Woven by Marija Skenderović and acquisition from Marija Vidaković, 1955. Dimensions: 52 x 85 cm
97. Page 54: MUO H, Inv. No. 249. Cradle cover, from South of Serbia, Rosa Jakšić was woven it in the Drenča village, 1930. for her children, 1946. came in Ratkovo, Bačka. Dimensions: 77 x 120 cm
98. Page 54: MV E, Inv. No. 936. Apron, Serbs, Subotica, Bačka, around the 1930. Donated to the Museum in 1952. Dimensions: 48 x 115 cm
99. Page 54: MV E, Inv. No. 2377. Towel, Ruthenians, Bačinci, Srem, 1900. Purchased from Cecilija Sivč, 1957. Dimensions: 53 x 86 cm

Page 55: See 37. page 28, MV E, Inv. No. 6603

100. Page 55: MV E, Inv. No. 1494. Tablecloth, Ruthenians, Đurđevo Bačka, 1904. Purchased from Sofija Mudri, 1954. Dimensions: 120 x 156 cm
101. Page 55: MMS E, Inv. No. 28. Apron, Bunjevci, Subotica, Bačka, around 1900. Dimensions: 45 x 90 cm
102. Page 56: MMS E, Inv. No. n.n Apron, woven of cotton, Bunjevci, Subotica, Bačka. Dimensions: 42 x 85 cm
103. Page 56: MV E, Inv. No. 7998. Towel, Slovaks, Selenča, Bačka. Purchased from Ana Vropčenjak, 1974. Dimensions: 55 x 92 cm
104. Page 57: MMS E, Inv. No. 386. Towel, Subotica, Bačka. Dimensions: 38 x 75 cm

Page 57: See 80. page 47, ZNM E, Inv. No. 74

105. Page 57: MHR E, Inv. No. 29. Apron, Srem. Part of the reconstructed folk costume. Given to the Museum in 1964. Dimensions: 45 x 72 cm

Pages 58, 59: See 8. page 17, MV E, Inv. No. 565

106. Pages 58, 59: MV E, Inv. No. 6540. Kilim, Serbs, Farkaždin, Banat, 1865. *Garden and candlesticks*, with stylized floral and animal ornamentation. Dimensions: 134 x 166 cm
107. Pages 58, 59: MV E, Inv. No. 367. Kilim *Calendar*, Serbs, woven in Popinci, Srem, mid 19th Century. Composition with five rhombus. Vata Čubrilo was weaving a claim as a dowry for

- a daughter who died unmarried. Purchased from Leposava Čuturilo, 1949. Dimensions: 242 x 131 cm
108. Pages 60, 61: MV E, Auxiliary Inventory No. n.n. Sample of weave patterns, created around 1900. Dimensions: 19 x 37 cm
109. Pages 60, 61: MV E, Inv. No. 305. Kilim, Serbs, Đurđevo, Bačka, 1880. Purchase from Mara Kovačević, 1949. Dimensions: 126 x 178,5 cm
110. Page 61: City Museum of Vršac, Ethnology (hereafter: CMV E), Inv. No. 4004. Kilim, Bela Crkva, Serbs, around 1930. Used in household of Dragutin Popović, who was a teacher, gifted by his wife Danica. Dimensions: 138 x 200 cm
111. Pages 62, 63: MV E, Inv. No. 3754. Kilim, Serbs, Bačko Gradište, 1895. Soka Obrovački was weaving for her daughter Anka, who kept this and sold to Museum, 1960. Dimensions: 135 x 200 cm
112. Pages 62, 63: MV E, Inv. No. 2152. Kilim as a table cover, Serbs, Surduk, Srem, 1862. Purchase from Radinka Popovicki, 1956. Dimensions: 131 x 192 cm
113. Page 63: MV E, Inv. No. 329. Kilim as a table cover, Serbs, Zrenjanin, Banat, 1862. Purchase from Mara Kovačević, 1949. Dimensions: 129 x 194 cm
- Pages 64, 65: See 10. page 18, MV E, Inv. No. 550
114. Pages 64, 65: MV E, Inv. No. 566. Kilim, Serbs, Čoka, Banat, around 1870. Carpet with *square medallion*. Purchase from Vojislav Midić, 1950. Dimensions: 140 x 210 cm
115. Page 65: MV E, Inv. No. 11184. Kilim, Pirot pattern *octopus*, Serbs, Sanad, Banat, 1930. Gift from Rakilja Todorov, 1997. Dimensions: 140 x 200 cm
- Pages 66, 67: See 11. page 18, MV E, Inv. No. 11826
116. Pages 66, 67: MV E, Inv. No. 2126. Kilim table cover *Serbian freedom*, Serbs, Stapar, Bačka, 1860. In similar cases, peaks indicate a tablecloth. Dimensions: 122 x 197 cm
117. Page 67: MV E, Inv. No. 1007. Kilim, Serbs, Gospodinci Bačka, around 1870. Carpet woven by Marija Prodanović, born Popov, inherited by the daughter in law Danica, then Dragica. Dimensions: 127 x 196 cm
- Pages 68, 69: See 12. page 19, MV E, Inv. No. 10768
118. Pages 70, 71: MV E, Inv. No. 11160. Kilim, Serbs, Kumane, Banat, 1890. Donation from Katica Eremić, 1994. Dimensions: 72 x 200 cm (two halves).
119. Pages 70, 71: MUO H, Inv. No. 447. Kilim, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. Woven by Julka Petrović, born Lazić (1904-1969), and donated to the Collection in 1980. Dimensions: 152 x 205 cm
- Page 71: See 111. page 62, MV E, Inv. No. 3754
- Page 72: See 13. page 20, MV E, Inv. No. 929
- Page 72: See 15. page 20, MV E, Inv. No. 4839
120. Page 73: MV E, Inv. No. 10051. Tablecloth, Serbs, Begeč, Bačka, around 1938. Purchase from PhD Bosić Mila, 1949. Dimensions: 94 x 170 cm
- Page 73: See 16. page 21, MV E, Inv. No. 10841
121. Page 73: NMK E Curtain, part of the former Museum interior setting, non-inventoried. Dimensions: 70 x 180 cm

122. Page 74: MV E, Inv. No. 2145. Blouse, Serbs, Surduk, Srem, 1930. Purchased from Spomenka Dronjak, 1956. Dimensions: 52 x 48 cm
Page 74: See 17. page 21, KOCTLS E, Inv. No. 71.56.1 (1586)
123. Page 75: MV E, Inv. No. 8666. Towel, Bulgarians, Ivanovo, Banat, around 1930. Purchased from Stanka Kalčov, 1976. Dimensions: 48 x 152 cm
124. Page 75: MV E, Inv. No. 9928. Towel, Hungarians, Sombor, beginning of the 20th Century. Purchase from Ferenc Pap, 1985. Dimensions: 33.5 x 153 cm
Pages 76, 77: See 120. page 73, MV E, Inv. No. 10051
125. Pages 76, 77: MV E, Inv. No. 6726. Towel, Serbs, Grgurevci, Srem, 1937. Purchase from Nera Jovašević, 1971. Dimensions: 39 x 186 cm
Page 78: See 15. page 20, MV E, Inv. No. 4839
126. Page 79: MV E, Inv. No. 7435. Tablecloth, Šokci, Bački Monoštior, Bačka, late 19th Century. It consists of two halves. Purchased from Klara Grujić, 1972. Dimensions: 92 x 140 cm
Page 79: See 18. page 22, MV E, Inv. No. 10048
Page 80: See 19. page 22, MV E, Inv. No. 1987
127. Page 80: MV E, Inv. No. 9156. Bed sheet, Croats, Gibarac, Srem, around 1900. Purchased from Marija Toth. Dimensions: 165 x 210 cm
128. Page 80: MV E, Inv. No. 11146. Towel, Serbs, Kać, Bačka, around 1912. Purchase from Ljubica Kumanov, 1996. Dimensions: 41 x 142 cm
129. Page 81: MV E, Inv. No. 8298. Bed sheet, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1895. Former property of Kornelia Moisa, purchased in 1974. Dimensions: 153 x 200 cm
130. Page 81: MV E, Inv. No. 9037. Bed sheet, Šokci, Plavna, Bačka. Originally owned by Kata Obadov, purchased in 1977. Dimensions: 100 x 186 cm
Page 82: See 20. page 23, MV E, Inv. No. Auxiliary Inventory J. 1089
Page 82: See 21. page 23, MV E, Inv. No. 2933
131. Page 83: MV E, Inv. No. 7688. Sample of woven *felt*, Serbs, Veliki Gaj, Banat, 1894. Purchased from Zagorka Gojkov, 1973. Dimensions: 57 x 94 cm
132. Page 83: MV E, Inv. No. 4302. Apron, Romanians, Lokve, Banat, around 1900. Purchased from Caruga Draginja, 1967. Dimensions: 57 x 80 cm
133. Page 83: MV E, Inv. No. 6302. Back apron with fringes, Romanians, Begejci, Banat, 1870. Purchase from Todor Lelea, 1970. Dimensions: 66 x 92 cm
Page 84: See 23. page 24, MV E, Inv. No. 1267
134. Page 84: MV E, Inv. No. 4030. Apron, Markovac, Banat, 1940. Purchased from Marija Balnožan, 1959. Dimensions: 54 x 66 cm
Page 84: See 24. page 24, MV E, Inv. No. 8986
135. Page 85: MV E, Inv. No. 7813. Woven belt, Romanians, Vojvodinci, Banat. Purchased from Kornelija Moisa, 1973. Dimensions: 8 x 224 cm
136. Page 85: NMP E, Inv. No. 171. Apron, Romanians, Uzdin, around 1930. Livija Danja wove it for her own needs. Dimensions: 89.5 x 93 cm
Page 85: See 26. page 25, MV E, Inv. No. 4147

137. Page 86: MV E, Inv. No. 9078. Pallet, Šokci, Sonta, Bačka, around 1935. Purchased from Manda Domić, 1978. Dimensions: 103 x 200 cm
138. Page 86: MV E, Inv. No. 8415. Bed sheet (of three parts), Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1890. Purchased from Julijana Hernia, 1975. Dimensions: 141 x 205 cm
139. Page 86: MV E, Inv. No. 4346. Foot wrap, Romanians, Lokve, Banat, 1893. Zaharija Tatalaga was still wearing foot warps when sold this pair to the Museum, 1967. Dimensions: 44 x 102 cm
140. Page 87: MV E, Inv. No. 9071. Apron, Šokci, Sonta, Bačka, around 1935. Purchase from Manda Domić, 1978. Dimensions: 52 x 84 cm
Page 87: See 28. page 25, MV E, Inv. No. 1130
141. Page 87: MV E, Inv. No. 9749. Bed woollen sheet, Bunjevac Tavankut, Bačka, around 1915. Originally owned by Katica Stipić, purchased, 1976. Dimensions: 127 x 192 cm
142. Page 88: CMV E, Inv. No. 4043. Peasant's bag (străița), Nikolinci, Romanians, 1914. Jelena Melja's mother wove for her daughter's dowry. Used to carry food for lunch at work. Dimitrije, her son sold the bag in 1978. Dimensions: 43 x 48 cm
Page 88: See 29. page 26, MV E, Inv. No. 4659
143. Page 89: MV E, Inv. No. 3478. Apron, men's workwear, Romanians, Vladimirovac, Banat, around 1930. Purchase from Zina Davidović, 1975. Dimensions: 60 x 97 cm
Page 89: See 30. page 26, MV E, Inv. No. 7001
144. Page 89: MV E, Inv. No. 9153. Bed sheet, Croats, Gibarac, Srem, around 1920. Marija Toth sold this sheet in 1979. Dimensions: 119 x 194 cm
Page 90: See 31. page 26, MV E, Inv. No. 1028
145. Page 90: MV E, Inv. No. 8417. Back apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1895. Purchased from Juliana Hernia, 1975. Dimensions: 42 x 88 cm
146. Page 90: MV E, Inv. No. 7162 Apron, Romanians, Nikolinci, Banat, 1930. Once worn by the mother of Livia Turkonja, was sold in 1972. Dimensions: 86 x 89 cm
Page 91: See 32. page 27, MV E, Inv. No. 8273
147. Page 91: MV E, Inv. No. 2334. Apron, Serbs, Martinci, Srem. The apron was woven by Mara Trninić in 1910, then owned and sold by Smilja Relić in 1957. Dimensions: 42 x 88 cm
148. Page 91: MV E, Inv. No. 8740. Tablecloth, Croats, Boka, Banat, around 1900. Purchased from Janko Žunac, 1975. Dimensions: 134 x 175 cm
149. Page 92: MV E, Inv. No. 6585. Towel, Pačir, Bačka, around 1920. Purchased from Pavka Plavšić, 1971. Dimensions: 54 x 138 cm
Page 92: See 24. page 24, MV E, Inv. No. 8986
- Page 92: See 35. page 28, MUO H, Inv. No. 299
150. Page 93: MV E, Inv. No. 3406. Sacks for packing grains, Slovaks, Gložan, Bačka, 1960. Purchase from Šćefan Molnar, 1960. Dimensions: 48 x 113 cm
Page 93: See 36. page 28, NMP E, Inv. No. 698
- Page 93: See 37. page 28, MV E, Inv. No. 6603

151. Pages 94, 95: MV E, Inv. No. 7486. Men's belt, Romanians, Straža, Banat, 1900. Purchased from Iljen Baiš. Dimensions: 23,5 x 101 cm
152. Pages 94, 95: MV E, Inv. No. 6228. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1936. Purchased from Marija Boranka, 1957. Dimensions: 5 x 101 cm
153. Page 95: MV E, Inv. No 2929. Back apron for a married woman, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1952. Purchase from Marija Miuca, 1959. Dimensions: 20,5 x 70 cm
Page 96: See 147. page 91, MV E, Inv. No. 2334
Page 96: See 133. page 83, MV E, Inv. No. 6302
154. Page 97: MMS E, Inv. No. n.n. Towel, Subotica, around 1920, craft product. Dimensions: 38 x 80 cm
Page 98: See 38. page 29, MV E, Inv. No. 6604
155. Page 98: MV E, Inv. No. 8704. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1900. Originally owned by Livija Berbola until 1976, when sold it to the Museum. Dimensions: 55 x 88 cm
156. Page 99: MV E, Inv. No. 3590. Belt, skilfully woven, Romanians, Ečka, Banat, around 1910. Purchased from Đurdija Ursu, 1960. Dimensions: 5 x 145 cm
157. Page 99: MV E, Inv. No. 2567. Women's belt, Romanians, Uzdin, Banat, around 1930. It was owned by Ana Krecu, who sold it in 1957. Dimensions: 5 x 300 cm
Page 99: See 39. page 30, MV E, Inv. No. 2414
Page 100: See 40. page 30, MV E, Inv. No. 4242
158. Page 100: MV E, Inv. No. 4370. Front apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, 1910. Purchased from Marija Kornean, 1967. Dimensions: 70 x 101 cm
159. Page 101: MV E, Inv. No. 9415. Apron, Romanians, Vladimirovac, Banat, around 1940. Ana Cincar wore it as a part of festive costume, purchase in 1981. Dimensions: 88 x 105 cm
160. Page 101: MV E, Inv. No. 6945. Women's belt, Romanians, Nikolinci, Banat, 1935. Purchased from Marija Turkanj, 1970. Dimensions: 5,5 x 393 cm
161. Pages 102, 103: MV E, Inv. No. 35. Towel, Serbs, Kupinovo, Srem, 1895. A gift from Andra Oparušić, 1947. Dimensions: 43 x 260 cm
162. Pages 102, 103: NMP E, Inv. No. 630. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1910. Gift from Sofika Đura. Dimensions: 39 x 124 cm
163. Page 103: MV E, Inv. No. 4354. Towel, Romanians, Lokve, Banat, 1936. Acquired from Floarja Caruga, 1967. Dimensions: 45 x 98 cm
Page 104: See 89. page 50, MV E, Inv. No. 9356
164. Page 104: MV E, Inv. No. 10350. Wedding towel Šokci, Bač, Bačka, around 1900. Part of a large collection purchased from Ivan Ivanić, 1989. Dimensions: 42 x 380 cm
Page 105: See 43. page 31, MV E, Inv. No. 8981
Page 105: See 44. page 31, MV E, Inv. No. 690
165. Page 106: MV E, Inv. No. 9069. Apron, Šokci, Senta, Bačka, 1938. Part of maiden costume for repent before Easter. Purchase from Magda Domić, 1978. Dimensions: 77 x 82 cm
Page 106: See 37. page 28, MV E, Inv. No. 6603

166. Page 106: MV E, Inv. No. 9047. Towel, Šokci, Bač, Bačka, around 1910. Purchase from Marija Mihaljev, 1978. Dimensions: 42 x 106 cm
167. Page 107: NMK E, Inv. No. 2843. Towel, Serbs, Kikinda, Banat, 1920-1925. Dimensions: 56 x 132 cm
168. Page 107: CMB E, Inv. No. 761. Towel, Bečeji, Serbs, early 20th Century. Belonged to the family of Julka Stražmešterov from Bečeji inherited it from her mother Sofija. Dimensions: 46 x 146 cm
Page 107: See 14. page 20, MB E, Inv. No. 2919
169. Page 107: MV E, Inv. No. 6278. Back apron, Romanians, Begejci, Banat, 1935. Purchase from Srbovan Felika, 1970. Dimensions: 34 x 85 cm
Page 108: See 82. page 47, MV E, Inv. No. 8435
170. Page 108: NMK E, Inv. No. 2801 Towel, Serbs, Mala Brusnica, Bosanska Posavina, early 20th century. Dimensions: 57 x 171 cm
Page 109: See 46. page 32, MSSM E, Inv. No. 746
171. Page 109: NMP E, Inv. No. 969. Bedspread, Serbs, Omoljica, 1925. Dowry for Katica Janoškov. Dimensions: 120 x 166 cm
172. Page 109: MV E, Inv. No. 8706. Apron, Romanians, Vojvodinci, Banat, around 1900. Purchase from Livia Berbola, 1976. Dimensions: 58 x 91 cm
Pages 110, 111: See 47. page 32, MV E, Inv. No. 2325
173. Pages 110, 111: MV E, Inv. No. 447. Towel *otarak*, Šokci, Bač. With a floral branch and the lace sewn on the edges. Gift from Matija Nađ, 1949. Dimensions: 45 x 126 cm
174. Page 111: MMS E, Inv. No. 875. Towel, Šokci, village Vrbica, Đakovština, Slavonia, beginning 20th Century. Dimensions: 47 x 148 cm
Pages 112, 113: See 50. page 33, MV E, Inv. No. 11603
175. Pages 112, 113: ZNM E, Inv. No. 152. Apron, Romanians, Ečka. Purchased in 1960. Dimensions: 51 x 77,5 cm
176. Page 113: MUO H, Inv. No. 445. Bedspread, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. Dimensions: 141 x 191 cm
177. Page 113: MUO H, Inv. No. 448. Bed cover, Serbs, Lalić, Bačka, around 1930. Property of Julka Petrović born Lazić (1904-1969). Dimensions: 135 x 178 cm
Page 114: See 51. page 34, MV E, Inv. No. 427
178. Page 115: MUO H, Inv. No. 294. Typical bed cover from Eastern Serbia, through colonization reached to Srpski Miletić. Dimensions: 127 x 190 cm
179. Page 115: MV E, Inv. No. 4652. Towel, Romanians, Begejci, Banat, around 1910. Purchase from Florika Paunesku, 1976. Dimensions: 52 x 133 cm
180. Page 115: CMV E, Inv. No. 2098. Bedspread, Vračev Gaj, 1912, Gypsy Stana Ban born Bećić wove the cover for her own dowry. In 1958, purchased from her son Milan. Dimensions: 116 x 200 cm
181. Page 116: MHR E, Inv. No. 64. Blanket *velenac*, Serbs, Ruma. Dimensions: 132 x 212 cm
182. Page 116: MUO H, Inv. No. 334. Bedspread, Serbs from the vicinity of Niš colonized in Odžaci, Bačka, 1946. Radoslavka Ignjatović wove it in 1930. Dimensions: 133 x 190 cm

183. Page 116: MV E, Inv. No. 10525. Pillowcase, Šokci, Bač, around 1900. Purchased from Ivan Ivanić. Dimensions: 44 x 87 cm
184. Page 117: MMS E, Inv. No. 643. Towel, Šokci, Vajska, Bačka, 1920. Dimensions: 48 x 130 cm
185. Page 117: MSSM E, Inv. No. 633. Footwrap, Croats, Gibarac, Srem, late 19th Century. Dimensions: 45 x 66 cm
186. Page 117: MV E, Inv. No. 3757. Bed sheet, Serbs, Nadalj, Bačka, 1920. Belonged to Anka Obrovački until 1960, when sold it to the Museum. Dimensions: 127 x 202 cm
Pages 118, 119: See 54. page 35, NMP E, Inv. No. 356
187. Pages 118, 119: MV E, Inv. No. 6299. Apron, Romanians, Begejci, around 1935. Purchase from Ilijana Dragan, 1970. Dimensions: 46 x 50 cm
188. Page 119: MV E, Inv. No. 1019 Apron, Šokci, Duboševica, Baranja, 1939. Purchase from Sičajmov Kata, 1952. Dimensions: 49 x 78 cm
189. Pages 120, 121: MV E, Inv. No. 4158. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1935. Purchase from Anica Krecu, in 1966. Dimensions: 36 x 112 cm
Pages 120, 121: See 2. page 15, MV E, Inv. No. 3573
Pages 120, 121: See 55. page 35, MV E, Inv. No. 739
190. Pages 122, 123: MV E, Inv. No. 7123. Bed sheet, Romanians, Lokve, Banat, 1900. Purchase from Persa Činć, 1971. Dimensions: 129 x 203 cm
191. Pages 122, 123: MV E, Inv. No. 9400. Apron, Serbs, Putinci, Srem. Purchase from Vera Nikolić, 1981. Dimensions: 45 x 73 cm
192. Page 123: MV E, Inv. No. 4376. Bed cover *sheet*, Romanians Straža, Banat, 1910. Mira Kablja wove this item in three widths. Acquired in 1967. Dimensions: 160 x 203 cm
Pages 124, 125: See 56. page 36, MV E, Inv. No. 12956
193. Pages 124, 125: MV E, Inv. No. 6241. Front apron, Romanians, Nikolinci, Banat, 1955. Purchase from Marija Turkanj in 1970. Dimensions: 91 x 89 cm
194. Page 125: MV E, Inv. No. 6282. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1930. Felika Srbovan has woven for her own needs, the acquisition in 1970. Dimensions: 46 x 88 cm
Pages 126, 127: See 57. page 36, NMP E, Inv. No. 259
195. Pages 126, 127: NMP E, Inv. No. 260. Front apron (*cotriniță*), Romanians, Uzdin around 1925. Anujka Maran was wearing this apron and sold to the Museum. Dimensions: 96 x 97 cm
Page 127: see 27. page 25, MV E, Inv. No. 8808
Pages 128, 129: See 25. page 24, MV E, Inv. No. 9322
196. Pages 128, 129: MV E, Inv. No. 9323. Apron (*cotriniță*), Romanians, Alibunar, Banat, around 1920. Made up of two halves, with *eye* pattern. Like the previous item, a gift from Pau Olar, 1980. It is of the same origin as previous example. Dimensions: 93 x 97 cm
197. Pages 128, 129: MV E, Inv. No. 6922. Front apron, Romanians, Seleuš, Banat, 1960. Purchase from Ana Marina, 1971. Dimensions: 90 x 100 cm
198. Pages 130, 131: NMP E, Inv. No. 826. Pillowcase, Romanians, Uzdin 1925. Wove Anujka Barbu. Dimensions: 94 x 92 cm

199. Pages 130, 131: MV E, Inv. No. 6301. Apron, Romanians, Begejci, Banat, 1870. Purchase from Todor Lelea, 1970. Dimensions: 66 x 92 cm
Page 131: See 35. page 28, MUO H, Inv. No. 299
200. Pages 132, 133: NMP E, Inv. No. 720. A part of pillowcase, Pančevo, 1940. Gift from Šandor Varga. Dimensions: 54 x 47 cm
201. Page 132: MV E, Inv. No. 6343. Tablecloth *obrus*, Slovaks, Stara Pazova, Srem, in 1946. Purchase from Žuža Zaborski, 1970. Dimensions: 114 x 198 cm
202. Page 133: NMP E, Inv. No. 632. Towel, Slovaks, Padina, 1950, wove Ana Martin. Dimensions: 65 x 60 cm
203. Page 133: MV E, Inv. No. 6192. Bedsheet, Hungarians, Vojlovica, Banat, 1910. It consists of two parts, stitched with purchasing ribbon. Purchase from Roža Biro, 1970. Dimensions: 137 x 205 cm
204. Page 134: MV E, Inv. No. 6122. Tablecloth *abrosz*, Hungarians, Doroslovo, Bačka. Rosalia Zambo wove the piece in 1905 and in 1969 sold it. Dimensions: 129 x 170 cm
205. Page 134: MV E, Inv. No. 2354. Towel, Serbs, Kuzmin, Srem, 1914. Purchase from Kata Vrhovac 1957. Dimensions: 43 x 168 cm
206. Page 134: MV E, Inv. No. 4758. Towel *ручњик*, Ruthenians, Ruski Krstur, Bačka, 1933. Purchase from Leona Rehak, 1968. Dimensions: 35 x 95 cm
207. Page 135: MV E, Inv. No. 6260. Back apron, Romanians, Nikolinci, Banat, 1955. Purchase from Silvia Alibruš, 1968. Dimensions: 21 x 98 cm
208. Page 135: NMP E, Inv. No. 704. Back apron, Romanians, Alibunar, woven in 1950, by Ana Paunica. Dimensions: 27 x 100 cm
Pages 136, 137: See 59. page 37, MV E, Inv. No. 6998
209. Pages 136, 137: MV E, Inv. No. 7484. Bed spread sheet, Romanians, Straža, Banat, 1930. Purchase from Iljena Baijaš, 1968. Dimensions: 152 x 180 cm
210. Page 137: MV E, Auxiliary Inventory No. n.n. Patterned sample, haberdashery work, late 19th Century. Dimensions: 8 x 19 cm
211. Pages 138, 139: MV E, Inv. No. 1656. Festive scarf *ünnepélyes kendő*, Hungarians, Ada, Bačka, imported silk-brocade, in 1875. Purchase in 1954, from Victoria Urban, which is inherited from Victoria Torak. Dimensions: 170 x 160 cm
212. Page 139: ZNM E, Inv. No. 2715. Bedspread, *shaggy*, Serbs, Peć near Sanski Most, from 1920 to 1930. Produced by Joka Ribić, but donated her granddaughter Ljuba Stupar from Ečka, 2011. Dimensions: 145 x 182 cm
Pages 140, 141: See 61. page 38, MV E, Inv. No. 209
213. Pages 140, 141: MV E, Inv. No. 5014. Coverlet, Serbs, Slankamen, Srem, 1880. Arranged around a large central rhombus are chalices and chandeliers. Purchase from Živka Prokić, 1968. Dimensions: 118 x 206 cm
214. Pages 140, 141: MV E, Inv. No. 4663. Front apron, Romanians, Begejci, Banat, around 1925. Purchase from Đurdija Mustak, 1968. Dimensions: 42 x 79 cm
215. Pages 142, 143: MHR E, Inv. No. 89. Bag-nosebag, Serbs, Putinci, Srem. Made by Smilja Bogdanović between the two World Wars, Bogdanović family donated to the Museum. Dimensions: 42 x 54 cm

- Page 143: See 62. page 38: ZNM E, Inv. No. 1009
- Page 143: See 63. page 38, MUO H, Inv. No. 240
- Page 144: See 64. page 39, MV CBJ, Inv. No. 380
216. Page 144: MUO H, Inv No. 625. Cover for the seat, Serbs, Bački Gračac, Lika, Croatia. Ana Sekulić wove it in 1952. in Doljane and gave to daughter in law, Jela. Dimensions: 78 x 105 cm
217. Page 145: MUO H, Inv. No. 246. Part of the woollen bedspread *lički biljac*, made in the tying knots technique, brought from the colonization in 1946, from Lika into the Bački Gračac. Milka wove it for herself, about 1920, for the dowry. Dimensions: 68 x 111 cm
- Page 145: See 65. page 39, MV E, Inv. No. 10765
218. Pages 142, 143: CMB E, Inv. No. 1351. Tablecloth, Bečeј, purchased in Sarajevo, Baščaršija 1960. Dimensions: 130 x 190 cm
219. Pages 150, 151: MV E, Inv. No. 100. Apron, Serbs, Čurug, Bačka, 1907. Wove Mara Kasapinović and donated 1948. Dimensions: 47 x 81 cm
220. Pages 152, 153: MV E, Inv. No. 4840. Towel, gift in a wedding ceremony, Serbs, Deronje, Bačka. Vukica Živkov was woven it 1920 and sold in 1968. Dimensions: 46 x 115 cm
221. Pages 154, 155: MV E, Inv. No. 2568. Towel, Romanians, Uzdin, Banat, 1905. Weaver Ana Krecu, sold it and the museum acquired in 1957. Dimensions: 39 x 290 cm
- Pages 156, 157: See 89. page 50, MV E, Inv. No. 9356
- Pages 158, 159: See 19. page 22, MV E, Inv. No. 1987
222. Pages 160, 161: MV E, Inv. No. 9157. Tablecloth, Šokci, Gibarac, Srem, around 1900. Weaving by Toth Maria's mother in law whom from obtained this sample, in 1980. Dimensions: 120 x 170 cm
223. Pages 162, 163: MV E, Inv. No. 7435. Tablecloth, Šokci, Bački Monoštor late 19th Century. Purchased from Klara Grujić, 1972. Dimensions: 92 x 142 cm
224. Pages 164, 165: MV E, Inv. No. 7494. Front apron, Romanians, Barice, Banat, 1932. Purchase from Ana Albu in 1972. Dimensions: 88 x 103 cm
- Pages 166, 167: See 159. page 101, MV E, Inv. No. 9415
- Pages 168, 169: See 215. page 141, MV E, Inv. No. 4663
225. Pages 170, 171: CMV E, Inv. No. 632. Kilim, Serbs, Banatska Palanka, 1890. Striped kilim woven by Živka Janković at Banatska Palanka, purchased in 1950, from Stanislava Milošević. Dimensions: 134 x 226 cm
- Pages 172, 173: See 52. page 34, MV E, Inv. No. 1217
226. Pages 174, 175: MV E, Inv. No. 7134. Bed cover, Romanians, Nikolinci, Banat, 1910. Purchase from Maria Barbu, 1972, woven by her mother in law. Dimensions: 126 x 200 cm
227. Pages 176, 177: MV E, Inv No. 5002. Apron, Romanians, Begejci (Mali Torak), Banat, 1930. Julijana Petrović sold item to the Museum in 1968. Dimensions: 50 x 84 cm
- Pages 178, 179: See 199. page 131, MV E, Inv. No. 6301
- Pages 180, 181: See 55. page 35, MV E, Inv. No. 739

228. Pages 182, 183: MV E, Inv. No. 1020. Women's woven belt, Šokci, Duboševica, Baranja, 1939. Belt is patterned with *chickens*, has been worked by Kata Sičajmov 1939, sold to the museum 1952. Dimensions: 16 x 103 cm
229. Pages 184, 185: MV E, Inv. No. 8428. Apron with fringes, Romanians, Vojvodinci, Banat, 1880. Katarina Dubovan sold apron in 1976. Dimensions: 49 x 98 cm
Pages 186, 187: See 33. page 27, MV E, Inv. No. 3841
Pages 188, 189: See 37. page 28, MV E, Inv. No. 6603
Pages 188, 189: See 38. page 29, MV E, Inv. No. 6604

Textile items not belonging to Museum funds, but included in the Overview of the Types of Woven Structures:

- Page 19: Carpet, by the Pirot model *Mother in law's tongue*, originated from vicinity of Niš, Serbia, 1947. The owner is the author of this publication. Dimensions: 160 x 198 cm
- Page 21: Towel, woven around 1930, Erdevik, Srem, kept by Weavers Association, Novi Sad (AWNS). Dimensions: 41 x 86 cm
- Pages 29, 97: Tablecloth, Novi Sad, industrial product, 1970s, owned by the author of this publication. Dimensions: 90 x 90 cm
- Page 34: Towel, Niš surrounding, Serbia, owned by the author of this publication. Dimensions: 42 x 85 cm
- Page 44: Fabric sample, kept in the fund of Weavers Association of Novi Sad. Puckered home-made cloth for parts of women's and men's white dress. Dimensions: 45 x 32 cm
- Pages 68, 69: as on page 19
- Pages 76, 77: as on page 21
- Page 78: Sample of canvas weave, has been stored in a Collection of The Association of Weavers Novi Sad. Dimensions: 50 x 80 cm

ИЗРАЗИ ЗАХВАЛНОСТИ

Музејима у Војводини који су омогућили истраживања и позајмице текстилија за анализу, а посебно колегама који су непосредно сарађивали:

Градском Музеју Бечеј, етнологу Душану Иветићу;

Градском Музеју Вршац, етнолошкињи Весни Станков;

Градском музеју у Суботици, етнологу др Пап Арпаду

Завичајном музеју Рума, етнолошкињи Јелени Арсеновић

Сенђанском музеју, у саставу КОЦ "Турзо Лажош" Сента, етнолошкињи Агнеш Нађ Абонија

Музеју Срема Сремска Митровица и етнолозима, Јованки Дражић и Владимиру Перићу

Народном музеју у Зрењанину, етнолошкињи мр Рајки Грубић

Народном музеју у Кикинди, етнолошкињи Славици Гајић и конзерватору Драгоју Кујовићу;

Народном музеју у Панчеву, етнолошкињи Светлани Месицки;

Музејској јединици Оџаци у саставу Народне библиотеке "Бранко Радичевић" Оџаци, историчарки Олги Андраши.

Музејима који су омогућили истраживања материјала и увиђ у збирке:

Етнографском музеју у Београду, етнолошкињама Вилми Нишкановић и Марини Цветковић;

Градском музеју у Сомбору, етнолошкињи Душанки Огар;

Велику захвалност дuguјем Миђанији Марковић, посвећеној ткаљи, ценећи њен допринос у анализама традиционалних преплетаја у односу на ткачку праксу.

Захваљујем Меланији Блашковић, лектору српског текста, као и Бојани Пејчић, лектору превода на енглески језик.

ACKNOWLEDGEMENTS

Museums in Vojvodina for enabling the selection and providing textiles for analysis, especially to colleagues who collaborated in selecting and transferring museum objects:

City Museum Bećej, ethnologist Dušan Ivetić;

City Museum of Vrsac, ethnologist Vesna Stankov;

Municipal Museum of Subotica, ethnologist Arpad Papp PhD;

Museum of Homeland Ruma, ethnologist Jelena Arsenović;

Senta Museum, within KOC Turzo Lajoš, Senta, ethnologist Agneš Nad Abonji;

Museum of Srem Sremska Mitrovica and ethnologists, Jovanka Dražić and Vladimir Perić;

Zrenjanin National Museum, ethnologist Rajka Grubić MS;

National Museum in Kikinda, ethnologist Slavica Gajić and conservator Dragoje Kujović;

National Museum in Pančevu, ethnologist Svetlana Mesicki;

Museum Collection Odžaci unit in the Public Library "Branko Radičević" Odžaci, historian Olga Andraši.

Museums that had enabled access to their collections and research materials:

Ethnographic Museum in Belgrade, ethnologists Wilma Niškanović and Marina Cvetković;

City Museum of Sombor, ethnologist Dušanka Ogar;

I am deeply indebted to Mirjana Marković, dedicated weaver, appreciating her contribution to the analysis of traditional weaves in relation to the contemporary practice of weaving.

I am immensely grateful to Melanija Blašković, copy editor of the Serbian text, and to Bojana Pejčić, copy editor of the English translation.

СИР - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

746.1(497.113)

ИДВОРЕАН-Стефановић, Братислава

Ткане структуре - преплетаји ткања : на основу
текстилних збирки музеја у Војводини / Братислава
Идвореан-Стефановић = Textile structures - weave
interclases : based on the Textile Collections of the
Museums of Vojvodina / Bratislava Idvorean-Stefanović. -
Нови Сад : Музей Војводине = Novi Sad : Museum of
Vojvodina, 2013 (Петроварадин : Maxima graf). - 224 стр.
: илустр. ; 23 см

Упоредо срп. текст и енгл. превод. - Библиографија ;
Bibliography. - Регистри.

ISBN 978-86-87723-43-6

а) Ткање - Војводина
COBISS.SR-ID 281537287

ISBN 978-86-87723-43-6